

အပူမာဒ

ကောသလသက္ကရာဇ် ၁၃၆၅ ခုနှစ် ၊ စာမူပိုင်ဆိုင်သူ
၂၀၀၄ ခုနှစ် ၊ မတ်လ ၁၁ ရက် ၊ အတွဲ (၅) ၊ အမှတ် (၃)

မွေ့ရာသီ မဂ္ဂဇင်း

သင်္ဃကန် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 ဟောရည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 မိုးကုတ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 ဟောကမ္ဘာပုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 တိပိဋကဓရ (ငဟ) ဆရာတော်
 ဖျေရှုတ အရှင်ညောင်တော
 ဟောတော်မူခြင်းဆရာတော်
 ဘဒ္ဒန္တ ဩဘာသာဘိဝံသ
 အရှင် သုမု (လှူ)
 အရှင် ဉာဏဘာသာ (အေးဇေတီမင်းဘူး)
 အင်းရှမ်း အရှင် မဟာဂုဏ် (ဆင်ပေါင်စံ)
 နေမိခင် အရှင် ဝိသေဋ္ဌဘိဝံသ
 အရှင် မဟာဝိ (လှူမင်းစံ)
 အရှင် ပါရမီ (Ph.D-Thesis)
 အရှင် မဟာဝိတ (လောကီကျိတောရ)
 အရှင် သီလကမ္ဘာ
 မဟာဂုဏ်
 ကော်ဝင်နွယ်
 ကောသရာ
 ခင်ဇော်စောင့်
 ဇော်နုလတ်
 တင်တင်ဝင်း (ပိုင်ချိုချို)
 တင်စွန်း (ပိသုကာ - USA)
 တင်ဝင်း - ကသာ (မန်တက္ကသိုလ်)
 ဓမ္မာစရိယ ဦးဟောင်းဟောင်းလေး
 မိုင်းလွှာ (အညောင်မြ)
 မင်းနု (လက်ကျွန်း)
 မင်္ဂလာစံကြည်
 သန်းဆိုက်သူ
 ဟိန်းလတ်
 ဦးတင်ဦး (မြိုင်)

၄၅၀ ကျပ်

2004 GRAPHIC DESIGN : KYAW MINN MOUNG

စန္ဒမုနိဘုရား

အပ္ပမာဒ ဓမ္မရာသမဂ္ဂဇင်း၏ ဓမ္မဒါန

ကိုးကွယ်အားထားရာအမှန် ပါဠိတော်မြန်မာပြန်

မိုးခိုရာ

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ နာထဝဂ်၊ ပထမနာထသုတ်)

ရဟန်းတို့-မိုးခိုရာရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော့၊ မိုးခိုရာမရှိမူ၍ မနေကြကုန်လင့်။ ရဟန်းတို့-မိုးခိုရာမရှိသူသည် ဆင်းရဲစွာနေရ၏။ ရဟန်းတို့ မိုးခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတို့သည် ဤဆယ်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့-ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက်နေ၏။ အကျင့်“အာစာရံ”၊ ကျက်စားရာ “ဂေါစရ” နှင့်ပြည့်စုံ၏။ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟူလေ့ရှိ၏။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍ကျင့်၏။ ရဟန်းသည် ယင်းသို့သီလရှိ၏။ “ပု”သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍ ကျင့်၏ဟူသော ဤတရားသည် လည်း မိုးခိုရာကို ပြုတတ်သောတရားတည်း။

ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် အကြားအမြင်များ၏။ အကြားအမြင်ကို ဆောင်နိုင်၏။ ဆည်းပူး၏။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး ကောင်းခြင်းရှိကြ၍ အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော၊ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြုတတ်သော တရားတို့ကို များစွာသင်ကြားအပ်ကုန်၏။ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်လေ့လာအပ်ကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ဆင်ခြင်မှတ်သားအပ်ကုန်၏။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏။ ယင်းသို့များစွာ သင်ကြားအပ်၏။ ပု။ ပညာဖြင့်ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မိုးခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းရှိ၏။ အပေါင်းအဖော်ကောင်းရှိ၏။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ကိုင်းညွတ်၏။ အဆွေခင်ပွန်းအပေါင်း အဖော်ကောင်းရှိ၏။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့၌ ကိုင်းညွတ်၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မိုးခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် ဆိုဆုံးမလွယ်ကြောင်း တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ သည်းခံနိုင်၏။ အဆုံးအမကို အရိုအသေခံယူတတ်၏။ ယင်းသို့ ဆိုဆုံးမလွယ်၏။ ပု။ အဆုံးအမကို အရိုအသေခံယူတတ်၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မိုးခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ အသို့ပြုရမည်နည်းဟု ဆိုအပ်သော အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော အမှုကိုစွတို့၌ လိမ္မာ၏။ ပျင်းရိခြင်းမရှိ။ ထိုအမှုကိုစွတို့၌ အကြောင်းကို စူးစမ်းသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ပြုလုပ်ရန်၊

စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏။ ယင်းသို့ပြုလုပ်ရန် စီရင်ရန် စွမ်းနိုင်၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် တရားတော်ကို အလိုရှိ၏။ ချစ်ဖွယ်ကို ပြောဆိုတတ်၏။ လွန်မြတ်သော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းတရား၌ များစွာ မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။ ယင်းသို့ တရားတော်ကို အလိုရှိ၏။ ပု။ လွန်မြတ်သော သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းတရား၌ များစွာမြတ်နိုးခြင်းရှိ၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သောတရားတည်း။

ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန်၊ ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍နေ၏။ အားအစွမ်းရှိ၏။ မြဲမြံသော ဝီရိယရှိ၏။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်းမရှိ။ ယင်းသို့ အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန်၊ ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၍နေ၏။ ပု။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်းမရှိဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။

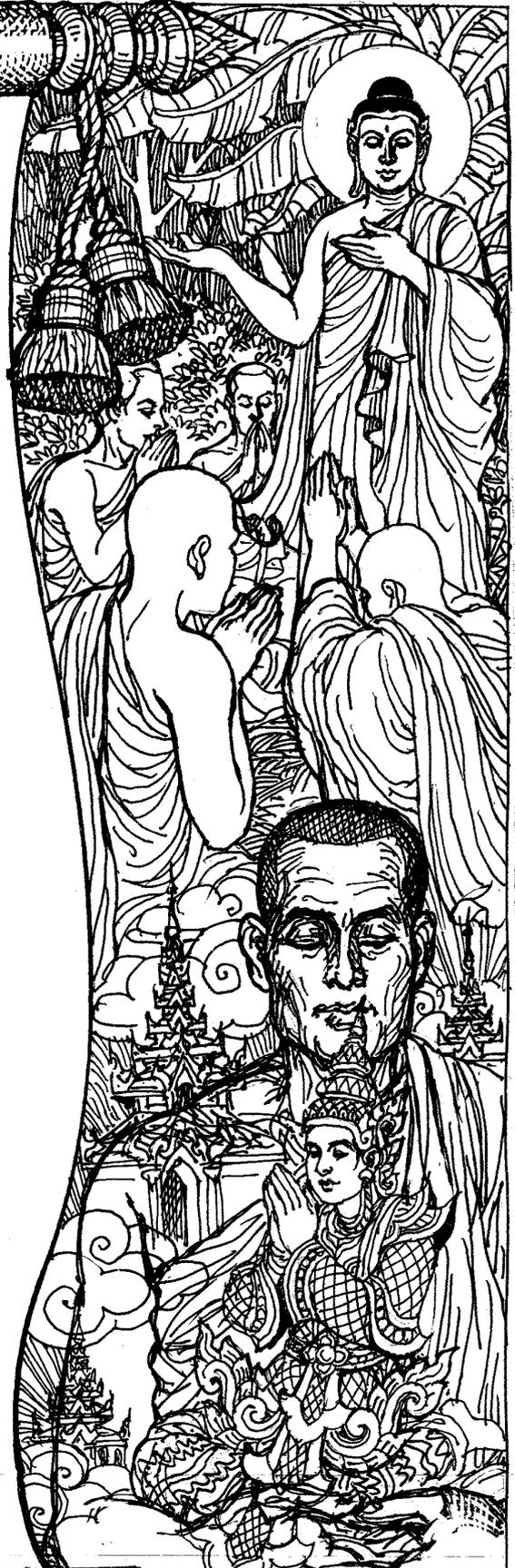
ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ သူနာ၏အထောက်အပံ့ဆေးဟူသော အဆောက်အအုံဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ယင်းသို့ ရောင့်ရဲ၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် သတိနှင့်ပြည့်စုံ၏။ လွန်ကဲရင့်ကျက်သော သတိနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ကြာမြင့်စွာက ပြုပြီးသော အလုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပြောပြီးသော စကားကိုလည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏။ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ ယင်းသို့ သတိနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ပု။ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏ဟူသော ဤတရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်း။

ရဟန်းတို့-ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏။ အဖြစ်အပျက်ကိုသိသော ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေ တတ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ယင်းသို့ ပညာရှိ၏။ မြတ်သောပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူသော တရားသည်လည်း မှီခိုရာကို ပြုတတ်သော တရားတည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်မြန်မာပြန်၊ နာထဝဂ်၊ ပထမနာထသုတ်မှ ကောက်နုတ် ရေးသားပါသည်)

အယ်ဒီတာတစ်ဦး

အပ္ပမာဒေါ အမတ် ပဒံ
ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌
မပေမလော့ခြင်းသည်
သေခြင်းကင်းရာ
နိဗ္ဗာန်၏အကြောင်းဖြစ်သည်။

အပ္ပမာဒ

ဓမ္မရသမဂ္ဂဇင်း

အတွဲ (၅) ၊ အမှတ် (၃) ၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ် ၊ မတ်လ

ကိုးကွယ်အားထားရာအပုန်

ပါဠိတော်ပြန်ဟပြန်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ နာထဝဂ်၊
ပထမနာထသုတ်

၂

ပြန်လည်ပူဇော်ခြင်း

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
အဗ္ဗိမ်းစားဝန်ထမ်း၊ ခရီးပန်း

၈

ဟောစဉ်စာရားတော်

မဟာစောမိမြိုင်ဆရာတော်
မဂ်ခရီးသွား၊ အင်္ဂါ (၅) ချက်
တိပိဋကဓရ (ယော) ဆရာတော်
သာသနာပွင့်ပွား၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး

၁၂

၁၇

ဓမ္မဆိုင်ရာအပေးအပြေ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော်
ဘဇ္ဇမုဒြာဘာသာတိဝံသ

၁၉

ဓမ္မရသအဖုံဖုံ

ဦးစာင်ဦး (ပြောင်)

ကပ္ပန္နန်းနှင့် ယနေ့စင်

၂၇

ပင်းနန် (ပေါ်ကျွန်း)

ဩဝါဏအလင်းပွင့် အမှတ်စဉ် (၂)

၃၃

အရှင်သူပန် (ရွှေဂူ)

ယုံကြည်ခြင်း၏ အပြေအပူ

၃၇

အရှင်ဉာဏောဘာသ (အေးစေတီပင်းဘူး)

လွယ်ယောင်ထင်မှန်း တစ်ထိုင်ဆွမ်း

(ကောသနိက်စတင်)

၄၃

ဓမ္မာစရိယဦးမောင်မောင်လေး

ပရိစ္ဆာသပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဘဝသံသရာ

၄၈

အင်းပုန်းအရှင်ပဏ္ဍိတ (ဆင်ပေါင်ဝဲ)

သင်္ကန်းစတီသု ကြည်ညိုလှူ

၅၁

စာင်တင်ဝင်း (ဝိုင်ချိုမြေ)

အသုဘာတော်ကြွရဲတော

၅၄

နေဝါသီ-အရှင်ဝါသေဇ္ဇာတိဝံသ

သိမ်စင်ပုတီး တန်ခိုးကြီးသလား

၆၁

ပဝင်းဝင်းကြည်

သုတေသန ကိုရီးယားဘီကွန်
ဟောဆွန်ဆန် ၆၅

ဇွန်အောင်အောင်

ရဟန်းများ ပရိနိဗ္ဗာန်သောအခါ
စာတော်များ ကြွင်းကျန်ပါသလား ၇၁

စင်စွန်း (ဝိသုကာ)

မိမိကိုယ်အတွက် အထူးသနားကြင်နာမှု
ရှိနိုင်ကြပါစေ ၇၆

အရှင်ပဏ္ဍဝ (ငရွှေပင်းဝံ)

သံသာနောင်လည်း ချစ်စည်းပေပြေ ၇၉

အရှင်ပါရမီ (Ph.D-Thesis)

သာသနာ့ဘောင်မှာ ဖျော်သွားဦး ၈၃

တင်ဝင်း-ကသာ (မန်းတက္ကသိုလ်)

ရွှေကျင်သာသနာဝင်အဦးအစ ဆရာတော်အရှင်တဂရု၏
ဟဝနင်စာပေစာရေးစာစောင် ၈၆

စောနေလတ်

စာရာပေတိကော့ပိုင်း ၉၂

အရှင်ပဏ္ဍိတ (ဗေဒါရီဂူတောရ)

ဦးနှိုးဆေးနေ မျက်ရည်များမြင် ၉၆

ခင်စောတင့်

ထိုက်တန်သောရလစ် ၉၉

ကေသရာ

ဗုဒ္ဓသာသနာပြုလှူဒါန်းကောင်းများ (၅) ၁၀၃

အရှင်သီလာနန္ဒ

အသာလွန်ဆုံး အမွန်မြတ်ဆုံး ပူဇော်မှုအလှူ ၁၀၆

ပဏ္ဍာရ

သည်လိုပုံစံနဲ့ အများသတ္တန်
စာရာအမှန်လို ယုဆလိုက်ကြွရင်မြင် ၁၀၉

မိုးဆွေ (အညာငြေ)

အချိန်ကိုပိုင်စိုး အကျိုးရှိပါစေ ၁၁၄

ကျေးဇူးတော်ရှင် ယဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

နောက်ဆုံးနေ့များ ၁၁၉

ဟိန်းလတ်

ဗုဒ္ဓဝါဒသာလျှင် အဘယ်ကြောင့် ၁၂၄

အပ္ပမာဒဓမ္မပုံပြင်

တော်ဝင်နွယ်

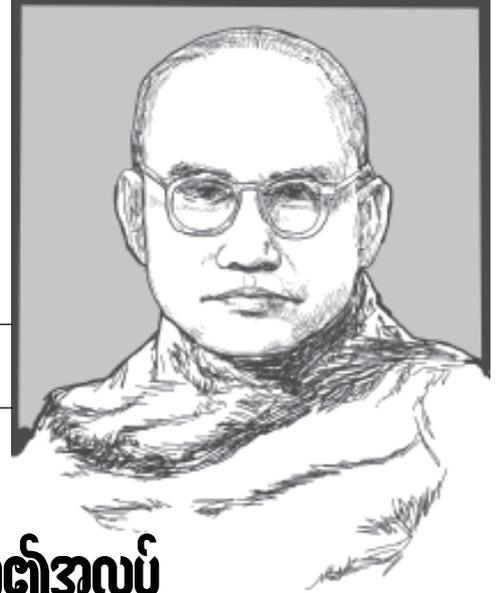
ဟင်းကောင်းတစ်ခွက်နဲ့ ဆရာစာပည့်နှစ်ဦး ၂၉

ထွက်ခဲ့သမျှ စာဓမ္မ

သန်းထိုက်သူ ၁၂၆

ကျေးဇူးတော်ရှင်တို့၏

ကျေးဇူးစကား

အမရပူရ

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

မြင့်မြတ်သူတို့၏အလုပ်

ကိုယ်တစ်ယောက်ကောင်း မဟုတ်ဘဲ အများအတွက် ပါရမီဖြည့်သူ၌ ရှိထိုက်သောတရားတို့ကား “သတ္တဝါတို့ အပေါ်၌ သနားမှု ကရုဏာ၊ အကျိုးလိုလားမှု မေတ္တာ၊ ကယ်တင်နိုင်သူ ဖြစ်လိုသော ဆန္ဒ၊ ကြံစည်စဉ်းစားမှု ဉာဏ်ပညာ၊ ကြိုးစားမှု စီရိယ၊ မိမိဆိုင်ရာကိစ္စ အရပ်ရပ်၌ မလစ်လပ်စေမှု သတိ၊ စိတ်မပြောင်းမှု သမာဓိ၊ ဤသို့ ကြိုးစားလျှင် ရည်ရွယ်ချက် ထမြောက်နိုင်သည်ဟု ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါ၊ မိမိစိတ်ဓာတ်ကို လှုံ့ဆော်ပေးသော စေတနာ” ဟု ဤ ၉-ပါးသောတရားများတည်း။ ဤတရားများသည် ပါရမီဖြည့်ခြင်း၊ ပြည့်လည်းပြည့်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်ကြပါသည်။ (ဤတရားများ မပါရှိပါဘဲ ဘုရားဆိုတာ ထူးသောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ယူဆ၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်လိုရုံမျှဖြင့် ပါရမီ မပြည့်နိုင်ပါ။)

အယ်ဒီတာချုပ်

မြသန်းစံ

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ

လွင်ငြိမ်း၊ သန်းထိုက်သူ

အဖွဲ့ဝင်အယ်ဒီတာ

ဦးအောင်သန်း

ဒီဇိုင်းဖွဲ့စည်းမှု

ပန်းစုာန်

အုပ်ချုပ်ရေးမှူး

ဒေါ်သီဂီမိုး

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ

ကိုကျော်မင်းမောင်

အတွင်းပန်းချီ

ကိုမောင်မောင်သိုက်၊ ဆရာကျော်၊ ဇော်မင်း၊

ကိုကျော်သိုက်၊ ပန်းစုာန်၊ ပန်းချီရွှေစိုးဟန်

ပြင်ပဆက်သွယ်ရေး

မျိုးဇော်အောင်၊ ဇော်မင်း

ကွန်ပျူတာစာစီ

နန်းစန်းမာချို၊ ကေခိုင်မင်းမင်းထွန်း

စီစဉ်ထုတ်လုပ်နှင့် မြန်ချိရေး(ပင်ရင်း)

အပ္ပမာဒစာစဉ်

(၁၈၉)၊ ရွှေဝါထွန်း(၂)လမ်း၊ (၃၃)ရပ်ကွက်၊

ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၅၈၄၇၃၈

တစ်ပြည်လုံးဖြန့်ချိရေး

ဦးအောင်မြင့်(ဆင်တောင်ကြီးစာပေ) ၄၁၊

၂၉လမ်း(အောက်)၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း-၃၈၁၈၃၄

ထုတ်ဝေသူ

ဦးမြသန်းစံ (မြဲ-၀၃၈၈၁)

(၁၈၉)၊ ရွှေဝါထွန်း(၂)လမ်း၊ (၃၃)ရပ်ကွက်၊

ဒဂုံမြို့သစ်မြောက်ပိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၅၈၄၇၃၈

ပုံနှိပ်သူ

ဦးမောင်မောင်လှ (၀၅၇၄၅) ရွှေနိုင်ငံပုံနှိပ်တိုက်၊

အမှတ်-

၉၀(စီ)၊ ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖလင်

Best Color ၊ ဇမ္ဗူတလှ၊ Stars

အုပ်ရေး-၈၀၀၀၊ တန်ဖိုး-(၄၅၀)ကျပ်

ဝိနည်းတရားထွန်းကားသင့်

ဝိနည်းတရားတော်အတိုင်းသာ ရဟန်းတော်များ နေထိုင်သွားလာ ပြောဆိုကြလျှင် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ လေးစားခြင်း သာမက ကမ္ဘာပေါ်တွင် ယဉ်ကျေးသည်ဟု ခေါ်ရသော လူတိုင်းလေးစားခြင်းကို ခံရလောက်ပါပေ၏။ ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာကို အထက်တန်း ရောက်အောင် ပြုပြင်လိုကြသော ရဟန်းရှင်လူ သူတော်စင်တို့သည် ထိုဝိနည်း ဥပဒေတော်ကြီးကို ပြန်၍ ထင်ရှားထွန်းကားလာအောင် ပထမဆုံး ကြိုးစားသင့်ကြပေသည်။ ရဟန်းတော်များက ဝိနည်းတော်အတိုင်း နေထိုင်ခြင်း၊ လူအများက ဝိနည်းတော်နှင့် ညီစွာနေသော ရဟန်းတော်များကို လေးစားကိုးကွယ်ခြင်း၊ ဝိနည်းတော်နှင့် မညီမညွတ် နေသူတို့ကို အစိုးရကိုယ်တိုင်နှင့် အသင်းအဖွဲ့များက အရေးယူခြင်းတို့ဖြင့် ဝိနည်းသာသနာ ပြန်၍ ထွန်းကားလာအောင် ကြိုးစားသင့်ပါသည်။

ဓမ္မရတနာ

များစွာသော လူတို့ အားကိုးနေကြသော အရာများကား ဆွေမျိုးအားကိုး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာအားကိုး၊ ပညာအားကိုး၊ ရုပ်ရည်အားကိုး၊ သတ္တိအားကိုး၊ ခွန်အား အားကိုး၊ မိတ်ဆွေအားကိုး၊ ဆရာအားကိုး၊ လက်နက်အားကိုးဟု အမျိုးမျိုးရှိကြ၏။ ဘေးရန်ပေါ်လာလျှင်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်လာလျှင် ထိုအားကိုးစရာများဖြင့် ကာကွယ်ကြ၏။ ထိုများစွာသော ကိုးကွယ် (အားကိုး+ကာကွယ်)စရာတို့သည်လည်း တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ရသလောက် အရာမရောက်ကြပါ။ ပြခဲ့သော အားကိုးစရာတို့သည် ဘေးရန်ပေါ်လာလျှင် အထိုက်အလျောက် ကာကွယ်နိုင်သဖြင့် သူ့နေရာနှင့်သူ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်ကြပါပေ၏။ သို့သော် ဆွေမျိုးဥစ္စာ ပညာရုပ်ရည် စသည်တို့သည် သူတို့ကိုယ်တိုင် ပျက်စီးတတ်သောကြောင့် မိမိက အားကိုးနေတုန်းမှာပင် သူတို့က ပျက်ပြုန်းသွားတတ်ကြ၏။

ကိုယ်ကျင့်တရားမှ အားကိုးရ

ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များသည် ဟောပြော ရွတ်ဖတ်နေသည်ကို ကြားနာရလျှင်လည်း စိတ်ကိုချမ်းသာ စေနိုင်၏။ တရားတော်အတိုင်း ကျင့်ကြံလိုက်နာနေလျှင်လည်း အလွန်ချမ်းသာစေနိုင်၏။ ဗုဒ္ဓတရား တော်သည် အများတွေ့နေကျ ဒုက္ခ ဟူသရွေ့ကို သက်သာစေနိုင်ရုံမက ကိုယ်ကျင့်အလေ့အလာ ရနေသူ ဖြစ်ပါမူ “ဘဝကူးဖို့ အချိန်နီးလေ အားကိုးရလေ” ဖြစ်ရုံမက တစ်နည်း အားဖြင့် စဉ်းစားရလျှင် “ဘဝ ပြောင်းခါနီးလေ ပျော်စရာ ကောင်းလေ” ဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။ “နောက်ဘဝ၌ ရောက်ရမည့်လမ်းစဉ် သည် ယခုဘဝထက် အောက်မကျ နိုင်ပါဘူး” ဟု တစ်ထစ်ချသိအောင် ကြိုးစားထားလျှင် “သေခါနီးလေ ပျော်စရာကောင်းလေ” ဖြစ်မှာပဲဟု တွေးကာ တစ်ယောက်တည်း ကိုယ်ကျင့်တရားကုသိုလ်များကို အားကိုးမိပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားတော်ကို ယုံကြည်သူတိုင်း အဟောတရား၊ အဖတ်တရား၊ နာတရားတို့တွင် မပြီးစေဘဲ ကိုယ်ကျင့်တရားဖြစ်အောင် စိတ်ထဲ၌ သွင်းထား၍ ဖြစ်စေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာ ပွားများ၍ဖြစ်စေ “ဓမ္မ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” အရ တရားတော်ကို အားကိုးနိုင်ကြ၊ အရေးပေါ်လျှင် တရားတော်ဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ကြ၊ သံသရာအတွက် ကိုယ်ကျင့်တရား လုံလောက်အောင် ကြိုးစား၍ စိတ်ထားကြည်လင် သူတော်စင်များ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေသတည်း။

အငြိမ်းစားဝန်ထမ်း ခရီးမပန်း မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ခန္ဓာဝန်ကြီးထမ်းပြီးသကာလ အခုသုံးဆယ့်တစ်ဘုံမှာ လည်နေရတယ်နော်။ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက ခန္ဓာဝန်ထုပ်ကြီးလို့ မှတ်ထားလိုက်စမ်းပါနော်။

ကိုယ့်နာမည်ကလေးတွေက ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အထမ်းသမားလို့ မှတ်ထားစမ်းပါနော်။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက ဝန်ထုပ်ကြီး၊ ဪ မိမိခန္ဓာဝန်ကြီးလည်း မိမိနာမည်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကထမ်းပြီးသကာလ နေတုန်းမှာ ဝန်ထုပ်တင်ပေးတာ ဘယ်သူပါလိမ့်မတုံးလို့ မေးတဲ့အခါကျတော့မှ ဪ တဏှာက ထပ်ထပ်ပြီး တင်ပေးနေတယ်လို့မှတ်လိုက်စမ်းပါ။

ကိုယ့်ခန္ဓာကြီးက ဝန်ထုပ်ကြီး၊ နာမည်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အထမ်းသမား၊ အထမ်းသမားမှာ တဏှာတည်းဟူသော ဝမ်းထဲမှာရှိတဲ့ ကိလေသာက (သား) ဝန်ကလေးတင်ပေးလိုက်၊ (သမီး) ဝန်ကလေးတင်ပေးလိုက်၊ ဒီအမေ၊ အဖေကပဲ ပြန်ထမ်းရပြန်တယ်ဆိုတော့ ဝန်တင်ပေးသမား၊ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ စဉ်းစားကြည့်စမ်းတဲ့ သနားတတ်တဲ့လူလား၊ မသနားတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လားဆိုတာလည်း အကဲခတ်ရမယ်၊ မသနားတတ်တဲ့ တရား ဘယ်သူပါလိမ့်ဆိုတော့ (တဏှာလောဘ) ပဲဆိုတာ၊ သဘောကျပြီလား။

အဲဒီတော့ ဒီ ဒကာ၊ ဒကာမ

တွေက ကိုယ့်ခန္ဓာဝန်ကြီး ကိုယ်လည်း ထမ်းရပြန်၊ ကိုယ့်ခန္ဓာဝန်ကြီးကို နာမည်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မည်သူမည်ဝါဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကထမ်း၊ ကိုယ့်ဝန်ထုပ်ကြီးကလည်း တစ်နေ့တခြား၊ မထမ်းနိုင်တဲ့ အခြေအနေရောက်အောင်၊ တစ်နေ့တခြား လေးလေးလာပါတယ်။မထမ်းနိုင်လေလေ ဒကာ၊ ဒကာမတွေရဲ့ ဝန်တွေက သား၊ သမီး၊ မြေး၊ မြစ်ကျအောင် ပွားလေလေဆိုရင်ရော လွဲနိုင်ပါ့မလား။

ဘယ်သူက ထမ်းပါလိမ့်မလဲလို့ မေးတဲ့အခါကျတော့ ဒီဝန်ထမ်းသမားကပဲ ထမ်းတာပါပဲ။ ဒါဖြင့် ခင်ဗျားတို့ဟာနဂိုက ကိုယ့်ဝန်ကြီးက လေးရတဲ့အထဲမှာ သားဝန်၊ သမီးဝန်၊ ဆွေဝန်၊ မျိုးဝန်၊ မင်းဝန်၊ စိုးဝန်စတဲ့ ဝန်ထုပ်တွေကို ဒကာ၊ ဒကာမတို့က ထမ်းနေရပါတယ်။

ဝန်ထုပ်ပေါင်းဘယ်လောက်တုံးလို့ မေးရင် ဘယ်နေ့ပြောမလဲ၊ မရေတွက်နိုင်ဘူးဆိုတာ သေချာတယ်နော်။မရေတွက်နိုင်တဲ့ ဝန်ထုပ်တွေကို ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ငယ်ငယ်တုန်းက ဒီလောက်များသလား၊ ကြီးမှများသလား။

ဒကာ၊ ဒကာမတို့ စဉ်းစားကြပါတော့၊ မထမ်းနိုင်တဲ့ အချိန်မှာ ဝန်ထုပ်တွေက များနေပါကလား၊ (သား)ဝန်လည်း ငါပဲရွက်ဆောင်ရမှာပဲ၊ (သမီး)တာဝန်လည်း ငါပဲဆောင်ရွက်ရမှာပဲ၊ မြေးတာဝန်လည်း ငါပဲဆောင်ရွက်ရမှာပဲ ဖြစ်နေတယ်။

မြေးက-မြစ်ကလေးတွေကျအောင် မိမိက အသက်ရှည်နေ

၉) အပ္ပမာဒ ခ မ္မ ရ သ မ ဝ္ဂ ဇ င် :

ပြန်တော့လည်း၊ ကိုယ်ပဲထမ်းရမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ရောက်နေတယ်။ ဪက၊ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ဉာဏ်နဲ့ ကြည့်စမ်းပါ။ ကိုယ့်ဝန်ထုပ်နဲ့ ကိုယ်နဲ့ မျှသေးရဲ့လား၊ မမျှတဲ့အခါမှာ တစ်ခါတလေညများ နဖူးပေါ်လက်တင်ပြီး ဝန်တွေလေးပြီး ခက်ပါသေးတယ်လို့ ညည်းလုံးများ ထုတ်နေသေးတယ်။ဘယ်နှယ်ကြောင့်ညည်းလုံးထုတ်တာလဲလို့ မေးလို့ရှိရင်ဖြင့် ဝန်ထုပ်တွေက လေးလွန်းလို့။

ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ညကျရင် နဖူးပေါ်လက်တင်ပြီး စဉ်းစားတဲ့အခါ သားအတွက်ကလည်း ဝန်ကြီးလိုက်တာ၊ သမီးအတွက်ကလည်း ဝန်ကြီးလိုက်တာ၊ သူက မွေးဖွားလာတာတွေကလည်း ဝန်ကြီးလိုက်တာ၊ တစ်ခါ အမြတ်တော်ကြေးခွန်၊ဥပစာခွန်အစရှိတဲ့ ဝန်ထုပ်တွေကလည်း ထမ်းပြီးသကာလ နေရပြန်တော့ တွေးလေတွေးလေ ဝန်ထုပ်ကြီးဟာ လေးလေးလာတော့ အသက်ရှူတောင် မမှန်အောင် လေးတယ်။

ဪသံသရာ ခရီးသည် ဝန်ထမ်းသမားဘဝမှာဖြင့် ဝန်တွေက ကြီးလှပါတကား၊ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ မသိလို့ တဏှာကတော့ မြေးကလေးလာပြန်လည်း မင်းပဲတာဝန်ယူလိုက်လေ၊ မြေးက မွေးလာတဲ့ မြစ်ကလေးကျအောင် ကိုယ်က အသက်ရှည်တော့ ကိုယ်ကပဲတာဝန်ယူရတော့တာပေါ့။

ခင်ဗျားတို့ကလည်း တဏှာတည်းဟူသော တရားက ငါကို ဝန်ထုပ်တင်ပေးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ပါလားဆိုပြီးသကာလ မင်းနဲ့ ငါနဲ့ မပေါင်းဘူးဆိုတဲ့ ဉာဏ်က

**အဝိဇ္ဇာက ဒီခန္ဓာကို
ဒုက္ခသစ္စာလို မသိဘူး၊
မသိတော့ တဏှာက
လိုချင်တော့
ဒီခန္ဓာငါးပါးကြီး
ဝန်ထမ်းသမားကြီး
ရတော့တယ်။**

မလာဘူး၊သူတင်ပေးတာကို ဟုတ်ပဲဆိုပြီး ထမ်းနေတာကသာ များတယ်။

ဒါနဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေအချို့ သေသွားတဲ့အခါကျတော့ အမောဆိုက်ပြီး တစ်ခါ သားကို စိတ်မချ၊ သမီးကို စိတ်မချ၊ ပစ္စည်းကို စိတ်မချဖြစ်ပြီး ဝန်တွေပိုပြီး သေသွားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အင်မတန်များကြတယ်။ ဒါဖြင့် ဝန်ပိသေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းရာ သုဂတိလားနိုင်ပါ့မလားလို့ မေးကြည့်ရင် မလားနိုင်ပါဘူး။

ဒီအထဲမှာ ခင်ဗျားတို့က ခုထက်ထိပဲ၊ ကိုယ့် သမီးမရှိလို့ရှိရင်

သူများသားသမီး မွေးစားချင်၊ ဝန်ထုပ်တစ်ခု လျော့တယ်ထင်လို့ ထပ်ပြီး ထမ်းချင်ကြတယ်။

ဒါဖြင့် ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ဝန်ထုပ်ထမ်းရတာကလည်း ကြီးပြန် ဉာဏ်-ပါးလမ်းကြမ်းလည်း သွားရပြန်၊ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ထမ်းတဲ့ ဝန်ထုပ်နဲ့ ရောမျှပါရဲ့လား၊ ဒီထဲမှာ ဉာဏ်-ပါး လမ်းကြမ်းမှာ အထမ်းခိုင်းတာ။

ယခုတရားပွဲကိုလာတဲ့အခါ မှာ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ဟာ အိမ်က လာခဲ့ကြရတယ်ဆိုတော့ လမ်းခရီးမှာ ကားတွေ ရှောင်ခဲ့ရတာနဲ့၊ လူတတ်ကံသင်းတွေ ကြည့်ပြီး လာခဲ့ရတာနဲ့ အောက်က မြေခိုင်းတွေ မှုတ်တာကို ကြည့်ပြီးသကာလ လာခဲ့ရတာနဲ့ အပေါ်က အပူရှိန်တွေ လွှမ်းမိုးနေတာတွေစတဲ့ ဉာဏ်-ပါး လမ်းကြမ်းထဲမှာ မတန်တဆဝန်တွေထမ်းပြီး သကာလ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ သွားနေရတဲ့ဟာ ယနေ့စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ။

ဒီသမုဒယသစ္စာ ဝန်တင်ပေးသမားက သူတင်လိုက်သရွေ့ ခင်ဗျားတို့က လက်ခံပြီး ဉာဏ်-ပါး လမ်းကြမ်းထဲမှာ အပြေးခိုင်းတာလည်း သူပဲ၊ ဝန်ထုပ်တွေပိုပိုတင်ထားပြီး အပြေးခိုင်းတော့တစ်သံသရာလုံး လျှာထွက်ပြီး ဗိုင်းဗိုင်းလဲသေခဲ့ရတယ်။

ဒကာ၊ ဒကာမတွေ အဖြစ်ဆိုးလွန်းလို့ ပြောနေတာ၊ ဒါတုန်းကြီးက ပြောတယ်လို့ မယူပါနဲ့၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် ဘာရဝဂ်မှာ သေသေချာချာ လာပါတယ်တဲ့၊ သားကလေးမွေးလာလည်း ကိုယ့်တာဝန်ပဲ၊ သမီးကလေးမွေးလာလည်း ကိုယ့်တာဝန်

ပဲ။ သူတို့က မွေးလာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကျပြန်တော့လည်း ကိုယ့်တာဝန်ပဲ၊ အင်း ခင်ဗျားတို့ဟာ အသက်အရွယ်ကလည်းကြီးပြန်၊ ဝန်ထုပ်တွေကလည်း ပိုပြန်၊ သားကလေးကို မှာချင်၊ သမီးကလေးကို မှာချင်၊ ပစ္စည်းကလေးကိုလည်း ခွဲဝေပေးချင်၊ သားသမီးတွေကို လူ့အောက်ကျမှာလည်း စိုးရိမ်စိတ်နဲ့ စိတ်ချလက်ချ သေသွားတာလား၊ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ စဉ်းစားကြည့်ပါဦး၊ ဝန်ထမ်းချင်လျက် တန်းလန်းနဲ့ သေသွားကြတာပါပဲ။

ဒါဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချကြတော့ ဝန်ထမ်းသမား အသေဆိုးကလေးတွေဆိုရင် မနာကြန့်နော်။ ကလေးကလေး တစ်ယောက်ရတယ်ဆိုကတည်းက ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ညမအိပ်ရ၊ နေမအိပ်ရ၊ ဝန်ထမ်းနေရတာရော၊ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကိုလည်း ဆေးတိုက်ပြီး ဝန်ထမ်းနေရသေးတယ်၊ ဒီကလေးကျန်းမာရေးလည်း ရင်ခွင်ထဲက မချနိုင်အောင် ထမ်းနေရသေးတယ်။

ဒီအထဲ သား၊ လင်၊ ခင်ပွန်းတို့၏ မျက်နှာကြည်သာအောင် ချက်ပြုတ်ပြီးသကာလ မနိုင်ဝန်တွေ လုပ်နေရသေးတယ်၊ အံမာလေး ဒကာ၊ ဒကာမတွေ ခင်ဗျားတို့မို့ ပြုံးနိုင်တာနော်၊ ရိပ်မိကြပြီလား။

အဲဒီမှာ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ကလေးကလေးတစ်ဖက်နဲ့ ဈေးရောင်းတာကလည်း တစ်ဖက်နဲ့၊ သား၊ လင်၊ ခင်ပွန်း ကြည့်သာအောင် ထမ်းချက်ချင်တာလည်း တစ်ဖက်နဲ့၊ အံမလေး ဒကာ၊ ဒကာမ

တွေ ဒီထဲကနေပြီးသကာလ ပြုံးနိုင်တာ တော်တော်လေး ရှူးလို့ မဟုတ်ဘူးနော်။

အရှူးမှ ဘာမျှမသိအောင် ရှူးနေကြတယ်၊ သစ္စာလေးပါးမသိလို့ ရှူးနေတယ်၊ သဘောပါကြပြီလား။

ဒီလိုနေရတာ ဒကာ၊ ဒကာမတွေသည်ကားလို့ ဆိုရင်ဖြင့် စိတ်အေး၊ လက်အေး၊ ဘဝင်အေးအေးများ အချိန်ပါကြရဲ့လား။ မပါဘူးနော်၊ နေဝင်လို့သာ အလုပ်သိမ်းလိုက်ရတယ်၊ အလုပ်ပြီးတယ်လို့ မရှိကြဘူး။ မနက်ဖြန်ဖို့ ချန်ထားတာတွေလည်း ရှိနေလေတော့-

ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ အပြတ်အသတ်ကို မဖြစ်ပါကလား၊ ကြောက်စရာကြီးပါလား ဒကာ၊ ဒကာမတို့။

ဒါဘယ်လောက်ကြာကြာလုပ်ရမှာတုံး၊ အို သေခါနီးထိ လျှာထွက်အောင် လုပ်ရမှာ။

ဒါနဲ့များ ခင်ဗျားတို့က ဖီးနိုင်၊ လိမ်းနိုင် ပြုပြင်နိုင်သေးတယ်ဆိုတော့ အတော်ခက်နေတယ်၊ ဒကာတွေကလည်း ပြင်နိုင်၊ ဆင်နိုင်၊ ကြွားနိုင်၊ ဝါနိုင်ကြသေးတယ်။

သေတဲ့အခါ ကျပြန်လို့ရှိရင် သွားရောဟဲ့ အပါယ်ဆိုပြီးသကာလ တဏှာက တွန်းချလိုက်သေးတယ်၊ တဏှာက အပြေးလည်းအမောင်းခိုင်းလိုက်သေးတယ်၊ လမ်းမှာလည်း လျှာထွက်သေအောင် လုပ်လိုက်သေးတယ်၊ နောက်ဘဝကျပြန်တော့လည်း အပါယ်ပိုလိုက်သေးတယ်ဆိုတော့ ခင်ဗျားတို့မို့ပဲ သည်းခံနိုင်ပါပေတယ်၊ အံ့လည်း အံ့စရာကောင်း

ပါတယ်။

ဒီနေ့ကစပြီး ကြပ်ကြပ် သတိထားစမ်းပါ။ တဏှာခိုင်းတာ မလုပ်ဘူးဟေ့၊ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ တော်လှန်ကြစမ်းပါ။ မတော်လှန်ရဲ ဘူးဆိုတော့ ဒကာ၊ ဒကာမတို့က ငယ်ကြောက်ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ပေါ်ပြီလား။

ဒါဖြင့် ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ဒီငယ်ကြောက်ကို ခင်ဗျားတို့ မကြောက်ပါနဲ့သူကို ကျုပ်တို့က မက်နဲ့ အပြန်အလှန်တိုက်ရမယ်။ မက်နဲ့ သေ အောင် တိုက်လို့ရှိရင် တို့အပေါ်မှာ ဝန်ထုပ်တွေ မတင်တော့ဘူး။ ရပ်စဲ ဇာတ်သိမ်းသွားမယ်ဆိုတာ သဘော ပေါက်ကြ။

ကိလေသေမာရေန္တော နိဗ္ဗာန် ဂစ္ဆာတိတိမဂ္ဂ။ ကိလေသေ= ခုနက ခိုင်းတတ် ဝန်တင်တတ်၊ ဇုဒ- ပါး လမ်းကြောင်းကို အပြေးရိုက်ပြီး ခိုင်းတတ်တဲ့ ကိလေသာ၊ အပါယ် လေးပါး ပို့တတ်တဲ့ ကိလေသာကို၊ မာရေန္တော=သတ်လျက်၊ နိဗ္ဗာန် ဂစ္ဆာတိ=နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ=တို့ကြောင့်၊ မဂ္ဂေါ=မက် မည်၏။ ဆိုတော့ မက်မရလို့ရှိရင် ဒီ ကျွန်စာရင်းကတော့ မလွတ်တော့ ဘူး၊ သဘောပါပြီလား။

ဒကာ၊ ဒကာမတို့၊ တဏှာ သတ်ရင် ဝန်ထုပ်ကြီးချရာ အရပ် ရောက်ပါပြီ။ တဏှာ ဘာနဲ့သတ်ကြ မယ်၊ မက်နဲ့သတ်ရမယ်ဆိုတာ ပေါ် လာကြပြီလား။

ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ကျုပ်တို့ ခင်ဗျားတို့ တစ်သက်လုံး ဆင်းရဲ၊ တစ်သက်လုံး ဝန်ထမ်းသမား၊ တစ် သက်လုံး သေခြင်းဆိုး၊ တစ်သက်လုံး

ကြည့်မကောင်းတဲ့အဖြစ်၊ ဒါတွေ ဟာ တဏှာ၏ လက်ချက်ချည်းပဲ ဆိုတာ ပေါ်လာကြပြီလား။

ဒကာ၊ ဒကာမတွေ၊ ဒါ ကြောင့် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော် မြတ်ကြီးက ဟေ့-တဏှာယောက်ျား သင်လက်သမား၊ ခန္ဓာဝန်လုပ်ရတော့ မယ်လို့ မအောက်မေ့နဲ့ နောင်ကို ခန္ဓာဝန် မထမ်းတော့ဘူးလို့ဆိုတာ သတိ ရကြမှာပေါ့။

“အနေကဇာတိ သံသာရံ” ဆိုတာ အနေကဇာတင်တဲ့အခါကျ တော့ ဟေ့ တဏှာယောက်ျား လက်သမား၊ နောက်ခန္ဓာဝန်ကို မင်း လုပ်ရတော့မယ်လို့ မင်းမအောက် မေ့နဲ့၊ ခန္ဓာဝန်ထမ်းတဲ့ဘဝမှာ ငါ သည် အထမ်းသမား ကူလီအဖြစ်မှ လွတ်ပြီတဲ့။

ဒါဖြင့် ဒကာ၊ ဒကာမတွေ လည်း ဘုရားတပည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆို လို့ရှိရင်ဖြင့် ဝန်ထမ်းသမားနဲ့ သေ ချင်သလား၊ ဘုရားလို လွတ်ပြီး သေ ချင်သလား စဉ်းစားကြ။

အဝိဇ္ဇာက ဒီခန္ဓာကို ဒုက္ခ သစ္စာလို့ မသိဘူး၊ မသိတော့ တဏှာက လိုချင်တော့ ဒီခန္ဓာငါးပါး ကြီး ဝန်ထမ်းသမားကြီး ရတော့တယ်။

ကဲ-ဒါဖြင့် ဒီဝန်ထုပ်ကြီး ကို တဏှာက ပေးလိုက်တယ်ဆိုတာ သေချာပြီ။ သိတဲ့လူပေးတာလား၊ မသိတဲ့လူ ပေးတာလားဆိုရင် စက် ဝိုင်းကားချပ်မှာ ပြန်ကြည့်ပါ။ ဒီဘက် က အဝိဇ္ဇာ၊ ဒီဘက်က တဏှာ၊ မသိ တဲ့လူကို (တဏှာ)က ပေးတယ်လို့ မှတ်ပါ။

ပေးတော့ ဘာကြီးရပါလိမ့်၊ ခန္ဓာငါးပါးဝန်ထုပ်ကြီးရပါတယ်။ မသိ

တာက အဝိဇ္ဇာ၊ ပေးတာကတဏှာ၊ ဒါကြီးဟာ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ခန္ဓာ ငါးပါးကြီးဖြစ်လို့ စဉ်းစားကြည့်လိုက် တဲ့အခါ ကျတော့မှ ဒီခန္ဓာငါးပါးကြီး သည် ဒကာ၊ ဒကာမတွေ သိတဲ့ အတိုင်း အသုဘဒုက္ခသစ္စာကြီးပဲ။

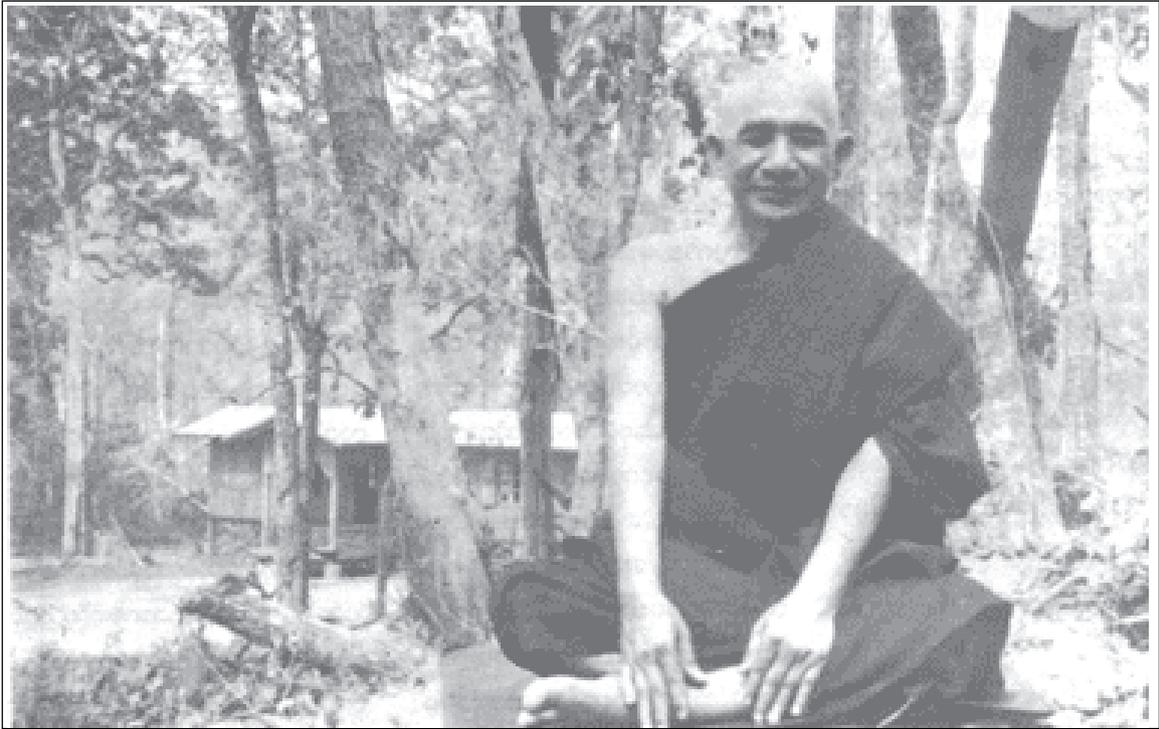
ဘုန်းကြီးတို့ ဒကာ၊ ဒကာမ တွေဒါဖြင့် ဒီဝန်ကြီးထမ်းပြီး လည် နေရတယ်ဆိုတာက ဒကာ၊ ဒကာမ တွေ၊ သူများအလောင်းထမ်းပြီး လည်နေရတာလား၊ ကိုယ့်အလောင်း ကိုယ်ထမ်းပြီး လည်နေရတာလားဆို ရင် ကိုယ့်အလောင်း ကိုယ်ထမ်းပြီး လည်နေရတာဆိုတာ မှတ်ကြတော့။

ကိုယ့်အသုဘကို ကိုယ်ထမ်း ပြီး လည်နေရပါတယ်၊ အသုဘဆိုလို့ ရှိရင်ဖြင့် ဒါ ဒုက္ခသစ္စာပဲ လုပ်လိုက် ပါတော့။ အသုဘဒုက္ခသစ္စာဆိုတာ သေချာကြပြီလား။

ဒီဟာကြီး မချသရွေ့ကာလ ပတ်လုံး ခန္ဓာငါးပါးဟာ နိဗ္ဗာန်မှာ မရှိဘူးဆိုတာ အသုဘဒုက္ခသစ္စာမို့ မရှိဘူးပြောတာ၊ သဘောကျပြီလား၊ ခန္ဓာငါးပါးဟာ ဒုက္ခသစ္စာပါ၊ အသုဘ ဒုက္ခသစ္စာဆိုတာ သေချာပြီလား။

အဲဒါကြောင့် ဒီခန္ဓာကြီးမရှိ မှ နိဗ္ဗာန်က လက်ခံမှာ၊ ပေါ်ကြပြီ လား။ ဒီခန္ဓာမရှိမှ နိဗ္ဗာန်က လက်ခံ မယ်ဆိုတာ သေချာပြီလား၊ (သေချာ ပါပြီဘုရား။)

ဒုက္ခငြိမ်းတာ နိဗ္ဗာန်လို့ မှတ်ကြပါနော်၊ ခန္ဓာကိုယ်ဒုက္ခကြီး သိမ်းရင်လည်း ဘာခေါ်ကြမယ်၊ (နိဗ္ဗာန်ပါဘုရား)၊ ကဲ့ကြီးစားကြ။

မင်္ဂလဒ္ဓါးသွား အင်္ဂါ (၅) ချက်

မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်

(ယခင်လမှအဆက်)

“ဝိရိယမွေးမြူရေးစခန်းကျ တစ်မျိုးပေါ့လေ။ ပညာမွေးမြူရေးစခန်းကလည်း တစ်မျိုးစီပေါ့လေ။ ဟုတ် ပြီလား။ သူ့စခန်းနဲ့သူပေါ့။ တို့ သတိမွေးမြူရေးစခန်းကျ တော့ ဒီအတိုင်း လုပ်ရမှာပျ။အဲဒီတော့ တို့ အောက်မှာက ၁၈-နှစ်သားနဲ့ ၃၀အတွင်းရှိသေးတယ်။ အထက်ကျတော့ ၆၀-၇၀-၇၈ထိပါတယ်။ ခံနိုင်ဘူးကွ။ ၇-ရက်လောက် ကျတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ယုံတော့ဘူးပျ။ သွားတုန်း က ဟုတ်မလားလို့ သွားတာလေ။ ရိပ်သာထဲဝင်ခါစ တော့ လက်နက်ကလေး တမြောက်မြောက်နဲ့။ တွေးဟ၊

တွေးစမ်းပါစေ၊ လာသာလာပါစေနဲ့ပေါ့။ အဟုတ် နဖူး တွေ၊ ဒူးတွေလည်းတွေ့ရောဗျာ စုတ်ဗျား။ နှာခေါင်းကို တွန့်လိမ်သွားတာ။ အဲဒီတုန်းက ဒေါ်ကြွေမ္မာရုံဆိုတာ ရှိတယ်။ လှေကားငါးထစ်၊ ခြောက်ထစ်လောက်ရှိတယ်။ အဲဒီကျရင် ခြေထောက်ကြီးက နောက်မှာ ကျန်နေခဲ့ တယ်။ ရှေ့ကို တိုးဘူးပျ။ အမဲဈေး နွားသတ်ရုံဆိုတာ ရှိတယ်။ ဆေးလိပ်ခုံနေတော့ ဆေးရိုးသွားသွားလှော် တော့ တွေ့ရတာ။ မနက် ၆-နာရီ တိုက်ထဲကထွက်၊ ညနေ ၃-နာရီရောက်ရင် သတ်ရတာကိုး။ နွားသတ်ရုံထဲ သတ်ဖို့ နွားကြီးတွေ ဆွဲပြီဆိုရင် လှေကားနားရောက်လေ

နောက်ပြန်တွန့်လေ့လာ။ တို့လည်း အဲလိုပဲပျာ။ မေ့ရုံပေါ်ရောက်တော့ ခြေထောက်က နောက်ပြန်အတင်းဆွဲတာ။ ရှေ့ကန်ပြီး တက်ဘူးပျာ။ အဲဒီလောက်ကြောက်တာ။ ၇-ရက်လောက်ကြာတော့ ကိုယ့်ဖျာကို ကြည့်ကို မကြည့်ချင်တော့ဘူး။ ကြည့်ချင်တော့ဘူးပျာ။ ထိုင်ရမှာဆို ဝေးပေါ့။ ဖျာကို မကြည့်ချင်တာ။ အဲဒီလောက်ဖြစ်တော့ အထက်ကဟာတွေနဲ့ တက်ပြိုင်တယ်။ ကြည့်စမ်း၊ အဘိုးကြီးတွေ (၇၅)နှစ်၊ (၇၂)နှစ်၊ (၇၁)နှစ်၊ (၆၈)နှစ်၊ (၆၆)နှစ်တွေလေ။ သူတို့တောင် ဒီလောက်သက်ကြီး အိုကြီးအိုမနဲ့ လုပ်နိုင်သေးတာ။ နင် ဘာလို့ မလုပ်နိုင်ရမှာလည်း ပြောတော့၊ မခံချင်တော့ဘူးပျာ။ ၂-ရက်၊ ၃-ရက်တော့ ဟုတ်တယ်။ ထောက်ထောက်နဲ့ သွားပြန်ရော။ ဟောပျာသွားလည်း ရဘူးပျာ။ ၂-ရက်၊ ၃-ရက်လောက်ပဲ သွားလို့ရတာ။ ကြာတော့လည်း ချော်ပြီးလိုက်သွားပြန်ရော။ ဘာလို့ဆိုတော့ တို့တရားက တွေ့နေတာပရမတ်တွေကွယ်။ တို့ သိဖူးတာ ပညတ်တွေကွယ်။ အဲဒီတော့ တွေ့နေတဲ့ ပရမတ်ကို တရားမှန်းမသိတော့ တစ်ခါတည်း လိုက်နေတာပဲ။ တစ်ချက်မှတ် တစ်ချက်ပရမတ်တွေ့နေတယ်။ ခင်ဗျားတို့က ပတ္တမြားလိုက်ရှာနေတာ။ ကျောက်နီက ပေါ်နေတယ်။ တစ်ချပ်တူး တစ်ချပ်ပေါ်လာတယ်။ အဲဒီတော့ ပရမတ်မှန်း မသိတော့ အားမရဘူးပေါ့ပျာ။ အဲဒီတော့ ကာမစွန္ဒလိုချင်တဲ့ စိတ်ကြီးနဲ့လုပ်တော့ မရဘူးပေါ့ပျာ။ အဲဒီတော့ ဆန္ဒက ကျသွားပြန်ရော။ ကျသွားပြန်တော့ အောက်က ၁၈-နှစ်နဲ့၊ ၃၀-အတွင်းလေးပဲ ပြိုင်ရတယ်။ ကြည့်စမ်း၊ ၁၈-နှစ်သားလေးတွေ။ နင် ဒီအချိန်တုန်းက မဟုတ်တာ လုပ်နေတာ။ နင် မရှက်ဘူးလား။ ချကြည့်စမ်း၊ ငယ်ငယ်လေးတွေလည်း လုပ်နေတယ်။ မခံချင်ဘူးပျာ။ အဲဒီအခါကျ တွန့်လွန်ပြီး တက်သွားပြန်ရော။ အဲဒီလိုနဲ့ အထက်တက်ပြိုင်၊ အောက်ဆင်းပြိုင်နဲ့ ပြိုင်လာခဲ့တာ။ အဲဒီ ဝေဒနာကို ကျော်လာခဲ့တာ။ ကိုယ့်သဒ္ဓါမနိုင်ရင် သူများသဒ္ဓါခိုးသင့်ခိုး၊ ချေးသင့်ချေးကြပျာ။ ခိုးလို့ရ ခိုးကြ။ ချေးလို့ရ ချေးကြပျာ။ ဘယ်နှယ်တုံးဟေ့။ ကိုယ့်သဒ္ဓါမရ။ အဲဒီတော့ ကျုပ်က ခိုးလာခဲ့တာပျာ။ ခင်ဗျား သဒ္ဓါသူခိုးဖြစ်တော့မှာပေါ့။ အဲ့ငယ်ငယ်လေးနဲ့ ပြိုင်လိုပြိုင်၊ အဘိုးအိုကြီးတွေနဲ့ ပြိုင်လိုပြိုင်။ ဒါနဲ့ တိုးတက်လာခဲ့ရတာပဲ။ အဲဒါကတော့ ဒုက္ခကတော့ ဒုက္ခကောင်ကို လက်ခံထားပြီ။ ခင်ဗျားတို့ ဒုက္ခရောက်တာ ဘာလို့ ကြောက်နေသလဲ။ ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင်က

လည်း “ဝေ မေ တဿ ဧဝံလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ” ဆိုပျာ။ ဒါ ဒုက္ခအစုအဝေးကြီးပါလို့ အသေအချာ ကြွေးကြော်သွားတာလေ။ ဟုတ်ရဲ့လားဟဲ့။ ဒါ ဒုက္ခတုံးကြီးတဲ့။ ဒါ ဒုက္ခအစုအဝေးကြီးပါလို့ အဲဒါကြီးအရင်တုန်းက ဒုက္ခ ဒုက္ခမှန်းမသိဘူးလေ။ ဒီကနေ ဒုက္ခမှန်း သိလာတာလေ။ ရှိပြီးသားပါ။ အရင်တုန်းက သူများလျှောက်ကြည့်နေတာ။ အခုမှ ကိုယ့်ဘက်ပြန်ကြည့်ခါမှ ကိုယ့်အကြောင်း ပြန်သိလာတာထင်တယ်ဟေ့။ ဟုတ်ရဲ့လားပျာ”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“အဲဒီတော့ ကိုယ့်သတ္တိ ကိုယ်ယုံစမ်းပါပျာ။ မယုံရင်လည်း သူများသတ္တိလေးနဲ့ ကူးချစမ်းပါပျာ။ ပေါ်မှာပဲ ဒီဝေဒနာ။ အပြင်ဘက်က စရိုက်ကြမ်းလေလေ ပိုပေါ်လေပဲ။ ကြပ်ကြပ် ဟိုမှာ ဒေါသကြီးလေ ဒီမှာ ပိုခံရလေပဲ။ ကြပ်ကြပ် လိုချင်လေလေ ဟောဒီမှာ လှိမ့်ပိန့်ခံရလေပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လားပျာ”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“ယောဂီ ကိုယ်တွေ့ထင်တယ်။ အဲဒါ ကြပ်ကြပ် ဒေါသကြီးလေ ဒီမှာခံရလေ။ အနှိပ်စက်ခံရလေပဲ။ အဲဒီက ဒေါသကြီးသလောက် ဟောဒီက ဆုံးမမှာပျာ။ အဲဒီမှာ လောဘကြီးသလောက် ဟောဒီမှာ ဆုံးမခံရမယ်ပျာ။ ခင်ဗျားတို့ တရားတော်က ခံစမ်းပါ။ ရုပ်ကျန်းမာဖို့ထက် စိတ်ကျန်းမာဖို့ အရေးအကြီးဆုံး၊ ရုပ်ဓာတ်နဲ့ စိတ်ဓာတ်လေ။ ရုပ်ကတော့ ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့အမျိုးပဲ ဖောက်ပြန်မှာပေါ့”

သီတော နာပေရုပ္ပတ္တိ ဥတေနာမိ ပေရုပ္ပတ္တိ။

“ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ ခေတ်ကာလပေါ်နေတဲ့ ကားတွေ ဆယ်နှစ်လောက်မောင်းရင် ဂျိုးဂျိုးကျသွားတာပဲ။ အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက်ဆိုရင် ကားသင်္ချိုင်းပို့ရမယ်။ တို့ဟယ် အနှစ် ၃၀၊ ၄၀၊ ၅၀၊ ၆၀ မောင်းလာတာ ဒီလောက်တော့ ရှိမှာပေါ့။ တို့ဖဝါးသာ ကားတာယာဆို ဘယ်လောက် လဲရမလဲ မသိဘူး။ ကားတာယာဆို ဘယ်နှလုံးလောက် လဲရမလဲမသိဘူး။ ခုလောက်ဆို ခင်ဗျားတို့ မောင်းလာတဲ့ သက်တမ်းနဲ့ဆိုရင် တို့ဖဝါးမို့သာ ခံနိုင်တာ။ ရုပ်သည် ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့ သဘောပဲဟာ။ ရုပ်ဓာတ် ခိုင်ခံ့ဖို့သည် အဓိကမဟုတ်။ စိတ်ကျန်းမာဖို့သည် အဓိကပဲ။ စိတ်ဓာတ်ခိုင်ခံ့ဖို့ အရေးကြီးဆုံးပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လားဟေ့”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“စိတ်က ခိုင်ခံ့ရမယ်။ အဲဒီတော့ ဗဟုတိကဆို တဲ့ နေရာမှာ ရုပ်ကျွန်းမာဖို့ထက် စိတ်ကျွန်းမာဖို့ အရေးကြီးဆုံးပဲ။ ရုပ်ကတော့ ဖျားချင်ဖျားပါစေ။ စိတ်မဖျားကြစမ်းပါနဲ့။ ရုပ်ကတော့ နာချင်နာမှာပေါ့။ နာပါစေ။ သူ့အလုပ်ကိုးကွယ်။ ရုပ်သည် ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောကို။ စိတ်သာ မနာနဲ့ ရတယ်။ တာဝန်ယူတယ်။ ပြီးတော့ အသာဠေယူတဲ့ အာရုံ တစ်ဖြောင့်တည်း ထားရမယ်။ ဓမ္မာရုံတစ်ဖြောင့်တည်းထားရမယ်။ ကာမအာရုံ မပါစေရဘူး။ ကာမအာရုံဆိုသည် အပြင်မှာရှိနေတဲ့ အသွေးအသား ဝတ္ထုအာရုံတွေ၊ ဒါမှ ကာမအာရုံ မဟုတ်ဘူးပျ။ တရားတောင်မှ ကိုယ်ရှုတာလေး ကောင်းနေရင် ကာမအာရုံလေးနဲ့ မှူးလိုက်နေတာရှိသေးပျ။ ကောင်းအာရုံနဲ့ ကောင်းတာကို ရပ်မထားပါနဲ့။ ပိုပြီးကောင်းအောင် ကြိုးစားပါ။ အကောင်းခိုင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် အကောင်းကို ဖျက်ခိုင်းတာမဟုတ်ဘူး။ အကောင်းကို အကောင်းအတိုင်း ရှိပါစေ။ ကောင်းတဲ့အကြောင်းကို သိအောင်ရှု။ ဆိုးအောင် လုပ်ခိုင်းတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဆိုးစမ်းပါစေ။ ဆိုးတဲ့အပေါ် တင်မထားနဲ့။ ဆိုးတဲ့အောက်မှာ သူ့ရဲ့သဘောဖြစ်ချက်ရှိတယ်လေ။ သူ့ရဲ့သဘာဝသတ္တိလေးကို သိစေချင်တာပါ။ ကောင်းတဲ့အခါ မိမိတို့ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲ။ ဆိုးတဲ့အခါ မိမိတို့ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲ။ မတူနိုင်ဘူးတဲ့။ တို့ ဆောင်းနဲ့နွေဟာ တစ်ယောက်တည်းဖြစ်ပေမယ့် တူမလားပျ”

“မတူပါဘုရား”

“ဆောင်းမှာ ဖြစ်တာနဲ့ နွေမှာဖြစ်တာလေ။ အဲမတူသလိုပဲ။ ကောင်းတဲ့အချိန်နဲ့ မကောင်းတဲ့အချိန်ဟာလည်း ဆောင်းနဲ့နွေလိုပဲ။ အဲဒါလေး မြင်စေချင်တာ။ ဒါကိုပဲ အာရုံတစ်ဖြောင့်တည်းဆိုတာ၊ ကာမအာရုံစွန့်လွှတ်၍ ဓမ္မအာရုံဖြစ်တဲ့ လှုပ်ရှား၊ ဖြစ်၊ ပျက် သဘောသတ္တိလေးပေါ်မှာပဲ ရှိနေရမယ်။ ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး၊ ဒါဟာလည်း အသာဠေယူလို့ ခေါ်သပျ။ ပြီးတော့ ဆရာသမားနဲ့ တရားအစစ်ခံတဲ့နေရာ၊ ဒီနေရာမှာလည်း မာယာသာဠေယူကိန်းရတယ်လို့ ဆိုတယ်။ မာယာဆိုတာ မိမိအပြစ်ကို ဆရာသမားက ငေါက်မှာစိုးလို့ ဖုံးဖုံးဖိဖိလေးပြောတာ။ ဒီလိုပဲ ဆရာပြင်ပေးမွမ်းမံမှာပဲ။ သူ့အသံနားထောင် ပြင်နေရတာ။ သူ့ဟန်ကြည့်ပြီး ပြင်နေရတာ။

ပြီးတော့ သာဠေယူဆိုတာ မိမိကို အထင်ကြီးအောင် တစ်မတ်သားလောက်တွေ့တာ၊ တစ်ကျပ်သားလောက် တက်ပြောနေတာ။ အဲဒါလည်း မရဘူး။ သူလည်း လွတ်ချော်သွားလိမ့်မယ်။ အဲဒါ မာယာသာဠေယူကင်းရတယ်။ အရှိကိုအရှိအတိုင်းပဲ။ ငါးပြားစာလောက်တွေ့ရင် ငါးပြားသာ ပြောချလိုက်။ ဒါမှ ဆရာပြင်ပေးလို့ ရမှာပေါ့။ မဟုတ်တာ မဟုတ်တဲ့အတိုင်း ပြောချလိုက်။ ဒါမှ ဟုတ်တာ ဆရာပြင်ပေးလို့ရမှာ။ ဟုတ်တာကို ဟုတ်တဲ့အတိုင်းသာ ပြောချလိုက်။ ဒါမှ ဆရာသမားက တွန်းတင်ပေးလို့ရတယ်။ သာဠေယူလည်း ကင်းရတယ်ပျ။ ဟုတ်ပြီလား။ ပြီးတော့ သာရကောဆိုတာ တွင်တွင်ကြိုးစားရမယ်။ တွင်တွင်ဆိုတာကတော့လေ တို့အပြင်ကတော့ပေါ့လေ။ ထိုင်တဲ့အခါလည်း ရှိသေးတယ်ထင်တယ်။ စကြံလေးနဲ့လည်း အာရုံပြောင်းပစ်တာ ရှိသေးတယ်ထင်တယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ်ပိုင်အချိန်ဆိုပြီး ယောဂီတို့ ပေးထားသေးထင်တယ်။ ပြီးတော့လည်း ချိုးရေသုံးသပ်ခြင်းတို့ မပြုလုပ်လို့ မဖြစ်တဲ့ ပလိဗောဇယခေါ်တာပေါ့လေ။ အိမ်သာတက်ခြင်းတို့ ဘာတို့ အသေးအဖွဲလေးတွေလည်း ရှိသေးတယ်ထင်တယ်။ အဲဒီတော့ အပြင်ဝီရိယကတော့ ထိုင်သင့်ထိုင်၊ ထသင့်ထပေါ့။ အတွင်းဝီရိယလို့ခေါ်တဲ့ ဒီသတိလေးလွတ်ထွက်မသွားအောင်၊ ကိုယ့်ကိုယ်က ဒီသတိလေး ကျမသွားအောင် တွန်းတင်ပေးတဲ့ အတွင်းဝီရိယကို ဘယ်တော့မှ မချပါနဲ့။ အိပ်ပျော်တာတောင် အဲဒီအတွင်း ဝီရိယလေးကို ကိုင်ပြီး အိပ်သွားစမ်းပါ။ နားမယ်ဆိုတဲ့အချိန် ဘယ်တော့မှ မပြောနဲ့။ အဲဒါ အပျင်းအားပေးတဲ့ စကား။ အိပ်မယ်ဆိုတဲ့စကား ဘယ်တော့မှ မပြောနဲ့။ အဲဒါ အပျင်းအားပေးတဲ့စကား။ အလိုလိုမှ ပျင်းရတဲ့အထဲ၊ အိပ်မယ်ပြော ခွေကျသွားမှာပေါ့။ တို့ငယ်ငယ်က ကြားဖူးတဲ့ဆင်ကြီးလိုပဲ။ ဆင်ကြီးက သစ်ဆွဲနေတယ်။ ဘေးကလူတွေက ပြောတယ်။ ‘ဆင်ကြီးရယ် သနားလိုက်တာဆို၊ ဆင်ကြီးက မရုန်းဘူးတဲ့ဗျာ။ သူ့သွားပြောရင် သနားတာဆိုရင် မရုန်းတော့ဘူးတဲ့ဗျာ။ အဲဒါ ဆင်ကြီးလိုပဲ တို့ကလည်း သူ့သွားပြီး သနားတာဆိုရင် နာစမ်းပါ။ ဒီဘက်နယ်တော့ သွားမလုပ်လေနဲ့။ ရုန်းပါဘူးလို့ မထင်နဲ့။ အဲဒီတော့ အိပ်တာတောင်မှ ဝီရိယမချဘဲ အိပ်ပျော်သွားစမ်းပါ။ လက်နက်ဆို ဘာတုံး၊ ဟိုရန်သူနဲ့ တိုက်လို့ သေတာတောင်မှ ခြေသလုံးမိ ခြေသလုံးကို ဖက်ကိုက်ပြီး သေသလိုပေါ့ဗျာ။ ထိနမိဒ္ဓ ကိလေသာကိုက်

လို့ သေရတာလေ။ အဲလောက်ကို ဝီရိယကို တွင်တွင် ကြိုးစားရမယ်တဲ့။ စပ်နေအောင် ထပ်နေအောင်ထင် တယ်”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“တို့ ဓမ္မာရုံကြီး မိုးသလိုပဲ။ စပ်တော့စပ်တယ် မထပ်လို့ ထင်တယ်။ မိုးယိုတာ။ စပ်တော့စပ်တယ်ထင် ပါရဲ့။ နေပြောက်တော့ မထိုးဘူး။ မထပ်လို့ ထင်ပါရဲ့။ စပ်နေအောင် ထပ်နေအောင်မိုးမှ မိုးမယိုတာဗျ။ အဲဒီလို ဝီရိယက တစ်စပ်တည်း အာတာပီ ဝီရိယလို့ခေါ်တယ်။ ဒီသတိလေး လွတ်ကျမသွားအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ပေး နေတာလေ။ သတိလေးက ဆင်နဲ့တူတယ်။ သူက မေ့ တတ်တာကိုးကွယ်။ ဆင်နားရွက်ကို စူးတိုက်နေတဲ့ ဆင် ဦးစီးလိုပဲ။ ဒီဝီရိယလေးက နောက်ကနေပြီးတော့ ‘ဟေ့ ဝင်တယ်ဟေ့၊ ဝင်တယ်ဟေ့၊ မှတ်လိုက်၊ မှတ်လိုက်’ နောက်ကနေပြီး တွန်းပေးနေတာ။ ထွက်ရင်လည်း ‘မှတ် လိုက်၊ မှတ်လိုက်၊ မှတ်လိုက် တို့ပေးနေရတာ။ ဘာလုပ် လုပ် သတိမလွတ်အောင်လေ။ အဲဒီဝီရိယလေးကို မချ ပါနဲ့။ အဲဒါကို သာရကောလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒါ ဘယ် လောက်ပဲ အားထုတ်နေနေ၊ အမှုထမ်းတွေတော့ သည်ခွင် တော်တော်ပါပါလိမ့်မယ်။ ပထမ တို့ အမှုထမ်းရတာ ခြောက်ကပ်ကပ်ပဲ။ ဝင်ဝင်ချင်းလ လခစရလား”

“မရပါဘူးဘုရား”

“ခြောက်တောက်တောက်ကြီးဗျ။ ပထမလ ၃၁- ရက် လခထုတ်ပြီး ဒုတိယလ စဝင်တဲ့အချိန်တော့ ပျော် ပျော်လေးထင်တယ်။ ဝင်ဝင်ချင်း ကိုယ့်လုပ်အားခလေး ကလည်း ကိုယ်ရပြီထင်တယ်။ ပထမလတော့ ဘယ်နှယ် တုံး။ ခြောက်ကပ်ကပ်တဲ့လား။ ဒီမှာလည်း ကိုယ့်ရှုကွက် ထဲက ဖြစ်စဉ်တွေကို မမြင်သေးတဲ့ ယောဂီတွေဟာ ခြောက်ကပ်ကပ်ပဲ။ ကြိုးတော့ကြိုးစားနေကြတာပဲ။ ဟုတ် ရဲ့လား”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“ဖြစ်ပျက် မဝင်သေးဘူးလေ။ ဝင်ရင် ဝင်လေက ဘယ်လိုလှုပ်ရှားတယ်။ ထွက်ရင် ဘယ်လိုထွက်လေလေး က လှုပ်ရှားတယ်။ နာရင် နာတာလေးက လှုပ်ရှားတယ်။ အဲဒီလှုပ်ရှားပုံကို မသိလို့ရှိရင် မရနိုင်ဘူး။ နာတော့ ကျ သွားမှာပေါ့။ နာရင် နာတာလေးက ဖြစ်စဉ်လေးလား၊ တက်ရင်တက်သလို၊ ကျရင်ကျသလို၊ ဟုတ်ရဲ့လားဗျ”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“ဝင်ရင်လည်း ဝင်လေလေးရဲ့ ထိဝင်ပုံလေးနဲ့ ထိထွက်ပုံလေးလားဗျ။ အဲဒါလေးရဲ့ လှုပ်ရှားပုံလေးကို မြင်ရတော့ ခင်ဗျားတို့ လခရသလို ပျော်လိမ့်မယ်။ ဒါမှ မဟုတ်ရင် မပျော်ဘူး။ အဲဒီ ဖမ်းပုံဖမ်းနည်းလည်း စ အားထုတ်ခါစကတည်းက တို့ပြောခဲ့ပြီးသားပဲကွယ်။ လုံချည်ကို ပြောင်းပြန်လှန်ဝတ်ခဲ့ပါဆိုတာ၊ ရွာထဲစိတ်ကို ပြောင်းပြန်လှန်ခဲ့ပါဆိုတာ၊ ရွာထဲက လောဘနဲ့ သောကနဲ့ အပူတိုက်ပြီး လုပ်ရတာထင်တယ်။ တစ်ခါတလေ နှလုံး သွေးကို ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်အောင် လုပ်ပြီးမှ ဘာမှန်း မသိတော့မှ ခိုင်းစားလို့ရတာကိုး။ ဒီမှာက နှလုံးသွေးကို ငြိမ်သည်ထက်ငြိမ်၊ အေးသည်ထက်အေးအောင် ဒီမှာ သတိနဲ့ အသိလေးနဲ့ သွားမှာ မဟုတ်ဘူးလားဟေ့”

“မှန်လှပါ့ဘုရား”

“ဒါလေးပဲ။ သတိနဲ့ အသိလေးနဲ့ ဒီက နှလုံး သွေးကို အေးနိုင်သမျှ အေးအောင်၊ ငြိမ်နိုင်သမျှ ငြိမ် အောင် ခိုင်းစားမှာ၊ ရွာထဲက အပူတိုက်ပြီး ခိုင်းစားမှာ။ ဒီက အအေးပေးပြီး ခိုင်းစားတာ၊ နှစ်မျိုးဗျ။ မတူဘူး။ ဒါကြောင့် တတေတေပြောနေတာဗျ။ အဲဒီတော့ ဝင်လေ လေးရှုလည်း သူ့အလိုက်သင့်လေး ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်ဗျ။ နာတာလေးကိုလည်း အလိုက်သင့်လေးဆိုတာ ပြောခဲ့ဖူး ပါသဗျ။ ပြီးတော့ နာတဲ့အပေါ်ကို ကိုယ်နဲ့မဆိုင်သလို သဘောထားလိုက်ဗျ။ ကိုယ်က သတိတရားသူကြီးထင် တယ်။ နာတာလေးကို ခေါင်းအေးအေးနဲ့ သုတေသနပြု လိုက်စမ်းပါ။ ခေါင်းပူလေ ဘဝင်မငြိမ်လေ၊ ဘဝင်မငြိမ် လေ နှလုံးသွေးပွက်ပွက်ဆူလေ၊ နှလုံးသွေးပွက်ပွက်ဆူ လေ စိတ်တွေထန်မာလာလေ။ ဟုတ်ပြီလား”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“စိတ်တွေထိန်းလို့ တင်းပြီး၊ ချုပ်ပြီး ပေပြီးလုပ် လေလေ မိုးမွန်သွားလေပဲ။ ဘာမျှ မမြင်တော့ဘူး။ ဟုတ် ပြီလား။ အဲဒီအခါ နှလုံးသွေးက မည်းတူးပြီးသွားမှာကိုး။ ရဲတွက်ပြီး သွားမှာကိုး။ အကြည်ဓာတ်မှ မရှိတော့တာ။ ဖြစ်ပျက်မမြင်နိုင်ဘူး။ ဒါကို ပညာစ ဥဒိယတထာဆိုတာ လည်း တွင်တွင်ကြိုးစားနိုင်ဖို့၊ သူလည်းအရေးကြီးပါ တယ်။ ဒီငါးချက်နဲ့ညီမှ တို့လိုချင်တဲ့ခရီးကို ဆုံးအောင် သွားနိုင်တယ်။ တို့ မဟာစည်ကျတော့ လင်္ကာလေးတွေနဲ့၊

ယုံကြည်ကျန်းမာ၊
ဖြောင့်စွာစိတ်ထား၊
ကြိုးစားတွင်တွင်၊

ဖြစ်ပျက်မြင်၊ ငါးအင်မဂ်ရကြောင်း။
မဂ်ရတယ်ဆိုတာ ခရီးလမ်းတစ်ခု ဆုံးတာကို
ပြောတာလေ။ သဘောပေါက်ပြီလား။

“ပေါက်ပါပြီဘုရား”

“ဒီ ၅-ချက်နဲ့ညီမှ တို့ရမှာဗျ။ အဲဒီလောက်ထိ
လုပ်ရမယ်။ ရနိုင်ပါ့မလား ဟေ့”

“ရနိုင်ပါတယ်ဘုရား”

“ကြိုးစားနိုင်ပါ့မလားဟေ့”

“ကြိုးစားနိုင်ပါတယ်ဘုရား”

“အေး ကြိုးစားရမှာဗျ။ အဲဒီတော့ ဘယ်
အရာလေးမဆို တွေ့တဲ့တွေ့သိ ထိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ စကြံ
ခေါ်မှာပေါ့လေ။ ထိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းမှာလည်း နှာသီးဝကရူ
တယ်။ ကာယာနုပဿနာနဲ့ နာကျင်ကိုက်ခဲမှု ဝေဒနာ
နုပဿနာလားဟေ့။ အဲဒီနှစ်ခုကတော့ ကိုယ်တွေ့ထင်
တယ်။ သူက ထိမှုနဲ့ သိမှု ရုပ်နာမ်နှစ်ပါး၊ တရားလို
တရားခံလည်းစုံတယ်။ ကိုယ်တွေ့လည်းဟုတ်တယ်။ ဦး
စားပေး ဖြစ်ပျက်တွေ ဒီကမြင်ရတယ်။ တွေးမှုကတော့
ယောဂီတို့ မမြင်နိုင်သေးဘူး။ ကြားမှုလည်း မမြင်နိုင်သေး
ဘူး။ အဲဒါ အနုစိတ်တွေကိုးကွယ်။ မမြင်နိုင်သေးဘူး။
ပြီးတော့ အာရုံဆန်းတွေ၊ နိမိတ်ဆန်းတွေ ပေါ်လာတဲ့
စိတ်တွေ။ ကိုယ်တွေ့ မဟုတ်သေးဘူး။ အဲဒါ ဉာဏ်ကြောင့်
ပေါ်တာ။ သူ့လည်း မလိုက်နဲ့။ အဲဒီတော့ ထိုင်တဲ့နေရာမှာ
လည်း ကာယာနုပဿနာနဲ့ ဝေဒနာနုပဿနာထဲက
လှုပ်ရှားမှုကို မြင်အောင်ကြည့်စမ်းပါ။ အဲဒီအထဲမှာ အာရုံ
လေးကို ဖြောင့်မှန်တဲ့ အာရုံလေးထင်တယ်။ ဖြောင့်မှန်
တယ်ဆိုတာ ဘက်မလိုက်တာလည်း ဖြောင့်မှန်တယ်
ထင်တယ်ဟေ့”

“တင်ပါ့ဘုရား”

“တရားသူကြီး ဖြောင့်မတ်တယ်၊ ဖြောင့်မတ်
တယ်ဆိုတာ တရားလိုနဲ့ တရားခံကြား ဘက်မလိုက်တာ
ထင်တယ်ဟေ့။ လာဘ်မစားတာထင်တယ်ဟေ့။ ဟုတ်ရဲ့
လား”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“အဲဒီအတိုင်းပေါ့။ တို့ ဒီထဲမှာ ပေါ်နေတဲ့ နာ
တာလေးကို နာတယ်လို့ အာရုံလေး ဖြောင့်ဖြောင့်လေး
ထားပေးထား၊ ဝင်မှုဆို ဝင်မှုပေါ့။ အာရုံဖြောင့်ဖြောင့်
ထားပေး။ အဲလိုမှတ်ရမှာဗျ။ အဲဒီအချက်လေးတွေကို
ခေါင်းအေးအေး၊ စိတ်အထိုင်ကျကျ တရားသူကြီး စစ်

သကဲ့သို့၊ တရားသူကြီးသည် လူသတ်မှု စစ်ရင်လည်း
မကြောက်မရွံ့ ခေါင်းအေးအေးနဲ့ ထင်တယ်”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“ကိုယ်နဲ့မဆိုင်တာ၊ အမှုပြီးရေး မပြီးရေး ကိုယ်
နဲ့မှ မဆိုင်တာ။ ကိုယ်က စစ်ဖို့ပဲ။ ပြီးတော့ တရားသူကြီး
သည် သတ်နေတာ သွားကြည့်လား”

“မကြည့်ပါဘုရား”

“ကြည့်ပါဘူးဗျ။ ခိုးနေတာ သွားကြည့်လား”

“မကြည့်ပါဘုရား”

“ဟော လာပြီ။ ထွက်ဆိုချက်တွေကို မှတ်
တမ်းတင်ပြီး အဲဒီစာရွက်ထဲက မှတ်ချက်တွေနဲ့ ဥပဒေ
ကို အကောင်အထည်ဖော်ရတာ မဟုတ်ဘူးလား။ တို့
ဒီမှာလည်း မှတ်ချက်ပေါ်က ဒီတရားဟာ ရုပ်လုံးပေါ်လာ
လိမ့်မယ်။ ဘယ်ကမှ ရုပ်လုံး မပေါ်ဘူး။ သဘောပေါက်
သလားဗျ။ လုပ်နိုင်ပါ့မလားဗျ”

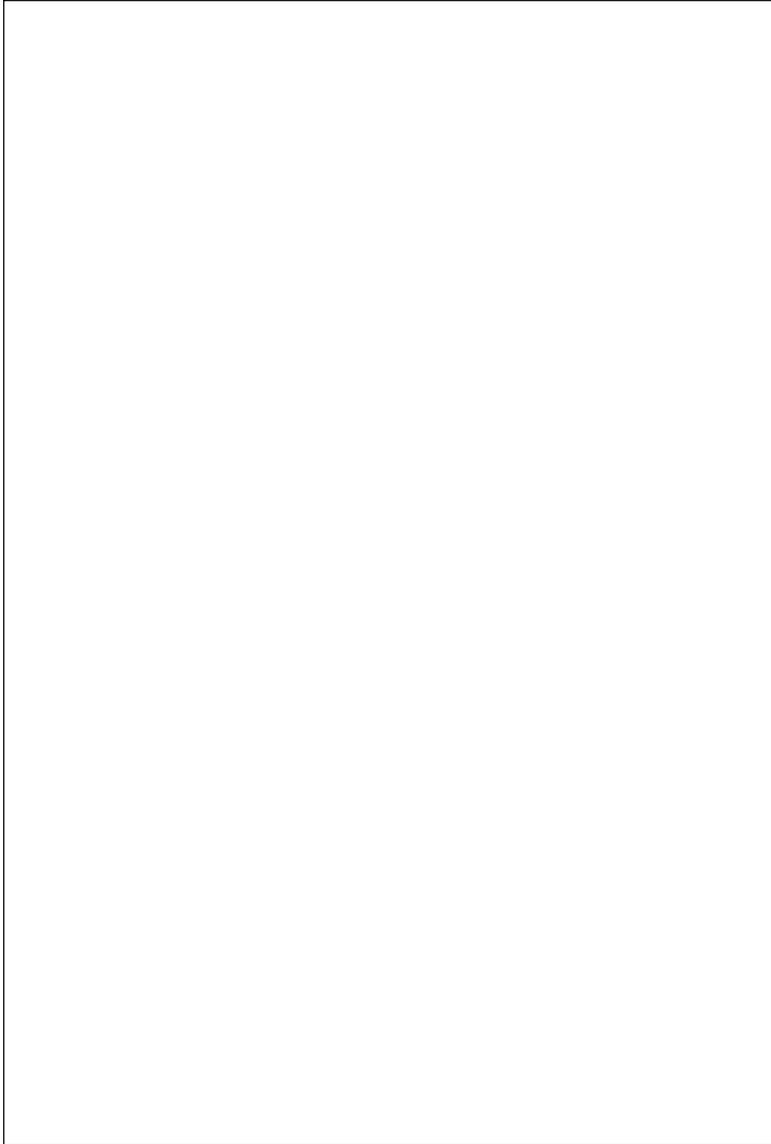
“လုပ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီတော့ တို့သွားရမယ့် လမ်းခရီးဟုတ်ပြီ
လား။ ယောဂီတို့ ပတ်လမ်းကို ဖြတ်ချင်ရင်တော့ စခန်း
လေးခုဆုံးအောင် သွားရလိမ့်မယ်ထင်တယ်ဟေ့”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“ကိုယ့်စခန်းမှာတော့ ငါ့စွဲကြီးကြီးနဲ့ သွားရမှာ
ထင်တယ်။ ဒီဌ် သူနဲ့သတ် သတ်နေရမှာ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ
စခန်းမှာတော့ ကြိုက်စွဲ၊ မကြိုက်စွဲနဲ့ထင်တယ်။ စတုတ္ထ
စခန်းမှာတော့ မသိစွဲနဲ့ ဗိုလ်နဲ့လိုက် စီးချင်းထိုးပေးရလိမ့်
မယ်ထင်တယ်ဟေ့။ အဲဒါ ဗိုလ်ပဲထင်တယ်။ မသိမှုကြောင့်
သံသရာလည်လာတာ မဟုတ်ဘူးလား။ အဲဒီစခန်းဆုံး
အောင်ကို ဒီးငါးချက်နဲ့ သွားရမယ်။ အဲဒီတော့ လူတစ်
ယောက် ခရီးလျှောက်တဲ့နေရာ ပဉ္စငါးပါးလို့ခေါ်တဲ့ ခြေ
နှစ်ဖက်၊ လက်နှစ်ဖက်၊ ခေါင်းတစ်လုံးနဲ့ သွားရသလို
တို့လည်း ဒီပတ်လမ်းခရီးကို ဖြတ်ဖို့အတွက် လမ်းဆုံး
အောင်သွားတဲ့ ယောဂီများမှာလည်း အဲဒီငါးချက်နဲ့ညီ
အောင် ကြိုးစားကြ။ ကဲ နားကြစို့။”

သာရ . သာရ . သာရ။

သာသနာပွင့်ဖူး ဂုဏ်ကျေးဇူး

တိပိဋကဓရ(ယော)ဆရာတော်

သာသနာဆိုတာ လူတွေ ထားရမယ့် ရည်ရွယ်ချက်ရယ်၊ လူတွေသွားရမယ့် လမ်းကြောင်းရယ်၊ လူတွေ လုပ်ရမယ့် စည်းကမ်း၊ မူ၊ ဘောင်ရယ် ဒီသုံးချက်ချမှတ်ပေးတာကို သာသနာလို့ခေါ်တယ်။ သာသနာ့လမ်းစဉ်မှာ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးကို အပြည့်အဝပေးထားပါတယ်။ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်စွမ်းရှိသလောက် ကိုယ့်ဘဝကို စိတ်ကြိုက် အစွမ်းကုန်ဖြင့် တင်ပေးနိုင်ခွင့် ရှိပါတယ်။ ဘယ်သူ့ဟာ ဘယ်လောက်သာ ကောင်းမှုတရား ကုသိုလ်စွမ်းအားကို ထုတ်လုပ်ရမယ်လို့ ဘောင်ခတ်ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ထားခြင်း မရှိပါဘူး။ ကိုယ့်သဘောအတိုင်းပါပဲ။

သာသနာဆိုတာ ကောင်းမှုစွမ်းအား ထုတ်လုပ်တဲ့အခါ လိုအပ်တဲ့ အဆင့်ရောက်အောင်လည်း လမ်းညွှန်ပေးတယ်။ မလိုအပ်ဘဲ အပိုဖြုန်းတီးမှုမျိုးကိုလည်း တားဆီးပေးတယ်။ “ကိုယ်လုပ်တာကို ကိုယ်ပဲ ပြန်ရမှာ၊ ကိုယ့်စွမ်းအင်ကို ကိုယ်ပဲ ပြန်သုံးရမှာ” လို့ သိမြင်ထားတာမို့ လိုချင်တဲ့စွမ်းအားများ အတိအကျ အပြည့်အဝရဖို့ အလင်းရောင်ပေးရင်း ဆောင်ရွက်ပေးပါတယ်။

ဒီလောက၊ ဒီခန္ဓာ၊ ဒီဘဝ မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ များစွာရှိနေလို့ သာ ဒုက္ခလွတ်ကြောင်း လမ်းကောင်း ကို ညွှန်ပြပေးဖို့ ဘုရားပွင့်လာရတာ ပါ။ ဘုရားသာသနာဆိုတာ ဒုက္ခ ထွက်ပေါက်ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး တော့ ဘဝသံသရာမှာ သတ္တဝါတွေ ဆိုတာ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်ခွင့်ရတာမဟုတ်ဘဲ အကြောင်း ရှိသလိုသာ ဖြစ်ရတာမို့ ဖြစ်ချင်တဲ့ အရာတွေ ဖြစ်ခွင့်ရဖို့ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းများကို အတိအကျ အပြည့်အဝ ညွှန်ပြပေးရအောင် လည်း ဘုရားပွင့်ရတာပါ။ သာသနာ တော်ရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်ရရှိထားတဲ့ သူဟာ လူ့စွမ်းရည်ကို စိတ်ကြိုက် မြှင့်တင်နိုင်ခွင့် ပိုပြီးသာပါတယ်။

ဒါ့အပြင် တကယ့်အရေး တကယ့်ဘေးနဲ့ ကြုံလာရင် ဘယ်သူ ကမျှ ဘယ်သူ့ကို မကယ်နိုင်တာမို့ တကယ့် ကယ်တင်ရှင်အစစ်ဟာ “ကိုယ်” ပဲဆိုတာ သိရှိနားလည်ပြီး ကိုယ့်ဟာကိုယ် နည်းလမ်းမှန်မှန်နဲ့ ကယ်တင်တတ်အောင် လမ်းညွှန်ပြ ပေးဖို့ ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူခဲ့ရတာပါ။ သာသနာ့လမ်းစဉ်ဆိုတာ “စေရာ သွား၊ ထားရာနေ” ဆိုတဲ့ ဖန်ဆင်းရှင် ဝါဒလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ “ကြိုက် သလိုနေ အချိန်တန်ရင် လာကယ် မယ်” လို့ အာမခံတာဝန်ယူထားတဲ့ ကယ်တင်ရှင်ဝါဒလည်း မဟုတ်ပါ ဘူး။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး၊ ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ၊ ကိုယ်ရကိုယ်ယူဆိုတဲ့ ကမ္မ သကတာဝါဒသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့် ဒုက္ခကို ကိုယ်ပဲ နုတ်ရ၊ လျှော့ရ မယ်။ ကိုယ့်ချမ်းသာကို ကိုယ်ပဲ ရ အောင် ယူရမယ်။ သာသနာဆိုတာ လမ်းခင်းပေးရုံ၊ လမ်းညွှန်ပေးရုံ၊

လမ်းဖွင့်ပေးရုံပဲ တတ်နိုင်ပါတယ်။ လမ်းပေါ်ရောက်အောင် တက်ပြီး သွားရမှာကတော့ ကိုယ့်အလုပ်ပါ။

နောက်ပြီး သာသနာ့လမ်း စဉ်ဆိုတာ ကိုးကွယ်ရုံသက်သက် မဟုတ်ဘူး။ လက်တွေ့လက်ခံ ရယူ ကျင့်သုံးရတဲ့ အကောင်အထည်ပြလို့ ရတဲ့ လမ်းစဉ်ပါ။ ဇွတ်မှိတ်ပြီးတော့ လည်း အယုံမခိုင်းပါဘူး။ အသိဉာဏ် ပညာနဲ့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ဝေဖန်သုံးသပ် စိစစ်နိုင်ခွင့်ရှိပါတယ်။ “ကိုယ်သဘော ကျရင်ယူ ကိုယ်သဘောကျသလောက် ယူ၊ သဘောမကျလို့ မယူချင်လည်း နေ” လို့ လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ်ပိုင် ခွင့်လည်း ပေးထားပါတယ်။ ဘာသာ တရား ကိုးကွယ်ခြင်းဆိုတာ “မည် သည့် ဘာသာဝင်” ပဲလို့ အမည်ခံ ရုံသက်သက်မဟုတ်ဘဲ၊ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်လမ်း ကိုယ်ရှင်းတတ်ဖို့သာ ဘာသာတရားကိုးကွယ်မှု၏ အနှစ် သာရလို့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်က လမ်းညွှန်ပါတယ်။ အမြင်ပီပြင်ပြီး ခံယူချက် ကြည်လင်မှလည်း ကိုယ့် လမ်းကို ကိုယ်ရှင်းပြီး ကိုယ့်လမ်း ကိုယ် မှန်အောင်လျှောက်တတ်မှာ ပါ။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်လမ်းကြောင်း ကြီးဆိုတာကတော့ သွားတတ်သူ အတွက် ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းပြီး ဘေးရန်ကင်းကွာ အေးချမ်းစေနိုင် တဲ့ သေချာပေါက် လမ်းမှန်ကြီး တစ်ခုပါ။ လမ်းတွေတုန်း တွင်အောင် သွားဖို့သာ ကိုယ့်တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။

အချုပ်ပြောရရင် သာသနာ ဆိုတာ လူ့ဘဝနှစ်ဖက်လှဖို့ အပေါင်း လက္ခဏာပြဖို့ ပေါ်လာတာပါ။ ကံ ငယ်သူတွေ ကံကြီးစေရမယ်၊ ကံ နည်းသူတွေ ကံများစေရမယ်၊ ကံ နိမ့်သူတွေ ကံမြင့်စေရမယ်၊ ကံဆိုး

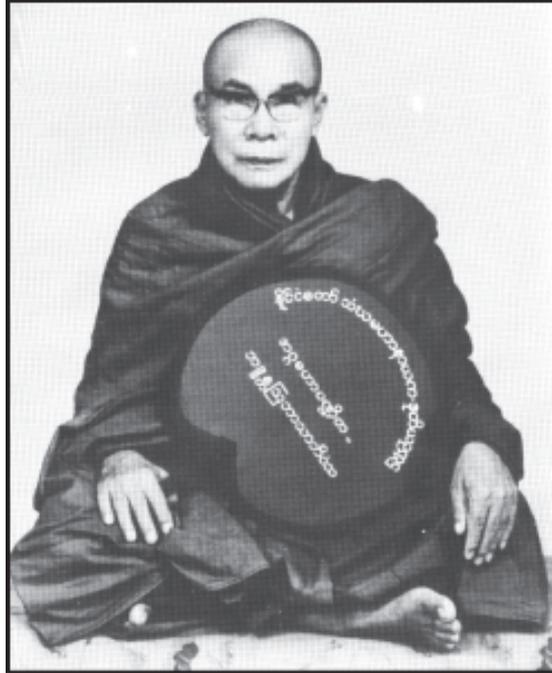
သူတွေ ကံကောင်းစေရမယ်၊ ကံညံ့ သူတွေ ကံတက်စေရမယ်၊ ကံမှိန်သူ တွေ ကံတောက်စေရမယ်၊ ကံရှား သူတွေ ကံပေါစေရမယ်။ ကံတုံး သူတွေ ကံချွန်စေရမယ်၊ ကံမြင့်သူ တွေ မြင့်သည်ထက် မြင့်စေရမယ်။ လမ်းပျောက်သူတွေ လမ်းတွေ့စေရ မယ်၊ ရှုပ်သူတွေ ရှင်းစေရမယ်၊ ပူ သူတွေ အေးစေရမယ်၊ မြုပ်သူတွေ ပေါ်စေရမယ်၊ အနှောင်အဖွဲ့က ကျွတ်လွတ်စေရမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ် ချက်နဲ့ သာသနာပေါ်လာတာပါ။

ဒါကြောင့် ယခုလို သာ သနာတော်ကို မှီခိုခွင့်ရထားတဲ့ မိမိ တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ့်စိတ် ကြိုက်မြှင့်တင်ပြီး ကောင်းမှုတရား အပေါင်းလက္ခဏာပြခွင့်ရှိလာပါတယ်။ ကိုယ့်ကံကို ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် ဖန်တီး နိုင်ခွင့် ရှိလာပါတယ်။ ဒါကို မမေ့ မလျော့ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

အကျဉ်းချုပ်ဆောင်ပုဒ်

- များစွာဒုက္ခ၊ ရှိနေကြ၍၊ ဒုက္ခအမှန်၊ လွတ်ဖို့ရန်၊ လမ်းညွှန်ပေးပေါ်လာသည်။
- ဖြစ်ချင်သမျှ၊ မဖြစ်ရဘဲ၊ လွဲရမြဲမို့၊ ဖြစ်ဖို့ကေန၊ အကြောင်းမှန်၊ လမ်းမှန် ဓမ္မပေါ်လာသည်။
- တကယ့်အရေး၊ တကယ့် ဘေးတွင်၊ ကယ်တင်မည့် သူ၊ မရှိမူ၍၊ အပူကင်းလို၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာ၊ ကယ် ဖို့ရာ၊ မှန်စွာသံသပေါ်လာ သည်။
- သာသနာပွင့်ဖူး၊ ဂုဏ် ကျေးဇူး၊ အထူးသိရမည်။

အမေးအဖြေကဏ္ဍ

သုတေသနသရုပ်ပြ
အဘိဓာန်ကျမ်းပြုဆရာတော်

အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ

ဘုရားကျောင်းတော်
စေတီပေါ်သို့ မိန်းမများ
မဝင်ကောင်း မထိကောင်း
ရှိမခိုးကောင်းဘူးလား
ဒကာ။ ခုခေတ်ကာလ အချို့သော
ဘုရားလူကြီးတွေက ဤ
စေတီတော်က တန်ခိုးကြီး
သည်။ နတ်ကြီးသည်။ ဒါကြောင့်
ဤစေတီအနီးသို့ မိန်းမများ ချဉ်းကပ်
ထိကိုင်လျက် ရှိခိုးဦးတိုက်ခြင်းမပြု
ရ၊ ပြုလုပ်လျှင် လေကြီး၊ မိုးကြီး
ကျလိမ့်မည်။ ကျားတို့၊ ဆင်တို့ ထ
လိမ့်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်တားမြစ်ကြ
ပါသည်။ ပုံပမာ-ကျိုက်ထီးရိုးစေတီ

တို့လို ဟာမျိုး။
အချို့သော ဂေါပကလူကြီး
တွေကလည်း ဤဘုရားရှင် သီတင်း
သုံး နေထိုင်တော်မူရာ ဂန္ဓကုဋီ
ကျောင်းတော်သို့ မိန်းမများ မတက်ရ
မဝင်ရ၊ ဆွမ်းတော်၊ ပန်းတော်ကပ်
ခြင်း၊ တံမြက်စည်း လှည်းခြင်း၊ ပွတ်
တိုက်သန့်ရှင်းခြင်း၊ ရှိခိုးဦးတိုက်ခြင်း
မပြုရ၊ ပြုလုပ်လျှင် ပင်လယ်လှိုင်း
ဝဲဂယက်ကြီးက ဆူပွက်မျိုဝါး၍ သွား
လိမ့်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်တားမြစ်ကြ
သောကြောင့် အဝေးကြီးက နေပြီး
ဖူးမြော် ရှိခိုးကြရပါသည်။ ပုံပမာ
ကျိုက္ခမိမြတ်ဘုရားလို ဟာမျိုး။
ဘုရားဟော ပိဋကတ်တော်

မှာ သည်လို တားမြစ်ချက်တွေများ ရှိပါသလားဆရာတော်၊ မိန်းမများ အတွက် သက်သက် စိတ်နှလုံး မကြည်စရာ ဖြစ်နေပါ၍ ပိဋကတ်တော် အထောက်အထားနဲ့ လူအများတို့ နားလည်အောင် တားမြစ်ပုံ၊ ခွင့်ပြုပုံများ ရှိ၊ မရှိ အဆုံးအဖြတ်များ ပေးသနားတော်မူပါ ဘုရား။

ဆရာ။ အင်း ၊ မြတ်စွာဘုရားရှင် ဟာ မဟာကရုဏာရှင်ကြီး ဖြစ်တော်မူတယ်၊ သတ္တဝါ အများကို သနားကြင်နာတဲ့ နေရာမှာ ယောက်ျားရယ်၊ မိန်းမရယ်လို့ ခွဲခြား နိမ့်မြင့်မှု မပြု၊ မထားပါဘူး၊ တစ်သားတည်းပဲ ထားတော်မူပါတယ် ဒကာကြီးတို့ရယ်။

သာသနာတော်အတွင်းမှာ အမျိုးသားယောက်ျားတွေ ရှင်သာမဏေဘဝ ရှင်ရဟန်းအဖြစ် ရယူကာ နိဗ္ဗာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ် တရားမြတ်ခံစားနိုင်သလို အမျိုးသမီးမိန်းမတွေလည်း သာမဏေမအဖြစ်၊ ရဟန်းမအဖြစ် ရယူကြလျက် နိဗ္ဗာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ် တက်ရောက်နိုင်ခွင့် ရှိတာပဲ ဟာ ဉာဏ်ဆင်ခြင်ကြည့်ပေါ့။

ကျိုက်ထီးရိုး စေတီဘက် မိန်းမများတက်ကောင်းသလော

ကျိုက်ထီးရိုး စေတီတော်ဘက်ကို မိန်းမများ မကူးမတက်ရတဲ့ ကိစ္စနဲ့စပ်၍ မိမိရဟန်း၊ တစ်ဝါရသော ၁၂၈၈-ခု၊ ပြာသိုလပြည့် (၁၇-၁-၂၇)ခုနစ်၌ ကျိုက်ထီးရိုးတောင်တော် အုပ်ချုပ်နေသော ဆရာတော် ဦးအာဒိစ္စနဲ့ ရင်းနှီးစွာ ဆွေးနွေးမေးမြန်းဖူးပါတယ်၊ ဆရာ

တော် ဦးအာဒိစ္စက ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ဘက်ကို အမျိုးသမီးများ ကူးပြီး ကျောက်လုံးတော်ကြီးအား တွန်းလှုပ်ခြင်း၊ နဖူးဖြင့် တိုက်ပွတ်၍ ရှိခိုးခြင်း စသည်တို့ ပြုလုပ်ပူဇော်တာရယ်လို့ တော့ မရှိဖူးသလောက်ပါပဲတဲ့၊ ဒါကြောင့် မိုးမုန်တိုင်းကြီး ကျရောက်ခြင်း၊ ကျား၊ ဆင်တို့ ထကြွခြင်းဆိုတာလည်း တစ်ခါမျှ မဖြစ်သေးပါဘူးတဲ့။

မိန်းမတွေ သံတံတားက နေပြီး စေတီဘက်ကို မကူးမတက်ရတာကတော့ စေတီရင်ပြင်က ကျဉ်းတယ်၊ အကာအရံလည်း မရှိတဲ့အတွက် အားငယ်၍ ကြောက်တတ်သော သတ္တိနည်းတဲ့ အမျိုးသမီးများနဲ့ မသင့်လျော်လို့ မူးမော်ခြင်း၊ လိမ့်ကျခြင်း အန္တရာယ်များကြောင့် တားမြစ်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။

အမျိုးသမီးတွေ စေတီတော်၏ ခြေတော်ရင်းအထိ လာရောက် ရှိခိုးပူဇော်တာကို နတ်များက မကြိုက်လို့ တားမြစ်ခြင်း မဟုတ်ပါဘူးလို့ ဖြေကြားသွားဖူးပါတယ်။

ဒကာ။ ဒီလိုဆိုရင် သတ္တိရှိတဲ့ အမျိုးသမီးများတက်ရောက် ရှိခိုးနိုင်တာပေါ့၊ ကျောက်လုံးတော်ကြီးကိုလည်း ကိုယ်တိုင် တွန်းလှုပ်ကြည့်ရှု ဖူးမြော်နိုင်တာပေါ့ ဆရာတော်။

ဆရာ။ ဟုတ်တာပေါ့၊ ဘုရားစေတီပုထိုးတော်တို့ကို ရှိခိုးပူဇော်ဖူးမြော်ကြည့်ညှိလို့ နတ်မကြိုက်ဘူး၊ ကျားကိုက်တယ်၊ ဆင်နင်းတယ်၊ မုန်တိုင်းကျတယ်ဆိုတာ တိတ္ထိတက္ကတွန်းတို့ရဲ့ စကားပဲဟာ၊ ယုတ္တိမရှိတာ မတားမြစ်ကောင်းဘူး။

အလွန်အပြစ်ကြီးတယ်၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်လျှင် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာရမှာပေါ့။

အမှန်ကတော့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်တော်မြတ်၌ အမျိုးသမီးတွေ ဟာ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါဓာတ်အားနည်းလို့ သူတို့ဘာသာ လန့်ကြောက်ကာ မသွားဝံ့တာသာ ဖြစ်တယ်၊ ဂေါပကလူကြီးတွေရဲ့ အပြစ်မဟုတ်ပါဘူး။

ကျိုက္ခမိ ဘုရားတန်ဆောင်းပေါ် မိန်းမများ တက်ကောင်းသလော

ဒကာ။ ကျိုက်ထီးရိုး စေတီတော် မြတ် အကြောင်းကိုတော့ သီရိပရိဆရာတော်ကျိုက္ခမိ မြတ်စွာဘုရားရှင် ဆင်းတုတော်ရှိရာ ဂန္ဓကုဋ်ကျောင်း တန်ဆောင်းထဲသို့ မိန်းမများ၊ သီလရှင်များ မတက်ရ၊ မဝင်ရ၊ ဝင်တက်ဖူးမြော်ရင် ဘာဖြစ်မယ်၊ ညာဖြစ်မယ်စသည်ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ပြောဆို တားမြစ်ကြတာကို ရော ဂေါပကလူကြီးများနဲ့ ဆွေးနွေးဖူးပါသလား ဘုရား။

ဆရာ။ အင်း ၊ သူဌေးကြီး ဆာဦးသွင်နဲ့ ဆွေးနွေးဖူးပါတယ်၊ သူဌေးကြီးဆာဦးသွင်က သူကတော့ သူများရဲ့ ကုသိုလ်ရရေး ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို မတားမြစ်ဝံ့ပါဘူးတဲ့၊ သမိုင်းဆရာတွေက ရေးသားတားမြစ်ခဲ့တဲ့ အစဉ်အလာရှိနေလို့ မိန်းမတွေ မတက်ဝံ့တာပါတဲ့၊ မိန်းမတွေ တက်ရောက်ဖူးမြော်ရင် ဝဲဂယက်ကြီးတွေ ဆူပွက်မျှဝါးသွားမယ် ဆိုတာကိုလည်း သူမယုံကြည်ပါဘူးတဲ့၊ (ပုညဝ သုခံ ဇနေတိ) ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ်သူဟာ

ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ရလိမ့်မယ် လို့သာ သူယုံကြည်ပါတယ်တဲ့။

မိန်းမတွေ ဘုရားတန်ဆောင်း ထဲ မတက်ဝံ့၊ မဝင်ဝံ့ဘူးဆိုလို့ သူတို့ ဖူးမြော်ရှိခိုးနိုင်ရန် အာရုံခံတိုက် ကလေးတစ်လုံးကိုတောင် ဒကာကြီး က သပ်သပ်သီးခြား ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းထားပေးရပါသေးတယ်တဲ့၊ ကဲ အဲဒါ သူဌေးကြီး ဆာဦးသွင် ရဲ့ သဘောထားပါပဲ။

သူ့ရဲ့ ဆိုလိုရင်းက မိန်းမ တွေ မတက်ဝံ့ မဝင်ဝံ့လို့သာပါတဲ့၊ တက်ဝံ့၊ ဝင်ဝံ့ရင် ကုသိုလ်ကောင်း ကျိုးတရားတွေ ပိုမိုတိုးပွားပြီးလာ ကြမှာပဲလို့ ဆိုလိုတယ်။

**မြတ်စွာဘုရား၏
ခြေတော်အစုံကို နဖူးတိုက်
ဦးခိုက်သော
အမျိုးသမီးများရှိသလား**

ဒကာ။ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက် တော်က မြတ်ဘုရားနဲ့ ရင်း နီးစွာ ခြေတော်ရင်း၌ ဝပ်စင်း ရှိခိုးလျက် ခြေတော်အစုံကို နဖူး တိုက်၊ ဦးခိုက်ပူဇော်တဲ့ အမျိုးသမီး များ ရှိဖူးပါသလားဆရာတော်၊ ဓမ္မ ကထိက ဆရာတော်တစ်ပါးက ရှိ တယ်လို့ ဟောကြားသွားလို့ပါ။ ဆရာ။ ဟာ ရှိတာပေါ့၊ မြတ်စွာ ဘုရားသခင်၏ မယ်တော် အရာမှာတည်တဲ့ မိထွေး တော် ဂေါတမီဟာ မိန်းမအာဇာနည် ပဲ၊ သူ့ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ သာသနာတော်မှာ အမျိုးသမီးတွေ ရဟန်းပြုနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေ ရ လာတာ။

အဲဒီ မိထွေးတော် ဂေါတမီ ရဟန္တာမကြီးက ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော့ မည့်အကြောင်း ဘုရားရှင်ထံ သွား ပြီးတော့ ခွင့်တောင်းတဲ့အခါမှာ ပါဠိ ဂါထာတွေများစွာနဲ့ ပိဋကတ်တော်မှာ လာရှိတယ်၊ တောင်းဆိုတဲ့ လိုရင်း ကတော့

ပုတ္တံ=ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်း ကို ကုန်ဆုံးအောင် ဟောကြားသင်ပြ ၍ ပေးသနားတော်မူသော သား တော်မြတ်ဘုရား။ သားတော်မြတ်၏ “စက္က သမ္မုဏေ ကောမလ ပါဒ” ဂုဏ်ကို ဆောင်တော်မူသော တရား ရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့် စုံ၍ ကြာပန်းကဲ့သို့ နူးညံ့ပျော့ပျောင်း ကုန်သော ခြေတော်အစုံတို့ကို ဆန့် တန်းတော်မူပါ ဘုရား၊ အရှင်မြတ် ဘုရား၏ ခြေတော်အစုံတို့ကို မယ် တော်၏ ဦးခေါင်း၊ နဖူးတို့ဖြင့် အ ကြိမ်ကြိမ် ပွတ်တိုက်ကာ ရှိခိုးဦးတင် ဖူးမြော်ကန်တော့မှုကို ပြုပါမည် ဘုရား-ဟု လျှောက်ထားတောင်းပန် တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားက ခြေတော် အစုံကို ဆန့်တန်းပေးတော်မူတယ်။

ထိုအခါ မိထွေးတော် ဂေါ တမီ ရဟန္တာထေရီမကြီးက ဦးခေါင်း နဖူးတို့ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ပွတ်တိုက် ကာ နောက်ဆုံး ရှိခိုးကန်တော့ခြင်း ဖြင့် ပြုလုပ်ပူဇော်သွားတဲ့ ထုံးတမ်း စဉ်လာတွေ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက် တော်ကာလ ကတည်းက ရှိပါတယ် လေ၊ ဒါကြောင့် မိန်းမတွေကို ဒီလို ခြိမ်းခြောက် တားမြစ်ကြတာဟာ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အလိုတော်နဲ့ မညီဘူး၊ မပြုလုပ်ကောင်းဘူးလို့ စာ တတ်၊ ပေတတ် ဆရာတော်ကြီးများ က မိန့်ကြားဖူးတယ်၊ ကဲ ဒီကိစ္စ ဒါထက် ဖြေစရာမရှိတော့ဘူး၊ မိန်းမ

တွေ သူတို့အိမ်က ဘုရားကို ရေ သပ္ပယ်တော့ မထိ၊ မကိုင်း၊ မပွတ် သပ်ဘူးလား၊ စဉ်းစားကြည့်ကြပေါ့။ ဒကာ။ ဒီလို ရဲရဲတောက် ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း မိန့်ကြားတဲ့ အမှန်တရားများကို ကြားနာ မှတ်သားရလို့ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာတော်။

**တင်ပျဉ်ခွေ ထိုင်ပုံနည်းများ
အဖွင့်ဦကာ ရှိသလား**

ဒကာ။ စာပေကျမ်းဂန်မှာ (ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ကတွာ)ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ ထိုင်၍ ကိုယ်ကိုဖြောင့်စွာထား၍နဲ့ တွေ့ရ၊ ဖတ်ရပါတယ်၊ အဲဒီထိုင်ပုံ အမိပ္ပါယ်အဖွင့်များကို ဘယ်လိုတွေ့ ဖူးပါသလဲ ဆရာတော်။ ဆရာ။ အင်း စာတွေက တွေ့ ပါ၊ ဖတ်ပါ၊ ကြည့်ပါများ တော့ ပြည့်လှုံဖိတ်ကျကုန် ပြီ၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ဇီကာသန္ဓိပါတ တင်တုန်းက-

ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာတိ ပါဒေန ပါဒံ ဂုဏံ ကတွာ၊
အဲဒီလို ဖတ်ရ၊ ရွတ်ဆိုရ တင်ခဲ့ရဖူးတယ်လို့ ထင်တယ်၊ ဇီကာ ရဲ့ နာမည်ကိုတော့ မမှတ်မိတော့ ဘူး၊ ဆိုလိုရင်း အနက်သဘောက- ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာတိ= ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေထိုင်တယ်ဟူသည် ကား
ပါဒေန=ခြေတစ်ဖက်ဖြင့်။ ပါဒံ=ခြေတဖက်ကို။ ဂုဏံကတွာ= ထပ်သည်ကို ပြု၍။
အဲဒီလို ဖွင့်ဆိုထားတယ်။

ပါဒ=ခြေဆိုတာ ဒူးဆစ်ရဲ့ အောက်ပိုင်းကို (သို့မဟုတ် ခြေသလုံးကို)ခြေလို့ ခေါ်တယ်။ ဒူးဆစ်ရဲ့အထက်ပိုင်းကို ပေါင်လို့ခေါ်တယ်။ ခြေနဲ့ပေါင်နဲ့ တခြားစီ၊ ပေါင်ကို ပါဠိလို(ဦရ)ခေါ်တယ်။

ဒါကြောင့် တင်ပျဉ်ခွေ ထိုင်တယ်ဆိုတာ ခြေသလုံးတစ်ဖက် အပေါ်ကို ခြေသလုံးတစ်ဖက်တင်ထပ်ပြီးတော့ ထိုင်တာကို ဆိုတာပဲ။ ကဲ ရှင်းပြီလား ။

မိန်းမများ တင်ပျဉ်ခွေ ထိုင်ကောင်းသလား

ဒကာ။ ဒီလိုဆိုရင် မိန်းမတွေထိုင်တာက ခြေသလုံးအပေါ်မှာ တင်ထပ်ပြီး ထိုင်ကြတာဟာ ပလ္လင်-ခေါ်တဲ့ တင်ပျဉ်ခွေ မထိုင်ကောင်းလို့လား ဆရာတော်၊ မိန်းမများအတွက် ထိုင်ပုံထိုင်နည်းများကို ရော သီးခြားပြဆိုထားပုံများ ကျမ်းဂန်က ညွှန်ကြားပေးပါသလားဆရာတော်၊ အချို့ ရိပ်သာတွေမှာမိန်းမတွေက ပုဆစ်ဒူးတုပ် ထိုင်ရမည်၊ ပလ္လင်ခွေ မထိုင်ရဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားတာ တွေဖူးလို့ပါ။

ဆရာ။ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတွေမှာတော့ တရားထိုင်တဲ့အခါ ပလ္လင်ခွေထိုင်၊ ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်ထား၊ မိန်းမယောက်ျား မခွဲခြားဘူး၊ ဒီထိုင်နည်း တစ်ခုတည်းကိုပဲ ညွှန်ကြားသတ်မှတ်ထားတယ်။ ပုဆစ်တုပ်ထိုင် ဆိုတာကတော့ သူတို့ ရိပ်သာ သူတို့ကြိုက်သလို သတ်မှတ်ခွဲခြားတာလို့ မှတ်ပေါ့။

ဒကာ။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီ ပလ္လင်ခွေထိုင်

နည်းကို ကျား၊ မ မခွဲခြားဘဲ မြတ်စွာဘုရားက ညွှန်ကြား သတ်မှတ်ထားပေးတာလဲ ဆရာတော်။

ဆရာ။ မြတ်စွာဘုရားကတော့ ထွက်လေ၊ ဝင်လေ ဖြောင့်မတ်စွာ ဝင်ထွက်နိုင်ခြင်း၊ ကြာကြာထိုင်နိုင်ခြင်း၊ သမာဓိရလွယ်ခြင်း စတဲ့ အကျိုးများကို ရစေခြင်းငှာ ဟောကြားသတ်မှတ်ထားတော်မူခြင်းပါပဲ။

ဒါပေမယ့် ကိုယ်ကြိုက်နှစ်သက်သလို မည်သည့်ကုရိယာပုတ်မျိုးမဆို အားထုတ်ပွားများနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ဟောကြားတော်မူတယ်။

ဒကာ။ အနို့ လက်ထပ်ပုံနည်း၊ လက်မထိပ်တိုက်ပုံနည်းတွေကရော ဘုရားဟောရှိပါသလား ဆရာတော်။

ဆရာ။ အင်း ဒါလည်း ကိုယ်ကြိုက်သလို ထပ်ချင်ထပ်၊ ဒူးပေါ်တင်ချင်တင်၊ ကုန္ဒရရင်ပြီးတာပါပဲ။ ဒီလို ဒီနည်းသာ ထားရမည်လို့တော့ ပုံမှန်ကိန်းသေမဟောပါဘူး။

ဒကာ။ တချို့ရိပ်သာတွေ သူတို့ ပြောသလို မထိုင် မထားရင် တရားမရနိုင်ဘူး ဆိုလို့ပါ။ ခုလိုရှင်းလင်းစွာသိရတာ ဝမ်းသာလှပါတယ် ဆရာတော်။

(သုတေသနသရုပ်ပြအဘိဓာန်ကျမ်း ပြုဆရာတော်အရှင်ဩဘာသာဘိဝံသ ၏သုတေသနသမ္မာမဂ္ဂင်ပဉ္စကကျမ်း၊ စာ-၄၃၄-၄၄၂)

စကားပုံ ဆုံးမစာ

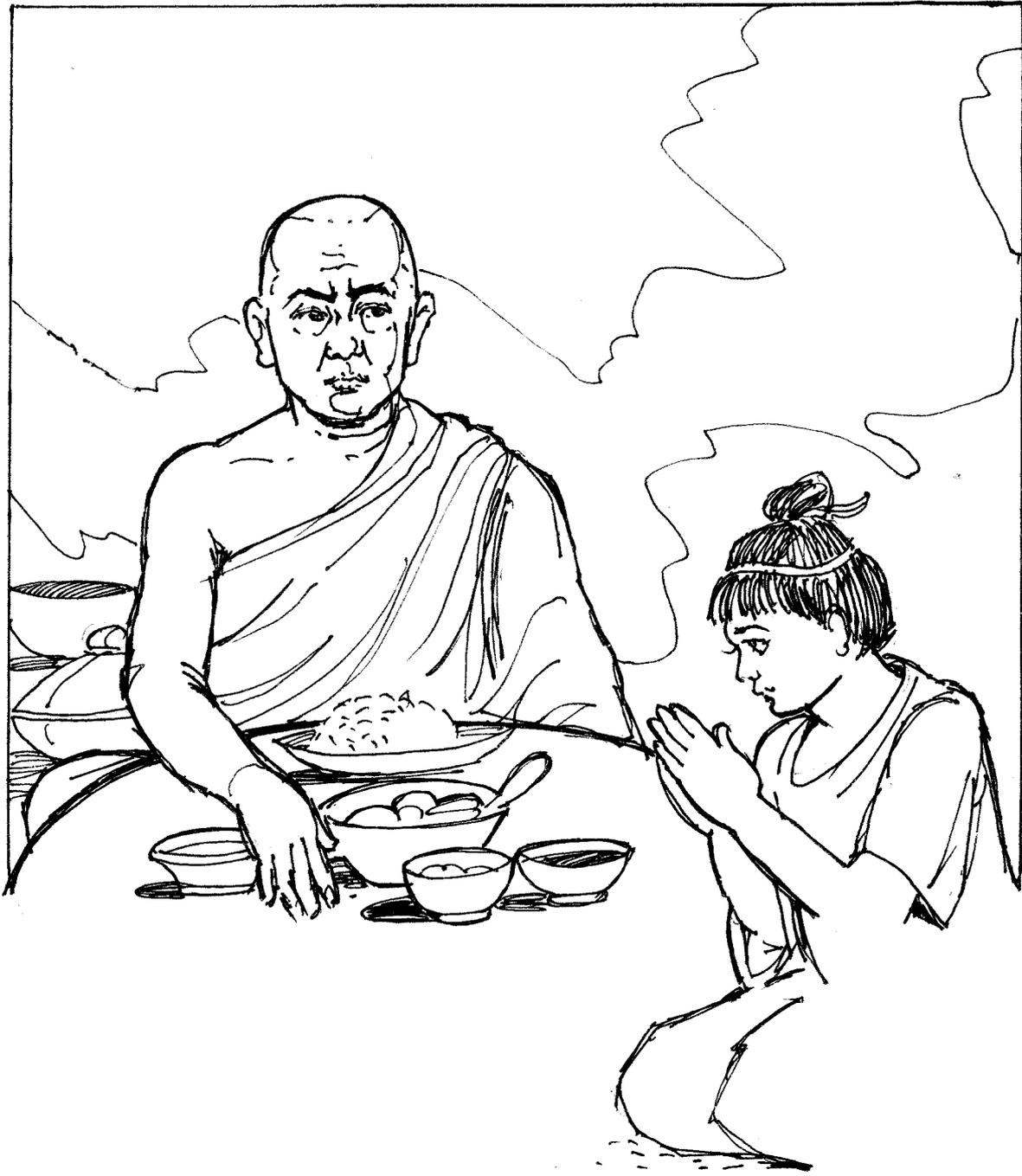
၁။ အယုတ်တရားကို အလိုမရှိနှင့်၊ မဟုတ်စကားကို မဆိုဘိနှင့်။ အယုတ်တရားကို အလိုရှိက ဘဂဝါ၏ စကားကို ပယ်ရာကျချေသည်။ မဟုတ်စကားကို ဆိုဘိက သမာဓိတရားတို့ ကွယ်ပရလေသည်။

၂။ အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှလျှင် သတိထား၊ တန်ခိုးနပ်သူ ထမင်းဝလျှင် မကျီစားနှင့်။ အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှက စာဂတန်တတ်သည်။ တန်ခိုးနပ်သူ ထမင်းဝက မာနထန်တတ်သည်။

၃။ အဟုတ်အမှန်ကိုလည်း သိမှ၊ အလုပ်အကြံကိုလည်း ရှိမှ။ အဟုတ်အမှန်ကိုသိက သံသရာဘေးပ၍ အနေကြွယ်ဝမည်၊ အလုပ်အကြံရှိက ဆန်ရှာရေးလှ၍ အခြေတည်ကြမည်။

၄။ မြူသလိုပုံနှင့် ကလေးကို မစနှင့်၊ လူကိုယုံသဖြင့် အကြွေးကို မချနှင့်။ မြူသလိုပုံနှင့် ကလေးကို စက ကလေးအမိုက်မို့ ဆဲတတ်သည်။ လူကိုယုံသဖြင့် အကြွေးကို ချက အရေးမစိုက်သမို့ မွဲတတ်သည်။

သုတော်ဦးန/-

အပ္ပမာဒဓမ္မပုံပြင်

အမှတ်စဉ်(၃၈)

တော်ဝင်နွယ်

လောကကို စိတ်က ဖန်ဆင်းပါတယ်။ ကိုယ့်ဘဝ၊ ကိုယ့်လောကကိုလည်း ကိုယ့်စိတ်ကပဲ ဖန်ဆင်းတာပါ။ ဘဝဆိုတာ စိတ်ရဲ့ ရောင်ပြန်ဖြစ်တာမို့ စိတ်ထားနဲ့တန် သလို ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဘဝမှာ မြင့် လိုရင်လည်း အရင်ဆုံး ကိုယ့်စိတ် ကို အောင်နိုင်ဖို့ လိုအပ်လှပါတယ်။

စိတ်ဆိုတာ အင်အားကြီး မားသလောက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ အင်မတန် လွယ်ကူပါတယ်။ ပြုပြင် နိုင်ရင် ပြုပြင်နိုင်သလောက် ကောင်း ကျိုးရပြီး မထိန်းသိမ်းနိုင်ရင်လည်း မထိန်းသိမ်းနိုင်သလောက် ဒုက္ခ ရောက်တတ်ပါတယ်။ လင်းချင်ရင် နေတစ်စင်းထက် ထွန်းလင်းတောက်ပ နိုင်ပြီး မိုက်လိုရင်လည်း လကွယ် ညထက် ပိုပြီး အမှောင်ကျနိုင်ပါ တယ်။ ကောင်းမွန်ယဉ်ကျေးတဲ့ စိတ် လောက် လောကကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်တာ မရှိသလို ဆိုးသွမ်းရိုင်းစိုင်းတဲ့ စိတ်လောက် လောကကို ဖျက်ဆီးနိုင်တာလည်း မရှိပါဘူး။ စိတ်ဆိုတာ အကောင်းဆုံး မိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်သလို အဆိုးဝါး ဆုံး ရန်သူတစ်ယောက်လည်း ဖြစ် ပါတယ်။

လောကကို စိတ်က ဦး ဆောင်သလို စိတ်ကိုလည်း စေတနာ က ဦးဆောင်ပါတယ်။ စေတနာကို တော့ နှလုံးသွင်း (မနသိကာရ)က ပဲ့ကိုင်ပါတယ်။ နှလုံးသွင်းကောင်း (ယောနိသောမနသိကာရ)ဟာ စေတနာကို မြင့်မြတ်တဲ့ဘက် ဦး လှည့်စေနိုင်သလို နှလုံးသွင်းဆိုး (အယောနိသောမနသိကာရ)ကလည်း စေတနာကို ယုတ်ညံ့တဲ့ဘက် ချိုး

ကွေ့စေပါတယ်။ ယောနိသော မန သိကာရဟာ မြင့်မြတ်မှုရဲ့ အစနိဒါန်း ဖြစ်သလို ယုတ်ညံ့မှုရဲ့အဆုံး နိဂုံး လည်းဖြစ်ပါတယ်။ အယောနိသော မနသိကာရကတော့ ယုတ်ညံ့မှုတွေ ရဲ့ အရှက်ဦးဖြစ်သလို မြင့်မြတ်မှု တွေရဲ့ နေဝင်ချိန်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အယောနိသော မနသိကာ ရလို့ခေါ်တဲ့ နှလုံးသွင်းဆိုးမှုဟာ မဖြစ်ပေါ်သေးတဲ့ အကုသိုလ်တရား တွေရဲ့ ဖြစ်ပေါ်ရာ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ဖြစ်သလို၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ကုသိုလ်တရား တွေရဲ့ ဆုတ်ယုတ်ရာ၊ ဆုတ်ယုတ် ကြောင်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ နှလုံး သွင်းဆိုးမှုဟာ အပြစ်တွေ၊ ဆိုးကျိုး တွေရဲ့ စတင်စီးဆင်းရာဖြစ်သလို မှီတည်ရာ နှလုံးသွင်းကိုလည်း လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ မီး (၃)ပါးနဲ့ လောင်ကျွမ်းပျက်စီးစေခဲ့ပါ တယ်။

ယောနိသောမနသိကာရ (နှလုံးသွင်းကောင်းမှု)က စိတ်ကို အကောင်းအဆိုး အာရုံအမျိုးမျိုးနဲ့ အဆင်ပြေ သင့်မြတ်စေပြီး၊ ရသင့် ရထိုက်တဲ့ အကျိုးအမြတ်ကို လိမ်မာ ပါးနပ်စွာ ထုတ်ယူစေပါတယ်။ အ ယောနိသော မနသိကာရ (နှလုံးသွင်း ဆိုးမှု)ကတော့ စိတ်ကို အကောင်း အဆိုး အာရုံအမျိုးမျိုးနဲ့ ကြုံတိုင်း (လိုရင်တစ်မျိုး၊ မလိုရင်တစ်မျိုး၊ လိုလို မလိုလိုတစ်မျိုး) အမျိုးမျိုး၊ အဖုံဖုံ ပြဿနာရှာ ဒုက္ခပေးတတ်တာမို့ ကိုယ်ကျိုးနည်းပြီး၊ ငရဲကြီးစေတတ် ပါတယ်။

နှလုံးသွင်းဆိုးမှုဟာ “ချဉ် ပတ်အိုး”နဲ့တူပါတယ်။ ချဉ်ပတ်အိုး ဟာ အတွင်းဓာတ်ခံက အမြဲချဉ်သိုး နေတာမို့ အိုးထဲကို ထည့်သွင်းသမျှ

အရာအားလုံးကို နောက်ဆုံးမှာ ချဉ် သိုးသွားစေပါတယ်။ နှလုံးသွင်းဆိုးမှု ကလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ (ဘယ် လောက်ကောင်းမြတ်တဲ့အာရုံပဲဖြစ် ဖြစ်) နှလုံးသွားထဲ ရောက်လာသမျှ အရာအားလုံးကို နောက်ဆုံးမှာ ချဉ် သိုးသွားစေပါတယ်။ နှလုံးသွင်း ကောင်းမှု၊ ဆိုးမှုကြောင့်ပဲ ဘုရားရှင် ရဲ့ ထံတော်ပါး ရဟန်းဖြစ်ရတာချင်း အတူတူ အရှင်အာနန္ဒာက အမြတ် ဆုံး အလုပ်အကျွေး ဖြစ်လာပြီး အရှင်ဒေဝဒတ္တကတော့ အဆိုးဆုံး ရန်ရှာသူ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဘုရားရှင် ရဲ့ ထံတော်ပါးက တရားနာရတာ ချင်းအတူတူ မိဘနှစ်ပါးက တရား ရသွားပြီး သမီး မာဂဏ္ဍီကတော့ ငရဲပဲ ရသွားပါတယ်။

နှလုံးသွင်းမှုနဲ့ သက်ဆိုင် တဲ့ ပုံပြင်ကလေးတစ်ပုဒ်ရှိပါတယ်။ အဲဒီပုံပြင်ကို ရတနာပုံနေပြည်တော် ခေတ်က မောင်းထောင်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မူခဲ့တာ ပါ။

ဟင်းကောင်းတစ်ခွက်နဲ့ ဆရာတပည့်နှစ်ဦး

တစ်ခါတုန်းက တောရွာ တစ်ရွာမှာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးဟာ ကျောင်းသားသူငယ်တစ်ယောက်ကို နောက်တော်ပါးကနေ ဗျပ်အထမ်း ခိုင်းပြီး ဆွမ်းခံဝင်သတဲ့။ ဗျပ်ဆိုတာ ရှေးတုန်းက ဘုန်းကြီးကျောင်းသား တွေ ပခုံးနဲ့ ထမ်းရတဲ့ ထမ်းဆိုင်း တစ်ခုပါ။ ထမ်းပိုးရဲ့ တစ်ဖက်မှာ သပိတ်ကို ဆွဲချိတ်ထားပြီး နောက် တစ်ဖက်မှာတော့ ဆွမ်းဟင်းခွက် တွေ ထည့်ထားတဲ့ လင်ပန်းငယ်ကို

နီးအုပ်ဆောင်းလေးနဲ့ ဖုံးအုပ်ထားတာပါ။ ဆွမ်းခံအိမ်တွေက လောင်းလှူလိုက်တဲ့ ဆွမ်းတွေကို သပိတ်ထဲ ထည့်ပြီး ဆွမ်းဟင်းတွေကိုတော့ နောက်က အုပ်ဆောင်းထဲမှာ ထည့်ရပါတယ်။

ဘုန်းကြီးနဲ့ ကျောင်းသားတို့ဟာ တစ်မနက်ခင်း အိမ်တိုင်းစေ့နီးပါး ဆွမ်းခံကြွပြီးတဲ့နောက်မှာ ဆွမ်းတစ်သပိတ်အပြည့်နဲ့ ဆွမ်းဟင်း(၁၅)ခွက်လောက်ရသတဲ့။ ဆွမ်းခံပြီးလို့ ဆရာတပည့်နှစ်ယောက် ရွာဦးက အထွက်၊ ကျောင်းအပြန်လမ်းခရီးမှာ ဆရာဘုန်းကြီးက ကျောင်းသားကို “ဟေ့ မောင်ကျောင်းသား၊ အုပ်ဆောင်းကို လှုပ်စမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းဘယ်နှခွက်လောက်ရသလဲ” လို့မေးပြီး အုပ်ဆောင်းကို ဖွင့်ကြည့်ပါတယ်။ ဆွမ်းဟင်းခွက်တွေ များပေမယ့် ဟင်းကောင်းဆိုလို့ ဝက်သားဟင်းတစ်ခွက်ကိုပဲ တွေ့ရသတဲ့။

အဲဒီအခါ ဘုန်းတော်ကြီးက “ဒီဝက်သားဟင်းနဲ့သာဆိုရင် ခပ်မြန်မြန်ဘုဦးပေးရမှာမို့ ဒီနေ့တော့ ဆွမ်းစားလို့ကောင်းမယ့်ပုံပဲ” လို့တွေးပြီး အုပ်ဆောင်းကို ပြန်ပြီးအုပ်ထားလိုက်သတဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ဗျပ်ထမ်းရတဲ့ ကျောင်းသားကလည်း “အင်းဟင်းကောင်းကလည်း တစ်ခွက်တည်းပါတယ်။ တကယ်လို့ ငါဟာ ဒီဝက်သားဟင်းကို ဘုန်းကြီးဆွမ်းပွဲထဲမှာ ထည့်ကပ်လိုက်ရင် ဘုန်းကြီးအကုန်စားတာနဲ့ ကေန်မုချ ငါစားရတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ ကျောင်းရောက်ရင် ဘုရားဆွမ်းတော်တင်ဖို့ ဒီဝက်သားဟင်းကို တစ်ခွက်လုံးကောက်ပြီး ဘုရားပွဲမှာ တင်လှူမယ်။ ဘုန်းကြီးဆွမ်းစားပြီးမှ ဘုရားဆွမ်းတော်တင်

ပွဲကို စွန့်ချပြီး ငါစားမယ်” လို့စိတ်ကူးထားသတဲ့။

ဒီလို ဆရာတပည့်နှစ်ယောက် အကြံပေါက်နေကြပေမယ့် တစ်ယောက်ရဲ့ သဘောထားကို တစ်ယောက်က မသိကြရဘူးပေါ့။ ကျောင်းရောက်လို့ ဆွမ်းပြင်တဲ့အခါ ကျောင်းသားဟာ မူလက ကြံစည်ထားတဲ့အတိုင်း ဝက်သားဟင်းကို ဘုရားဆွမ်းတော်တင်ပြီး ကျန်တဲ့ဟင်းလျာတွေနဲ့သာ ဘုန်းတော်ကြီးကို ဆွမ်းဆက်ကပ်သတဲ့။ ဆွမ်းခံရွာအထွက်တုန်းက ဝက်သားဟင်းကို မြင်ထားလို့ နှုတ်ခမ်းတပြင်ပြင်ဖြစ်နေတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးဟာ ဆွမ်းစားကျောင်းပေါ်ရောက်လို့ ဆွမ်းပွဲရှေ့ထိုင်မိတယ်

ဆိုရင်ပဲ ဝက်သားဟင်းကို မျက်စိနဲ့ အပြေးအလွှားရှာမိပါတယ်။ ရှာသာရှာရတယ်၊ ပါပုံမရတာမို့ ကျောင်းသားကို “ဟဲ့ မောင်ကျောင်းသား၊ မနက်ခင်းက ဆွမ်းခံဝင်ရာမှာ ဝက်သားဟင်းတစ်ခွက် ပါတယ်မဟုတ်လား” လို့ နှုတ်မြွက်ပြီး မေးတော်မူပါတယ်။

အဲဒီအခါ မောင်ကျောင်းသားက “အရှင်ဘုရား၊ မှန်လှပါ။ ဆွမ်းခံရာက ဝက်သားဟင်း ပါပင်ပါသော်လည်း အသားဟင်းဆိုလို့ တစ်ခွက်တည်း၊ နည်းကလည်း နည်းတာမို့ ဘုရားကိုပဲ ဦးစားပေးပြီး ဘုရားဆွမ်းတော်တင်လိုက်ရကြောင်းပါ” လို့ ရိုသေစွာလျှောက်

ထားသတဲ့။ မှန်းချက်နဲ့ နှမ်းထွက် မကိုက်လို့ စိတ်ပျက်သွားတဲ့ဘုန်းတော် ကြီးဟာ စိတ်ကူးတစ်ချက်ရပြီး “ဟေ့ မောင်ကျောင်းသား၊ ဘယ် အချိန်က ဆွမ်းတော်တင်သလဲ၊ မနက်ကတည်းက ဆွမ်းတော်တင် ထားရင် ဒီအချိန်ဆို ကုသိုလ်ရပြီး ပြီ၊ အခုပင် စွန့်ချခဲ့” လို့ ထပ်ဆင့် ပြီး မိန့်တော်မူလိုက်ပါတယ်။

သူ့အကြံအစည် မအောင် မြင်မှာကို စိုးရိမ်တဲ့ ကျောင်းသားက လည်း “မှန်လှပါ အရှင်ဘုရား၊ ယခု လေးပဲ ဆွမ်းတော်တင်လိုက်တာမို့ မွန်းတိမ်းမှပဲ စွန့်ချရပါတော့မယ်၊ အရှင်ဘုရားနည်းတူ မြတ်စွာဘုရား မှာလည်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူဦး မှာပါဘုရား” လို့ ကာကွယ်လျှောက် ထားတဲ့အခါ ဘုန်းတော်ကြီးက စိတ် ထဲမှာ ဒေါသအမျက်ထွက်ပင်ထွက် သော်လည်း ရိုက်နှက်လို့လည်း မတော်၊ အော်ငေါက်ဖို့ရာလည်း မသင့်မြတ်၊ အပြစ်ဒဏ်ပေးဖို့ရာလည်း ကျပ်တာမို့ လျှောက်ပတ်အောင် ကျောင်းသားကို “ဟေ့မောင်ကျောင်း သား၊ မင်းအသက်ငယ်ငယ်နဲ့ ဒီလို ဘုရားတရား ကြည်ညိုတာများ ငါ ဖြင့် အံ့-အံ့ဩမိပါရဲ့” လို့ အောင့် သက်သက် စိတ်ထားနဲ့ မိန့်ကြား လိုက်ပါသတဲ့။

ဒီပုံပြင်ကလေးဟာ ဟင်း တစ်ခွက်အပေါ်မှာ နှလုံးသွင်းမတတ် ကြတာနဲ့ ဆရာတပည့်နှစ်ဦးသားတို့ အကုသိုလ်ပွား အကျဉ်းအကျပ်တွေ သွားပုံကလေးကို အထူးအလေးပေးဖော် ပြထားတာပါ။ တကယ်တော့ စာရေး သူတို့မှာ နှလုံးသွင်းမှား အကုသိုလ် ပွားစရာတွေက တစ်စုတစ်ဝေး ဒုနဲ့ ဒေးပါ။

ပါဠိစာပေမှာ မတင့်တယ် တာကို တင့်တယ်တာ အနေနဲ့၊ မတည်မြဲတာကို တည်မြဲတာအနေနဲ့၊ မကောင်းတာကို ကောင်းတာအနေ နဲ့ အစိုးမရတာကို အစိုးရတာအနေနဲ့ ပေါ်ပြီးပျောက်၊ ဖြစ်ပြီးပျက်သွားမယ့် အရာတွေကို ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ နှလုံးသွင်းမှားယွင်းမှုကို ‘အယောနိ သော မနသိကာရ=နှလုံးသွင်းဆိုးမှု’ လို့ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုပြပါတယ်။ အယော နိသော မနသိကာရဟာ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရာရောက်ကြောင်း ကုသိုလ်လမ်းကောင်းကို ပိတ်ဆို့ တားမြစ်ပြီး ငရဲပြည်(၈)ထပ်သို့ ချဉ်း ကပ်ရာ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလမ်းမကြီးကို ဖြစ်ပေါ်စေတာ မို့ အင်မတန်ကြောက်စရာကောင်း ပါတယ်။

နှလုံးသွင်းမှားယွင်းဆိုးဝါး မှုဟာ ကံတရားနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အမှန် အတိုင်းသိမြင်နိုင်မှုကို ချို့ယွင်းစေပြီး မေတ္တာ၊ ကရုဏာစတဲ့ ဗြဟ္မစိုရ် အစို အစေးဓာတ်ကို ခန်းခြောက်စေကာ သစ္စာတရား အလင်းရောင်ကိုပါ ပျောက်ကွယ်ပျက်စီးစေပါတယ်။

နှလုံးသွင်းဆိုးဝါးမှုရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေနိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်း သော ဆေးနည်းကတော့ နှလုံးသွင်း ကောင်းမွန်မှုနဲ့ အစားထိုးကုသခြင်း ပါပဲ။ နှလုံးသွင်းကောင်းမွန်မှုဆိုတာ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ အစိုးမဖြတ် နိုင်တဲ့ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတစ်ခုဖြစ်ပါ တယ်။ အဲဒီကိုယ်တွင်းအင်္ဂါဟာ သဒ္ဓါ၊ မေတ္တာ၊ ပညာစတဲ့ သူတော် ကောင်းတရားတွေအပေါ်မှာ အခြေ တည် ဖြစ်ပေါ်လာတာပါ။

သဒ္ဓါတရားဆိုတာ အမြင် ကြည်လင်မှုပါ။ ယုံကြည်မှုခွန်အား

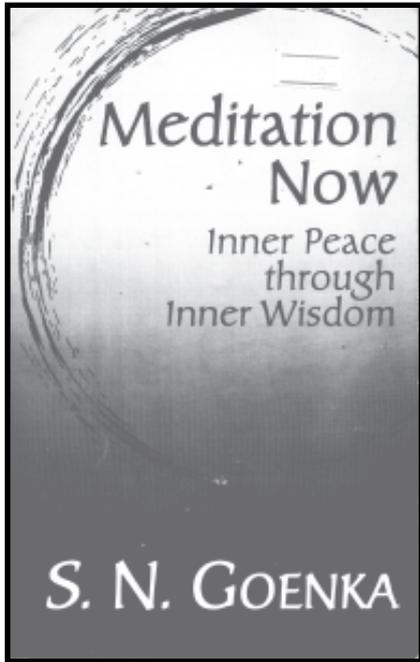
ကြီးမားခြင်းဟာ နှလုံးသားရဲ့အလှ တရားတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ ကိုးကွယ် ရာ အစစ်အမှန်နဲ့ ကံအရှိ၊ သံသရာ အရှိတွေကို မှန်မှန်ကန်ကန်ယုံကြည် လက်ခံတတ်တဲ့ သဒ္ဓါတရားဟာ နှလုံးသားကို အမြဲတမ်း စိုပြည်လန်း ဆန်းစေပါတယ်။

မေတ္တာတရားဆိုတာ သူ တစ်ပါးအကျိုးစီးပွား လိုလားမှုပါ။ ချစ်ခင်ကြင်နာမှု အင်အားကြီးမား ခြင်းဟာ နှလုံးသားရဲ့ ကောင်းမွန်မှု တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။ လောကကို ချစ် ဖွယ်သော မျက်စိနဲ့ ကြည့်မြင်တတ် တဲ့ မေတ္တာတရားဟာ လောကပါလ တရားကို ထွန်းကားစေပြီး နှလုံးစိတ် ဝမ်းကို အေးချမ်းပျော်ရွှင်စေပါတယ်။

ပညာဆိုတာကတော့ အမှန် တရားကို ဆုပ်ကိုင်ထားမှုပါ။ အရာ ရာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာသုံး သပ်နိုင်မှု စွမ်းရည်ဟာ နှလုံးသားရဲ့ ရတနာတစ်ပါးဖြစ်ပါတယ်။ အကောင်း အဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုး၊ အမှား အမှန်ကို ခြေခြေမြစ်မြစ် စိစစ်နား လည်တတ်တဲ့ ပညာတရားဟာ နှလုံးအိမ်ကို သစ္စာရောင်ခြည်တွေနဲ့ လင်းထိန်နေစေပါတယ်။

သဒ္ဓါ၊ မေတ္တာ၊ ပညာတရား တွေနဲ့ ပြည့်ဝနေတဲ့ နှလုံးသားမှာ ဆိုးဝါးမှုတွေအတွက် ပေးစရာနေရာ ဆိုတာ လုံးဝ(လုံးဝ)မရှိပါ။ တကယ် တော့ နှလုံးသွင်းဆိုးမှုဆိုတာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတရားတွေ ရဲ့ သနားစရာသားကောင်တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါတယ်။

■ တော်ဝင်နွယ်

ကမ္မဋ္ဌာန်းခွင် ယနေ့ဝင် ဦးတင်ဦး (မြောင်)

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် ကမ္ဘာ့နိယာမတရားများ
(အက်(စ်)အင်(န်)ဂိုအင်ကာအား အလန်အက်ကစ္ဆန်တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း)

ယခင်လမှအဆက်

မေး။ ဝိပဿနာဆိုတာ ကိုးကွယ်မှုဘာသာတစ်ခုပါလား။

ဦးဂိုအင်ကာ

ဖြေ။ မဟုတ်ပါ။ ဝိပဿနာအလုပ်မှာ ဂိုဏ်းဂဏတို့၊ ပူဇော်ပဿမှုတို့၊ ကိုးကွယ်မှုတို့ လုံးဝမပါဝင်ပါ။ ဥပမာပြောရရင် အရင်ကဆိုရင် လူတွေဟာ ကမ္ဘာကြီးဟာ ပြားတယ်လို့ မှတ်ယူခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီခေတ်မှာ ဂဲလီလီယိုခေါ်တဲ့ နက္ခတ်ပညာရှင်ကြီးတစ်ဦး ပေါ်ပေါက်လာပြီးတော့ “ကမ္ဘာကြီးဟာ လုံးတယ်။ လုံးတဲ့ ကမ္ဘာမြေကြီးဟာ သူဝင်ရိုးပေါ်မှာ လှည့်ပတ်နေတယ်” လို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။ ကမ္ဘာလုံးကြီး ဒီလိုလည်ပတ်နေတဲ့ အချက်ဟာ ဂဲလီလီယို မမွေးခင်ကတည်းက ဖြစ်နေခဲ့တာပါ။ ဂဲလီလီယို အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်ကလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ သူသေပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ လူတွေဟာ တစ်စထက်တစ်စ ဂဲလီလီယိုပြောတာ

မှန်တယ်လို့ လက်ခံလာခဲ့ကြပါတယ်။ လူတွေဟာ ဂဲလီလီယိုကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု မပြုခဲ့ကြပါဘူး။ ဂဲလီလီယိုဝါဒ သမားတွေအဖြစ် သူတို့ရဲ့ကိုးကွယ်မှု ပြောင်းမသွားခဲ့ပါဘူး။ ဂဲလီလီယိုဂိုဏ်းသားတွေ ဖြစ်မသွားခဲ့ကြပါဘူး။ အလားတူပါပဲ။ ကမ္ဘာမြေကြီးရဲ့ ဆွဲငင်အားဆိုတာ နိယာမ သဘောအားဖြင့် ရှိပါတယ်။ နယူတန်ဆိုသူက စတင် တီထွင်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါ။ တွေ့ခဲ့ရုံသာ တွေ့ခဲ့တာပါ။ သူ့နိယာမအတိုင်းရှိနေတဲ့ သဘောတရားပါ။ ထိုနည်းတူ “ရဲလေတစ်ဗီတီ”ဆိုတဲ့ သိပ္ပံပညာရဲ့ အခြေခံသဘော တရားဆိုတာလည်း ရှိပါတယ်။ အိုင်နိုစတိုင်းဆိုသူက တွေ့ရှိခဲ့တာပါ။

အဲဒီသဘောအတိုင်းပါပဲ။ ဝိပဿနာအလုပ်လုပ် လို့ ဘာသာကူးပြောင်းလာစရာ မလိုပါ။ ဘာသာစွဲ ဂိုဏ်း ဂဏစွဲ မရှိပါ။ ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင် ရရှိသူဟာ နိယာမ တရားကို ကိုယ်တိုင်စူးစမ်းပြီး တွေ့ရှိသွားပါတယ်။ အဲဒါ ကတော့ စိတ်ယုတ်မာရှိသူမှာ သဘာဝတရားက ဒဏ် ခတ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။ လူတိုင်း ဆင်းရဲဒုက္ခကင်းစေ လိုကြတာချည်းပါပဲ။ အဲဒီဆန္ဒကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်တဲ့ တရား ကတော့ နိယာမတရားခေါ် သဘာဝတရားကြီးပါပဲ။ အဲဒီ သဘာဝတရားနဲ့အညီ နေထိုင်ကြမယ်ဆိုရင် မိမိ ကိုယ်တွင်းမှာရှိတဲ့ စိတ်နဲ့ ရုပ်ဓာတ်တို့ အချင်းချင်း အကျိုးပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်နေပုံများကို လေ့လာလို့ရပါတယ်။ လေ့လာရာကနေပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခကနေ ထွက်မြောက်မှုရရှိ လာကြောင်းကို သိရပါလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ အမြဲရှိနေတဲ့ အမှန်တရားပါ။ ဒီအမှန်တရားကို တစ်လောကလုံးက ကိုယ်တိုင် တွေ့သိနိုင်ကြပါတယ်။ ဒီတရားရဲ့ အကျိုး ကျေးဇူးကို ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ရယူနိုင်ကြပါတယ်။ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်ဖြစ်သူကလည်း သူ့ဘာသာကို တစ်သက်လုံး ဆက်ပြီး ယူနိုင်သလို ဟိန္ဒူ၊ မူဆလင်၊ ဂျူးအစရှိတဲ့ ဘာသာဝင်တို့ဟာလည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ဆက်လက် ကိုးကွယ်နေလို့ရပါတယ်။ ဝိပဿနာလုပ်ငန်းကြောင့် သူတို့အားလုံး ပိုမိုပြည့်စုံချမ်းသာတဲ့ ဘဝသစ်ကို ရကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဝိပဿနာအလုပ်က ဘာကိုမျှ တောင်းဆိုခြင်း မပြုပါဘူး။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဝိပဿနာနယ်ကို ကူးပြောင်းခဲ့တာဟာ ဒီအချက်ကို ကြိုက်တဲ့ အတွက် ကြောင့်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်၏ မျိုးရိုးစဉ်လာက သက် သက်ကို တခြားပါ။ ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာသင်တန်း တစ်

ပတ်တက်ရောက်ပြီးတဲ့အခါ ဒီကျင့်စဉ်ဟာ သိပ္ပံနည်းကျ တယ်။ သဘာဝယုတ္တိတန်တယ်။ ဂိုဏ်းဂဏအပြစ်ကင်း တယ်။ လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ ကျင့်သုံးနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ အကြောင်းတွေကို အထင်အရှားသိမြင်လာခဲ့ပါ တယ်။ လုပ်ကြည့်မှ အဟုတ်သိတဲ့ တရားမျိုးပါ။ အကျိုး ပေးပုံကတော့ လက်ငင်းချက်ချင်းပါပဲ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးရနိုင် တယ်ဆိုတဲ့ တရားမျိုးနဲ့ ကိုယ်တိုင်တွေ့ရမှတော့ ဘာလို သေးသလဲ။ ကျွန်ုပ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် ကူးပြောင်းဖို့ ဘယ်သူကမျှ တိုက်တွန်းခြင်း မပြုခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်ုပ်ရဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကလည်း “ခင်ဗျား ဟိန္ဒူဖြစ်ရင် ဟိန္ဒူ အဖြစ်နဲ့ပဲ ဆက်နေပါလို့ ဆိုခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ်လက်ကျန်းမာသန်စွမ်းမှုအတွက် ကာယ လေ့ကျင့်ခန်းများ လုပ်ရသလို စိတ်ကျန်းမာ လန်းဆန်းမှု အတွက် ဝိပဿနာအလုပ်ကို လုပ်ရပါတယ်။ စိတ်ကျန်းမာ မှုက ကိုယ်လက်ကျန်းမာမှုထက်ပင် ပို၍အရေးကြီးပါ တယ်။ ကိုယ်က ကျန်းမာသော်လည်း စိတ်က မကျန်းမာ ပါက ကိုယ်လက်ကျန်းမာမှုလည်း ပျက်စီးတတ်ပါ သည်။

ကျွန်ုပ်၏ အမြင်အားဖြင့် ဤစိတ်လေ့ကျင့်ခန်း သည် သိပ္ပံနည်းကျ၍ ဂိုဏ်းဂဏစွဲကင်းပြီး သဘာဝကျ သည်။ လူတိုင်းနှင့်သင့်လျော်သည်ဟု မှတ်ယူပါတယ်။ လူတိုင်းပင် လိုက်စားအားထုတ်၍ အကျိုးခံစားသင့်ကြပါ တယ်။ ဒီလေ့ကျင့်ခန်းက ဘယ်လူအုပ်စုသင်းပင်းကိုမျှ လွှမ်းမိုးရန် အကြောင်းမရှိပါ။ နိုင်ငံခြားက ဂိုဏ်းတစ်ခု မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်တွေ့နေရသည်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဂုရု အမည်ခံ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများသည် ဤနိုင်ငံတွင် လူများ အား အယုံသွင်းပြီး လူမှုရေးအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ငွေရေး ကြေးရေးအားဖြင့်ဖြစ်စေ မတရားအမြတ်ထုတ်လေ့ရှိကြ သဖြင့် လူတွေက တိုင်းရင်းသားမဟုတ်သူ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာ၏ အပေါ်တွင် မယုံသင်္ကာဖြစ်နေပုံရပါတယ်။ “ဟော့ လာပြန်ပြီဟေ့ တစ်ယောက်၊ တို့တစ်တွေကို ဘယ်လိုများ ပျားရည်နဲ့ ဝမ်းချဉ်းမလဲမသိ” အစရှိသည် ဖြင့် ပြောကြတယ်။ ကိုယ့်ဘာသာထဲမှ ဆွဲထုတ်ပြီး ဘာသာသစ်ထဲ သိမ်းသွင်းမည်ကို ကြောက်ကြတယ်။ ကြောက်မည်ဆိုလျှင်လည်း ကြောက်ထိုက်ပါတယ်။

မေး။ တခြားဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းတွေမှာ ငွေလိမ် မှု၊ လိင်ဖောက်ပြန်မှုတွေ တော်တော်ဆိုးဆိုးဝါး ဝါး တွေ့ရတတ်ပေမယ့် ဝိပဿနာစခန်းများ

မှာ အဲဒီအမှုမျိုးမဖြစ်ရအောင် ဘယ်ပုံစံထားပါသလဲ။ ဦးကိုအင်ကာ

ဖြေ။ ငွေအလွဲသုံးစားမှုက မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဒီကမ္ဘာ့နန်းနည်းအရ တရားပြတဲ့ဆရာ များမှာ ကိုယ်တိုင် ဝင်ငွေရတဲ့လုပ်ငန်း သီးခြား ရှိကြတဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကမ္ဘာ့နန်းလုပ်ငန်းမှာ ဆရာသော်လည်းကောင်း၊ လက်ထောက်ဆရာသော် လည်းကောင်း၊ ဝိုင်းဝန်းလုပ်အားပေးသူများသော်လည်း ကောင်း ကြေးစားအလုပ်အဖြစ် လုပ်နေကြတာမဟုတ် ပါ။ ဒီအလုပ်မှာ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်နေကြသူတိုင်းမှာ တခြားဝင်ငွေရတဲ့ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်တွေ ရှိကြပါတယ်။ ဒီအလုပ်ကနေ ငွေရဖို့ ဘယ်သူမျှ မျှော်လင့်မထားပါ။ ပေးတဲ့လူရှိရင်တောင် လက်မခံရပါ။ ဒီလုပ်ငန်းမှာ လုပ် နေကြသူတွေဟာ ကျွန်တော်ကစပြီး ဝိပဿနာကြောင့် အကျိုးခံစားရသူတွေဖြစ်လို့ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်တဲ့အနေနဲ့ စေတနာ့ဝန်ထမ်း ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ကြတာပါ။

ကျွန်ုပ်သည် ဤဝိပဿနာနည်းဖြင့် အကျိုးထူး ခံစားရသူဖြစ်ပါတယ်။ အစက ကျွန်ုပ်သည် စည်းစိမ် ဥစ္စာကြွယ်ဝခဲ့သူဖြစ်၍ စိတ်လည်း အလွန်ဆိုးတတ်ပါ တယ်။ စိတ်မချမ်းမြေ့မှု အကြီးအကျယ်ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝမှာ ပြဿနာတွေ သောင်းခြောက်ထောင် ဆိုသလို ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဝိပဿနာအလုပ်က အဲဒီဘဝ ပြဿနာတွေ၊ ဆင်းရဲမှုတွေကနေပြီး ဆွဲထုတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဘဝသစ်တစ်ခုကို ပို့ပေးလိုက်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်ကျင့်စဉ်ရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် စိတ်ချမ်းသာပျော် ရွှင်မှုရသလို သူများတွေလည်း ကိုယ့်လိုရစေချင်တဲ့ စေတနာဖြစ်လာပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်စိတ်ဆင်းရဲခဲ့သလို တခြားသူများလည်း အလားတူ ဆင်းရဲခဲ့ကြမှာပဲလို့ စဉ်းစားမိပါတယ်။

ဆင်းရဲသူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ချမ်းသာသူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မာန တရား ကိုယ်စီရှိကြပါတယ်။ တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ် ထား ကြပါတယ်။ အကုသိုလ်ခေါ်တဲ့ 'အနုတ်လက္ခဏာပြ' စိတ် တွေ ရှိကြပါတယ်။ ဒီစိတ်ထားတွေကြောင့် စိတ်မချမ်း မြေ့မှုတွေ ကြုံတွေ့ကြရပါတယ်။ ဝိပဿနာနည်းကို ပေး လိုက်ရင် အဲဒီလူတွေဟာ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုရလိမ့်မယ် လို့ ယုံကြည်မိပါတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ဒီနည်းကို မျှဝေပေးလိုတဲ့ ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်ုပ်စိတ်မှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သလို ကျွန်ုပ်ရဲ့သင်တန်း တွေကို တက်ခဲ့တဲ့ သူများဟာလည်း ဒီတရားအားထုတ် နည်းကို သူတစ်ပါးအား မျှဝေပေးဖို့ ဆန္ဒတွေ အသီးသီး ဖြစ်ပေါ်လာကြပါတယ်။ ဒီထဲက လူကိုယ်တိုင် လုပ်အား မလှူနိုင်သူတွေက ငွေကြေးလှူဒါန်းကြပါတယ်။ အဲဒီ အလှူငွေတွေဟာ သင်တန်းတက်ခအဖြစ် ပေးဆပ်ကြ တာမဟုတ်ပါ။ သူတို့က အခမဲ့ သင်တန်းတက်ခွင့်ရကြ သလို သူများတွေကို ဒီနည်းသင်ယူကြစေလိုတဲ့ စေတနာ နဲ့ လှူကြတာဖြစ်ပါတယ်။ သင်တန်းက အချိန်ပြည့်နေ ထိုင်ရတဲ့ သင်တန်းဆိုတော့ စားစရိတ်၊ နေစရိတ်နဲ့ အခြားစရိတ်တွေ ကုန်ကျရပါတယ်။ ဒီစရိတ်တွေ တစ်ပြား မျှ မတောင်းပါဘူး။ စီးပွားရေးသဘော လုံးဝကင်းပါ တယ်။ ဒီရန်ပုံငွေတွေဟာ သင်တန်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူး တွေကို လူအားနဲ့ တုံ့ပြန်ခြင်းမပြုနိုင်တဲ့ သင်တန်းသား ဟောင်းတွေက ငွေကြေးအင်အား တတ်စွမ်းသမျှနဲ့ ဝိုင်း ဝန်းကူညီ ပံ့ပိုးကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ငါးဒေါ်လာ၊ ဆယ် ဒေါ်လာကစပြီး ငါးထောင်ဖြစ်စေ၊ စွမ်းအားရှိသလောက် ဝိုင်းဝန်းလှူဒါန်းငွေများဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘာ့နန်းဆရာတချို့ရဲ့ ဗိုလ်ကျပုံလည်း ရှိသေး တယ်။ အဲဒီဆရာဆိုသူက သူ့တပည့်တွေကို ကျွန်ုပ်လို ချုပ်ကိုင်စိုးမိုးထားတယ်။ တပည့်ကို လူသတ်ခိုင်းချင် လည်း ခိုင်းမယ်။ အိမ်မှာရှိသမျှပစ္စည်းတွေ သူတို့ဂိုဏ်းကို လှူရမယ်လို့ အမိန့်ပေးချင်လည်းပေးမယ်။ ဂုရုခေါ်တဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးရဲ့ အမိန့်ကို ပြားပြားဝပ် နာခံကြရတယ်။ ဒီ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်မှာတော့ အဲဒီလို ဆရာက လွှမ်းမိုး ချုပ်ကိုင်တဲ့ဝါဒ လုံးဝမရှိပါ။ ဝိပဿနာအားထုတ်သူတိုင်း ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ် လုပ်နိုင်ကြပါတယ်။ ဂိုဏ်းဆရာနဲ့ လက်အောက်ခံတပည့်များ ဆက်ဆံရေးပုံစံမျိုး လုံးဝမရှိ ပါ။ တရားအားထုတ်သူဟာ သူ့တရားတွေသိမှုနဲ့ သူ တရားသဘောကို ချင့်ချိန်သုံးသပ်ခွင့်ရှိပါတယ်။ သိရတဲ့ တရားဟာ မိမိအတွက် အကျိုးရှိတယ် ထင်ရင် လက်ခံ နိုင်သလို ဆရာပြောသမျှ ခေါင်းညိတ်ရတာမျိုးမဟုတ် ပါ။ ဆရာပြောလို့မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ ဝေဖန် သုံးသပ်ကြည့်ပြီး တွေ့သိရတဲ့ တရားဟာ မိမိကိုယ်တိုင် အကျိုးရှိစေတယ်။ သူတစ်ပါးကိုလည်း အကျိုးရှိစေတယ် လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ လက်ခံနိုင်ပါတယ်။

ကမ္ဘာ့နန်းဆရာဆိုသူက သူ့သင်တန်းသားတစ် ယောက်ယောက်ကို “မင်းက သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်

ပဲ။ ငါကတော့ တရားသိသူ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ငါပြောသမျှ မင်းလက်ခံရမယ်” လို့ ဆိုတာမျိုးလည်း ရှိတတ်တယ်။ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်မှာ တော့ ဒါမျိုးလုံးဝတားမြစ်ထားတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးစီဟာ မိမိအသိဉာဏ်ပွင့်လင်းမှုအတွက် မိမိကိုယ်တိုင် အားထုတ် ရမယ်။ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ပြီးမှ အမှန်တရားကို ဆုံးဖြတ် ရမယ်။ ဆရာပြောတာနဲ့ လက်ခံထားရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဗုဒ္ဓဟောကြားထားလို့ မှန်ပြီလို့ လက်မခံနဲ့ဦး၊ ယေရှုခရစ် ဟောကြားထားလို့လည်း မှန်ပြီလို့ လက်မခံနဲ့ဦး၊ ကျမ်းဂန် မှာ ဒီလိုဆိုတယ်လို့လည်း လက်မခံနဲ့ဦး၊ အမှန်တရား ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်တွေ့ထိပြီး သိရှိရတာမျိုးဖြစ်တယ်။ တွေ့သိရတဲ့တရားဟာ မိမိအဖို့လည်း ကောင်းကျိုးဖြစ်စေ တယ်။ သူတစ်ပါးအဖို့လည်း ကောင်းကျိုးဖြစ်စေတယ်လို့ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ပြီးမှသာ လက်ခံရမယ်လို့ ခံယူထားပါ တယ်။

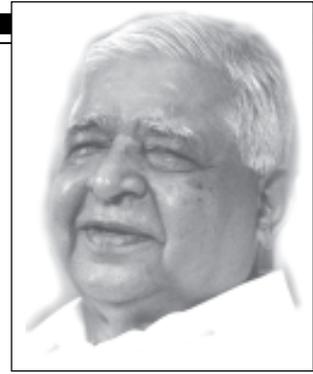
လိင်ကိစ္စအကြောင်းတွေ ဆွေးနွေးရမယ်ဆိုရင် တချို့ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများဟာ (အားလုံးမဟုတ်သော်လည်း တော်တော်များများဟာ) ကိုယ့်တပည့်မများနဲ့ မလွတ် မကင်းနေထိုင်ကြတာ တွေ့ရတဲ့အတွက် အလွန်စိတ် မချမ်းမြေ့ဖြစ်ရပါတယ်။ ဝိပဿနာလမ်းစဉ်မှာတော့ ဒီ လုပ်ပုံမျိုးကို လုံးဝဆန့်ကျင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဆိုတာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကို တရား ပြသတယ်ဆိုရင်ပဲ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဆရာလုပ်သူရဲ့ သား သမီးလို ဖြစ်သွားပါတယ်။ အဲဒီလူရဲ့အပေါ်မှာ မိဘတစ်ဦး က ထားရှိတဲ့ မေတ္တာ၊ ကရုဏာတွေ ထားရှိရပါတယ်။ ဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး လိင်ကိစ္စဆိုတဲ့ စိတ်မနှံ့သူတစ် ယောက်ရဲ့ လုပ်ရပ်ကို လုပ်လို့ဖြစ်နိုင်ပါတော့မလဲ။ ဒီလို ကျင့်ကြံတဲ့လူဟာ တရားပြသူတစ်ယောက် မဖြစ်ထိုက် ပါဘူး။ ကာမရာဂစိတ်တွေ သောင်းကျန်းနေသူ တစ် ယောက်ဟာ ကိလေသာကင်းစင်ရေး တရားအကျင့်ကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သင်ပြနိုင်ပါ့မလဲ။ ဒီလိုလူမျိုးကို ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာ တင်းပြည့်တစ်ယောက်အဖြစ် ခန့်ထားခွင့် မပြုပါ ဘူး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြဆရာလုပ်ဖို့ဆိုရင် စိတ်ဖြူစင်သန့်ရှင်း မှုရှိတဲ့ အဆင့်ရောက်အောင် တရားကျင့်ကြံအားထုတ် ပြီးသူ ဖြစ်ရပါတယ်။ သူ့စိတ်မှာ ကာမရာဂစိတ် ကင်းနေရ ပါတယ်။ ကိုယ့်တပည့်မ တစ်ဦးဦးအပေါ်မှာ ဒီလိုစိတ်မျိုး လုံးလုံးမှ မဝင်တဲ့သူမျိုးဖြစ်ရပါမယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းလက် ထောက်ဆရာလုပ်တဲ့သူဟာ အဲဒီလို စိတ်ကို မွေးနိုင်

အောင် လေ့ကျင့်ပြီး ဖြစ်ရပါတယ်။ အဲဒီလို ယုတ်မာတဲ့ အဖြစ်မျိုး ကျူးလွန်ကြောင်းတွေ့ရရင် အဲဒီဆရာ၊ သို့ မဟုတ် ဆရာမကို အလုပ်တာဝန်ကနေ ချက်ချင်းရပ်စဲ လိုက်ပါတယ်။

မေး။ ကမ္ဘာ့နိယာမတရားအကြောင်း စောစောက ပြောသွားပါတယ်။ ခုလောလောဆယ် အခြေ အနေကတော့ ကမ္ဘာ့သဘာဝအခြေအနေတွေ ဟာ အဖျက်ဆီးခံနေရတယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။ တချို့ အပြောမှာက သဘာဝလောကကြီးဟာ ဖျက်ဆီးခံရလွန်း တဲ့အတွက် ပြုန်းတီးကွယ်ပျောက်လုမတတ် ဖြစ်နေပြီ ဆိုပါတယ်။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာ ပျက်စီးလု ပျက်စီးဆဲ ဖြစ်နေပါပြီ။ အဲဒီအန္တရာယ်ကြီးကို တုံ့ပြန်ဖို့ အလွန်အရေး ကြီးနေပြီလို့ ဆိုကြပါတယ်။ သဘာဝလောကကြီးကို ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း လုပ်ကိုင်နေကြသူတွေကိုလည်း အကြီးအကျယ် ပြစ်တင်ရှုတ်ချနေကြပါတယ်။ ဘယ်လို လုပ်ရင် ကောင်းမယ်လို့ အကြံပေးလိုပါသလဲ။ သဘာဝ လောကကြီးနဲ့တကွ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းမှာ ဘေးအန္တရာယ် တွေနဲ့ ကြုံတွေ့နေတာကို ငြိမ်သက်မှုတတ်စိတ်နဲ့ ဘယ် လိုမျိုး တုံ့ပြန်နိုင်ကြဖို့ ရှိပါသလဲ။

ဦးဂိုအင်ကာ

ဖြေ။ ဒီပြဿနာမှာ သုံးသပ်ဖို့ ရှစ်ချက်ရှိပါတယ်။ ပထမအချက်က ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကို ညစ် ညမ်းမှုတွေနဲ့ အန္တရာယ်ဖြစ်စေတဲ့အချက်ပါ။ ဥပမာ ဓာတုဗေဒပစ္စည်းတွေကြောင့် သစ်ပင်တွေနဲ့ သား ငှက် တိရစ္ဆာန်များကို ပျက်စီးစေတဲ့အချက်ပါ။ စိတ်ကူး မှန်ကန်တဲ့လူတိုင်း ဒီဖျက်ဆီးမှုကို တားမြစ်ကြရမှာပါ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မှာ အန္တရာယ်ကျရောက်တယ်ဆိုရင် သဘာဝလောကကြီးရဲ့ ပျက်စီးခြင်းက နောက်ကိစ္စပါ။ လူသားရဲ့ ပျက်စီးခြင်းက ပထမပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်လောက ကြီး အဆိပ်သင့်နေပြီဆိုရင် အဲဒီအန္တရာယ်ကို ဖြစ်စေတဲ့ လူသားများမှာရော ကျန်းမာသန့်ရှင်းတဲ့ နေခင်းထိုင်ခင်း ဘယ်မှာရှိနိုင်ပါတော့မလဲ။ ကိုယ်နေရမယ့်ပတ်ဝန်းကျင် လောကကြီးကို ကိုယ်တိုင်က ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလုပ်နေကြ မယ်ဆိုရင် တကယ်ဆိုတော့ ငဲ့ညှာထောက်ထားရမှာက ပတ်ဝန်းကျင်မဟုတ်၊ လူသားတွေ ကိုယ်စီအတွက် ငဲ့ညှာ ထောက်ထားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ မိမိတို့အကျိုးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ကို မပျက်စီးပါစေရန်လို့ မဆိုသင့်ပေဘူးလား။ လူတွေဟာ မိမိလုပ်နေတာ ဘယ်လို အကျိုးသက်ရောက်

ဒေါသကြောင့် ပြဿနာ ပြေမလာပါဘူး။ သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ကရုဏာ ပွားဖို့လိုပါတယ်။ မသိနားမလည်ကြလို့သာ ဒီလူတွေ ဒီလိုလုပ်နေကြတာပဲလို့ မြင်တတ်ရပါမယ်။ အဲဒီလိုမြင်ပြီးတော့ မုန်းတီးစိတ်မပါဘဲ မေတ္တာစိတ်၊ ကရုဏာစိတ်များမွှေးပြီး မသိတတ်တဲ့သူတွေကို ဆန့်ကျင်ကြရပါမယ်။

မူရှိတယ်ဆိုတာ မသိကြပါဘူး။ သဘာဝလောကကြီးကို ညစ်ညမ်းအောင် လုပ်နေကြတယ်ဆိုတာ မှန်ကောင်းမှန် ပါလိမ့်မယ်။ တစ်နေ့တော့ ပြန်လည်လန်းဆန်းလာနိုင်စရာ ရှိပါတယ်။ ဒီအတောအတွင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးနေခဲ့တာတွေကတော့ ဘယ်ကမ်းကို ဆိုက်ခဲ့ကြပြီလဲ လို့ရော မတွေးသင့်ပေဘူးလား။

ဒီတော့ကာ လူတွေဟာ ကိုယ့်အတွက်လည်း ကိုယ်စဉ်းစားသင့်ကြတာပေါ့။ ကျွန်ုပ်ပြောချင်တာက ကိုယ်ကျိုးကိုယ့်စီးပွားကိုလည်း မေ့မထားကြပါနဲ့။ တစ်ဖက်သတ် တစ်ကိုယ်ကောင်းဝါဒထားဖို့ ပြောတာမဟုတ်ပါ။ ခုတွေ့နေရတာကတော့ လူတွေဟာ မိမိရဲ့ တကယ့်အကျိုးစီးပွားကို မမြင်တတ်ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်အောင် လုပ်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သနားတတ်ဖို့လိုပါတယ်။ ဓာတုဗေဒပစ္စည်းတွေကြောင့် သဘာဝလောကကြီး အဆိပ်သင့်ရတာက တစ်မျိုးပါ။ ဒီအဆိပ်တွေက လူသားတွေကို ဥပဒ်ပေးတာမှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီထက် ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ အန္တရာယ်ကို သတိမူသင့်ပါတယ်။ အဲဒီအန္တရာယ်ကတော့ လူတစ်ယောက်မှာ ကိလေသာစိတ်တွေ ပွားနေပြီဆိုရင် အဲဒီကိလေသာစိတ်ရဲ့ တုန်ခါမှုဟာ အဆိပ်သင့်တာ တစ်မျိုးပါ။ ဒီအဆိပ်က ကိလေသာစိတ်ရှိသူကို ရှေးဦးစွာ ဥပဒ်ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေကို ဥပဒ်ပေးပါတော့တယ်။ ကျုပ်မှာ ဒေါသဖြစ်မယ်ဆိုရင် ဒီဒေါသရဲ့ဒဏ်ကို ကျွန်ုပ်ပင် ရှေးဦးစွာ ခံရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါသကြောင့် ဥပဒ်ရောက်ရမယ့်သူဟာ ကျွန်ုပ်သာ ပထမဖြစ်ပါတယ်။ အတန်ကြာတဲ့အခါကျမှ နောက်လူတစ်ယောက်မှာ ဥပဒ်ပေးပါလိမ့်မယ်။ သို့သော် ရှေးဦးစွာ ဘေးသင့်မယ့်သူကတော့ ကျွန်ုပ်ပါ။ ကျွန်ုပ်မှာ ဥပဒ်ရောက်ပြီးပြီဆိုတော့မှ ကျွန်ုပ်ဆီက ဒေါသဟောင်းတွေဟာ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားပါတယ်။ ဒေါသထွက်သူတစ်ယောက်မက အများကြီးရှိလာမယ်ဆိုရင် အဲဒီလူတွေရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာနေတဲ့လူတွေဟာ ငြိမ်းချမ်းစွာနေလို့ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ မဖြစ်နိုင်ပါ။

မိသားစုတစ်ခုမှာ အိမ်သားတစ်ယောက် ဒေါသဖြစ်နေမယ်ဆိုရင် မိသားစုတစ်ခုလုံး စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ကြရမှာပါ။ တစ်အိမ်သားလုံးက ဒေါသတွေ ဖြစ်နေကြမယ်ဆိုရင် အဲဒီအိမ်ဟာ ငရဲပြည်နဲ့မခြား ဖြစ်ပါလိမ့်

မယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် လူ့ဘဝဟာ ဘယ်အခြေအနေရောက်နေပြီလဲ။ ဒီအဖြစ်မျိုးဟာ လောကမှာ တကယ်ဖြစ်နေတာပါ။ အကုသိုလ်စိတ်တွေဟာ တစ်ဖက်သားကိုသာ ဒုက္ခရောက်စေရုံမက မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဒုက္ခရောက်စေတတ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို လူတွေ သတိမထားတတ်ကြပါ။ သဘာဝက ပေးအပ်ထားတဲ့ ဝိပဿနာရှုနည်းကို သင်ယူထားသူများအဖို့မှာ မကောင်းတဲ့ အကုသိုလ်တရားများရဲ့ အဆိပ်သင့်တတ်ပုံကို သိနားလည်ပြီး ရှောင်ကွင်းနိုင်ကြပါတယ်။ တရားအားထုတ်သူတွေကို ကြည့်ပါ။ သူတို့နေထိုင်ကြပုံဟာ ဘယ်လောက်အေးချမ်းသလဲ။ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ဘယ်လောက်လိုက်ဖက်ကြသလဲ။ သူတို့ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရောက်သွားတယ်ဆိုရင်ပဲ အေးချမ်းတဲ့ဓာတ်ကို တွေ့ထိနိုင်ပါတယ်။ သူတို့ဆီက အေးငြိမ်းတဲ့ဓာတ်က ပတ်ဝန်းကျင်ထိအောင် ပျံ့နှံ့နေပါတယ်။

အဲဒါတွေကိုထောက်တော့ လူ့စိတ်ယုတ်မာမှုကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် အကျိုးယုတ်ရမယ့်အဖြစ်ဟာ ပိုပြီး အန္တရာယ်ကြီးတယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ မရေမတွက်နိုင်သော ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ တစ်တွေဟာ ဒီလိုနဲ့ပဲ လူ့လောကကြီးကို ညစ်ညမ်းအောင်၊ ဘေးဥပဒ်ရောက်အောင် ပြုမူကျင့်ကြံနေခဲ့ကြတာပါ။ စိတ်စင်ကြယ်မှု ရရှိသွားကြတဲ့ ပညာရှိသူတော်ကောင်းများက ဒီအဖြစ်သနစ်တွေကို ကိုယ်တွေ့သိမြင်ကြလို့ “အို ဒီလို ဒီလို

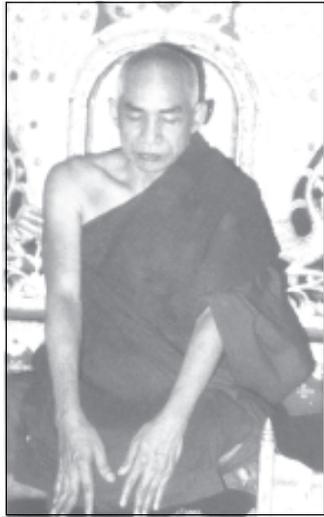
မလုပ်နဲ့ မတော်ပေဘူး” ရယ်လို့ ပြောဆိုဆုံးမခဲ့ကြသော်လည်း “ကျွဲပါးစောင်းတီး” ပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုယ့်အန္တရာယ်ကို ကိုယ်ဖန်တီးနေကြပုံကို သဘောမပေါက်ကြတဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုကို ဖြစ်စေတဲ့ လူများ ဟာလည်း ကိုယ့်လုပ်ရပ်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အန္တရာယ် ဖြစ်စေတတ်ကြောင်း သိကြဖို့ လိုပါတယ်။

စက်ရုံပိုင်ရှင်တစ်ဦးဟာ ဓာတုဗေဒအခိုးအငွေ့တွေနဲ့ သူ့စက်ရုံနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ညစ်ညမ်းအောင် လုပ်တယ်ဆိုရင် သူ့ကိုယ်တိုင် ညစ်ညမ်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေထိုင်နေတဲ့အတွက် အများနည်းတူ ဘေးအန္တရာယ် သင့်နေတာပါပဲ။ သူ့အတွက် ကွက်ပြီးတော့ အဆိပ်ငွေ့ကင်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာ မရှိနိုင်ပါဘူး။ သို့သော် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်စေသူက စက်ရုံအခိုးအငွေ့တွေ လွှတ်သူထက်ပိုပြီး ဒုက္ခရောက်ရပါတယ်။ ဒေါသစိတ်ဖြစ်လာပြီဆိုတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် သူကစပြီး ဒေါသရဲ့ ဒဏ်သင့်ခံရပြီး စိတ်မချမ်းသာမှုကို ခံရတော့တာပါပဲ။

ခင်ဗျားပြောသလိုပဲ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကြီးကတော့ နေဖို့မသင့်အောင်ဘဲ ဆိုးရွားနေပါပြီ။ ဒီတိုင်းကြည့်နေဖို့တော့ မသင့်တော့ပါဘူး။ သို့သော် ခင်ဗျားပြောသလို ဒီအခြေအနေတွေကို ကြည့်ပြီး ဒေါသဖြစ်နေကြမယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒီဒေါသထွက်တာဟာ ဘာမျှအကျိုးမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ သူတို့ဒေါသကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကြီးဟာ ပိုပြီး ညစ်ညမ်းဖို့ ဖြစ်လာပြန်ပါတယ်။ ဒေါသကြောင့် ပြဿနာ ပြေမလာပါဘူး။ သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ကရုဏာပွားဖို့ လိုပါတယ်။ မသိနားမလည်ကြလို့သာ ဒီလူတွေ ဒီလိုလုပ်နေကြတာပဲလို့ မြင်တတ်ရပါမယ်။ အဲဒီလိုမြင်ပြီးတော့ မုန်းတီးစိတ်မပါဘဲ မေတ္တာစိတ်၊ ကရုဏာစိတ်များမွေးပြီး မသိတတ်တဲ့သူတွေကို ဆန့်ကျင်ကြရပါမယ်။ ပြတ်ပြတ်သားသားပဲ ဆန့်ကျင်ရပါမယ်။ မုန်းတီးပြီး ဒေါသဖြစ်နေတာနဲ့တော့ ဘာမျှအရာထင်လိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

■ နောက်လဆက်ဖတ်ပါရန်

မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်
ဝနဝါသီဥေယျဓမ္မသာမိထေရ်
ရေးသားပြုပြင်၊ စီရင်တော်မူသည်

သာရဏိယကထာ

ကိုယ်ကိုယ်ကို ရှုမြင်ခြင်း

သင့်လက်ထဲရှိ ရန်မိတ်နှစ်ဦး

လောကတွင် အချစ်ရဆုံး အားအထားရဆုံးသည် သင့်အတွက် သင်သာလျှင် ဖြစ်ချေသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်-

သင့်ဘဝ၏ တိုးတက်ကောင်းစားရေးများနှင့် တကွ သင့်ဘဝလွတ်မြောက်ရေးများကို သင့်ကိစ္စသင်မှ တစ်ပါး မည်သူတစ်ဦး၊ တစ်ယောက်ကမျှ ဝင်ရောက် ကူညီမပေးနိုင်သောကြောင့်တည်း။

လောကတွင် အကြောက်ရဆုံး စိတ်မချရဆုံးလည်း သင့်အတွက် သင်မှတစ်ပါး အခြားမရှိချေ။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်-

သင့်ဘဝ၏ ဆိုးကျိုး၊ ဆိုးပြစ်များနှင့် နစ်နာစရာ ကိစ္စမှန်သမျှ သင့်စိတ်မပါဘဲလျက်ကလည်းကောင်း၊ သင်အလိုမတူဘဲလျက်လည်းကောင်း၊ မည်သူကမျှ ဖျက်ဆီးခွင့် မရလေသောကြောင့်တည်း။

ဩဝါဒအလင်းပွင့် အမှတ်စဉ်(၂)

မင်းနန် (မော်ကျွန်း)

ထေရဝါဒပီသပါစေ

ဘိုးဘွားဘီဘင် အဆက်ဆက်၊ လက်ဆင့်ကမ်း
 ခဲ့သော ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာသည် အမြင့်မြတ်ဆုံး
 တန်ဖိုးအရှိဆုံး အမွေအနှစ်ဖြစ်ပါ၏။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ
 တော်မြတ်သည် အကြွင်းမဲ့ ပြည့်စုံသော သာသနာတော်
 ဖြစ်ပါ၏။ ဤအနှိုင်းမဲ့အမွေအနှစ်ကို ဆက်ခံရရှိသူများ
 အနေဖြင့် ဤအမွေအနှစ်ကို ထိုက်ထိုက်တန်တန်ခံစား
 ရယူနိုင်သူများဖြစ်ရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းဖို့ လိုပါသည်။
 ဆိုရသော် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်
 သူ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအနေဖြင့် ကိုယ်တိုင်က ထေရဝါဒီ
 ပီသဖို့ လိုပါသည်။ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမတော်များ
 အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါသည်။

ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မြတ်တွင် ကိုးကွယ်

ရာဟူသည် ‘ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃ’ဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါးသာလျှင် ဖြစ်ပါ၏။ ရတနာမြတ်သုံးပါးမှအပ ကိုးကွယ်ရာ မရှိပါ။ ရတနာသုံးပါးမှအပဖြစ်သော ဖန်ဆင်းရှင်၊ တန်ခိုးရှင်များကို ကိုးကွယ်ခြင်း၊ ရှိခိုးဝတ်ပြုခြင်း၊ ဆုတောင်း ဆုယူပြုခြင်းများသည် ‘ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင် စစ်စစ်’ များ၏အမူ အယူ အလေ့အကျင့်မဟုတ်ပါ။ မဟာယာန တို့က ‘ကွမ်ယင်မယ်တော်’ ‘ဘိုးတော်အမ်းကုန်း’ စသည် တို့ကို ကိုးကွယ်၏။ ထေရဝါဒအနေဖြင့် ‘ကွမ်ယင်မယ် တော်’ ‘အမ်းကုန်းဘိုးတော်’တို့သည် ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်ပါ။

ထေရဝါဒဗုဒ္ဓစာပေများတွင် ဗြဟ္မာ၊ သိကြား၊ နတ်တို့၏ အခန်းကဏ္ဍပါရှိပါသည်။ သို့သော် နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာတို့၏ တည်ရှိမှုကို အသိအမှတ်ပြုရုံမျှသာ ဖြစ်ပါ၏။ မည်သည့် နတ်သိကြား ဗြဟ္မာတို့ကိုမျှ ကိုးကွယ်ရာအဖြစ်၊ ထေရဝါဒပိဋကတ်တော်များတွင် ဖော်ပြထားပါ။

ဘုရားရှင်သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်က ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ‘ရတနာသုံးပါး’ကိုသာ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြပါ၏။ ကွမ်ယင်မယ်တော်ကိုလည်း မကိုးကွယ်ပါ။ အမ်းကုန်းဘိုးတော်ကိုလည်း မကိုးကွယ်ပါ။ သူရဿတီကိုလည်း မကိုးကွယ်ပါ။ မည်သည့်ဘိုးတော်၊ မယ်တော်ကိုမျှ မကိုးကွယ်ပါ။ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်က ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်များသည် ကိုးကွယ်ရာ မများခဲ့ပါ။ ကိုးကွယ်ရာ မများခဲ့ပါ။ ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်ကတည်းက ထွန်းပခဲ့သည့် ကောင်းမြတ်သော ဤအစဉ်အလာကို ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာဂိုဏ်းက ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းခဲ့ပါ၏။ ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်ခဲ့ပါ၏။

“ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအနေဖြင့် ရတနာမြတ်သုံးပါးမှအပ၊ အခြားကိုးကွယ်စရာ မလိုပါ။ အခြားအခြားသော ဘာသာများ၏ တပည့်ခံစရာမလိုပါ။ သူရဿတီကို ရှိခိုးစရာမလိုပါ။ ဤသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကျေးဇူးရှင် သီတဂူအရှင်ဉာဏိဿရဆရာတော်ကြီး၏ အဆုံးအမမွန်ကို ထာဝစဉ်ဦးထိပ်ပန်ဆင်အပ်ပါ၏။

“ထေရဝါဒမှာ တခြားဘာသာကို တပည့်ခံစရာ မလိုဘူး။ ရှိခိုးစရာလည်း မလိုဘူး။ မဟာယာနကျတော့ ဘုန်းကြီးတွေ ကိုယ်တိုင်ကပင်လျှင် နတ်မင်းကြီးများကိုလည်း ရှိခိုးရတယ်။ ဘုရားရဲ့ ကျေးဇူးရှင် ဘုရားရဲ့

မယ်တော်ကိုလည်း ရှိခိုးရသေးတယ်။ ပိဋကသုံးပုံစောင့်တယ်ဆိုတဲ့ သူရဿတီကိုလည်း ဘုန်းကြီးက ရှိခိုးရသေးတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ ထေရဝါဒကတော့ ပီပီသသပဲ။ မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အခြားကို ရှိခိုးစရာမလိုတော့ဘူး။ အဲဒါရှင်မဟာကဿပတို့ ဆောက်တည်ထားတဲ့ သရဏဂုံဟာ ဒီအတိုင်းပဲ။”

ယတြာချေရန် သင်္ကန်းဆည်းခြင်း

ဘာသာတရားတစ်ရပ်ကို ခြေခြေမြစ်မြစ် မလေ့လာလျှင်၊ ထိုဘာသာတရား၏ အခြေခံသဘောတရား မျှကိုပင် သိရှိနားလည်ရန် မလွယ်ကူပေ။ လူအများစုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်နေကြသော်လည်း ထဲထဲဝင်ဝင် မလေ့လာ။ နက်နက်နဲနဲသိရှိရန် အားမထုတ်။ အပေါ်ယံလျှပ်သော အသိမျှဖြင့်၊ လွယ်လွယ်ပေါ့ပေါ့ပင် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေသည်ကို တွေ့မြင်နေရပေသည်။

ယနေ့ခေတ်တွင် ဒုလ္လဘဟု အများက ခေါ်ဝေါ်နေသော “ခေတ္တ သင်္ကန်းဆည်းခြင်း” များ နေရာအနှံ့တွင်ကျယ် ပျံ့နှံ့လျက်ရှိ၏။ ဘာသာရေးကို လေးလေးနက်နက်နားမလည်မူလျက် ပုဆိုးမှ သင်္ကန်းပြောင်းဝတ် လိုက်ရုံမျှဖြင့် ကုသိုလ်ရသည်ဟု ထင်နေကြသူတွေလည်း မနည်းပေ။

စင်စစ်သော် သာသနာ့ဘောင်တွင် ရာသက်ပန် ရဟန်းဘဝဖြင့် ဂုဏ်ရ၊ ဝိပဿနာရ တာဝန်နှစ်ဖြာကို ထမ်းဆောင်နိုင်မှသာ “သာသနာမျိုးဆက်သစ်” ဖြစ်ပါမည်။ သာသနာတော်အတွက်လည်း တကယ်တမ်း အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ပြီး မိမိကိုယ်တိုင်သည်လည်း ရခဲလှသော ရှင်ရဟန်းဘဝကို ရသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ခုနစ်ရက်တန်သည်၊ တစ်လတန်သည် သင်္ကန်းဆည်း လိုက်ရုံမျှဖြင့်မူ သာသနာတော်အကျိုးကို မည်သို့မျှ သယ်ပိုးနိုင်စွမ်းမရှိသကဲ့သို့ ရခဲလှသော ရှင်ရဟန်းဘဝကို ပီပီသသရသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

‘လူ’ နှင့် ‘ရဟန်း’ ဆောက်တည်ထိန်းသိမ်းရသော သီလခြင်း အလွန်အမင်းခြားနားလှပါ၏။ လူဝတ်ကြောင်တို့က ငါးပါးသီလကိုသာ ထာဝစဉ်စောင့်ထိန်းရပြီး ရံဖန်ရံခါ ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလတို့ကို စောင့်ထိန်းကြပါ၏။ လူတို့ စောင့်ထိန်းရသော သီလတို့မှာ

ရိုးရိုးသီလများသာ ဖြစ်ပါ၏။ ရဟန်းသံဃာတော်များ စောင့်ထိန်းရသော (၂၂၇)ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ် များမှာ အမွန်မြတ်ဆုံး အဓိသီလများ ဖြစ်ပါ၏။ ရဟန်း အဖြစ်နှင့်နေစဉ် အထက်ပါဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ် များနှင့်အညီ ကျင့်သုံးနေထိုင်နိုင်မှသာ ရဟန်းအဖြစ် ခံယူရကျိုးနပ်ပါလိမ့်မည်။ ခေတ္တသင်္ကန်းဆည်းသူများ အနေဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်တို့ကို မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားရလေအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင် ပါမည်လား။

ဘာသာရေးကို တိတိကျကျနားမလည်၊ ဗေဒင် ဆရာတို့၏ ‘ဟောကိန်း’ကိုသာ အဟုတ်ကြီးမှတ်နေသူ တို့သည် ဗေဒင်ကိန်းခန်းအရ ယတြာချေသည့် အနေဖြင့် ခေတ္တခဏ သင်္ကန်းဆည်း၍ ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတတ်ကြ ၏။ သင်္ကန်းဆည်းလိုက်ရုံဖြင့် ကံမကောင်း အကြောင်း မလှမှုများ၊ အဆိုးအညံ့များ ပြေပျောက်သွားလိမ့်မည်ဟု လွဲမှားစွာ ယူဆတတ်ကြ၏။ ဤသည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရှင်ပညာသီဟာဘိဝံသ (ပဉ္စနိကာယ်)ဆရာတော်က ဤသို့ သတိပေးဆုံးမတော်မူခဲ့ပါ၏။

“အသေကောင်းစေရန် ဗေဒင်ကိန်းအရ ဘုရား ကျ ယာယီသင်္ကန်းဝတ်ပေးခြင်းဖြင့်လည်း ‘ဂတိ’ (အသေ) မကောင်းနိုင်သည်ကို တွေ့ကြရမှာ ဖြစ်ပါသည်။

ဒုစရိုက်မှု အမြဲ လွန်ကျူးခဲ့သူအား သေခါနီး အချိန်၌ သင်္ကန်းဝတ်ပေးရုံဖြင့် ဘဝကောင်း၊ ဂတိ ကောင်းရောက်မသွားနိုင်ပါ။ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို သင်္ကန်း ဖြင့် လှည့်စား၍ရနိုင်မည်မဟုတ်။ အကယ်၍ ရနိုင်ခဲ့ သော် အရှင်ဒေဝဒတ်သည် အဝိစိင်ရဲသို့ လားစရာပင် မလို။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အရှင်ဒေဝဒတ်သည် သင်္ကန်းဖြင့်ပင် အဝိစိင်ရဲသို့ရောက်ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါ သည်။”

သာသနာပြုလုပ်ငန်း၊ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်

သာသနာဟူသည် အဘယ်နည်း။ သာသနာ ဟူသည်မှာ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမဖြစ်ပါ၏။ တရား ဒေသနာတော်များဖြစ်ပါ၏။ ‘သာသနာ’ဆိုသော စကားလုံး ၏ အရကောက်တရားကိုယ်မှာ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မဖြစ်ပါ၏။ ထိုပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မကိုပင် သာသနာဟု ခေါ်ဆိုနေခြင်းဖြစ် ပါ၏။ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မတွင် ဓမ္မနှင့် ဝိနယအားဖြင့် နှစ်ပါး၊

ဝိဇ္ဇကအားဖြင့် သုံးပုံ၊ နိကာယ်အားဖြင့် ငါးပါး၊ အင်္ဂါ အားဖြင့် ကိုးတန်၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ရှစ်သောင်း လေးထောင်ရှိပါသည်။ လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်ကြံရမည့် သိက္ခာသုံးပါး သူတော်ကောင်းတရားများအားလုံး ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မတွင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပါဝင်ပြီးဖြစ်ပါ၏။ ဤ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ကို မူလဘူတ အရင်းခံပြီးမှသာ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဓသာသနာတို့ ဆင့်ပွားပေါ်ပေါက် လာခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ ပရိယတ္တိသာသနာတော် တည်ရှိ နေသမျှကာလပတ်လုံး၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ၊ ပဋိဝေဓ သာသနာတို့ ပျောက်ကွယ်ခြင်းမရှိနိုင်။ ထို့ကြောင့် ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မကို မပျောက်မကွယ်အောင် ထိန်းသိမ်း ခြင်းသည် မူလဘူတအခြေခံကျသော သာသနာပြု လုပ်ငန်းစစ်စစ် ဖြစ်ပါ၏။

ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ ဓမ္မဒေသနာများကို သင်ကြားပို့ချခြင်း၊ ဟောပြောခြင်း၊ ရေးသားခြင်းပြုနေသူ များအားလုံးသည် သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပါ၏။ ထေရဝါဒဝိဇ္ဇကတ်တော်လာ နည်းနာနိဿယများအတိုင်း ဝိပဿနာဘာဝနာကျင့်ကြံ ပွားများနည်းများကို ပို့ချနေ သော ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော်များသည်လည်း သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပါ၏။ ဘုရားရှင်ဟောကြား တော်မူခဲ့သော အဆုံးအမ တရားဒေသနာတော်များကို (မူရင်းမပျက်) ပျံ့နှံ့အောင်၊ တည်တံ့အောင် ဆောင်ရွက် ခြင်းမှန်သမျှသည် “သာသနာပြုလုပ်ငန်း”ပင် ဖြစ်ပါ၏။

မည်သူ မစ၍မျှ မဟုတ်ပါ

လူ့ဘဝဟူသည် ကောင်းဆိုးရှစ်တန်လောကဝံ တရားတို့၏ တည်နေရာဖြစ်ပါသည်။ အကောင်းချည်း လည်း မကြုံရ၊ အဆိုးချည်းလည်း မကြုံရ။ ကောင်းတစ်ခါ ဆိုးတလှည့် ကြုံဆုံနေရခြင်း၊ ဘဝတွင် ကြုံတိုင်းအောင် သည်တို့ ရှိသလို၊ မအောင်သည်တို့လည်း ရှိမည်။ ဆောင် တိုင်း မြောက်သည်တို့ရှိသလို မမြောက်သည်တို့လည်း ရှိမည်။ တောင့်တတိုင်း ပြည့်စုံသည်တို့ ရှိသလို မပြည့်စုံ သည်တို့လည်း ရှိမည်။ ထို့အပြင် ဘဝ၌ အခက်အခဲများ ပြဿနာများ၊ အဆင်မပြေမှုများ၊ ပဋိပက္ခများကိုလည်း ကြုံဆုံရတတ်ပါသည်။ ယင်းသို့သော ပြဿနာများ၊ အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်စဉ်ဝယ်၊ စိတ်အစဉ်သည် တုန်လှုပ်တတ်ပါ၏။ ဖရိုဖရဲဖြစ်တတ်ပါ၏။ ကစဉ့်ကလျား

ကတိမ်းကပါးဖြစ်တတ်ပါ၏။ ဗုဒ္ဓဓမ္မ၌ မွေ့လျော်သူများ ပညာဉာဏ်ကြီးမားသူများကသာ ဘဝတွင်ကြုံရတတ်သော အခက်အခဲ၊ ပြဿနာများကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်းရှိပါ၏။

အဆိုးလောကဓံနှင့် ကြုံသူတိုင်းတွင် အချို့အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ကြုံရသော ပြဿနာများ၊ အခက်အခဲများကို လက်တွေ့ကျကျပြေလည်စိမ့်သောငှာ ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေမည့်အစား ဟိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အားကိုး သည်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုချဉ်းကပ် ပြုတတ်ကြ၏။ မိမိတို့၏ ဘဝအခက်အခဲ အထွေထွေများကို ဟိုတန်ခိုးရှင်၊ သည်သိဒ္ဓိရှင်ဆိုသူတို့က ‘ဥုံဖွ’ဆိုပြီး ဖယ်ရှင်းပေး၍ ရနိုင်လိမ့်မည်ဟုလည်း ထင်မှတ်မှားတတ်ကြ၏။

မိမိတို့၏ အခက်အခဲပြဿနာဟူသမျှကို ဉာဏ်ဝီရိယစွမ်းအားများဖြင့် ဖြေရှင်းကြမည့်အစား ထိုဘိုးတော်သည်မယ်တော်တွေထံ ခယဝပ်တွားကြသည်။ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဓမ္မကို လေ့လာသိရှိမှု အားနည်းခြင်း၊ အတွေးအခေါ်ညံ့ဖျင်းခြင်းတို့၏ ရလဒ်အဖြစ် ဘိုးတော်မယ်တော်တို့၏ “သားကောင်” ဘဝရောက်ကြရခြင်းဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါ၏။ ဤသည်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လေးကေ-အရှင်နန္ဒမာလာ (ဘီးလင်း)ဆရာတော်က ဤသို့သတိပေးတော်မူခဲ့ပါ၏။

“အခက်အခဲနှင့်ကြုံလျှင် ကိုယ်တိုင်မဖြေရှင်းဘဲ ဘိုးတော်လိုလို၊ ဝိဇ္ဇာလိုလိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကူအညီကို သေချာမှုတစ်ခုပမာ အားကိုးနေခြင်းသည် အမှားသာလျှင် ဖြစ်ပါချေ၏။ ဘိုးတော် ဝိဇ္ဇာများ မ စ၍ အောင်မြင်ကျော်ကြားသောဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ရသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ယနေ့အထိ မကြားရဖူးသေးချေ။ သာဓကပြုရသော် မောင်ထိန်လင်းဘဝမှ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဘဝသို့ ရောက်ခဲ့သည်မှာ ဘိုးတော်၊ ဝိဇ္ဇာတို့ မ စသောကြောင့် မဟုတ်ရပါ။ သာမန်အမှုထမ်း မောင်ရစ်ဘဝမှ မဟာဗန္ဓုလ စစ်သူကြီး ဘဝသို့ ရောက်ရှိခဲ့ရာ၌ မည်သည့်ဘိုးတော်မယ်တော်တို့၏ မ စမှု ပယောဂမျှ မပါဝင်ချေ။ ပီကာဆိုလို ကမ္ဘာကျော်ပန်းချီကားများ ရေးနိုင်စေရန် ဘယ်ဘိုးတော်ကမျှ ကူညီမှုမပါကြောင်း သတိရစေချင်သည်။”

■ မင်းနန်(မော်ကျွန်း)

ဒဂုန် ဦးထွန်းမြင့်

ရေးသားပြုစုသော

ဗုဒ္ဓ၏ သြဝါဒ အမြုတေ

မှ

အခုကောင်းမှ နောင်ကောင်းမည်

“ရဟန်းတို့၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုသည့် ကောင်းမှု ရှိထားသောသူသည်၊ နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုသည့် ကောင်းမှု ရှိထားသောသူသည်၊ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်သည့် ကောင်းမှု ရှိထားသောသူသည် ထိုကောင်းမှုအတွက် သေလွန်ပြီးသည့်နောက်၌ အပါယ်ငရဲသို့ လားရသည်ဆိုသည်မှာ ဖြစ်နိုင်သောအရာ မဟုတ်ချေ။ ကောင်းသောသူက မကောင်းရာ ရောက်သည်ဟူ၍ မရှိနိုင်။ ကိုယ်ဖြင့်ပြုသည့် ကောင်းမှုရှိထားသော သူသည်၊ နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုသည့် ကောင်းမှုရှိထားသောသူသည်၊ စိတ်ဖြင့် ကြံစည်သည့် ကောင်းမှု ရှိထားသောသူသည် ထိုကောင်းမှုအတွက် သေလွန်ပြီးသည့်နောက်၌ နတ်ရွာဂတိသို့ လားရသည်ဆိုသည်ကား ဖြစ်နိုင်သောအရာ ဖြစ်၏။ ကောင်းသောသူသည် ကောင်းရာသို့ ရောက် သည်ဟူ၍ကား ရှိ၏။”

ကေအင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ၁၅-အဋ္ဌာနပါဠိ၊
၃-တတိယဝဂ်။

ယုံကြည်ခြင်း၏အပြုအမူ

အရှင်သုမန(ရွှေဂူ)

(ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟု ခံယူထားသော်လည်း ဘာသာတရားနှင့် ပတ်သက်ပြီး ‘သဒ္ဓါ’ ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ကောင်းစွာနားမလည်သေးသော သူများကို တွေ့ရှိသိမြင်ရ၍ ဤစာကို ရေးသားမိခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

လူတိုင်း လူတိုင်းတွင် သိသိသာသာဖြစ်စေ၊ မသိမသာဖြစ်စေ တိမ်းချော်နေသော အယူအဆကလေးများ ရှိနေတတ်ကြပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာ သူတစ်ပါး၏ ပြောဆိုမှုကို နားယောင်မိ၍သော်လည်းကောင်း၊ မိမိဖတ်ရှုမိသော စာအသိမှ တွေးဆထင်မြင်ခြင်းဖြင့်

လည်းကောင်း ပေါ်ပေါက်လာတတ်ပေသည်။ မှားယွင်းသော အယူအဆကို လက်ခံဆုပ်ကိုင်ထားမိပြီဆိုလျှင် ဘဝခရီးလမ်းအတွက် ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးဖွယ်ရာဖြင့် ကြုံတွေ့ရပါလိမ့်မည်။

‘သံဃာတိုင်းတော့ ရှိမခိုး နိုင်ဘူး’ ဟူသော စကားကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးက ပြောသည်ဆိုလျှင် မည်ကဲ့သို့ ထင်မှတ်မိပါမည်နည်း။ ထိုစကားအတိုင်းဆိုလျှင် ဖောက်ပြန်လွဲမှားသော အယူ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) ဖြစ်သွားပါမည်။ စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လျှင် ထိုစကားကို မည်သည့်အခါမျှ ပြောမည်မဟုတ်ပါ။

ဗုဒ္ဓဿ ပူဇံ မဟာတေဇဝန္တော၊
ဓမ္မဿ ပူဇံ မဟာပညဝန္တော၊
သံဃဿ ပူဇံ မဟာဘောဂဝန္တော၊
ရတနဿ ပူဇာ ဒိယံ ဖလံ။
ဗုဒ္ဓဿ-မြတ်စွာဘုရားအား၊
ပူဇံ-ရိုခိုးပူဇော်ခြင်းသည်၊ မဟာတေဇဝန္တော-တန်ခိုးကြီးခြင်းနှင့် ပြည့်စုံနိုင်ပေ၏။ ဓမ္မဿ-တရားတော်အား၊ ပူဇံ-ရိုခိုးပူဇော်ခြင်းသည်၊ မဟာပညဝန္တော-ပညာကြီးခြင်းနှင့် ပြည့်စုံနိုင်ပေ၏။ သံဃဿ-သံဃာတော်အား၊ ပူဇံ-ရိုခိုးပူဇော်ခြင်း

သည်။ မဟာဘောဂဝန္တော-စည်းစိမ် ဥစ္စာနှင့်ပြည့်စုံနိုင်ပေ၏။ ဣဒံ-ဤ သို့ တန်ခိုးကြီးခြင်း၊ ပညာကြီးခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ရတနဿ - ရတနာသုံးပါးအား၊ ပူဇာယ-ရိုခိုးပူဇော်ခြင်း၏၊ ဖလံ- အကျိုးဆက်ပေတည်း။

ဖော်ပြပါ ဒေသနာရှိသည်နှင့် အညီ ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ် ကျေးဇူးတော်ကိုမျှပင် မသိသဖြင့် ‘သံဃာတိုင်းတော့ ရိုမခိုးနိုင်ဘူး’ ဟု သော ယောင်ဝါးဝါး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်နေပေတော့သည်။ တစ်နည်း အားဖြင့် မိမိကိုးကွယ်နေသော ဘာသာတရားအပေါ်၌ အခြေခံမျှ လောက်ကိုပင် မသိ၊ နားမလည်၊ သိရန်လည်း အားထုတ်ခြင်းမရှိသော အမည်ခံ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်မည်မှာ သေချာနေပေလိမ့်မည်။

သဗ္ဗညုတရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်သွားခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း နှစ် ထောင့်ငါးရာ လေးဆယ်ကျော်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သဗ္ဗညုတရှင် ထားရစ် ခဲ့သည်မှာ ဓမ္မနှင့် သံဃာသာဖြစ်ပါ သည်။ သံဃာတော်ကြီးများ အဆက် ဆက်မှ လက်ဆင့်ကမ်းလျက် ဓမ္မ တရားကို မပျောက်မကွယ်ရလေ အောင် ထမ်းရွက်ခဲ့သည်ဖြစ်ပါ၏။ ဤနေရာတွင် အလျဉ်းသင့်၍ ဆိုချင် သည်မှာ ပိဋကသုံးပုံကို ပန်းချီ စိတ်ကူးဖြင့် သရုပ်ဖော်ထားသော ဟင်္သာပေါ်တွင် တင်ပါးလွှဲထိုင်နေ သော အမျိုးသမီး (သူရဿတီ မယ် တော်)က စောင့်ရှောက်နေသည် မဟုတ်ပါ။ သံဃာတော်များသာလျှင် စောင့်ရှောက်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သံဃာကွယ်လျှင် ပိဋကသုံးပုံ လည်း ကွယ်ပျောက်သွားမည်သာ

ဖြစ်ပါ၏။

ဝတ်ကြောင်ကို စွန့်လျက် သစ်ခေါက်ရည်ဆိုးအထည်ကို ဝတ် လိုက်သည်နှင့် (ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ ကမ္မဝါဆရာ၊ ကာရကသံဃာများနှင့် သိမ်ဝင်ပြီးလျှင်) သံဃာဖြစ်သွားပါ သည်။ သင်္ကန်းသည် ကိုယ်ပေါ်သို့ ရစ်ပတ်လွှမ်းခြုံ လိုက်သောအခါ သာမန်လူထက် မြင့်မြတ်သော နေရာ သို့ ရောက်ရှိသွားပြီဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တို့သည် ယဉ်ကျေးမှုအရ မိမိတို့၏ ခင်ပွန်း၊ သား၊ ညီ၊ မောင်၊ တူများသည် သံဃာအသွင်ဖြစ်သွား သောအခါ ရိုခိုးကြပါသည်။ ဤတွင် ရိုခိုးသည်ဆိုရာ၌ အဘယ်သဘောဖြင့် ရိုခိုးပါသနည်း။ မိမိ၏ခင်ပွန်း အဖြစ် ရိုခိုးသည်လား။ သံဃာအမှတ်ဖြင့် ရိုခိုးသည်လား။ သားဆိုလျှင် သား အဖြစ် ရိုခိုးသည်လား။ သံဃာ အမှတ်ဖြင့် ရိုခိုးသည်လား။ သဘော သဘာဝခြားနားသည်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်များ နားလည်ပြီးသားဖြစ်ပါသည်။ ရိုခိုးခြင်း အပြုအမူမဟုတ်၊ အခြား သော လူမှုဆိုင်ရာ အပြုအမူများ တွင်လည်း ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အဓိပ္ပါယ် များမှာ ပါဝင်ပြီးသားရှိနေကြပါသည်။ အပြုအမူများအတွက် ကိုယ်စီ အဓိပ္ပါယ်များ သတ်မှတ်ပြီးပင်ဖြစ် ပါ၏။

သာသနာ့အဖွဲ့အစည်းသည် အခြားအဖွဲ့အစည်းများကဲ့သို့မဟုတ် ပါ။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် သတ်မှတ် ပေးခဲ့သော ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းချက် နှင့် အခြားလူမှုကိစ္စဆိုင်ရာ လွတ် လပ်ခွင့်ရှိပါက မည်သူမဆို ဝင်ရောက် နိုင်သော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရဲသား၊ သေဋ္ဌေးသား၊ အခိုင်း အစေ၊ ကုန်သည်ပွဲစား၊ ရှင်ဘုရင်၊

မျိုးမတ်၊ သေနာပတိ မည်သည့်ဘဝ မှ လာသည်ဖြစ်စေ၊ သာသနာ့ ဘောင်အတွင်းရောက်လာလျှင် တစ် သွေးတစ်သားတည်း ဖြစ်သွားပါ သည်။ ဝါစဉ်အလိုက်(အသက်အရွယ် ဖြင့် မသတ်မှတ်ပါ)အဆင့်ဆင့်ရှိသေ မှုကို မလွဲမသွေပြုကျင့်ရပါသည်။ သာသနာ့အသိုက်အဝန်းထဲရောက် လာလျှင် ဝတ်ကြောင်ဘဝမှ ကျော် ကြားမှု၊ အောင်မြင်မှု၊ ရှုံးနိုင်မှုများ နှင့် မည်သို့မျှ မပတ်သက်တော့ပါ။ အားလုံးကို စွန့်ပစ်ကန့်လန့်ကာချ လိုက်သည်နှင့်တူပါသည်။

သာသနာ့ဘောင်အတွင်းသို့ ရောက်လာကြသူများ၌ မိမိတို့၏ ယုံ ကြည်ချက်၊ ခံယူချက်အမျိုးမျိုးဖြင့် ရောက်ရှိခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သင်္ကန်းဝတ်လိုက် ပြီဆိုသည်နှင့် သာမန်လူမဟုတ် တော့ပါ။ လူထက် သိက္ခာမြင့်မားမှု ပိုသွားပါသည်။ အပြောအဆိုအသုံး အနှုန်း၊ နေထိုင်မှု၊ အစာအာဟာရ သုံးဆောင်ခြင်းတို့သည် လူကဲ့သို့ ကျင့်ကြံ၍ မရတော့ပါ။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလဟုခေါ်ဆိုသော အကျဉ်း ၂၇၇-သွယ်၊ အကျယ် ကုဋေ ကိုး ထောင်ကျော် သိက္ခာပုဒ်များကို လိုက်နာပြုမူကျင့်ကြံရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ကျင့်ကြံရသော သံဃာတော်များကို ရိုခိုးခြင်းသည် ကုသိုလ်တရားကို ပွားစေနိုင်သော အထောက်အပံ့လည်း မည်ပါ၏။ သံဃာတိုင်းတော့ ရိုမခိုးနိုင်ဘူး ဟု သော စကားမှာ ရိုခိုးခြင်းနှင့် ပတ် သက်၍ ယုံကြည်မှု(သဒ္ဓါ)တရားကို ကောင်းစွာ နားမလည်၍ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်း စိတ်ထားမတတ်သေး၍ ဖြစ်ပါသည်။ သံဃာသည် သာသနာ့

ဝန်ထမ်းဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓသက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ်က အကျင့်အကြံနှင့် မညီညွတ်သော သံဃာတော်များ လည်း ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ထိုထိုသော အကြောင်းများကို ဗုဒ္ဓသီတော်မူ သော် ပြင်းထန်စွာ ရှုတ်ချ၍ ဝိနည်း တော်များကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပေးခဲ့ ပါသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်၌ သာ သနာတော်အကျိုးအတွက် သံဃာ တော်များသာ အဓိကတာဝန်ယူ ထမ်းရွက်နေကြပါသည်။ လူမျိုးတစ် မျိုး၏ အရေးကြီးဆုံးမှာ ဘာသာ တရားပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့အတွက် အထွတ်အမြတ်ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်မှုမှာ ရတနာသုံးပါးပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓ၏နောက်ပိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓညွှန်ပြခဲ့သော ဓမ္မနှင့် ဗုဒ္ဓ၏သား တပည့် သံဃာတော်များသာ ရှိပါ တော့သည်။ သံဃာတော်များသည် လည်း ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မတရားတော်များကို မကွယ်မပျောက်ရလေအောင် ထမ်း ဆောင်နေကြရပါသည်။ သံဃာ တော်များကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်မှု မပြုလျှင် ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်မြတ် သည် ကွယ်ပျောက်သွားမည်မှာ ကေနမလွဲပါချေ။

သံဃာအား ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်မှုအရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲမရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ သံဃာဟူသည်ကား မြတ်သောအကျင့်ဂုဏ်တို့ဖြင့် တည် ရသောကြောင့် ကိလေသာအနှောင် အဖွဲ့မှကင်းလျက် ဉာဏ်အလင်း တောက်ပလင်းလက်ရန် အားထုတ် နေသူဟု ယေဘုယျအားဖြင့် နား လည်ရပါမည်။ မိမိသိသော သံဃာ တစ်ပါးတလေ၏ အပြုအကျင့်ကို မနှစ်သက်သည်ဆိုရုံမျှဖြင့် သံဃာ

တိုင်းတော့ ရှိမခိုးနိုင်ဟူသော စကား ကို မဆိုသင့်ပါ။ ‘သံဃာတိုင်းတော့ ’ဟုဆိုရာ၌ သံဃာတစ်ပါးမျှမက ပါဝင်နေသော မိမိစကားကို သတိပြု သင့်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် သည် ‘သရဏဂုံ’ကို အခြေခံကျကျ နားလည်အပ်ပါသည်။ ‘သရဏဂုံမန’ ဟူသော ပါဠိပုဒ်မှ ‘ဂမန’ကို ‘ဂုံ’ သို့ ပြောင်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာဟုဆိုသော ရတနာသုံးပါးသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ အစစ်အမှန်ဟု ယုံကြည်လျက် ဆည်းကပ်လိုသော စေတနာ(မဟာ ကုသိုလ်စိတ်)ကို သရဏဂုံဟု ခေါ် ဆိုပါသည်။ မိမိ၏အိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြ လာသော သံဃာတော်များအား လူကြီး များက ကလေးသူငယ်များကို ‘ရှိခိုး လေ၊ ရှိခိုး၊ ဦးတော် ဦးတော်’ဟု ခိုင်းတတ်ကြပါသည်။ ရတနာသုံးပါး ကို ရှိခိုးဆည်းကပ်ကြသော ကလေး သူငယ်တို့၏ သရဏဂုံသည် ဉာဏ် မယှဉ်သော်လည်း ကောင်းကျိုးရရှိ နိုင်သော သရဏဂုံမည်ပါသည်။

ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓက-

- ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ ဓမ္မဉ္စ၊
- သံဃဉ္စ သရဏံဂတော။
- စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊
- သမ္ပပညာယ ပဿတိ။
- ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ
- စ အတိက္ကမံ။
- အရိယံ စဋ္ဌိဂီကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခူ
- ပဿမဂါမိနံ။
- ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊
- ဧတံ သရဏ မုတ္တမံ။
- ဧတံ သရဏ မာဂမ္မ၊ သဗ္ဗ
- ဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ။

“အကြင်သူသည် မြတ်စွာ ဘုရားကိုလည်းကောင်း၊ တရား တော်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာတော် ကိုလည်းကောင်း ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲခြင်းအမှန် ‘ဒုက္ခသစ္စာ’၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်းအမှန် ‘သမုဒယသစ္စာ’၊ ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာအမှန် ‘နိရောဓသစ္စာ’၊ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ အမှန် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသည့် မြတ်သော ‘မဂ္ဂသစ္စာ’ဟူသော အရိယာသစ္စာ တရားလေးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ မဂ် ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်နိုင်၏။

ဤရတနာသုံးပါးကို ကိုး ကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည် ဘေးမရှိ သော ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းမည် ၏။ မြတ်သော ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ခြင်းလည်း မည်၏။ ဤရတနာသုံးပါး ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခခပ်သိမ်းမှ လွတ်မြောက်ရပေ၏” (ဓမ္မပဒ၊ ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂ၊ ၁၉၀၊ ၁၉၁၊ ၁၉၂) ဟု အထက်ပါအတိုင်း ဟောကြားခဲ့ ပါသည်။ သဗ္ဗညုတရူင် မရှိတော့ သော်လည်း ရှိနေသည့်သဘောဖြင့် ဂုဏ်တော်များကို အောက်မေ့ဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းလျက် ဆင်းတုတော်များ ပုံတော်များရှေ့တွင် ရှိခိုးနေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ သံဃာတော် များကိုလည်း ပုဂ္ဂိုလ်စွဲမထားဘဲ သံဃာ့ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို စိတ် ညွတ်နှလုံးသွင်းလျက် ရှိခိုးရမည်ဖြစ် ပါသည်။ သံဃာ၏ဂုဏ်တော်များကို မသိသေးသူများအတွက် ကြည်ညို သဒ္ဓါပွားနိုင်ရန် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြ အပ်ပါသည်။

- ၁။ သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော
- သာဝက သံဃော၊
- ၂။ ဥပုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝ

တော သာဝကသံဃော၊

၃။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝ
တော သာဝကသံဃော၊

၄။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝ
တော သာဝကသံဃော၊ ယိဒိဒံ
စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသ
ပုဂ္ဂလာ၊ သေ ဘဂဝတော သာဝက
သံဃော-

၅။ အာဟုနေယျော၊

၆။ ပါဟုနေယျော၊

၇။ ဒက္ခိဏေယျော၊

၈။ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊

၉။ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ
လောကဿ။

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
၏။ သာဝကသံဃော၊ တပည့်သား
သံဃာတော်မြတ်သည်-

၁။ သုပ္ပဋိပန္နော-နိဗ္ဗာန်
ရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော
အကျင့်ကို ကျင့်တော်မူတတ်ပါပေ၏။

၂။ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော-မဇ္ဈိပဋိပဒါ
အကျင့်မှန်ကို ဖြောင့်မှန်စွာ ကျင့်
တော်မူပါပေ၏။

၃။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော - မဂ်
ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်အကျိုးငှာ ကျင့်
တော်မူကြပါပေ၏။

၄။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော-သိက္ခာ
သုံးဖြာ သာသနာသုံးရပ် နည်းကျင့်
နက်ကို ရိုသေစွာကျင့်ကြံအားထုတ်
ကြပါကုန်၏။

ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ
မဂ်ဖိုလ်ရဆဲ အကြင်လေးစုံတွဲတို့
သည် အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ရှစ်ပါးသော
ယောက်ျားမြတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ-
ဖြစ်ကြပေကုန်၏။ ဘဂဝတော
နတ်လူ များထွတ် ဘုရားမြတ်၏
သေသော သာဝကသံဃော၊
ဤတပည့်သား သံဃာတော်သည်-

၅။ အာဟုနေယျော-အဝေး
မှ သယ်ဆောင်၍ လှူသောအလှူ
ကိုလည်း ခံယူတော်မူထိုက်ပေ၏။

၆။ ပါဟုနေယျော-ဧည့်ထူး
စောင်ထူး၊ ရည်စူးစီမံ လှူရန်ကိုလည်း
ခံယူတော်မူထိုက်ပေ၏။

၇။ ဒက္ခိဏေယျော-ထွတ်
ထွတ်မြတ်မြတ် သတ်မှတ်ထား
သော အလှူကိုလည်း ခံယူတော်မူ
ထိုက်ပေ၏။

၈။ အဉ္ဇလိကရဏီယော-
လူမင်း၊ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့၏
ရိုခိုးခြင်းကို ခံယူထိုက်ပါပေ၏။

၉။ လောကဿ-ဗြဟ္မာ၊
နတ်၊ လူ သတ္တဝါအပေါင်း၏၊ အနတ္တရံ
အတုမရှိမြင့်မြတ်သော ပုညက္ခေတ္တံ
ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့ကို
စိုက်ပျိုးကြံ့ခာလယ်ယာမြေကောင်း
သဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။

သံဃာတော်ကို ရိုခိုးရာတွင်
အခြားသောအမြင်များကို ဖယ်ရှား၍
သံဃာ၏ဂုဏ်တော်ကို ရည်မှန်း
စိတ်ညွတ်လျက် ရိုခိုးအပ်ပါ၏။ သို့မှ
သာလျှင် အကျိုးထူးကဲမည်ဖြစ်ပါ
သည်။

ရတနာသုံးပါးကို မြတ်နိုး
စွာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော လူ
ပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဥပါသကာ' ဟုခေါ်၍
အမျိုးသမီးဖြစ်လျှင် 'ဥပါသိကာ' ဟု
ခေါ်ဆိုပါသည်။ ကိုးကွယ်မှုအရာ၌
အဓိပ္ပါယ်ကို နားမလည်ခြင်း၊ စိတ်
ထားမထားတတ်သောအခါ(သံဃာ
တိုင်းတော့ မကိုးကွယ်နိုင်၊ ရိုမခိုးနိုင်)
ဟုဆိုလျှင် သရဏဂုံတည်ခြင်း မဖြစ်
နိုင်တော့ပါ။ သံဃာတိုင်းကို သံဃာ
အဖြစ် သဒ္ဓါတရား(ယုံကြည်သက်ဝင်
မှု)မရှိသောကြောင့် ဥပါသကာပျက်စီး
ခြင်းသို့ ရောက်သွားပါသည်။

သံဃာတော်များသည်
သာသနာ့ဝန်ဆောင်များဖြစ်ကြလျက်
သံဃာတော်များ၏ တာဝန်ကား
ပရိယတ္တိသာသနာ(ဘုရားဟော ပါဠိ
တော်နှင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းစာများ)
ပဋိပတ္တိသာသနာ(တရားတော်အတိုင်း
ကျင့်ကြံအားထုတ်မှု)နှင့် ပဋိဝေဓ
သာသနာ(မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားကို
ထိုးထွင်းသိမြင်ရမှု) ဖြစ်ကြသော
သာသနာသုံးရပ်ကို ကိုယ်တိုင်အား
ထုတ်၍ သူတစ်ပါးနားလည်အောင်
ပို့ချဟောပြောရခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။
ဤသာသနာသုံးရပ်ကို မကွယ်ပရ
အောင် ဘုရားလက်ထက်တော်မူစ၍
ကျမ်းဂန်တတ်သိသည့် မဟာထေရ်
များ၊ ဆရာတော်ကြီးများ၊ ပညာရှိ
အပေါင်းတို့သည် အဆက်ဆက်
ဆောင်ရွက်လာခဲ့သည်မှာ ယခုသံဃာ
တော်များတိုင်အောင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အနေ
ဖြင့် ဝိသာခါဟုဆိုလိုက်လျှင် ကျောင်း
အစံမကြီးဟု သိကြပါသည်။
ဝိသာခါ၏ယောက္ခမ မိဂါရသေဋ္ဌေး
သည် အယုမုားသူဖြစ်သည်။
ဝိသာခါသည် ယောက္ခမအား ရဟန်း
သံဃာများနှင့် ကင်းကွာ၍ နေထိုင်
ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ရဟန်းသံဃာများကို
လုပ်ကျွေးပြုစုရပါလို၏' ဟု အရေးဆို
ခဲ့သည်။ မိဂါရသေဋ္ဌေးကိုလည်း
မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားကိုနာကြားစေ၏။
သေဋ္ဌေးဇနီးမောင်နှံတို့သည် အမြင်
မှန်ရရှိခဲ့ပြီး သောတာပန် အရိယာ
ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ဝိသာခါသည်
သာဝတ္ထိမြို့တံခါးအနီး၌ ပုဗ္ဗာရုံ
ကျောင်းမြေနေရာကို ကိုးကုဋေဖြင့်
ဝယ်ယူ၏။ အခြားသော ကိုးကုဋေဖြင့်
ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းကြီးကို တည်ဆောက်
၏။ ရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်၏

ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ကျောင်းကြီးပြီးစီးသောအခါ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ကိုးကုဋေကုန်သည်အထိ အလှူဒါနကြီးပေးလှူ၏။

ကျောင်းအစ်မကြီးသည် နေ့စဉ်နံနက်အခါတွင် ရဟန်းသံဃာတော်များအား ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသော ဆွမ်းများ လှူဒါန်းလေသည်။ နေ့မွန်းလွဲသောအခါ ဆီဦး၊ ထောပတ်၊ ပျား၊ ဆီ၊ တင်လဲ၊ အဖျော်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်များလိုအပ်သော ဆေးပစ္စည်းများကို လည်းကောင်း ဆက်ကပ်လေ၏။ ဤသည်မှာ ဝိသာခါ၏ နိဗ္ဗာန်ဝတ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ဝိသာခါ၏ စိတ်၌ သံဃာတော်မြတ်တို့သည် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစသော ကိလေသာတရားတို့ ကင်းရှင်း၍ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တရားတို့နှင့်သာ မွေ့လျော်သောကြောင့် သတ္တဝါများ၏ ကုသိုလ်ကောင်းမှုအတွက် မှီခိုအားထားရာဖြစ်သည်ဟု ခံယူခြင်း၊ သံဃာတော်များအား ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ရရှိခံစားနိုင်ခြင်း၊ အရိယာနွယ်ဝင်ပုထုဇဉ်သံဃာတော်များသည်လည်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ဟောကြားထားရစ်သော တရားတော်များကို သတ္တဝါတို့အား နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအလို့ငှာ ပြန်လည် ဟောပြောပြသူများဟု ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ မထားဘဲ သံဃာအပေါင်းအား ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သော စိတ်ထားတတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော သဒ္ဓါတရားကြောင့်ပင် ဝိသာခါသည် အသက်

(၁၂၀)မျှ ရှည်ခဲ့သည်။ ဆံဖြူတစ်ပင်မျှ မပေါက်ချေ။ သားသမီး၊ မြေး၊ မြစ်များနှင့်အတူ သွားသောအခါ အဘယ်သူသည် ဝိသာခါလဲဟု မေးရအောင်ပင် ပျူမျစ်နုနယ်ကြောင်းကို သာဓကမှတ်တမ်းများရှိခဲ့ပါသည်။ လက်ငင်းဘဝ၌ပင် ခံစားရသော အကျိုးပင်ဖြစ်ပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဆိုချင်သည်မှာ မျက်မှောက်ခေတ် သံဃာတော်များသည် မိမိတို့၏ ယုံကြည်သက်ဝင်ရာ ခံယူချက်အမျိုးမျိုးဖြင့် သာသနာဘောင်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ မူလစိတ်အစဉ်တွင် သူတစ်ပါး၏ ရိုနှိုးခံရမှုအား ခံယူချင်၍ သာသနာဘောင်သို့ ဝင်ရောက်လာကြခြင်းမဟုတ်ပါ။ သာမန် ဝတ်ကြောင့်ဘဝ၌ မလုပ်နိုင်သော သည်းခံခြင်း၊ ခြိုးခြံစွာကျင့်ရခြင်း၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၊ သာမန်လူထက် မေတ္တာတရား ပွားနိုင်ခြင်းတို့ကို အခြေခံလျက် ဝင်ရောက်လာကြခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းတိုက်များတွင် ကျောင်းထိုင်ဖြစ်သော ဦးစီးပဓာနဆရာတော်များကလည်း အလျဉ်းသင့်တိုင်းတွင် တပည့်သံဃာများအား သြဝါဒစကားကို မိန့်ကြားလေ့ရှိပါ၏။ သတိပေးသင့်သည်ကိုပေး၍ ဝိနည်းတော်ဖြင့် ညွှန်ပြသွန်သင် မိန့်ကြားလေ့ရှိပါသည်။ လူ့စည်းကမ်းထက် သံဃာ့စည်းကမ်းက ပိုမိုတင်းကျပ်ပါသည်။

သံဃာတော်များသည် လူကဲ့သို့ အာလာပသလ္လာပပြောနေ၍ မရပါ။ မိမိတို့ ဖြည့်ကျင့်ရသော ဝတ်များကို အစဉ်အတိုင်းပြုကျင့်ရပါသည်။ သံဃာတစ်ပါးသည် ကျောင်း

၌ မည်ကဲ့သို့ပြုကျင့်နေသည်၊ မည်ကဲ့သို့ တရားရှုမှတ်သည်၊ မည်သည့်အဆင့်၌ ရောက်နေသည်ကို လူပရိသတ်က မသိရှိနိုင်ပါ။ ထိုသံဃာ၏ စရဏအားကို မျက်မြင်အရဖြင့်သာ ခန့်မှန်းနိုင်ရုံမျှသာ ရှိပါသည်။ သံဃာကလည်း မည်ကဲ့သို့ကျင့်ကြံသည်၊ အားထုတ်သည်၊ မည်မျှ စွမ်းအင်သတ္တိရပြီဟု ပြောဆို၍မဖြစ်ပါ။ မိမိရဟန်းတရားကို မိမိသာ ဆုံးခန်းတိုင် ကျင့်ကြံရပါသည်။

ထို့ကြောင့် သံဃာများကို မပြစ်မှားမိစေရန် သတိထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်စွဲမထားဘဲ သံဃာ့ဂုဏ်တော်များကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့လျက် သံဃာတော်များကို ဖြူစင်သောစိတ်ဖြင့် အာရုံညွတ်လျက် ပူဇော်ထိုက်ပါသည်။ သို့မှသာလျှင် ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သောသူသည် ဆယ်ပါးသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံသော၊ အဆင့်အတန်းမြင့်မားသော ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို (မိလိန္ဒပဉ္စာ၊ ၁၀၂)မှာ ဖော်ပြပါသည်။

၁။ ဘုရားရှင်၏ တပည့်သားသံဃာများနှင့် အေးအတူ၊ ပူအမျှကို မျှဝေခံစားခြင်း၊

၂။ ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်ကိုသာ အလေးဂရုပြုခြင်း (အခြားသာသနာပ အယူဝါဒများကို လုံးဝဂရုမပြုခြင်း)

၃။ မိမိရှိသမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာကို မျှတစွာ ခွဲခြမ်းသုံးစွဲ လှူဒါန်းတတ်ခြင်း၊

၄။ ဘုရားသာသနာပျက်စီး

မည့်အရေး တွေ့မြင်ပါက သာသနာ တော်ကြီးပွားရာ၊ ကြီးပွားကြောင်းကို သာ မနေမနား ကြိုးစားအားထုတ် ခြင်း၊

၅။ အယူဖြောင့်မှန်ပြီး လူ ပြိန်းများလက်ခံသည့် အထူးအဆန်း မင်္ဂလာကို ယုံကြည်မှုမရှိသည့်အပြင် မိမိအသက်ကို ပစာနမထားဘဲ မိမိ ကိုးကွယ်ရာ ဆရာ(ဘုရား)မှ အခြား အယူပျက်သော တိတ္ထိဆရာများကို မိမိ၏ဆရာအဖြစ် မည်သည့်အခါမျှ မရည်ညွှန်းခြင်း၊

၆။ ကာယကံ၊ ဝစီကံကို စောင့်ထိန်းခြင်း၊

၇။ အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် သင့်တင့်ညီညွတ်စွာ နေထိုင်တတ်၍ အချင်းချင်းအပေါ် ငြူစုမှုကင်းပြီး သာသနာတော်ကို ခုတုံးလုပ်၍ ဟန် ဆောင်ပလွှား ကြွားဝါမှုမပြုခြင်း၊

၈။ ဘုရားရတနာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊

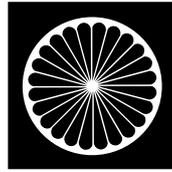
၉။ တရားရတနာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊

၁၀။ သံဃာရတနာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊

အကယ်၍ ဥပါသကာဂုဏ် ဆယ်ပါးကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုမိခဲ့ သော် စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အဖြစ်မှ နိမ့်ကျပျက်စီးရမည့်အဖြစ် နှင့် ကြုံတွေ့ရမည်သာ ကေန်စင်စစ် ဖြစ်ရပါလိမ့်မည်။

(သံဃာတော် များအား သင့်တင့် လျော်ကန်သောစိတ်ဖြင့် ဆည်းကပ်နိုင်ပါစေ)

■ အရှင်သုမန(ရွှေဂူ)

အင်္ဂုတ္တိုရ်နိကာယဝင် သုတ္တန်ပိဋကတိ

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် သီတိဝဂ်

သုခသောမနဿသုတ်

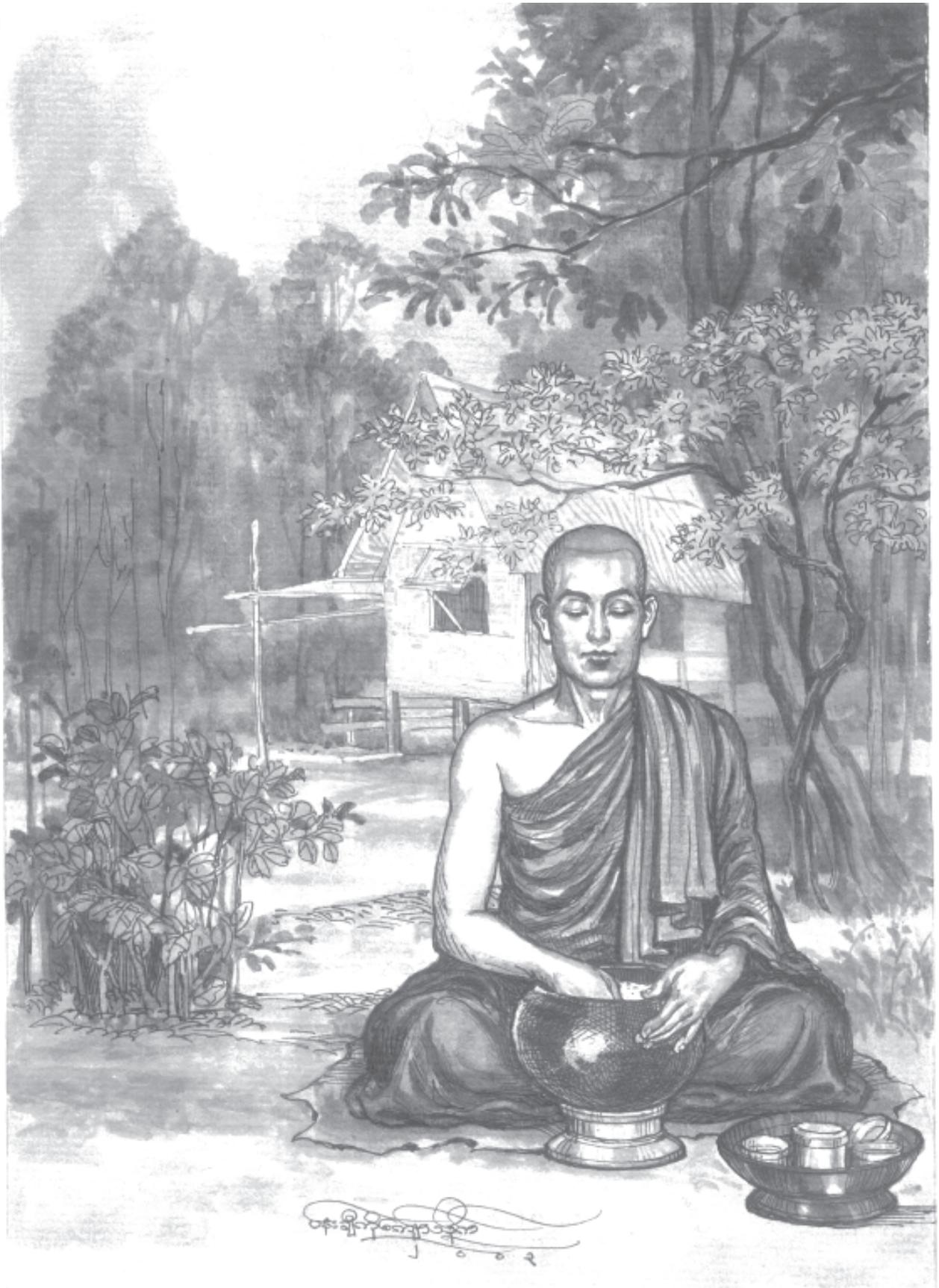
ရဟန်းတို့၊ တရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း သည် ယခုဘဝ၌ပင် ချမ်းသာခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် အကြောင်းကိုလည်း အားထုတ်ပြီးဖြစ်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တရား၌ မွေ့လျော်၏။ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်၏။ (အကုသိုလ်တရားကို) ပယ်စွန့်မှု၌ မွေ့လျော်၏။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်၏။ ဆင်းရဲမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်၏။ သံသရာနယ်ချဲ့ (ပပဉ္စ)တရား မရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ မွေ့လျော်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ပင် ချမ်းသာခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းများ သည် ဖြစ်၍နေရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရာ အကြောင်းကိုလည်း အားထုတ်ပြီး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လွယ်ယောင်ထင်မှန်း တစ်ထိုင်ဆွမ်း (ကောသနိက်စုတင်)

အရှင်ဉာဏောဘာသ (အေးစေတီမင်းဘူး)

“အရှင်ဘုရား၊ ဒီနေ့တော့ ဝုတင်တစ်ပါးပါး အကြောင်း အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား”

“ဘာတွေသိချင်နေတာလဲ ဒကာရဲ့”

“သိချင်ဆို တပည့်တော် ဝုတင်တစ်ဆယ့်သုံးပါး လုံးကို သိချင်ပါတယ်ဘုရား”

ဒကာ ဦးမောင်မောင်ကြည်သည် ရောက်မဆိုက် ပင် ဝုတင်တစ်ပါးပါးအကြောင်း ဆွေးနွေးရန် စကား စလာပါသည်။ စာရေးသူက တမင်သွေးတိုးစမ်း မေး လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ သူကပင် ဆက်ပြီးလျှောက်ထားလေ သည်။

“လူတွေက ဝုတင်အကြောင်း ဘာမျှသိတာ မဟုတ်ဘူးဘုရား။ တောပြောတောင်ပြောနဲ့၊ ဆွမ်းမှန်မှန် ခံနေရင်ပဲ ပိဏ္ဍပါတ်ဝုတင်ဆောင်နေသလိုလို၊ ဟောဟို တစ်နေ့က အရှင်ဘုရားအမိန့်ရှိလိုက်တော့ တပည့်တော် ပိဏ္ဍပါတ်ဝုတင်ဆိုတာကို သိရပြီဘုရား။ ပြီးတော့ ရှိသေး တယ်။ တချို့တောထွက်ကိုယ်တော်ကြီးတွေ တောပြော တောင်ပြောနဲ့၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဝုတင်ပဲ ဆောင်နေသလိုလို။ ပတ္တပိဏ္ဍပါတ်ပဲ ဆောင်နေသလိုလို”

“ကဲ-ထားပါတော့၊ အခုဝုတင်ဘယ်နှမျိုးပြောပြီး ပြီလဲ”

“ပိဏ္ဍပါတ်ဝုတင်ရယ်၊ အဲ .”

“လုပ်ပြီဒကာကလည်း၊ အခုမှ နှစ်မျိုးပဲရှိသေး တယ်”

“အရှင်ဘုရားကလည်း တပည့်တော်တို့က ပါဠိ မကျွမ်းဘူးလေ။ အဲ-အိမ်စဉ်ဆွမ်းခံတာဘုရား”

“ဟုတ်ပါပြီ၊ ဒကာ့ကိုလည်း အဆိုးမဆိုပါဘူး။ ဦးပဉ္စင်းတို့တောင် ဝုတင်တစ်ဆယ့်သုံးပါးလုံးကို မှန် အောင် မရေတွက်နိုင်ပါဘူး။ ထားပါတော့”

“ဟဲဟဲဟဲ အရှင်ဘုရားကတော့ ပြောလိုက် မှဖြင့် ရှင်းရှင်းနဲ့ဘွင်းဘွင်းကြီးပဲ။ အဲသလိုတည့်တည့် မပြောနဲ့ဘုရား။ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ အကြည်ညိုပျက်ကုန် ဦးမယ်”

“တတ်နိုင်ဘူးလေ၊ တစ်ခါတစ်ခါ တရားဟော နေရင်း ဂါထာရွတ်တာ မေ့သွားလို့ ‘အင်း-ဂါထာတောင် မေ့နေပြီ’လို့ လွှတ်ခနဲပြောလိုက်မိတာ။ သူငယ်ချင်း တွေက ‘ကိုယ်တော်ကလည်း လူ့အထင်သေးအောင် အဲသလိုမပြောရဘူး။ မြန်မာပြန်နဲ့ ရောကျိတ်လိုက်

ဘယ်သူသိတာလိုက်လို့ အကြံပေးကြပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်း ကလည်း ရင်ထဲချန်မထားတတ်တာ ခက်နေတယ်”

ဦးမောင်မောင်ကြည်က သဘောကျစွာ ရယ်နေ ပါသည်။ ထိုအခါ စာရေးသူကသာ ဆက်ပြီးဆွေးနွေး စကားဆိုလိုက်ရလေသည်။

“ဒကာရေ၊ ဆွမ်းနဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ ဝုတင်က ငါးမျိုး တောင်ရှိတာ။ ရှာတာက နှစ်မျိုး၊ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင် တာက သုံးမျိုး”

“ခွဲပြီးအမိန့်ရှိပါဘုရား”

“ရှာတာက ပိဏ္ဍပါတ်ဝုတင်ရယ်၊ သပဒါန စာရိကဝုတင်ရယ် နှစ်မျိုးလေ။ အဲဒီနှစ်မျိုးက ပြောပြီး သွားပြီမဟုတ်လား”

“မှန်ပါ့ဘုရား”

“ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တာကျတော့ ကော သနိကဝုတင် ပတ္တပိဏ္ဍပါတ်၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကဝုတင်၊ ခလုပစ္ဆာ ဘတ္တိကဝုတင်တဲ့၊ သုံးမျိုး”

“တစ်ခုချင်းရှင်းမှပဲ တပည့်တော် နားလည်မှာ ပါဘုရား။ ကောသနိကနဲ့ ပတ္တပိဏ္ဍိကတော့ ကြားဖူးပါ တယ်။ နောက်ဟာတော့ မကြားဖူးဘူးဘုရား”

“ကောသနိကဝုတင်ဆိုတာ တစ်နေရာတည်းမှာ တစ်ထိုင်တည်း အဝဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တာကို ကျင့်ဝတ် တစ်ခုအနေနဲ့ အဓိဋ္ဌာန်ဆောက်တည်တာကို ခေါ်တာပါ”

“မှန်ပါ၊ တစ်နေရာတည်းမှာ တစ်ထိုင်တည်း အဝဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တာကို စိတ်ထဲက သိသလိုလိုနဲ့ သေချာမရှင်းဘူးဘုရား”

“အဲဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ ကာလဦး အကာလကို ခွဲပြရဦးမယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဝိနည်းတော်မှာ နေ့ရက်အယူ အဆနဲ့ ဒကာတို့ အခုခေတ်လူတွေ ယူဆထားတာနဲ့ မတူဘူး။ ဒီက စပြောမှဖြစ်မယ်”

“ဘယ်လိုမတူတာလဲဘုရား”

“အခု ယနေ့ခေတ်လူတွေ နေ့ကူးနေပြောင်းကို ည(၁၂)နာရီမှာ ယူတယ်မဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်လေ အရှင်ဘုရားရဲ့။ ည(၁၂)နာရီ မထိုးခင် နေ့မကူးသေးဘူး။ ည(၁၂)နာရီထိုးပြီးတာနဲ့ နောက်တစ်နေ့ ကူးသွားပြီလေ”

“ဒကာတို့လူတွေ ယူထားကြတာက ဟုတ် တယ်လေ၊ ဥပမာ ဝါဆိုလဆိုပါတော့။ လကွယ်နေ ည (၁၂)နာရီထိုးပြီးတာနဲ့ နောက်တစ်နေ့ ဝါခေါင်လဆန်း(၁)ရက်

နေ့ကို ကူးသွားပြီ။ ဒီလိုမဟုတ်လား”

“မှန်ပါ။ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“ဦးပဉ္စင်းတို့ ဝိနည်းဒေသနာတော်အရဆိုရင် တော့ မကူးသေးဘူးဒကာရဲ့”

“ဟင်-ဟုတ်လား၊ ဘယ်လိုကြောင့်လဲဘုရား”

“ညတစ်ညမှာ ညဉ့်သုံးယံရှိတယ်ဆိုတာ ဒကာ သိပါတယ်။ ရှေ့ပိုင်းကို ပထမညဉ့်ဦးယံ၊ (၁၂)နာရီ ဝန်းကျင်ကို ဒုတိယသန်းခေါင်ယံ၊ သုံးနာရီလောက်မှစလို့ နောက်ပိုင်းကို တတိယပစ္စိမယံ နောက်ဆုံးယံဆိုပြီး ခွဲ ထားတယ်။ ပစ္စိမယံလွန်တော့ အရုဏ်တက်လာပြီ။ နေ ထွက်တော့မယ်ဆိုတဲ့အမှတ်နဲ့ နေထွက်မီ တစ်နာရီခန့် ကြိုပြီး နေရဲ့ရှေ့ပြေးအလင်းရောင် ပေါ်လာတာကို အရုဏ်တက်တယ်လို့ခေါ်တယ်။ ဝါဆိုလကွယ်က ပစ္စိမယံ အဆုံးမှာ ကုန်ဆုံးပြီး အရုဏ်တက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဝါခေါင်လဆန်း(၁)ရက်နေ့စတယ်။ ဒီဝါခေါင် လဆန်း (၁)ရက်နေ့ဟာလည်း ညရဲ့နောက်ဆုံး ပစ္စိမယံကုန်မှ အဆုံးသတ် တယ်။ အဲသလို ယူရတယ်ဒကာ”

“ဪ-ဒါဆို လောကီအလိုနဲ့ တော်တော်ကွာ တာပဲနော်ဘုရား”

“လောကီအလိုဆိုပေမယ့် ခုခေတ်မှယူကြတာ ပါ။ ဟိုတုန်းကတော့ လောကီလည်း အရုဏ်တက်ကိုပဲ ယူကြပါတယ်။ အရုဏ်တက်ကနေ နေမွန်းတည့် (၁၂) နာရီထိအချိန်ကို ကာလလို့ခေါ်ပါတယ်။ မွန်းတည့်(၁၂) နာရီကနေ အရုဏ်တက်ချိန်ထိကို ဝိကာလလို့ခေါ်ပါတယ်။ ရဟန်းများဟာ ကာလလို့ခေါ်တဲ့ အရုဏ်တက် ချိန်ကနေ မွန်းတည့်(၁၂)နာရီအတွင်းမှာသာ ဆွမ်းစားခွင့် ရှိပါတယ်။ ဝိကာလလို့ခေါ်တဲ့ မွန်းတည့်(၁၂)နာရီကနေ အရုဏ်တက်ချိန်အတွင်းမှာ ဆွမ်းမစားကောင်းပါဘူး။ စားမိလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်ပါတယ်။ ဒေသနာကြားရ ပါတယ်”

“ဒါဆို နံနက်စောစောလို့ခေါ်တဲ့ သုံးနာရီ လေးနာရီအချိန်မှာ လက်ဖက်ရည်ကော်ဖီမုန့်တွေ မကပ် ရဘူးပေါ့”

“မကပ်ရဘူးဒကာရဲ့။ အရုဏ်တက်မှသာ ကပ် ခွင့်ရှိတယ်”

“တပည့်တော်က အဲဒီ မနက်သုံးနာရီလေးနာရီ အချိန်ဆို ကပ်လို့ရပြီ ထင်နေတာဘုရား”

“မသိလို့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သိလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ကပ်မိရင်

သာသနာတော်ကို အရှည် တည်တံ့အောင် စောင့်ရှောက်တယ် ဆိုရာမှာလည်း ဝိနည်းစတဲ့ ပိဋကသုံးပုံ ကို သင်ယူနေရုံနဲ့ မပြီးပါဘူး။ ပိဋက သုံးပုံကို သင်ယူရသလို ပိဋကသုံးပုံက ညွှန်ပြတဲ့ ကျင့်ဝတ်ဝတ္တရားတွေကိုလည်း လိုက်နာကျင့်သုံးရပါတယ်။

ကပ်တဲ့ဒကာမှာ အပြစ်ဖြစ်တယ်။ အကပ်ခံပြီးဘုဉ်းပေးတဲ့ ရဟန်းမှာလည်း အပြစ်ဖြစ်တယ်”

“မသိပါဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရား ခုပြောလို့သာ တပည့်တော် သေသေချာချာ သိရပါတော့တယ်”

“အရုဏ်တက်ကနေ မွန်းတည့်ချိန်အတွင်းတော့ ဘယ်အချိန်ပဲစားစား ဘယ်နှခါပဲစားစား၊ စားခွင့်ရှိပါ တယ်။ ဒီကာလအတောအတွင်းမှာ စားတာကို တစ်ထပ် တည်းသောဆွမ်း စားတယ်လို့ ခေါ်တယ်”

“အရုဏ်ဆွမ်းစားပြီး နေ့ဆွမ်းတစ်ခါ ထပ်စား လည်း တစ်ထပ်တည်းသော ဆွမ်းစားတယ်လို့ ဆိုလိုတာ လားဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဒကာတို့ ဆွမ်းစား ပင့်တဲ့အခါ အရုဏ်ဆွမ်းကပ်မှာလား နေ့ဆွမ်းကပ်မှာလား လို့ မေးရတာပေါ့။ အရုဏ်ဆွမ်းမှာလည်း တစ်ခါထိုင်စား၊ နေ့ဆွမ်းမှာလည်း တစ်ခါပြန်ထိုင်စား၊ တစ်ခါတစ်ရံ ကြားထဲမှာ လာကပ်သူရှိပြန်တော့ ဒကာကျေနပ်အောင် တစ်ခါထပ်စားနဲ့ ဦးပဉ္စင်းတို့မှာ အကြိမ်များစွာ ထိုင်စားဖြစ် ကြပါတယ်။ ဧကာသနီကုတင်ဆောင်ရဟန်းကတော့ အဲသလိုအကြိမ်များစွာ ထိုင်စားခွင့်မရှိပါဘူး။ ကာလခေါ်တဲ့ အရုဏ်တက်ကနေ နေမွန်းမတည့်မီ အချိန်အတွင်းမှာ တစ်ကြိမ်တည်း တစ်ထိုင်တည်းမှာသာ အဝစားသောက် ဘုဉ်းပေးခွင့်ရှိပါတယ်။ ဘုဉ်းပေးစားသောက်နေရာက ထပြီးရင် နောက်တစ်ကြိမ်ထိုင်ပြီး ဘုဉ်းပေးစားသောက်ခွင့် မရှိ တော့ပါဘူး။ ဘုဉ်းပေးစားသောက်မိရင် ခုတင်ပျက်ပါ တယ်”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား”

“ကောသနီကဆိုတာက ကောသနပိဋိပုဒ်က လာတာ၊ ကောသနီက တစ်၊ အာသနဆိုတာက နေရာ၊ တစ်နေရာမှာ တစ်ကြိမ်သာထိုင်ပြီး ဘုဉ်းပေးစားသောက် ဖို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားတာကိုး”

“ဒီကောသနီကတင်ကို ဆောက်တည်တော့ မယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုဆိုပြီး ဆောက်တည်ရမှာလဲဘုရား”

“အထူးထူးသော နေရာတို့၌ နေ၍ သုံးဆောင် စားသောက်ခြင်းကို ပယ်ပါ၏။ တစ်ထိုင်တည်း၌သာ သုံး ဆောင်ခြင်း ကျင့်ဝတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အင်္ဂါကို ဆောက် တည်ပါ၏လို့ဆိုပြီး ဆောက်တည်ရပါတယ်”

“ကောသနီကတင် ဆောက်တည်ထားရင် စားပွဲတွေဘာတွေနဲ့ရော ဘုဉ်းပေးလို့ရသလားဘုရား”

“ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဟို-အမြတ်ဆုံးဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်နဲ့ ကျင့်မယ်ဆိုရင်တော့ အကပ်ခံပြီးသား စားပွဲ၊ ဒါမှမဟုတ် သပိတ်နဲ့ ဘုဉ်းပေးရင်တော့ သပိတ်ပေါ့။ အဲဒီစားပွဲ သို့မဟုတ် သပိတ်ထဲကို နောက်ထပ် ဘာစား ဖွယ်မှ ထပ်ပြီး တင်လျှံနှင့် ထည့်လျှံနှင့် မရတော့ဘူး”

“တပည့်တော် နားရှင်းအောင် အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား”

“စားပွဲနဲ့ ဘုဉ်းပေးတယ်ပေါ့ ဒကာရယ်။ နောက်ထပ် ဟင်းလိုက်ခွင့်မရှိဘူး။ ပထမအကပ်ခံတုန်းက ဟင်းတစ်ခွက်မေ့ကျန်ရစ်ခဲ့လို့ နောက်ထပ်လာကပ်ရင် လက်ခံခွင့်မရှိဘူး။ သပိတ်နဲ့ဘုဉ်းပေးတာဆိုရင်လည်း သပိတ်ထဲကို နောက်ထပ် ထပ်ထည့်ခွင့်မရှိဘူးတဲ့”

“ဪ-ဒါလေးတွေက သိထားသင့်တာပဲနော် ဘုရား”

“သိထားသင့်တာပေါ့။ အသေးအဖွဲ့လေးလို့ ထင်ရပေမယ့် ဝတ်ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ ဝတ်ပျက် တာပေါ့။ အဲ မဇ္ဈိမပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အလယ်အလတ်စား ကျင့်သူမို့ နောက်ထပ်လိုက်ခွင့်ထည့်ခွင့်ရပြန်သတဲ့။ ဒါပေ မယ့် ဆွမ်းစားပြီးပြီဆိုတာနဲ့ နောက်ထပ်ဘာမျှ စားသုံးခွင့် မရှိတော့ဘူး။ မုဒုလို့ခေါ်တဲ့ ခပ်ပျော့ပျော့၊ ခပ်လျော့လျော့ ကျင့်သူကတော့ ဆွမ်းစားပြီးလို့ လက်မဆေးရသေးမီ နောက်ထပ် စားသုံးခွင့်ရှိသေးသတဲ့။ လက်ကိုရေဆေး လိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ ဘာမျှ စားသုံးခွင့် မရှိတော့ဘူး။

ဒီသုံးပါးလုံးဟာ ဆွမ်းစားနေစဉ် ထိုင်နေတဲ့ ဣရိယာပုတ်ကိုတော့ လုံးဝပြင်လို့မရဘူးဆိုတာကိုတော့

သိထားရမယ်။ ဣရိယာပုတ်ပြင်လိုက်တာနဲ့ ဘုဉ်းပေးသုံး ဆောင်ခွင့် မရှိတော့ဘူး။ အဲဒါကြောင့် ဣရိယာပုတ်တစ်ခု တည်း တစ်ထိုင်တည်းသာ ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ရလို့ ကောသနီကတင်လို့ခေါ်တာပါ”

“အခြားအကြောင်းကိစ္စတစ်ခုကြောင့် ဆွမ်းစား နေတုန်း ထလိုက်ရတယ်ဆိုရင်ရောဘုရား။ ဆွမ်းစားလို့ မပြီးသေးဘူး။ စားစပဲရှိသေးတယ်။ နောက်တစ်ခါ ပြန် ထိုင်ပြီး စားလို့မရတော့ဘူးလား”

“မရတော့ဘူး ဒကာရဲ့။ အဲဒါတော့ သေချာမှတ် ထား။ ဟိုတုန်းက မြို့ထဲရွာထဲမှာ ဆွမ်းစားရပ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီဆွမ်းစားရပ်မှာ ဒီ ကောသနီကတင် ဆောင်နေတဲ့ ရဟန်းက အလျင်ရောက်ရင် ကိုယ်နေရ မယ့်နေရာကို မှန်းပြီး ကြည့်ထားရမယ်။ ကိုယ့်ထက် သိက္ခာဝါကြီးသူ ကြွလာခဲ့ရင် ထ,မပေးရအောင်လို့ပေါ့။ ဒါမှမဟုတ် မထိုင်သေးဘဲ စောင့်ဆိုင်းမယ်ဆိုရင်လည်း စောင့်ဆိုင်းလို့ရတယ်။ အကယ်၍ ကိုယ်ကဆွမ်းစားမယ်

ဆိုပြီး ထိုင်လိုက်တယ်။ ဆွမ်းစားတယ်။ ဆွမ်းစားနေတုန်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ကြွလာခဲ့မယ်ဆိုရင်တော့ တပည့်ဝတ္တရား အတိုင်းထပြီး ဝေယျာဝစ္စ ပြုပေးရပါတယ်။ ပြုပေးရမယ့် တာဝန်ကလည်း ရှိပါတယ်။ ဝေယျာဝစ္စပြုပေးပြီး နောက် တစ်ဖန် ပြန်ထိုင်ပြီး ဆွမ်းစားခွင့် မရှိတော့ပါဘူး”

“ဟင်-ဒါဆို တကယ့်ကို မလွယ်ပါလားဘုရား”

“ဟုတ်တယ်။ ဆရာဝေယျာဝစ္စ မပြုပြန်ရင်လည်း တပည့်ဝတ္တရားချွတ်ယွင်းမယ်။ အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဝတ္တရားအပျက်မခံဘူးဆိုတဲ့ သာသနာ့ အာဇာနည်စိတ်ဓာတ်ပေါ့ဒကာရယ်။ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်မျိုး ရှိအောင်လည်း မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ဟောပညတ်ခဲ့ တာပါ။ ဒါမှလည်း သာသနာ့ရှည်ကြာ တည်တံ့မယ်လေ။ မဟုတ်ဘူးလား။ သာသနာ့ရှည်ကြာ တည်တံ့ခိုင်မာဖို့ အရေးကလည်း ဒီဝတ္တရားတွေက အလွန်ပဲ အရေးကြီး လှပါတယ်”

“သာသနာ့ကွယ်တော့မယ်ဆိုရင် ဒီဆရာ ဝတ္တရား၊ တပည့်ဝတ္တရားတွေ ပျက်ကွယ်လာတော့တာ ပါပဲ။ သာသနာတော်ကို အရှည်တည်တံ့အောင် စောင့် ရှောက်တယ်ဆိုရာမှာလည်း ဝိနည်းစတဲ့ ပိဋကသုံးပုံကို သင်ယူနေရုံနဲ့ မပြီးပါဘူး။ ပိဋကသုံးပုံကို သင်ယူရသလို ပိဋကသုံးပုံက ညွှန်ပြတဲ့ ကျင့်ဝတ်ဝတ္တရားတွေကိုလည်း လိုက်နာကျင့်သုံးရပါတယ်။ ကျင့်ဝတ်ဝတ္တရားတွေ ပျက် ကွက်နေရင် ဘယ်လောက်ပဲ တရားအားထုတ်နေနေ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားများကို မရနိုင်ပါဘူး။ ဈာန်မဂ်ဖိုလ် တရားထူးကို မရနိုင်ရင် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဝင်မယ်။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ဝင်လာရင် ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရား မရှိတော့ဘူး။ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရား မရှိတော့ရင် သာသနာတော်ကို စောင့်ရှောက်လို့ မရတော့ပါဘူး။ သာသနာတော်ကို စောင့်ရှောက်တယ် ဆိုတာ ပါးစပ်က စောင့်ရှောက်နေရုံနဲ့ မပြီးပါဘူး။ တချို့ လူတွေက သာသနာပြုတယ်။ သာသနာပြုတယ်နဲ့ ပါးစပ်က အတင်းအော်နေပြီး သာသနာဖျက်ကြောင်း အကျင့်တွေကို ကျင့်နေတတ်ကြပါတယ်။ အလွန်အရေး ကြီးပါတယ်။ သတိထားရမှာပါဒကာ”

“ကောသနိကံဓုတင် ကျင့်ခြင်းဖြင့် ဘယ်လို အကျိုးထူးတရားတွေ ရနိုင်ပါသလဲဘုရား”

“တစ်နေရာတည်းမှာ တစ်ထိုင်တည်း အပြီးစားတဲ့ အတွက်ကြောင့် လောလုပ္ပတဏှာကို မဖြစ်စေဘူးဒကာရဲ့။ ဘောဇဉ်အာဟာရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အနာရောဂါ၊ အစား

များသွားလို့ အဆီရစ်တယ်၊ ပြည့်အင့်တယ်ဆိုတာမျိုး မဖြစ်စေဘူး။ အတိရိတ်ဝိနည်းကံကြောင့် အာပတ်မသင့် ဘူး”

“ဘယ်လိုဘယ်လို၊ ဘာကံ အရှင်ဘုရား”

“အတိရိတ်ဝိနည်းကံပါ”

“အဲဒါ ဘာကိုဆိုလိုတာလဲဘုရား”

“နောက်-ခလုပစ္စာဘတ္တိဓုတင်ကျတော့ ပြော ပြပါမယ်။ ကောသနိကံဓုတင်ကို ကောင်းစွာဖြည့်ကျင့် ဆောက်တည်နိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ တဏှာကို ခေါင်းပါး ပြုန်းတီးစေတတ်ခြင်းအကျင့်၌ မွေ့လျော်သဖြင့် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း စတဲ့အကျိုးထူးတရားတွေ ရရှိခံစားရပါမယ်”

“ဒီ ကောသနိကံဓုတင်ကျင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် တပည့်တော်တို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ သိထားပြီးပြီ တော် တော်လေးကိုပဲ ဆင်ခြင်ပြီး ကပ်လှူရမယ်နော်ဘုရား”

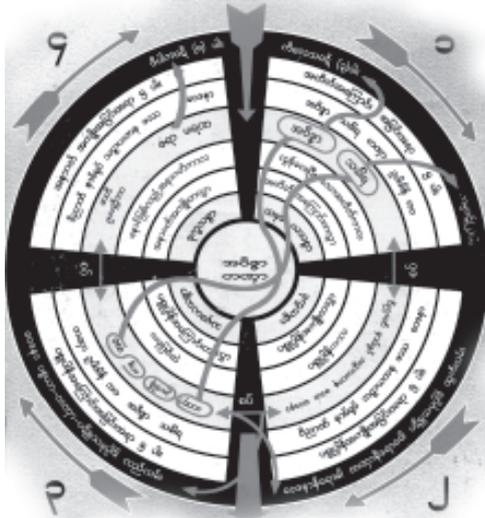
“ဟုတ်တယ်ဒကာ၊ တစ်ခါတုန်းက ဆရာတော် ကြီးတစ်ပါးဟာ ကောသနိကံဓုတင်ကျင့်နေတယ်လို့ ယူဆရတယ်ပေါ့။ အလိုက်မသိတဲ့ဒကာက နံနက်ရှစ် နာရီလောက်မှာ သူ့ခြံထွက်အုန်းသီးလေးက ကောင်း တယ်။ ဆရာတော်ကျန်းမာရေးကောင်းအောင်ဆိုပြီး အုန်း စိမ်းရေ လာကပ်တယ်။ ဆရာတော်က ဟိုအနားမှာ ခဏ ထားလိုက်ပါဦးဆိုတာကို ‘ဆရာတော်၊ အုန်းစိမ်းရေက အခုခွဲ အခုဘုဦးပေးမှကောင်းတာ၊ တော်ကြာ ဓာတ်ပျက် သွားရင် မကောင်းဘူး’ ဘာညာနဲ့ လျှောက်တော့ ဆရာ တော်က ဒကာကိုငဲ့ပြီး ဘုဦးပေးလိုက်တယ်။ အဲ-ဆွမ်း စားချိန်ကျတော့ ဆရာတော်က ‘ဒီနေ့ကိစ္စပြီးပြီ’ လို့ မိန့် လိုက်တယ်”

“ဟာ-စိတ်မကောင်းစရာပဲဘုရား။ ဒါနဲ့ အုန်း စိမ်းရေက ရေပဲမဟုတ်လားဘုရား”

“အင်း-ရေတော့ရေပါပဲ။ ဒါပေမယ့် သူ့မှာ အာဟာရဓာတ်သတ္တိပါနေလို့ အဖျော်ရှစ်မျိုးထဲမှာ မပါ ဘူးဒကာရဲ့”

“ဪ-ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဘုရား”

**အရှင်ဉာဏောဘာသ
(အေးစေတီ၊မင်းဘူး)**

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ဘဝသံသရာ(၅)

ဓမ္မာစရိယဦးမောင်မောင်လေး

ရူပကာယဖြစ်ပေါ်ပုံ

ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-အရ သတ္တဝါတို့သန္တာန် ဝိညာဏ်ဟူသော ပဓာနဓာတ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်လာသည် ရှိသော် ဖဿဝေဒနာ စသော နာမကာယသည်သာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်မဟုတ်၊ မဟာဘုတ်(၄)ပါးနှင့် ဥပါဒါရုပ် (၂၄)ပါးဟူသော ရူပကာယသည်လည်း ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထို့ကြောင့်-

“ဘူတရူပေ၊ မြေရေလေမီး၊ ဓာတ်ကြီးလေးတန်၊ အမာခံလျက်၊ အရံရုပ်သေး၊ နှစ်ဆယ့်လေးတည်၊ ပေါင်းထွေးမျှညီ၊ အဋ္ဌဝီသ၊ ရုပ်ကာယဟု .”

ဟူ၍ ဆရာတော်ကြီးက ဆက်လက်ဖွဲ့ဆိုတော်မူခဲ့၏။ အဆိုပါ ရုပ်(၂၈)ပါးတို့တွင် အချို့သော ရုပ်များသည် ပဋိသန္ဓေတည်နေချိန်မှစ၍ ဖြစ်ပေါ်လာကြပြီး အချို့သော ရုပ်များကား တဖြည်းဖြည်းကြီးထွား၍ ပဝတ္တိကာလသို့ ရောက်မှ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။

ဤသို့ ဝိညာဏ်ကြောင့် နာမကာယ၊ ရူပကာယ နှစ်ပါးဖြစ်ပေါ်လာရာတွင်လည်း အရူပဗြဟ္မာလေးဘုံတို့၌

ရုပ်ခန္ဓာမရှိ၊ နာမ်ခန္ဓာများသာ ရှိသောကြောင့် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်နှင့်အတူ နာမကာယသာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရူပ ကာယဖြစ်ပေါ်မလာချေ။ အသညသတ်ဗြဟ္မာဘုံ၌ကား လူ့ဘဝက ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပုညာဘိသခါရဟု ဆိုအပ် သော ကုသိုလ်စေတနာကြောင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်နှင့် နာမကာယတို့ မဖြစ်တော့ဘဲ ရူပကာယသက်သက်သာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ကြွင်းသော ရူပဗြဟ္မာ (၁၅)ဘုံ၊ နတ်ဘုံ (၆)ဘုံ၊ လူ့ဘုံနှင့်အပါယ်လေးဘုံတို့၌မူ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ၎င်းတို့နှင့်အတူ နာမကာယ၊ ရူပကာယ နှစ်ပါးတစ်ပြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။

ပဋိသန္ဓေလေးမျိုး

ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ်ရာ၌လည်း ပဋိသန္ဓေတည်ပုံ လေးမျိုးရှိသဖြင့် ရူပကာယ ဖြစ်ပေါ်လာပုံလည်း လေးမျိုး ရှိ၏။ ပဋိသန္ဓေလေးမျိုးမှာ-

- (၁) ဥပပတ္တိပဋိသန္ဓေ
- (၂) သံသေဒဇပဋိသန္ဓေ

- (၃) အဏှပေဋိသန္ဓေ
- (၄) ဇောဘုပေဋိသန္ဓေတို့ဖြစ်၏။

ဥပပတ္တိပဋိသန္ဓေ

ဖော်ပြပါပဋိသန္ဓေလေးမျိုးတို့တွင် ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်ပေါ်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထိုဝိညာဏ်၏ အာနုဘော်အားဖြင့် လုံးရပ်သဏ္ဍာန်ပြည့်စုံပြီး ကြီးမားသော ရုပ်ခန္ဓာ ထင်ရှားပေါ်လာခြင်းကို ဥပပတ္တိ (ဥပပတ်) ပဋိသန္ဓေဟုခေါ်၏။ ဤဥပပတ္တိပဋိသန္ဓေသည် အထက် နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်၊ အောက်ငရဲပြည်တို့၌ ဖြစ်၏။ ထိုဘုံတို့၌ ဤသို့ပဋိသန္ဓေအခါတွင် ကြီးမားသော ရုပ်ခန္ဓာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးနောက် ပဝတ္တိအခါ၌လည်း နှစ်လများစွာ ဝိညာဏ်အစဉ်တည်နေသမျှကာလပတ်လုံး ဝိညာဏ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ကာလကြာမြင့် ရှည်အစဉ်တည်လေ၏။ ဝိညာဏ်အစဉ်ချုပ်ဆုံးသောအခါ မီးတောက်ကြီး ငြိမ်းသကဲ့သို့ ရုပ်ခန္ဓာကွယ်ပျောက်သွားလေ၏။

သံသေဒပဋိသန္ဓေ

ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေကဲ့သို့ ပြည့်စုံကြီးမားထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်မလာဘဲ မျက်စိ နား စသော ကိုယ်အင်္ဂါများ ဖြစ် ပေါ်ကာမျှဖြင့် ကြာတိုက် သစ်ခေါင်း ညွှန်ပျောင်း ရွံ့ရေ စသည်တို့၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်ခန္ဓာသည် သံသေဒပဋိသန္ဓေမည်၏။ ဤသံသေဒပဋိသန္ဓေကား အစဉ် သတ္တဝါကောင်မှန်းသိသာရုံ ရုပ်ခန္ဓာ ပေါ်ပေါက်ပြီး နောက်မှ သတ္တဝါမျိုးအားလျော်စွာ တစ်နေ့ တခြား ကြီးထွားလာ၏။ ဘုမ္မစိုးနတ်၊ အချို့သောလူ၊ အချို့သောတိရစ္ဆာန်များမှာ ထိုပဋိသန္ဓေမျိုး ရနိုင်၏။ ပဒုမဒေဝီမိဖုရားကြီး၏ သားငါးရာတို့တွင် မဟာပဒုမ မင်းသားကြီးသည် ဂဗ္ဘသေယျက (ဇောဘုပ) ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်၏။ ကျန်လေးရာကိုးကျိပ်ကိုးယောက်သော မင်းသား တို့ကား သံသေဒပဋိသန္ဓေနေသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘုရား လက်ထက်တော်က ပေါက္ခရာသာတိပုဏ္ဏားကြီးသည် လည်း ပဒုမဒေဝီမိဖုရားနည်းတူ ကြာတိုက်၌ သံသေဒပဋိသန္ဓေ နေသူဖြစ်၏။ စိဉ္စမာဏနှင့် အဗ္ဗပါလိကာ ပြည့်တန်ဆာမတို့ကား သစ်ခေါင်း၌ သံသေဒပဋိသန္ဓေ နေသူများ ဖြစ်၏။

အဏှပေဋိသန္ဓေ

(၃)ကြက်ငှက်စသည် ဥ၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေသည် အဏှပေဋိသန္ဓေမည်၏။

(၄)လူနွားကျွဲစသည် သားအိမ်၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ သည် ဇောဘုပေဋိသန္ဓေမည်၏။

ဤနောက်ဆုံး ပဋိသန္ဓေနှစ်မျိုးကား အစဉ် ပကတိမျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်အောင် သေးငယ်သော ကလလ ရေကြည်အဖြစ်တည်ပြီးမှ တစ်နေ့တခြား ကြီးထွားလာ ၏။ ယင်းသို့ကြီးထွားလာပြီး နောက်မှ စက္ခု၊ သောတ၊ ယာန၊ ဇိဝါဟူသော ပသာဒရုပ်များ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ လူတို့ မှာ ရက်သတ္တဆယ့်တစ်ပတ် (၇၇-ရက်)ကြာမှ ထိုပသာဒ ရုပ်များ ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုပသာဒရုပ်များ ရင့်သန်ပြီးမှ မိခင်ဝမ်းမှ မွေးဖွားလာ၏။ ဖွားမြင်ပြီးနောက် အမျိုးဇာတ်အားလျော်စွာ ဝိညာဏ်ဓာတ်မီး၏ အစွမ်းအား ဖြင့် တစ်နေ့တခြား ကြီးထွား၍ ဝိညာဏ်အစဉ် မချုပ် သေးသမျှကာလပတ်လုံး ထိုရုပ်ခန္ဓာလည်း တည်ရှိနေ၏။ ဝိညာဏ်ချုပ်သောအခါ သတ္တဝါ၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟု ဆိုအပ်သော အတွင်းဓာတ်နုရုပ်အစုတို့သည် ဝိညာဏ်နှင့် အတူသာလျှင် ချုပ်လေကုန်၏။ ဝိညာဏ်ဓာတ်မီး၏ တည်ရာဖြစ်သော အထည်ခြပ်ကြီးသည်သာလျှင် အလောင်းကောင်ဖြစ်၍ တည်လေ၏။

ဤသို့လျှင် ဝိညာဏ်ဟူသော ပဓာနဓာတ်မင်းကို အမှီပြု၍ လူ့လောက၌ လူ့ရူပကာယတွေ ဖြစ်နေကြ၏။ နတ်လောက၌ နတ်ရူပကာယတွေ ဖြစ်နေကြ၏။ ဗြဟ္မာ လောက၌ ဗြဟ္မာ ရူပကာယတွေ ဖြစ်နေကြ၏။ အပါယ် လေးဘုံတို့၌လည်း ငရဲသားရူပကာယ၊ တိရစ္ဆာန်ရူပ ကာယ၊ ပြိတ္တာရူပကာယ၊ အသူရကာယရူပကာယတွေ ဖြစ်နေကြ၏။ ရေသတ္တဝါ၊ ကုန်းသတ္တဝါတွေ ဖြစ်နေကြ ကုန်၏။

ပါဠိတော်လာဥပမာ

ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာလာ သင်္ခါရတို့ကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်လာပြီး ဝိညာဏ်ကြောင့် နာမ်နှင့်ရုပ်များ ဖြစ်ပွား လာပုံကို အင်္ဂုတ္တိုရ် တိကနိပါတ် ပထမဘဝသုတ်တွင် လယ်မြေ၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော စပါးစေ့မှ စပါးပင်များ ပေါက်ဖွားကြီးပြင်းလာပုံဖြင့် ဥပမာပြု၍ ဟောကြားထား ၏။ ယင်းဥပမာ၌-

အတိတ်ဘဝက ပြုလုပ်ခဲ့သည့်ကုသိုလ်ကံ၊

အကုသိုလ်ကံဟူသော သင်္ခါရသည် လယ်မြေနှင့်တူ၏။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်သည် စပါးမျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ ဘဝတဏှာသည် မိုးရေမြေဩဇာတို့နှင့်တူ၏။ လယ်မြေ၌ ကြံချ စိုက်ပျိုးလိုက်သော စပါးမျိုးစေ့ကလေးမှ မိုးရေနှင့် မြေဆီ ဩဇာတို့၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် ရိုးတံနှင့်အရွက်အသီးများ ဖြစ်ထွန်းလာသကဲ့သို့ အတိတ်ကံဟူသော သင်္ခါရကြောင့် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ထိုပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်ကို အမှီပြု၍ နာမကာယ၊ ရူပကာယ အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာကြ၏။

ဤဖော်ပြပါ သဘောအဓိပ္ပါယ်တို့ကို ရည်ရွယ် လျက် လယ်တီဆရာတော်ကြီးက -

“နာမရူပ၊ ဓမ္မအပြား၊ ဤနှစ်ပါးလည်း၊
ထင်ရှားစုံစွာ၊ ပေါ်တုံလာ၍၊ နာနာကာယ၊
အနတ္တလျှင်၊ ရူပရုပ်ဟန်၊ သဏ္ဍာန်အမူ၊
ဇာတ်မတူသည်၊ လူအရပ်ရပ်၊ နတ်အထွေထွေ၊
ရေမျိုးကုန်းမျိုး၊ ကောင်းဆိုးယုတ်ညံ့၊ အကန်
ကန့်လျှင်၊ ခြားသန့်ပေါ့ယယ်၊ သောသော
ကြွယ်သည်၊ နှစ်သွယ်နာမ်ရုပ်၊ စွမ်းရည်တည်း”

ဟူ၍ ဖွဲ့ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

ဘဝဟောင်းနှင့်ဘဝသစ်

ဤမျှဖြင့် ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ-အရ ဝိညာဏ် ကြောင့် နာမ်နှင့်ရုပ် ဖြစ်ပွားပုံကို အကျဉ်းပြဆိုပြီးဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း သတ္တဝါတစ်ဦး သေလွန်သွားသောအခါ ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟူသော အချက်မှာ လွန်စွာနားလည်ရန် ခက်ခဲသောအရာ ဖြစ်ပါ သည်။ ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာ ကိုယ်အတွင်း၌ အတ္တဟုခေါ်သော ဝိညာဏ်ကောင်ကလေး ရှိ၏။ ထိုဝိညာဏ်ကောင်ကလေးသည် လက်ရှိခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသွားသောအခါ သူက မပျက်စီးဘဲ ခန္ဓာကိုယ် အသစ်သို့ပြောင်းရွှေ့၍တည်၏ဟု ယုံကြည်သော အယူ ဝါဒတစ်မျိုးရှိ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာအလိုအားဖြင့်မူ ဘဝဟောင်းမှ တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား တို့သည် ဘဝသစ်သို့ပြောင်းရွှေ့လာသည်မဟုတ်၊ ဘဝ ဟောင်းက ပြုခဲ့သော သင်္ခါရတို့ကြောင့် ဘဝသစ်၌ ရုပ် နာမ်ခန္ဓာ အသစ်ပေါ်လာခြင်းသာ ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း ထိုရုပ်နာမ်အသစ်တို့သည် အကြောင်းအကျိုးအနေဖြင့် ဘဝဟောင်းနှင့် ဆက်စပ်နေကုန်၏။ ဘဝဟောင်းမှ စုတိ စိတ်၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်

ပေါ်လာခြင်းဖြစ်၍ စိတ်အစဉ်အားဖြင့် တစ်စဉ်တည်း တစ်ဆက်တည်းပင်ဖြစ်၏။

ဥပမာလေးမျိုး

ဘဝဟောင်းမှ ရုပ်နာမ်တစ်စုံတစ်ခုမျှ လိုက်ပါ မလာဘဲ ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်အသစ် ဖြစ်ပုံကို မှန်းဆ၍ သိနိုင်ကြစေရန် အဋ္ဌကထာ၌ ပဲ့တင်သံဥပမာ၊ အရိပ်ဥပမာ၊ ဆီမီးဥပမာ၊ တံဆိပ်ဥပမာတို့ဖြင့် ရှင်းပြ ထားပါသည်။

ယင်းဥပမာလေးမျိုးတို့တွင် ပဲ့တင်သံဥပမာမှာ လိုက်ခေါင်းတစ်ခုထဲက ‘ဟေး’ဟု ဟစ်အော်လိုက်သော အခါ အဝေးတစ်နေရာ၌လည်း ‘ဟေး’ဟူသော အသံ မြည်လာ၏။ ထိုအသံမှာ လိုက်ခေါင်းထဲမှ ထွက်လာသော အသံမဟုတ်သကဲ့သို့ လိုက်ခေါင်းထဲမှ အသံနှင့် ကင်း၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အသံလည်းမဟုတ်၊ ဤနည်းတူပင် ဘဝသစ်၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်သည် ဘဝဟောင်းမှ ပြောင်းလာသော စိတ်လည်းမဟုတ်၊ ဘဝဟောင်းမှ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းနှင့် ကင်း၍ ဖြစ်ပေါ် လာသော စိတ်လည်းမဟုတ်၊ သို့ဖြစ်၍ ပဲ့တင်သံနှင့် တူ၏ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ထို့ပြင် မှန်ကြည့်သောအခါ မှန်ပြင်၌ ထင်လာ သော မျက်နှာရိပ်သည် လူ၏ပကတိ မျက်နှာမဟုတ် သလို ထိုပကတိမျက်နှာနှင့်လည်း ကင်း၍မဖြစ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊

ထွန်းညှိထားသော ဆီမီးခွက်တစ်ခုမှ အခြား ဆီမီးခွက်တစ်ခုဖြင့် ကူးယူလိုက်သောအခါ မီးတောက် သည် မူလမီးခွက်မှ မီးတောက်မဟုတ်သလို ထိုမူလ မီးခွက်မှ မီးတောက်နှင့်လည်း မကင်းသကဲ့သို့လည်း ကောင်း၊

စာရွက်ပေါ်မှာ တံဆိပ်တုံးတစ်ခု နှိပ်လိုက်သည့် အခါ ပေါ်လာသော တံဆိပ်ရာသည် မူလတံဆိပ်တုံး၏ မျက်နှာပြင်မဟုတ်သလို ထိုတံဆိပ်တုံးနှင့် ကင်း၍လည်း ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊

ဤနည်းတူပင် ဘဝသစ်၌ ပေါ်လာသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်သည် ဘဝဟောင်းမှ ကူးပြောင်းလာသော စိတ်လည်းမဟုတ်၊ ဘဝဟောင်းမှ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရစသော အကြောင်းများနှင့်ကင်း၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည်လည်း မဟုတ် ကြောင်း မှတ်သားအပ်ပေသည်။

သင်္ကန်းဝတ်သူ ကြည်ညိုလှူ

ဒင်းပုန်းအရှင်မဏ္ဍလ (ဆင်ပေါင်ဝဲ)

ဘုရားကို ထက်သန်သော သဒ္ဓါတရားနှင့်ကြည်ညိုသူ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦး၊ နေ့စဉ်ပင် ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီး စသည်တို့ကို သူ့အချိန်နှင့်သူ မလစ်လပ်ရအောင် လှူဒါန်းပူဇော်ပါ၏။ နိုင်ငံတလွှား တစ်နံတစ်လျားမှာရှိသည့် တန်ခိုးကြီး ဘုရားပေါင်းစုံကိုလည်း ရောက်အောင်သွား၍ ဖူးကာ၊ အိမ်ဦးခန်းတွင်လည်း ဘုရားပုံတော်တို့နှင့် ပြည့်နေ၏။ လင်ယောက်ျားကလည်း မတားဆီး မကန့်ကွက် ခွင့်ပြုကာ

ထားပေသည်။ ထိုအမျိုးသမီးငယ်သည် ဘုရားကို ကြည်ညိုရင်းမှ တရားဘက်ကိုပါ စိတ်ဝင်စားမှုရှိလာရာ၊ ဘယ်နေရာမှာ၊ ဘယ်ဆရာတော်၏ တရားပွဲရှိသည်ဟုကြားသိရပါက ရောက်အောင်သွားကာ တရားနာ၏။ အိမ်တွင်လည်း အချိန်ရသမျှ တရားတိပိဋေမျိုးစုံဖွင့်ကာ နာယူ၏။ လင်ယောက်ျားကလည်း မတားဆီး မကန့်ကွက် ခွင့်ပြုကာထားပေသည်။ ဘုရားတရားကြည်ညိုသူ

ထိုအမျိုးသမီးငယ်သည် သံဃာကိုပါ ကြည်ညိုတတ်လာ၏။ အချိန်ရသရွေ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းများသို့သွားကာ တတ်နိုင်သမျှ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သာဟတ္ထိက ဒါနမြောက်အောင် လှူဒါန်းရင်း တရားဓမ္မကြောင်းများကိုလည်း သံဃာတို့နှင့် ဆွေးနွေး တတ်ခြင်းကြောင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု ရှိလာရာ၊ သံဃာတို့၏ ဝေယျာဝစ္စ၊ ကျောင်း၏ဝေယျာဝစ္စတို့ကိုပါ ပြုလုပ်ကာ ကုသိုလ်ယူတတ်လာ၏။ ဤတွင် ဘုရားနှင့်တရား

ရတနာနှစ်ပါးကို ကြည်ညိုစဉ်က မတားဆီးမကန့်ကွက်ခဲ့သော လင် ယောက်ျားသည်၊ သံဃာတို့အပေါ် အမြင်မကြည်လင်သည့်အသွင်ဖြင့် ‘ဟိုကျောင်းက သံဃာငယ်ငယ်လေး က အနေအထိုင်ဘယ်လို၊ သည် ကျောင်းက သံဃာက စာသိပ်တတ် တာမဟုတ်ဘူး’ စသည်ဖြင့် မကျေနပ် သည့် အပြောများကြောင့် အမျိုး သမီးမှာ နောက်တစ်ကျောင်းပြောင်း ပြန်တော့လည်း ‘ဟာ-ဒီကျောင်းက သံဃာက တောထွက်ကြီး၊ လူ့ဘဝ တုန်းက ဘယ်လိုနေလာတာ ငါ အသိ’ စသည်ဖြင့် အကြောင်းအမျိုး မျိုးပြကာ တားမြစ်၏။ အချို့သော သံဃာတော်တို့ကို သူ့နှုတ်က အလဇ္ဇီ ဒုသီလဟု ဖွင့်ဟကာ မပြောသော် လည်း ရင်ထဲတွင် သံသယရှိနေဟန် တူသည့်အတွက် သံဃာရတနာအား ကြည်ညိုရန် ခက်ခဲနေပုံရပါသည်။

ထိုဒကာမျိုးများအား အမြင် ကြည်လင်စေလိုသည့်အတွက် ဤ ဆောင်းပါးကို ရေးရခြင်းလည်း ဖြစ် ပါသည်။

သံဃာရတနာသည် အရိယာ သံဃာ၊ ပုထုဇဉ်သံဃာဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိရာ အပြစ်အားလုံးကင်းစင်မှ ကြည် ညိုချင်သည်ဆိုလျှင်မူ အနတ္တရပုည ကွေ့တွဲဖြစ်သည့် အရိယာသံဃာ တော်များမှသာ ကိုးကွယ်စရာရှိပေ တော့မည်။ ပုထုဇဉ်သံဃာတော်များ မှာကား-လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ စသည့်အကုသိုလ်တရားများ မကင်း စင်နိုင်သေးသောကြောင့် တော ထွက်ဖြစ်စေ၊ ငယ်ဖြူဖြစ်စေ၊ စာ တတ်နည်းသည်ဖြစ်စေ၊ အနေ အထိုင်အားနည်းဖွယ်ရာ တွေ့မြင် ရသည်ဖြစ်စေ ယောနိသောမနသိ

ကာရဖြင့် သင့်တင့်စွာ နှလုံးသွင်း၍ ကြည်ညိုကြိုးကွယ်သင့်လှပါသည်။

ဘုရားကို ကြည်ညိုသည် ဆိုပါက ဘုရားထားခဲ့သော တရား တော်တို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် နေသည့် ဘုရားသားတော် သံဃာ တော်တိုင်းအား ‘မချစ်သော်လည်း အောင့်ကာနမ်း၊ မနမ်းသော်လည်း ပင့်သက်ရှူ’ဟူသည့် စကားကဲ့သို့ ဖြည့်စွက်ကာ ကြည့်မြင်သင့်ပါသည်။

သုဓမ္မာဆရာတော်များက မင်းတုန်းမင်းကြီးအား ‘ဒကာတော် မင်းကြီး၊ သံဃာတော်တို့ကို ကြည်ညို ရာ၌ ဆင်မင်းထုံးနည်းမူရမည်’ဟု မိန့်ကြားခဲ့ဖူးပါသည်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်း သည် သောနတ္တရမုဆိုးကို သာမန် အားဖြင့်ဆိုပါလျှင် သတ်မိကောင်း သတ်မိမည်ဖြစ်သော်လည်း သင်္ကန်း ဟူသည့်သံဃာတော်တို့၏ အောင်လံ တံခွန်ကို မြင်လိုက်ရသည့်အတွက်၊ အသက်ကိုပင် ပေးလှူသည့်အဆင့် ရောက်ခဲ့ဖူးသည့်ထုံးကို သတ်မှုနိုင်ရန် ထောက်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မင်းကြီး ကလည်း‘တပည့်တော်သည် သိက္ခာ ပုဒ်များစွာကို နားမလည်သော်လည်း သံဃာတော်တို့အား မိန်းမ၊ မယူ ခြင်းနှင့် ညစာမစားခြင်းမျှနှင့်ပင် ကြည်ညိုနိုင်ပါသည်’ဟု ပြန်လည် လျှောက်ထားကြောင်း မှတ်သားရဖူး ပါသည်။

ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးသည်လည်း အရှင်စနိယမထေရ်က ကျောင်း ဆောက်ရန်အတွက် မိမိ၏သစ်များ ခိုးယူသည့်ကိစ္စကို အမှုမှန်ပေါ်သော အခါ ‘လောမေနတွံ မုတ္တောသိ’ သင်္ကန်းတည်းဟူသော အမွေးတော် ရှိသဖြင့် သေဒဏ်မှလွတ်ပေးလိုက် မည်ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူဖူးပါသည်။

ဤသည်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မကြည်ညို သော်လည်း သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံထား သည့် သံဃာတော်ကို ရိုသေခြင်းပင် ဖြစ်၏။

လှူဒါန်းမှုတွင်လည်း ဒုသီလ သံဃာကို လှူမိဦးတော့ ထိုအလှူ၏ အကျိုးပေး စင်ကြယ်စေနိုင်ကြောင်း ကို သံဃာ၏ သွင်ဟန်ဆယ်မျိုးကို ထောက်ပြ၍ အရှင်နာဂသေနက မိလိန္ဒမင်းကြီးအား ဖြေကြားထားပါ သည်။ ထိုအကြောင်းများမှာ-(၁) သင်္ကန်းဝတ်ထားခြင်း၊ (၂)ရတနာ သုံးပါးကိုကွယ်ခြင်း၊ (၃)ဘုရား အရိယာတို့နှင့် ပုံစံတူဦးပြည်းထား ခြင်း၊ (၄)သံဃာအပေါင်း၌ ပါဝင် ခြင်း၊ (၅)တရားအားထုတ်သူတို့၏ ကျောင်း၌နေခြင်း (၆)ပရိသတ်သို့ ဝင်သည်ရှိသော် သီလဝန်အသွင်ကို ဖြစ်စေခြင်း၊ (၇)ကဲ့ရဲ့ခံရမှုကို ကြောက် သောကြောင့် ကိုယ်နှုတ်တို့ကို စောင့် စည်းခြင်း၊ (၈)မကောင်းမှုကို ပြု သော်လည်း ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုးပြု တတ်ခြင်း၊ (၉)ဘုရားသည် အမြတ် ဆုံး ဖြောင့်မှန်သည့်အယူရှိသူဖြစ် ခြင်း၊ (၁၀)တစ်လလျှင်နှစ်ကြိမ် ပါရိ သုဒ္ဓိစသော ဥပုသ်ပြုသူဖြစ်ခြင်း စသည့်အကြောင်းတို့ကြောင့်ဟု ဆို ပါသည်။

သံဃာဆိုသည်မှာ မည်သို့ ပင်ဖြစ်စေ သင်္ကန်းဝတ်ထားရုံမျှနှင့် ပင် ကြည်ညိုကာ ကိုးကွယ်သင့် သည့်အကြောင်းကို ဥပရိပဏ္ဍိတ သ ဒက္ခိဏဝိဘာဂံသုတ်၌ ဘုရားရှင်က ‘အာနန္ဒာ အနာဂတ်ကာလတွင် သီလမရှိ ယုတ်မာသည့်တရားရှိကုန် သော လည်ပင်း၌ သင်္ကန်းပတ်ထား သူ ရဟန်းတုရဟန်းယောင်တို့ ဖြစ် ပေါ်လာလိမ့်မည်။ ထိုသူတို့ကိုပင်

အရိယာသံဃာလို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းသော အလှူသည် များစွာသော ကောင်းကျိုးကို ပေးနိုင်၏ဟု ဟောတော်မူထားသည့်အတွက် သင်္ကန်းဝတ်ထားသူမှန်ကန် သံဃာဟုသာ ယူဆပြီး ကိုးကွယ်ကာ ကြည်ညိုသင့်ပါသည်။

မန္တလေးမှ ဒကာကြီးတစ်ဦးသည် မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီးထံ လာရောက်၍ 'တပည့်တော်ကတော့ ဆရာတော်ကြီးကဲ့သို့ သံဃာတော်ကြီးတွေကိုသာ ကြည်ညိုပါတော့တယ်။ ကိုရင်တွေနဲ့ ဦးပဉ္စင်းငယ်တွေကတော့ စတိတ်ရိုးပွဲတို့၊ ဘောလုံးပွဲတို့မှာ တွေ့ရတတ်လွန်းလို့ ကျောင်းမှာနေရဲ့လားလို့ တောင် ထင်မိပါတယ်ဘုရား' ဟု မကျေနပ်သည့်လေသံနှင့် မကြည်ညိုနိုင်သည့်စကား လျှောက်ထားလေရာ၊ ဆရာတော်ကြီးက-'ဒကာကြီး၊ စန္ဒကူးပင်၊ ကျွန်းပင် စသည့် သစ်ပင်တွေကို ငယ်ငယ်မှာ အနှစ်မရှိဘူးဆိုပြီး ခုတ်ပစ်လိုက်ရင် အနှစ်ရှိတဲ့အပင်ကြီးတွေ ဖြစ်မလာနိုင်သလို၊ သာသနာမှာလည်း ဦးပဉ္စင်းငယ်နဲ့ ကိုရင်တို့ကို အနေအထိုင်မတင့်တယ်ဘူးဆိုပြီး မကြည်ညို (ခုတ်ပစ်)ရင် ဒကာကြီးကြည်ညိုနိုင်တဲ့ သံဃာတော်ကြီးတွေ ဘယ်ထွက်ပေါ်လာတော့မလဲ' ဟု အမိန့်ရှိဖူးပါသည်။

ငယ်စဉ်ကတည်းက ရှင်သာမဏေဝတ်ပြီး အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သည်နှင့် ရဟန်းပြုသူများကို ငယ်ပြု (ငယ်ဖြူ)ဟုခေါ်ပြီး အိမ်ထောင်ကျပြီးခါမှ (ကိလေသာတောထဲဝင်ရောက်ကာ ပျော်မွေ့ခဲ့ပြီးခါမှ ထိုတောထဲမှ ရုန်းထွက်၍

သင်္ကန်းဝတ်သူများကို တောထွက်ဟုခေါ်ကြောင်း အားလုံးပင် သိကြပါသည်။ ငယ်ဖြူဖြစ်စေ၊ တောထွက်ဖြစ်စေ၊ ရဟန်းဘဝသည် ရခဲလှသည့် ပဗ္ဗဇ္ဇိတဒုလ္လဘမို့ ရနိုင်ရန် မလွယ်ကူပါ။ မလွယ်ကူတာချင်း အတူတူ တောထွက်ရဟန်းတစ်ပါးဖြစ်ဖို့ဆိုသည်မှာ ပို၍ပင်ခက်ခဲသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ငယ်စဉ်ကတည်းက ရှင်သာမဏေဝတ်လာသူများမှာ နောင်ဖွဲ့ခြင်းမကင်းနိုင်သေးသော်လည်း နည်းပါးပါသေးသည်။ အိမ်ထောင်သည်ဖြစ်ပြီး ကြီးမှတ်သူများမှာမူ-မယား၊ သား၊ သမီးနှင့် စီးပွားရေးသံယောဇဉ်တို့ကို အထိုက်အလျောက် ဖြတ်တောက်ပြီးမှသာ ဝတ်နိုင်ကြပါမည်။ (သာမန်အားဖြင့်ကြည့်လျှင် တေမိမင်းသားနှင့် မဟာဇနကမင်းကြီးတို့သည် တောထွက်၍ ရဟန်းပြုပုံချင်း တူညီကြသော်လည်း သား၊ သမီး၊ မယားနှင့် လောကီစည်းစိမ်တို့ကို ဖြတ်တောက်ရပုံချင်းကား မတူပါချေ။ ထိုအရာများမရှိသည့် တစ်ကိုယ်တည်းသမား ဖြစ်သော်လည်း အဖြတ်ရခက်သည့် ကာမသံယောဇဉ်တို့ကြောင့် တော်ရုံစိတ်ဓာတ်နှင့် ရဟန်းဘဝရောက်နိုင်ကြရန် မလွယ်ကူပါ။

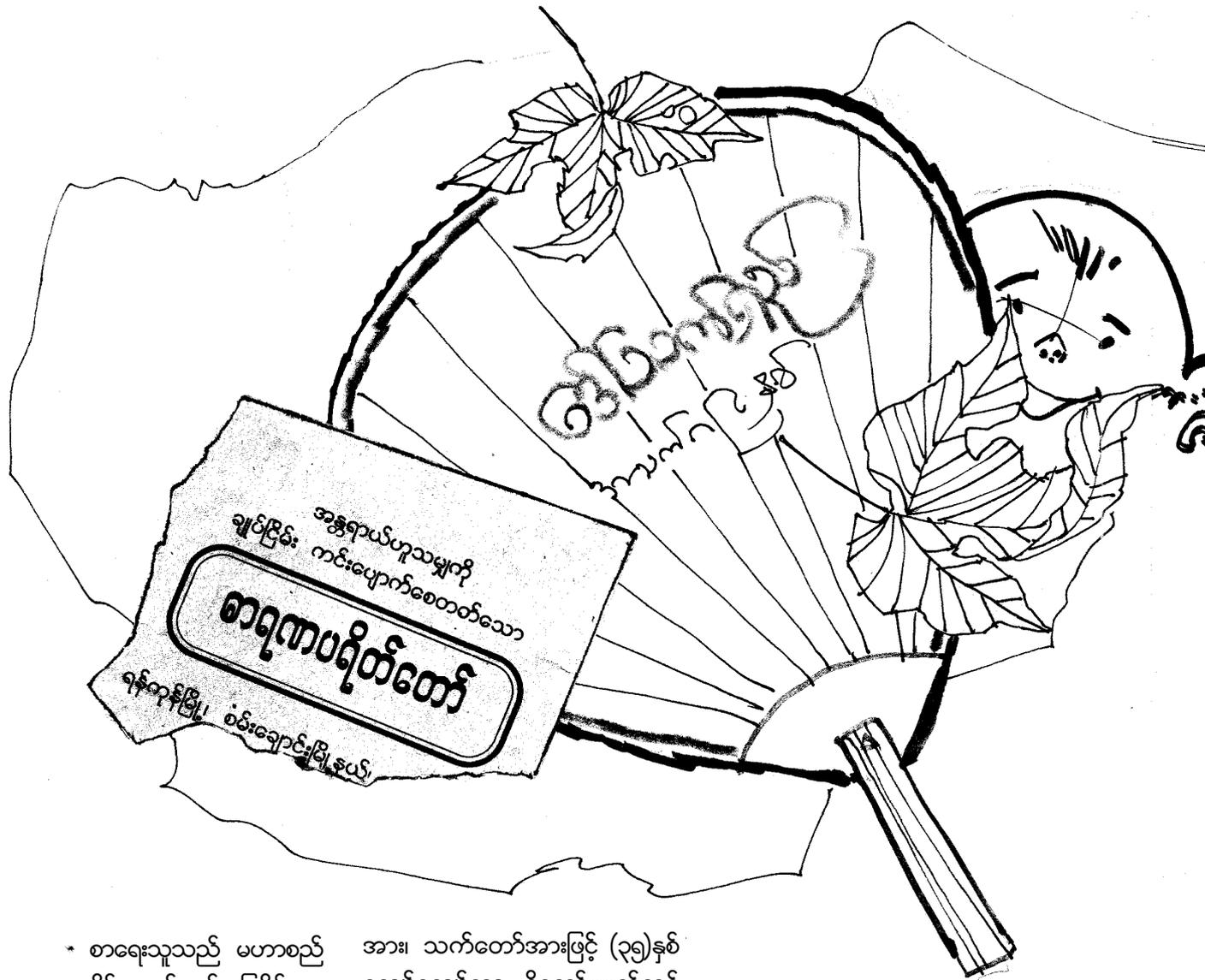
ကာမမှာလည်း ကိလေသာကာမ၊ ဝတ္ထုကာမဆိုပြီး နှစ်မျိုးရှိပြန်ရာ နှစ်သက်ဖွယ်သော အာရုံတို့ကို လိုချင်မက်မောသော လောဘစသည့် ကိလေသာတို့သည် ကိလေသာကာမမည်၏။ လောဘနှင့်ယှဉ်၍ အလိုရှိအပ်သော အရာဝတ္ထုအားလုံးသည် ဝတ္ထုကာမမည်၏။ ထိုနှစ်ခုလုံးကို

လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားနိုင်မှသာ၊ ကာမမှ လွတ်မြောက်နိုင်သူဖြစ်ပေမည်။ ထိုအရာအားလုံးကို ဖြတ်တောက်၍ ရုန်းထွက်နိုင်သူသာ တောထွက်ဟုသည့် ရဟန်းဘဝရောက်ခြင်းဖြစ်၏။ (ကာမကို မြန်မာအဘိဓာန်တွင် ဖော်ပြထားသည်ကား (၁)တပ်မက်နှစ်သက်ခြင်း၊ (၂)ယောက်ျားနှင့်မိန်းမတို့ တစ်ဦးနှင့် တစ်မက်စိတ်ဖြင့် သာယာမှုဟု ဖော်ပြထားပါသည်။)

တချို့သော သံဃာတော်တို့သည် စာတတ်မှုနည်းနိုင်သော်လည်း ပညာသင်ချိန်က ကြောင်းကျိုးမညီညွတ်မှုများ ရှိနိုင်သည်ကိုလည်း စဉ်းစားကာ နားလည်သင့်ပါသည်။ (စာရေးသူ၏ ကန့်ကူလက်လှဲဆရာဦးဇာနေယျသည် မန္တလေး၊ မစိုးရိမ်ကျောင်းထွက်ဖြစ်၏။ ကျန်းမာရေးလေနာရောဂါကြောင့် ကောင်းစွာပညာမသင်နိုင်ခဲ့ပါ။ သို့သော်လည်း ထိုထိုသော သံဃာတော်များသည် ဘုရားရှင်ပညတ်ထားသည့် (၁)ဆယ်ဝါပြည့်တင်း၊ (၂)ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ၊ (၃)ကမ္မာကမ္မ၊ (၄)ခန္ဓကပုဒ်၊ (၅)နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင် ဟောပြုနိုင် ကျောင်းထိုင်ငါးအင်္ဂါဆိုသည့် အချက်များကိုမူ ကောင်းစွာနားလည်ကျွမ်းကျင်ကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် သင်္ကန်းဝတ်ထားသူမှန်သမျှ 'သံဃာ'ဟုရည်ရွယ်ရည်မှန်းကာ ဆည်းကပ်၊ ကိုးကွယ်၊ လှူဒါန်းသင့်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြလိုက်ရပါသည်။

ဒင်းပုန်းအရှင်မဏ္ဍလ
■ (ဆင်ပေါင်ဝဲ)

* စာရေးသူသည် မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာနှင့် ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ကျောင်း အပါအဝင် မိုးကုတ်ရိပ်သာ၊ မိုးညှင်းရိပ်သာများသို့ တရားနာရန် မကြာခဏ သွားလေ့ရှိပါသည်။

တစ်နေ့သော တရားပွဲ တစ်ပွဲတွင် စာရေးသူနှင့်တကွ ၎င်း ရိပ်သာအတွင်း၌ တရားအားထုတ် နေကြသော ယောဂီအပေါင်းတို့

အား၊ သက်တော်အားဖြင့် (၃၅)နှစ် ကျော်ကျော်သာ ရှိတော်မူမည်ထင် ရသော ဓမ္မကထိက ဆရာတော် တစ်ပါးမှ တရားတော်ကို ချီးမြှင့် တော်မူပါသည်။

၎င်းတရားတော်ကို မဟော ကြားမိ ရှေးဦးစွာ ပဏာမ ဂါရဝဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး ပူဇော်ပါသည်။ ၎င်းနောက် ယောဂီ

သူတော်စင်အပေါင်းကို လိုက်ဆို စေ၍ (၃၁)ဘုံမှာ နေထိုင်ကြကုန် သော သတ္တဝါ ဝေနေယျအားလုံးတို့ အား ကျန်းမာ၊ ချမ်းသာကြစေ ကြောင်း မေတ္တာများ ပို့သကြပါ သည်။

အသုဘပို့တာကြောင့်... ..

အသုဘပို့
ပို့ချိမ့်

“ရှေးဦးစွာ ယောက်
သူတော်စင်အပေါင်းတို့ကို မေးစရာ
စကားတစ်ခွန်းရှိပါတယ်။ အဲဒါက
တော့ ‘အသုဘပို့ဖူးကြရဲ့လား’ လို့ပါ။
ပို့ဖူးကြတယ်မဟုတ်လား”

“ပို့ဖူးပါတယ်ဘုရား”

“ဟုတ်ပြီ၊ အသုဘတော့
ပို့ဖူးကြတဲ့သူတွေချည်းပါပဲနော်၊
ဒါဖြင့်ရင် အသုဘပို့ရော ပို့တတ်ကြ
ရဲ့လား”

“ပို့တတ်ပါတယ် ဘုရား”

“သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓု”
ဦးပဉ္စင်းက သာဓု ခေါ်ပါ
သည်။

“အသုဘဆိုတာ ပို့ကောင်း
တယ်၊ အသုဘပို့တဲ့ အကျိုးက

ဘယ်လိုရတယ်ဆိုတာရော သိကြ
ရဲ့လား”

“သိပါတယ်ဘုရား၊ မသာ
တစ်ခေါက် ကျောင်း(၁၀)ခေါက်လို့
ကြားဖူးပါတယ်”

“ဟုတ်တာပေါ့၊ အဲဒီ
စကားရဲ့ အဓိပ္ပါယ်က အသုဘ
(မသာ)တစ်ခေါက် လိုက်ပို့လိုက်ရလို့
ရတဲ့အကျိုးနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်း
ကို (၁၀)ခေါက်လောက်သွားလို့ ရတဲ့
အကျိုးက အကျိုးပေးပုံချင်း အတူ
တူပဲရတယ်လို့ ဆိုတဲ့သဘောပေါ့၊
အဲဒီတော့ အသုဘပို့လိုက်ရတဲ့
ကုသိုလ်ရဲ့အကျိုးက ထူးကဲမွန်မြတ်
မနေပေဘူးလား”

“ထူးကဲမွန်မြတ်ပါတယ်

ဘုရား”

“ထူးကဲမွန်မြတ်တာတော့
သိပြီနော်၊ ဒါဖြင့်ရင် ဘယ်လိုထူး
တာလဲ ဖြေစမ်းပါဦး”

စာရေးသူ အပါအဝင်
တရားနာပရိသတ် တစ်ခုလုံး တစ်
ယောက်တလေကမျှ ဖြေသံမကြား၊
ဓမ္မာရုံတစ်ခုလုံး အပ်ကျလျှင်ပင်
ကြားရမည့်အလား၊ ငြိမ်ချက်သား
ကောင်းလှ၏။ စာရေးသူပင်လျှင်
ကျေးဇူးရှင် ဆရာမဒေါ်ခင်လှတင်
သင်ထားပေးခဲ့မှုကြောင့် သိတန်
သလောက်သိထားခဲ့၏။ လက်တွေ့
ကျကျ ဖြေစမ်းပါဆိုခါမှ သိသယောင်
ယောင်နှင့် လူလယ်ကောင်မှာ မဖြေ
တတ်ပေါင် ဖြစ်နေချေပြီ။ သို့ဖြစ်၍

စာရေးသူကပင် - “တပည့်တော်တို့ မသိကြပါဘူးဘုရား၊ အရှင်ဘုရား ဟောကြားချီးမြှင့်တော်မူပါဘုရား”

“အေး-အေး ဟော ရမယ်၊ ဒီတရားကို ဟောချင်လွန်း လို့ တမင်တကာ စကားပလ္လင်ခံ နေရတာပဲ၊ ကြိုတင်ပြီးဟောဖို့ စိစဉ် ထားခဲ့တဲ့ တရားက ဒီတရားမဟုတ် ပါဘူး၊ တခြားတရားကို ဟောဖို့ အစီအစဉ်ချပြီးသားပါ၊ မနေ့ကမှ ဦးပဉ္စင်းရဲ့ ယောဂီတွေ အသုဘ ပို့မှပို့တတ်ကြပါ့မလားလို့ တွေးပြီး စိတ်ပူသွားတယ်၊ အသုဘပို့တတ် အောင် သင်ထားဦးမှ၊ ဟောထား ဦးမှဆိုပြီး အကြံပေါ်လာလို့ပါ၊ ဘယ်လိုလဲ၊ ဒီတရားကို နာချင်ကြရဲ့ လား၊ ဟောရမလား”

“နာချင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဟောတော်မူပါဘုရား”

“မနေ့ကပါ၊ ဦးပဉ္စင်းရဲ့ ရဟန်းအမကြီးမှာ သားအငယ်ဆုံး လေးတစ်ယောက် အသက်ကလေး မှ (၂၀)ပဲရှိသေးတယ်၊ ဆုံးသွားလို့ ဦးပဉ္စင်းလည်း အသုဘပို့ဖို့ ကြွသွား ခဲ့တာ အချိန်ကလည်း အသုဘပို့ဖို့ နီးကပ်နေပြီ။ ဦးပဉ္စင်းရောက်သွား တာနှင့် ဦးပဉ္စင်းအတွက် ကားစီစဉ် ကြရမှာကို ဟန့်တားပြီး “နေပါစေ အချိန်မရှိတော့ဘူး၊ ဦးပဉ္စင်းကို အားမနာနဲ့ လူချောင်တဲ့ကား၊ ရှေ့ခန်းကနေပြီး လိုက်သွားပါ့မယ်၊ ရပါတယ်ဟုပြောကာ အသုဘပို့ သွားရန် တန်းစီ၍ ရပ်ထားသော ကားများအနက်မှ လူချောင်သော ကားတစ်စီး၏ ရှေ့ခန်းတစ်နေရာ တွင် ဝင်ပြီးထိုင်လိုက်ပါတယ်။

ဦးပဉ္စင်းကားပေါ်မှာ ထိုင် လိုက်မိတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ‘ဝါးခနဲ’

မပြီးဘဲ ဝါးလုံးကွဲအောင် အုပ်စုလိုက် ရယ်လိုက်သည့် အသံများကို ကြား လိုက်ရလို့ ဦးပဉ္စင်းလည်း လန့်သွား ပြီး ‘ငါ့ကို ရယ်ကြလေရောသလား၊ ငါကလည်းငါပဲ၊ အမြင်မတော် ဆင်တော်နှင့် ခလောက်ဆိုတာလို သင်္ကန်းဝတ်ကြီးနဲ့ ဒီကားပေါ်မှာ ကလည်း ဒကာမတွေများတော့၊ အဲဒါကိုပြောပြီး ရယ်စရာများ ဖြစ်နေ ရောသလား’လို့ ဦးပဉ္စင်းက မလုံ မလဲဖြစ်ပြီး လှည့်ကြည့်မိပါတယ်”

“အဲဒီတော့ အနီးရှိ ဒကာ တစ်ယောက်က အလိုက်တသိပါပဲ၊ ‘အခုဆုံးသွားတဲ့ကလေးက လူပျို လေးပါဘုရား၊ သူက ရုပ်ကလည်း ချော၊ ပညာကလည်းတော်၊ မိဘ တွေကလည်း ပိုက်ဆံချမ်းသာတော့၊ ဒီသူငယ် မျက်နှာပန်းတော်တော် ပွင့်တာပေါ့ဘုရား၊ ခေတ်စကားနှင့် ပြောရရင် ချစ်သူ ဝိုင်းဝိုင်းလည် တာမှ တော်ရုံမဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ အဲဒီအကြောင်းတွေပြောပြီး ရယ် နေတာပါဘုရား’

ဒီတော့မှ ‘တော်ပါသေးရဲ့’ ဟု သက်ပြင်းချနိုင်တော့တယ်။

တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့၊ ချစ်တာကြိုက် တာတို့ဟာ လောကဓမ္မတာပါပဲ။ ဒီလောက်အုပ်စုဖွဲ့ပြီး ရယ်နေကြဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဖြစ်သင့်တာက အဲဒီ ချစ်သူ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေတဲ့ ကလေး ကို သူ့ချစ်သူတွေက သေစေချင်မှာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ နောက် သူ့မိဘ ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေကလည်း ဘယ်သေစေချင်ဦးမှာလဲ၊ သူသေနေ စေ့လာတော့ ဝိုင်းပြီး ဆွဲထားလို့ ရပါ့မလား”

“မရပါဘူးဘုရား”

“မရတဲ့အပြင် သေတဲ့ သူ မှာ ချောတာ၊ လှတာ၊ ပညာတတ် တာတွေ ဘာတစ်ခုမျှ ယူသွားလို့ မရတဲ့အပြင် သူနှင့်ပတ်သက်တဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာမှန်သမျှတွေနဲ့ ကွေကွင်းရတော့တာပါပဲ။ အဲဒါ ကြောင့် မင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရား ကြီးက ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ခြင်းက ကွေကွင်းနောက်ဆုံးဖြစ်ချေ ၏ဟု ဆုံးမထားခဲ့တာပေါ့။ တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်း တို့၊ ဒီလမ်းကို ယခုကားပေါ်ပါလာ ကြတဲ့သူတွေရော၊ ယခုတရားနာနေ ကြတဲ့သူတွေရော၊ ဦးပဉ္စင်းအပါ အဝင် မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲ သွား ကြရမှာပါလားလို့ သံဝေဂမယူကြဘဲ သေသူအကြောင်း ရယ်မောပြီး ပြောဆိုနေကြတာဟာ မသာတစ် ခေါက် ကျောင်းဆယ်ခေါက်ဆိုတာ မျိုး ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား”

“မဖြစ်နိုင်ပါဘူးဘုရား”

“ဦးပဉ္စင်းရဲ့ တရားနာ ပရိသတ်တွေကိုတော့ ဒကာရင်း၊ ဆရာရင်းတွေမို့ ပြောတဲ့လက်စနဲ့ ဦးပဉ္စင်း ပြောလိုက်ပါရစေ၊ မှာလိုက် ပါရစေ၊ အသုဘပို့လိုက်တဲ့အခါမှာ တဝါးဝါး၊ တဟားဟားနဲ့ ရယ်တဲ့ အထဲ ကိုယ့်ဒကာကြီး၊ ဒကာမကြီး တွေတော့ မပါကြပါစေနဲ့အရပ်ထဲက လူတွေ ရယ်ကြမောကြတာတောင် အသုဘကားပေါ်မှာ မသင့်လျော်ရင် ရိပ်သာထဲမှာ တရားအမြဲနာနေတဲ့ ယောဂီတွေဆိုရင် ပိုပြီးတော့ မသင့် လျော်ပါဘူးလို့ ဦးပဉ္စင်းက သတိပေး ချင်တာပါ။

လောကမှာ ကိုယ့်လက် ပူမှ ပူမှန်းသိကြတဲ့ သဘောရှိပါ

တယ်။ ဘယ်နိုင်ငံမှာ ငလျင်လှုပ်လို့ အဆောက်အအုံတွေ ပြိုကြတယ်။ လူတွေထောင်နှင့်ချီပြီး သေတယ်၊ သောင်းနှင့်ချီပြီးသေသတဲ့၊ သတင်းစာထဲမှာပဲတွေ့တွေ့၊ ရုပ်မြင်သံကြား သတင်းကပဲ ကြားကြား၊ တုန်လှုပ်မှု မဖြစ်ကြပါဘူး။ ကိုယ့်သွေးကိုယ့်သားထဲက တစ်ယောက်မှမပါလို့ပါပဲ။

အခု အသုဘပို့သွားမည့် ကားပေါ်မှာ တဝါးဝါး တဟားဟား ရယ်နေကြတဲ့သူတွေဟာ သေဆုံးသူနဲ့ ဘာမျှသွေးသား မတော်စပ်ကြဘူးဆိုတာ သေချာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာမျှသွေးသား မတော်စပ်လို့ ဝမ်းမနည်းတာကို အပြစ်မပြောလိုပေမယ့်၊ အသုဘရှင်တွေမှာ ဒီနေ့ ဒီအချိန်မှာ ပူတယ်လေ ဆယ်နေကံဆိုတာလို ရင်ထဲမှာ ဗလောင်ဆူနေအောင် ခံစားနေကြရှာမှာပါလားဆိုတဲ့ ကိုယ်ချင်းစာနာတဲ့ အသိစိတ်ကလေးထားပြီး အသုဘပို့ချိန်လေး တစ်နာရီလောက် ဝန်းကျင်မှာ ညှိုးငယ်တဲ့စိတ်ကလေး ထားစေချင်တာပေါ့။ မညှိုးငယ်ချင်လျှင်လည်းနေပါ။ ဒါပေမယ့် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်လေးတော့ ဖြစ်သင့်တယ်။ ဦးပွင်းကလည်း တပည့်တော်တို့နဲ့ ဘယ်လိုမျှ မပတ်သက်တော့လည်း ဟန်လုပ်ပြီး ညှိုးငယ်နေရမှာလားလို့ စောဒကတက်စရာ ရှိပါတယ်။ ဟန်တော့ မလုပ်ပါနဲ့ အားနာပါးနာနဲ့ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်လေးတော့ နေသင့်တာပေါ့။ ဦးပွင်းကလည်း လျှာရှည်ချင်လို့ ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ဒကာကြီး၊ ဒကာမကြီးတွေကို ဒါမျိုး မဖြစ်ရအောင် ပြောထားဦးမှလို့ သတိရလာလို့ပါ။”

ကားထွက်ခါနီးသည့်တိုင်း အုပ်စုဖွဲ့ပြီး တသောသောနှင့် ရယ်ကြ၊ မောကြနှင့် မပြီးနိုင်သေးသဖြင့် ‘ခက်တော့တာပဲ ဒီကလေးမလေးတွေဟာ ဟိုမှာ အသုဘရှင်တွေက ကားဘေးနားမှာ ရပ်နေကြတယ်။ သူတို့ပြောနေတာတွေ ကြားသွားမှဖြင့် အားနာစရာတွေ ဖြစ်တော့မှာပဲ၊ သူတို့မှာတော့ သားလူပျိုလေး ဆုံးသွားလို့ ကမ္ဘာမီးလောင်သလို ပူလောင်ပြီး၊ မြိုက်နေအောင် ခံစားနေရရှာမှာ။ ကလေးတွေဆိုတော့ ကိုယ်ချင်းမစာနာတတ်ကြသေးဘူး’ ဟု ဒကာမကြီး တစ်ယောက်က ပြောလိုက်ရာ-

အသက်(၆၀)ကျော်ဝန်းကျင် လောက်ရှိသော အဘွားကြီးက ‘ဟုတ်ပါရဲ့ညီမရယ် အစ်မကြီးတို့ ငယ်ငယ်က ကိုယ့်ရွာမှာ အသုဘတစ်ခုရှိရင် တစ်ရွာလုံး သနပ်ခါးမလိမ်းကြဘူး။ ခုခေတ်က အသုဘပို့သွားတာကလည်း ကြည့်လိုက်ပါဦး။ ပွဲလမ်းသဘင်သွားဖို့ အလှပြင်ထွက်လာတာကျနေတော့တာပဲ။ မင်းသမီးတွေကတောင် သူတို့ကို ရှုံးမှာ။ ညီမရယ် ဒီမှာလည်း ဆရာတော်တစ်ပါးရှိတယ်။ ကြည့်ပြီး ပြောပါဦးကွယ် အစ်မကြီးဖြင့် ဦးပွင်းကို အားနာလာပြီ’

ရှေ့ခန်းမှာ ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး ရှိနေပါလား’ရယ်လို့ သတိမထားဘဲ ရယ်မောမဆုံး ဖြစ်နေကြသဖြင့် မနေသာတော့ဘဲ “သမီးတို့ ရှေ့ခန်းမှာ ဘုန်းဘုန်းလည်းရှိနေတယ်။ နောက်ပြီး ဟိုမှာ အသုဘရှင်တွေကလည်း ရှိနေတော့ ကြားသွားမှဖြင့် အားနာစရာကြီးမို့ တိုးတိုးသာသာ ပြောကြ၊ ရယ်ကြ

ပါကွယ်။ အမေက သမီးတို့ကို အမှတ်တမဲ့မို့ မသိဘဲ ရယ်မိ၊ ပြောမိတာတွေဖြစ်မှာစိုးရိမ်လို့ သတိပေးတာနော် အမေ့ကို စိတ်မဆိုးနဲ့နော်”

“ဟုတ်ကဲ့ အဘွား” ဟု ပြောကာ ငြိမ်ကျသွားသဖြင့် ဒီအဘွားကြီးရဲ့ ဆုံးမတတ်ပုံ၊ အကင်းပါးပုံကို သဘောကျမိပြီး ကျိတ်ပြီး ပြုံးနေမိပါတယ်။ ကလေးတွေ (လူငယ်တွေ)ကို ဆုံးမတတ်ဖို့က လည်း လိုသေးတယ်။ ဒီနေရာမှာ ဘယ်လိုဖြစ်နေကြတာလဲ၊ ကြွက်ကြွက်ကိုညံ့လို့၊ တကတဲတော်၊ ဒါအသုဘပို့သွားမှာနော်၊ အပျော်ခရီးထွက်လာတယ်လို့ ထင်နေကြသလား၊ ဖီးထားလိမ်းထားကြတာကလည်း မင်းသမီးတွေလိုပဲ’ လို့ စိတ်ထဲရှိတိုင်း ပြောချလိုက်မယ်ဆိုရင် မိမိပြောတဲ့စကားကို နားထောင်ဖို့ဝေးစွာ၊ ဒီအဘွားကြီးဟာ ရစ်ကိုရစ်တယ်၊ ဆရာလုပ်တယ်ပေါ့၊ ဂျပန်မူလီကြီးပါကွာ၊ ဒီစကားမျိုး ရန်ကုန်မှာ လာမပြောနဲ့၊ တောမှာ သွားပြောလို့ ပြောပြီး၊ အရွဲ့တိုက်ပြီး ဆူဆူညံညံဖြစ်အောင် ပိုပြီးလုပ်ကုန်ကြမှာ သေချာပါတယ်။ စကားပုံ ရှိတယ်လေ၊ ‘ဟုတ်တာဆို နာလိုခံခက် ဒေါသထွက်’ တဲ့။

“ဦးပွင်းရဲ့ ယောဂီ ဒကာမကြီးများ အသက်ကြီးလာရင် လူငယ်တွေ မမုန်းအောင်နဲ့ မိမိဆုံးမတဲ့စကားကို လူငယ်တွေလိုက်နာချင်အောင် ပြောတတ်ဖို့ အရေးကြီးကြောင်း သတိပေးပါရစေ။ ဒကာမကြီးတို့ မနေ့က အသုဘကားပေါ်မှာ ကလေးတွေကို ဆုံးမတဲ့ ဒကာမကြီးကို အတုယူရမယ်၊ လူငယ်တွေ အမုန်းလည်း မခံရ။

ကိုယ့်စကားလည်း နားထောင်အောင်ပေါ့။ ဦးပဉ္စင်းက လက်စနဲ့မို့ ပြောထားတာပါ။ တချို့ အသက်ကြီးလာလျှင် မဆုံးမတတ်တော့ ကလေးတွေ မုန်းတဲ့အဘွားကြီး တွေ ဖြစ်တတ်တယ်။ ဘယ်နှယ်လဲ စောစောက ဦးပဉ္စင်းပြောတဲ့ ဒကာမကြီးကို အတုမယူသင့်ဘူးလား”

“အတုမယူသင့်ပါတယ် ဘုရား”

“တရားနာပရိသတ် အပေါင်းတို့၊ ဦးပဉ္စင်းတို့ ကားစီးပြီး ရေဝေးကို အသုဘပို့သွားနေကြတာ မရောက်သေးဘူးနော်၊ ကားက စထွက်လာပြီး ရန်ကင်း(၁၂)လုံး တန်းမှ ကံဘဲကို ကျော်သွားပြီး ဝေဇယန္တာလမ်းထဲ ချိုးဝင်လာပါပြီ။ မကြာခင်မှာပဲ ဦးပဉ္စင်းဘေးနားက အသက်(၇၀)ကျော် အဘိုးကြီး နှစ်ဦး၏စကားကို ကြားရတာ အံ့ဩလောက်စရာ ဖြစ်နေလို့ နားစွင့် ကြည့်လိုက်မိတယ်”

အဘိုးကြီးတစ်ယောက်က- “ညနေဘက်ကျရင် ရေချိန်ကိုက်သေးလား”

“ကိုက်သလားမမေးနဲ့ အခု ပင်စင်ယူပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ညနေဘက်ကျမှရယ်လို့ သတ်မှတ်မနေတော့ပါဘူး။ အလုပ်လည်း သွားစရာ မလိုတော့၊ မိုးလင်းခါစကတည်းက ရေချိန်ကိုက်နေတာပဲ။ ဒါလေးကတော့ မမှီဝဲလို့မရဘူးလေ။ ကျွန်တော့် အတွက်ကတော့ အသက်ရှည်ဆေးပဲဗျ”

“ခင်ဗျားရော ဆက်လုပ်သေးလား”

“ဆက်လုပ်တာပေါ့ ဒါပေမယ့် နောင်ကြီးလောက်တော့

များလို့မရဘူးဗျ။ အိမ်က ကလေးတွေအမေက သူ့ကိုယ်တိုင်တိုက်တော့ (၂)ပက်၊ (၃)ပက်လောက် ပါပဲဗျာ”

“ဟား-ဟား၊ ကျုပ်အိမ်က အဘွားကြီးကတော့ ဒီသေဆေးကိုပဲ နေ့တိုင်းမျိုနေတော့တာပဲ။ အသည်းဆန်ခါပေါက်ဖြစ်ပြီး မြန်မြန်သေပါစေတဲ့လေ၊ မေတ္တာတွေ ပို့နေတော့တာပဲ”

“ခင်ဗျားကလည်း ကြိမ်ဆဲလေ၊ သေခဲလေပဲမဟုတ်လား”

“ဟုတ်သမှ သိပ်ဟုတ်ပေါ့၊ ရင်ထဲကပါလို့ ပြောတဲ့စကားမှ မဟုတ်တာ၊ ကျုပ်ကလည်း ကျုပ်မိန်းမအကြောင်းသိနေတော့၊ ကြိမ်ဆဲတယ်မထင်ပါဘူး။ ပန်းနှင့် ပေါက်သလိုပါပဲ၊ သူပဲလေ၊ အမြည်းမပါဘဲ သောက်ရင် အသည်းကျွမ်းမှာ စိုးရိမ်လို့ဆိုပြီး အရက်နှင့်မြည်းဖို့ အမြည်းတွေ ကြော်လှော်ပေးလိုက်ရတာ မမောနိုင် မပန်းနိုင်ပါပဲ၊ နေ့ရှိသရွေ့ပဲဗျ။ မိန်းမတွေဗျာ၊ ဒီလိုချည်းပဲ ထင်ပါရဲ့”

“သူတို့ ဒီလိုပြောဆိုနေတာကို ကြားရပါတယ်။ တရားနာပရိသတ်အပေါင်းတို့၊ အရက်သမား စကားများ မှတ်သားလောက်ပါပေတယ်။ အသည်းဆန်ခါပေါက်ဖြစ်ပြီး မြန်မြန်သေပါစေလို့ ကြိမ်ဆဲတာကိုပဲ ပန်းနှင့်ပေါက်သလိုပဲတဲ့၊ ယခု သူတို့အသက်က (၇၀)ကျော်နေပြီနော်၊ ရှေ့ဆက်ပြီးဘယ်အရွယ်ထိ မိုက်တွင်းနက်နေဦးမှာလဲ မတွေးရဲဘူးနော်၊ ဦးပဉ္စင်းကတော့ သူတို့နှစ်ယောက် အသုဘပို့သွားတဲ့ကားပေါ် တက်စီးလာပြီး အရက်အကြောင်းတွေ ပြောနေတော့၊ သေဖို့နီးနေပါလားလို့

လည်း သတိမထားတော့၊ သူတို့နဲ့ လိုက်လျောတဲ့ နာမည်လေး ပေးလိုက်ချင်ပါရဲ့ ‘သေမင်းကို စိန်ခေါ်ရဲသူ’လို့ မကောင်းဘူးလား၊ ဒီနာမည်နဲ့ ဒီအဘိုးကြီးတွေ မလိုက်ပေဘူးလား”

“ဒီပရိသတ်ကြီးထဲမှာ ဒကာကြီးတွေကို အရက်မြည်းလုပ်ပေးရတဲ့ ဒကာမကြီးတွေရော ပါသေးလား၊ မပါလောက်ပါဘူးနော်။ တရားနာပရိသတ်အပေါင်းတို့ လူ့သက်တမ်းက (၇၅)နှစ်တမ်းပဲရှိတော့တာ။ ဒီအဘိုးကြီးတွေကို တခြားအချိန်တွေဆိုရင် မပြောလိုပါဘူး။ ဒီနေ့ ဒီအချိန်ဟာ ‘တို့မြေးလေးလောက်သာ ရှိသေးတဲ့ ကလေးတောင် ဆုံးပြီ၊ တို့ဆိုလျှင် လူ့ဘဝမှာ ဆက်နေဖို့ အချိန်သိပ်ပြီး မကျန်တော့ဘူး။ ဘဝကူးကောင်းအောင် ဒါနု၊ သီလု၊ ဘာဝနာမှ လေးတွေ ပြုထားတော့မှဆိုတဲ့ သတိတရားလေး ဝင်စေချင်တာပါ။ ယခုသွားနေတာကလည်း အသုဘပို့ဖို့ သုသာန်ကို သွားနေတာလေ၊ ဒီအချိန်လေးအတွင်းမှ သတိမထားမိကြဘူး၊ ဒီအရွယ်ကြီးအထိ ကံငါးပါးထဲမှ အဆိုးရွားဆုံး သိက္ခာပုဒ်ကြီးကို ကျူးလွန်နေကြပြီ၊ သူတို့ ကျူးလွန်နေတာကို မပြောသင့်တဲ့ နေရာမှာ ပြောနေကြတာဟာ သင့်လျော်ပါ့မလား”

“မသင့်လျော်ပါဘူးဘုရား”

“ကံငါးပါးထဲမှာ အဆိုးရွားဆုံးဆိုတာက အဲဒီ အရက်သောက်ထားတဲ့သူဟာ ကျန်တဲ့သိက္ခာပုဒ် (၄)ခုလုံးကို ကျူးလွန်ဖို့ ဝန်မလေးတော့ဘူး။ သူတို့ကိုယ်တိုင်ကမှ ဒီအရွယ်ထိ ဒီလောက်တောင် ဖြစ်နေ

ကြရင် သူတို့ရဲ့ သားသမီးမြေးမြစ်
တွေကို ဘဝမှာ လမ်းကြောင်း
ဖြောင့်ပြီး မှန်မှန်လျှောက်နိုင်ဖို့
လမ်းညွှန်မှု ပေးနိုင်ပါဦးမလား”
“မပေးနိုင်တော့ပါဘူး
ဘုရား”

“ဦးပဉ္စင်းကတော့ သူတို့ ရဲ့
မျိုးဆက်သစ်တွေကလည်း ဘမျိုး
ဘိုးတူ ပုလင်းနှင့်ဖန်ခွက်နဲ့ ဆိုတာ
တွေ ဖြစ်ကုန်တော့မှာပေါ့။ တရားနာ
ပရိသတ်အပေါင်းတို့၊ အသုဘပို့
သွားတဲ့ ကားပေါ်မှာ အဘိုးကြီး
တွေက အရက်အကြောင်း ပြောသလို
အဘွားကြီးတွေကျတော့လည်း
သမက်အကြောင်း ပြောကြပြန်တယ်
ဗျာ။ သမက်အကြောင်း ပြောတယ်
ဆိုတာထက် သမက်ပြိုင်ပွဲ ကျင်းပ
နေတယ်လို့ပြောမှ ပိုပြီး ဆီလျော်
မှာပါ။ ‘ကျွန်မ သမက်က နိုင်ငံခြား
တောင် သွားစရာမလိုပါဘူး။ ဒီနိုင်ငံ
မှာပဲ အစိမ်းတွေ ရတာဆိုတော့
တိုက်ကို တစ်လုံးပြီး တစ်လုံး၊
ကားကို တစ်စင်းပြီး တစ်စင်း ဝယ်
နိုင်တာ၊ ကျွန်မကို ဥပုသ်စောင့်သွား
ရင် မတူးကြီးနှင့် လိုက်ပို့တာ’

တရားနာပရိသတ်တို့ရေ၊
မတူးဆိုတာက လူနာမည်လား၊
ကားနာမည်လား ဦးပဉ္စင်းတို့တော့
မကြားဖူးပါဘူး။ နောက်တစ်ယောက်
ကလည်း အားကျမခံပါပဲ ‘ကျွန်မ
သမက်က နိုင်ငံခြားတော့ သွားရ
တယ်။ တစ်လကို ဒေါ်လာ (၃၀၀၀)
လောက် ရတာဆိုတော့ ကျွန်မသမီး
မှာ လိုလေသေး မရှိပါပဲ။ စိန်မရှား၊
ရွှေမရှား၊ ငွေမရှားပါပဲ’ တဲ့။

တရားနာပရိသတ်အပေါင်း
တို့၊ ဦးပဉ္စင်းရဲ့ ဒကာရင်း၊ ဒကာမ
ရင်းတွေဖို့ ပြောတဲ့လက်စနဲ့ပြော

ထားချင်ပါတယ်။ အသုဘပို့သွား
ရင်းနဲ့ အသုဘကားပေါ်မှာ သား၊
သမီး၊ မြေးချင်းပြိုင်၊ သမက်ချင်း
ပြိုင်၊ အမျိုးသားချင်းပြိုင်တာတို့၊ စိန်
အကြောင်း၊ ရွှေအကြောင်း၊ ဒေါ်လာ
အကြောင်း၊ ကားအကြောင်းတွေ
မပြောမိကြပါစေနဲ့။ သူများတွေ
ပြောချင်လည်း ပြောကြပါစေ။
ဦးပဉ္စင်းရဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမကြီးတွေ
ကျတော့ ရိပ်သာထဲလာပြီး တရား
နာကြ၊ တရားအားထုတ်နေကြတဲ့
ယောဂီတွေဆိုတော့ ပိုပြီး ဆင်ခြင်
ရမှာပါ။

ယခုသွားနေတာက
ရေဝေးသုသာန်ကို အသုဘပို့ဖို့
သွားနေတာဆိုတော့ ငါလည်းပဲ
ဒီလမ်းက တစ်နေ့ကျရင် သွားကို
သွားရမှာပါလားဆိုတာ သတိသံဝေဂ
လေး ရကြရမှာပါ။ ဟိုတစ်လော
လေးက ရန်ကင်းကပါပဲ။ ၁၉-၁၀-
၂၀၀၂ (စနေနေ့)က ဒေါ်ခင်ခင်ဆိုတဲ့

မရုဏာနုသတိဘာဝနာကို
တစ်နေ့မပြတ်
သတိရလျှင်ရတိုင်း
စီးပြန်းနေတဲ့ သူဟာ
စောစောကပြောတဲ့
မြေဆိုးခွေးရှူး
အစရှိသည်တို့နဲ့
တွေ့တဲ့အခါ
တုတ်၊ ဓား၊ လက်နက်
ကိုင်ဆောင်ထားသူတွေဟာ
မကြောက်မရွံ့
နောက်မတွန့်ရသလိုပါပဲ။

ဒကာမကြီးဆုံးလို့၊ ဒေါ်လှလှဝင်း ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးက အသုဘ လိုက်ပို့တယ်လေ။ အဲဒီနေ့က ကား ပေါ်ကမဆင်းနိုင်တဲ့ အဘွားကြီး တွေကိုတောင် သူက ကူညီပြီး တွဲချ ပေးသေးသတဲ့၊ ပြန်လာပြီး အဲဒီနေ့ ညမှာပဲ ဆုံးသွားတယ်လေ။ ဘယ် လောက်များ ကြောက်ဖို့ကောင်း သလဲ။ နေ့ခင်းပိုင်းက ငါ ဒီနေ့ည ကျရင် သေရမယ်လို့ ထင်ပါ့မလား။ ဦးပဉ္စင်းက ကြောက်လန့်ပြီး သတိ သံဝေဂရစေချင်လို့ ပြောတာပါ။ အဲဒီတော့ ဆင်ခြင်နုလုံးသွင်းနိုင် အောင်လို့ ကျေးဇူးတော်ရှင်မင်းကွန်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဆောင်ပုဒ် ကလေးတွေ စီပြီး ဆုံးမခဲ့တာပေါ့။

ငါသည် မုချကေန အမှန် သေရမည်၊ အချိန်ပိုင်းသာလိုတော့ သည်။

ငါနှင့်ရွယ်တူ၊ ငါ့အောက် လူ၊ ကြီးသူ သေကြများလှပြီ။

ခဏမစဲ၊ အိုစမြဲ၊ ငါလည်း အိုရမည်။

ခဏမစဲ၊ နာစမြဲ၊ ငါလည်း နာရမည်။

ခဏမစဲ၊ သေစမြဲ၊ ငါလည်း သေရမည်။

မအိုပါလို့၊ ငါကဆိုလည်း၊ ဆိုတိုင်းမရ၊ အိုကြရ၊ အနတ္တခန္ဓာ ကိုယ်။

မနာပါလို့၊ ငါကဆိုလည်း၊ ဆိုတိုင်းမရ၊ နာကြရ၊ အနတ္တခန္ဓာ ကိုယ်။

မသေပါလို့၊ ငါကဆိုလည်း၊ ဆိုတိုင်းမရ၊ သေကြရ၊ အနတ္တ ခန္ဓာကိုယ်။

တစ်နေ့ ကုန်ပြန်၊ ငါ့ရုပ် နာမ်၊ သေရန် တစ်ရက်နီးလာပြီ။

တစ်လကုန်ပြန်၊ ငါ့ရုပ်နာမ် သေရန် တစ်လနီးလာပြီ။ တစ်နှစ်ကုန်ပြန်၊ ငါ့ရုပ်နာမ်၊ သေရန်တစ်နှစ်နီးလာ ပြီ အစရှိသည်ပေါ့။ မရဏာနုဿတိ ဘာဝနာကို စီးဖြန်းစေချင်လို့ ဆုံးမ ခဲ့တာ အများကြီးပါ။ အချိန်က တစ်နာရီပဲ တရားဟောခွင့်ရတာမို့၊ မရဏာနုဿတိဘာဝနာ ဆောင် ပုဒ်စီပြီး ဆုံးမထားခဲ့တာ အများ ကြီးပါပဲ”

“အဲဒီ မရဏာနုဿတိ ဘာဝနာက ကားပေါ်မှာရော၊ အလောင်းစင်နား ရောက်တဲ့အခါ မှာပါ စီးဖြန်းကြရမှာပါ။ ဒါတွင် မကသေးပါဘူး။ အိမ်ရောက်တဲ့အခါ သတိရလျှင် ရတိုင်းလည်း စီးဖြန်း နေပါတဲ့။ ဘုရားကဟောခဲ့တာနော်။ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးနဲ့ သင့်လျော်တယ်။ နေ့စဉ်မပြတ် သတိရလျှင် ရတိုင်း အဲဒီမရဏာနုဿတိဘာဝနာ မပြတ် စီးဖြန်းတဲ့ အာဠဝိပြည်က ရက်ကန်း သည်မလေးဆိုတာ ကြားဖူးကြပါ လိမ့်မယ်။ ဘုရားရှင်က မေးတဲ့ ‘ချစ်သမီး၊ ဘယ်ကလာခဲ့တာလဲ၊ ဘယ်ကိုသွားမှာလဲ၊ မသိဘူးလား၊ သိပြီလား’ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းတော်တွေ ကို မရဏာနုဿတိဘာဝနာ စီးဖြန်း ထားခဲ့လို့သာ ဘုရားရှင်၏အလိုကျ ပြေဆိုနိုင်ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရက်ကန်းသည်မလေး၊ ပဋ္ဌာစာရီ၊ ကိသာဂေါတမီ ထေရီ စသူတို့ဟာ အဲဒီမရဏာနုဿတိ ဘာဝနာကို စီးဖြန်းခြင်းကြောင့်သာ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြတာပါ။ အဲဒီလို စီးဖြန်းသင့်တာဟာ ဘာသာမရွေး၊ လူမျိုးမရွေး၊ ဆင်ခြင်ထိုက်၊ ပွားများ ထိုက်တာပါ။ အဲဒီ မရဏာနုဿတိ

ဘာဝနာကို အမြဲတစေ စီးဖြန်းထား ရင် ချစ်ခင်နှစ်သက် သံယောဇဉ် ဖြစ်နေရတဲ့သူတွေနဲ့ မလွဲမရှောင် သာလို့ ကွေကွင်းရတဲ့အခါ၊ မိမိ ကိုယ်တိုင် သေဘေးနှင့် ကြုံလာတဲ့ အခါမှာ အားကိုးစရာ လက်နက် ကောင်းကြီးသဖွယ်ပါပဲတဲ့။ ဥပမာ မရှောင်သာတဲ့ လမ်းထဲမှာ မြွေဆိုး တို့၊ ခွေးရှူးတို့လို ရန်သူနဲ့ ပက်ပင်း တိုးတဲ့အခါ လက်ထဲမှာ တုတ်၊ ဓား၊ လက်နက်ကိုင်ဆောင်ထားသူတွေ ဟာ ရင်ဆိုင်ရဲပြီး တုတ်၊ ဓား၊ လက်နက်မပါတဲ့သူဟာ ငယ်သံပါ အောင် အော်ဟစ်ပြီးတော့ မိမိ လည်း ပြေးလို့မလွတ်နိုင်သလို ပါပဲ တဲ့။

ဆိုလိုတာကတော့ မရဏာ နုဿတိဘာဝနာကို တစ်နေ့မပြတ် သတိရလျှင်ရတိုင်း စီးဖြန်းနေတဲ့ သူဟာ စောစောကပြောတဲ့ မြွေ ဆိုး၊ ခွေးရှူးအစရှိသည်တို့နဲ့ တွေ့ တဲ့အခါ တုတ်၊ ဓား၊ လက်နက် ကိုင် ဆောင်ထားသူတွေဟာ မကြောက် မရွံ့နောက်မတွန့်ရသလိုပါပဲ။ မရဏာ နုဿတိ ဘာဝနာကို အသုဘပို့တဲ့ ကားပေါ်မှာရော၊ အလောင်းစင်နား ရောက်တဲ့အခါမှာရော၊ အိမ်မှာပါ၊ နေ့စဉ်ပွားများရင် သေမင်းကို ရဲရဲ ရင်ဆိုင်ရဲတဲ့ လက်နက်ကောင်းရှိနေ သလိုဖြစ်ပြီး၊ အဲဒါမှလည်း မသာ တစ်ခေါက် ပို့လိုက်ရတာ၊ ကျောင်း ဆယ်ခေါက်သွားတဲ့ ကုသိုလ်နဲ့ညီတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေ တိုးပွားမှာပါလို့ ဦးပဉ္စင်းက စေတနာထားပြီး ဟော ကြားလိုက်ပါတယ်။ တရားနာ ပရိသတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်း တို့။ ။”

■ တင်တင်ဝင်း(ဗိုလ်ချိုမြေ)

သိမ်ဝင်ပုတီး တန်ခိုးကြီးသလား

ဝနဝါသီ-အရှင်ဝါသေဠာဘိဝံသ

ပေါင်မြို့နယ် ကျုံကရွာ သပိတ်အိုင်တောရ ကျောင်းတိုက် သိမ်တော်မြတ်အတွင်း၌ သံဃာတော်များ စုဝေး၍ ရောက်ရှိနေကြလေပြီ။ အချိန်ကာလကား ၁၉၉၆-ခုနှစ်၊ ဧပြီလ(၁၁)ရက်နေ့၊ ညနေငါးနာရီခွဲခန့်ဖြစ်လေသည်။ ပဉ္စင်းတက်မည့် ရဟန်းလောင်း (၂၅)ပါးခန့်လည်း အဆင်သင့်ရောက်၍ နေကြလေပြီ။ အရှင်သည်လည်း သပိတ်အိုင်တောရမှာ ဓမ္မာနုပဿနာ တရားစခန်းပွဲ ဟောပြောပြသပေးရန် ရောက်ရှိနေပေသည်။ ရပ်ဝေးရပ်နီး အသီးသီးမှ ရဟန်းရှင်လူ ယောဂီသူတော်စင်များသည်လည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ တောရကျောင်းသို့ တဖွဲဖွဲရောက်၍ လာကြပေသည်။

ရန်ကုန်၊ ပဲခူး အစရှိသော မြို့ကြီးများမှ အမျိုးသားယောဂီများသည် ယခုကဲ့သို့ သင်္ကြန်ရက်အတွင်းဝယ် ရဟန်းဝတ်ပြီး တရားဝင်အားထုတ်လေ့ရှိကြပေသည်။ သိမ်တော်မြတ်အတွင်း ရဟန်းခံ ကံဆောင်မှုကိစ္စပြီးသော် ယောဂီသူတော်စင်များက သိမ်ဆင်း

လောင်းလှူပူဇော်ကြလေသည်။ သိမ်ဆင်းလောင်းလှူပွဲပြီးဆုံးသော် ဤအရှင်၏အထံသို့ အသက်ငါးဆယ်ခန့်ရှိ ဒကာကြီးတစ်ယောက်သည် ဖောင်းကား၍နေသော လွယ်အိတ်ကြီးကို လွယ်ပြီး ရောက်ရှိလာသဖြင့်-

“ဒကာကြီး-ဘယ်ကလာတာလဲ”

“တပည့်တော် ပဲခူးက လာပါတယ်ဘုရား၊ ဒီရက်အတွင်းမှာ အလုပ်အားရက် နည်းနည်းရလို့ သားတွေကို ပဉ္စင်းတက်ပေးပြီး တပည့်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း တရားစခန်းဝင်မလို့ပါဘုရား”

“အချိန်ရသလို အခွင့်သာသလို ကြိုးစားပြီး ကုသိုလ်ပြုသွားပေါ့လေ၊ ဒီကုသိုလ်တွေပဲ ကိုယ့်နောက်ပါမယ်မဟုတ်လား”

“မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်က အလုပ်သိပ်များ တယ်ဘုရား၊ ဒီရက်ထဲမှာတော့ ဆိတ်ငြိမ်တဲ့ တောရကျောင်းလာပြီး ကုသိုလ်တွေ အများကြီးယူသွားရမှာပေါ့ဘုရား”

“ဒကာကြီးလွယ်အိတ်ထဲမှာ ဘာတွေ ထည့်ထားတာလဲ၊ ဖောင်းကားနေတာပဲ”

“သိမ်ဝင်ပုတီးတွေပါဘုရား၊ တပည့်တော် သူငယ်ချင်းတွေက တပည့်တော်သားတွေ ပဉ္စင်းခံမယ်ဆိုတာသိလို့ သူတို့ မလိုက်နိုင်တာကြောင့် ပုတီးတွေကို သိမ်ဝင်သပိတ်ထဲ ထည့်ပေးပါဆိုလို့ တပည့်တော် ယူလာ

တာဘုရား။ ပုတီးအကုံး ငါးဆယ်လောက်ပါတယ်ဘုရား။ အခုနတောင် အဘွားကြီးတစ်ယောက်က တစ်ခုလောက် ပေးပါဆိုပြီး လာတောင်းသေးတယ်။ သူများပစ္စည်းတွေ ဆိုတော့ တပည့်တော် ဘယ်ပေးလို့ဖြစ်မလဲဘုရား”

“ဒါနဲ့၊ နေစမ်းပါဦး၊ အဲဒီသိမ်ဝင်ပုတီးကို လူတွေက ဘာလို့ကြိုက်နေ၊ မက်မောနေကြတာလဲ”

“သိမ်ဝင်ပုတီးက အစွမ်းထက်တယ်လို့ ပြောကြ တာပဲဘုရား။ အထူးသဖြင့် စုန်းပြုစားခံရတဲ့သူတွေ၊ သရဲ ပူးတဲ့သူတွေဆိုရင် သိမ်ဝင်ပုတီးကို ရေစိမ်ပြီး တိုက်ပေး လိုက်ရင်၊ မျက်စဉ်းခတ်ပေးလိုက်ရင် ချက်ချင်းပဲ ဟကတိ အတိုင်း အကောင်းပြန်ဖြစ်သွားတယ် ပြောတာပဲဘုရား။ အရှင်ဘုရားတို့တော့ ပိုပြီးသိမှာပေါ့ဘုရား”

“ဟင်-ဒကာကြီးက ဘုန်းကြီးကိုတောင် ပြန်ပြီး ပြဿနာလုပ်နေပြန်ပြီ”

“ပြဿနာလုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ အရှင် ဘုရားတို့က သိမ်အကြောင်းတွေ ပုတီးအကြောင်းတွေကို တပည့်တော်တို့ထက် ပိုပြီးသိတာကိုးဘုရား”

“ဒီလိုဆိုရင် ဘုန်းကြီးသိသလောက် ပြောပြ မယ်၊ ဒကာကြီးနားထောင်မလား”

“အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“သိမ်ဆိုတာ ‘သီမာ’ဆိုတဲ့ ပါဠိစကားကနေ ဆင်းသက်လာတဲ့ ဝေါဟာရပဲဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား၊ မြန်မာလို အဓိပ္ပါယ် ရှင်းရှင်း မိန့်ပါဘုရား”

“နယ်ပယ်အပိုင်းအခြားလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ် ဒကာကြီး၊ အခြားအခြားနေရာတွေနဲ့ မပတ်သက်တဲ့ သီးခြားနယ်ပယ်တစ်ခုလို့ ဆိုလိုတယ်”

“တပည့်တော်ကို ဆရာတော်တစ်ပါးက ‘သင်္ကန်း မှာ ကထိန်၊ ကျောင်းမှာ သိမ်’လို့ အမိန့်ရှိဖူးထားတယ် ဘုရား”

“ဟုတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးလည်း အဲဒါကိုပြောမလို့ ပဲ၊ ဒကာ-ဒကာမတွေက ရဟန်းတော်တွေအတွက် သင်္ကန်းဆက်ကပ်လှူဒါန်းတဲ့နေရာမှာ ကထိန်သင်္ကန်းက အမြတ်ဆုံးလို့ဆိုတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကထိန် ခင်းလိုက်ရတဲ့ ကိုယ်တော်မှာ ဝိနည်းဆိုင်ရာ ပြစ်မှု(၅)မျိုး ကနေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ရရှိသွားလို့ပါပဲ။ အခြား သင်္ကန်းတွေမှာတော့ ဒီလိုအကျိုးတရားမျိုး မရနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ကထိန်သင်္ကန်းကို မြတ်တယ်လို့ ပြောတာပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“သိမ်-ဆိုတာကလည်း ဘုရားသာသနာမှာ အလွန်အရေးပါ၊ အရာရောက်တဲ့ နေရာဌာနတစ်ခုဖြစ် တယ်။ ရဟန်းတော်အရှင်မြတ်တွေဟာ လပြည့်ဥပုသ်၊ လကွယ်ဥပုသ်နေ့များမှာဆိုရင် သိမ်ထဲမှာ စုရုံးပြီး ဥပုသ် ကံကို ဆောင်ရွက်ကြရတယ်။ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ မှာဆိုရင်လည်း သိမ်ထဲမှာပဲ စုဝေးပြီးတော့ ပဝါရဏာကံကို ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်ကြရတယ်။ တစ်စုံတစ်ယောက်ဟာ ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်ကို အလိုရှိတယ်ဆိုရင်လည်း ဒီသိမ်ထဲ မှာပဲ ဝင်ရောက်ပြီးတော့ ပဉ္စင်းဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက် ကြရတယ်။ သံဃာတော်တွေက ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာ ရွတ်ပြီး ကံဆောင်ပေးမှ ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ် ရောက်တယ်။ ဒီပြင် သံဃာကိစ္စတော်တော်များများကိုလည်းပဲ သိမ်ထဲ မှာပဲ ဆောင်ရွက်ကြရတာ ရှိပါသေးတယ်။ သိမ်မှတစ်ပါး အခြားနေရာတွေမှာ ဆောင်ရွက်လို့မရတဲ့ ကိစ္စတွေ သာသနာမှာ အများကြီးပဲရှိတယ်။ အဲဒီလို သာသနာ တော်မှာ အရေးပါ အရာရောက်ဆုံးနေရာတစ်ခုဖြစ်တာ ကြောင့်လည်း သိမ်ကျောင်းဟာ အခြားအဆောက်အအုံ တွေထက် မြတ်တယ်လို့ ယူဆကြပြီးတော့ ‘ကျောင်းမှာ သိမ်’လို့ ပြောဆိုနေကြတာပါပဲ”

“အဲဒီလို မြင့်မြတ်တဲ့ သိမ်ထဲမှာ မြတ်သော အကျင့်ရှိတဲ့ ဆရာတော်တွေက ဂါထာတွေနဲ့ မန်းမှုတ် ပေးလိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့် သိမ်ဝင်ပုတီးဟာ အစွမ်း ထက်မြက် တန်ခိုးကြီးတယ်လို့ ယူဆနေကြတာလား ဘုရား”

“နေဦးဒကာကြီး၊ ဘုန်းကြီးပြောတာကို ဆုံး အောင် နားထောင်၊ ရဟန်းခံတဲ့အမှုပြုတဲ့အခါမှာ သိမ် ထဲမှာ ရဟန်းလောင်းကို သံဃာတော်အရှင်မြတ်တွေက ပိုင်းပြီး ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာနဲ့ ရွတ်ဖတ်ပြီး ရဟန်းအဖြစ် ရောက်အောင် ချီးမြှောက်ပေးကြရတယ်”

“သံဃာတော်တွေက ကမ္မဝါစာဖတ်ပေးလိုက် လို့ ရဟန်းလောင်းရဲ့သပိတ်ထဲက သိမ်ဝင်ပုတီးက အစွမ်း ထက်တာလားဘုရား”

“ဟင်-ဒကာကြီးကလည်း သိမ်ဝင်ပုတီးပဲ ပြော နေတယ်၊ သေသေချာချာ နားထောင်စမ်းပါ၊ ဘုန်းကြီး စကားဆုံးရင် သိမ်ဝင်ပုတီးဟာ ဘယ်လောက်အစွမ်း ထက်တယ်၊ မထက်ဘူးဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိလာ လိမ့်မယ်၊ ရဟန်းခံတဲ့အခါမှာ သံဃာတွေ ရွတ်ဖတ်နေတဲ့

ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကို ဒကာကြီး သိသလား”

“တပည့်တော် ဘယ်သွားပြီး သိမှာလဲဘုရား”

“ဥတ်ကိုတစ်ကြိမ်၊ ကမ္မဝါစာကို သုံးကြိမ်၊ ပေါင်းတော့ လေးကြိမ်ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို လေးကြိမ်ရွတ်ဖတ်ပေးရတဲ့ ကမ္မဝါစာကို ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာလို့ခေါ်တယ်။ ဥတ်ဆိုတာက ဥတ္တိဆိုတဲ့ ပါဠိဝေါဟာရကနေ ဆင်းသက်လာတဲ့ စကားပဲ။ မြန်မာလိုတော့ ‘သိစေခြင်း’ လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ ‘ကမ္မဝါစာ’ဆိုတာက သံဃာတော်တွေရဲ့ အခုပြုလုပ်ရတဲ့ အမှုကိစ္စကို ပြောကြားလျှောက်ထားခြင်းလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်”

“နည်းနည်းတော့ အဓိပ္ပါယ် ရှုပ်သလိုပဲဘုရား”

“ဒါဖြင့်ရင် နားထောင်ဦး၊ အခုနသိမ်ထဲမှာ ရဟန်းခံတော့ သံဃာတော်တွေက ရဟန်းလောင်းရဲ့ အနားကနေ သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဃော စသည်ဖြင့် ရွတ်ဆိုနေကြတာ ကြားတယ်မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ၊ ကြားပါတယ်ဘုရား”

“ဒီစကားရဲ့အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ‘အရှင်မြတ်တို့ဘုရား၊ သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည် တပည့်တော်ရဲ့ လျှောက်ထားတဲ့စကားကို နားစိုက်တော်မူပါ။ ‘နာဂ’ အမည်ရှိတဲ့ ပွင်းလောင်းဟာ ‘အရှင်တိဿ’ အမည်ရှိတဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာရဲ့ တပည့်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပွင်းလောင်းမှာ ရဟန်းအဖြစ်ကို တားမြစ်တတ်တဲ့ အပြစ်တွေကလည်း ကင်းစင်နေပါတယ်။ သပိတ်တစ်လုံးနဲ့ သင်္ကန်းသုံးထည်လည်း အပြည့်အစုံပါလာပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင် သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းက ပွင်းလောင်း နာဂကို ရဟန်းအဖြစ် ရောက်အောင် ချီးမြှောက်တော်မူကြပါရန် ကြိုတင်ပြီး အသိပေးပါတယ်ဘုရား’ လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီအထိ စကားရပ်ကို ကြိုတင်ပြီး အသိပေးတဲ့ စကားရပ်ဖြစ်တာကြောင့် ဥတ္တိ(ဥတ်)လို့ ခေါ်တယ်”

“အဲဒီလို အမိန့်ရှိမှ တပည့်တော် နားလည်မှာ ပေါ့ဘုရား”

“ဆက်နားထောင်ဦး၊ ကမ္မဝါစာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ပြောရဦးမယ်။ ‘သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့ဘုရား၊ ပွင်းလောင်း နာဂကို သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းက ရဟန်းအဖြစ်ရောက်အောင် ချီးမြှောက်နေပါပြီ။ အဲဒီလို နာဂကို ပွင်းလောင်းရောက်အောင် ချီးမြှောက်ပေးမှုကို သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းက သဘောတူလျှင် ဘာမျှ မပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူပါဘုရား၊ အကယ်၍

သဘောမတူပါလျှင် သဘောမတူကြောင်း ပြောဆို ကန့်ကွက်တော်မူပါဘုရား။ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် တပည့်တော် လျှောက်ထားပါတယ်ဘုရား။ သဘောတူလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူပါ။ သဘောမတူလျှင် သဘောမတူကြောင်း ပြောဆိုကန့်ကွက်တော်မူပါဘုရား။ သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းက သဘောတူညီသောကြောင့် အခုလို ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူတယ်လို့ တပည့်တော်အသိအမှတ် ပြုပါတယ်ဘုရား’ အဲဒါက ကမ္မဝါစာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပေါ့။ သိမ်ထဲမှာတော့ သံဃာတွေက ပါဠိဘာသာနဲ့ ရွတ်ဖတ်သွားကြတယ်။ အဲဒီလို ရွတ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကမ္မဝါစာရဲ့ အဆုံး သုံးကြိမ်မြောက်မှာ ‘သော ဘာသေယျ’ ဆိုတဲ့ ပုဒ်အက္ခရာရဲ့အဆုံးမှာ ပွင်းလောင်းက ရဟန်းဖြစ်သွားတယ်”

“ဒီလိုဆိုရင် အခုပွင်းခံတဲ့ ကမ္မဝါစာမှာ ပုတီးတို့၊ လက်ဖွဲ့တို့၊ ပဝါတို့ကို သိဒ္ဓိတက်လာအောင် မန်းမှုတ်ပေးထားတယ်ဆိုတဲ့ စကားမပါဘူးပေါ့ဘုရား”

“မပါဘူးလေ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“တပည့်တော်ရဲ့သူငယ်ချင်းတွေက ပွင်းခံတဲ့ အခါ သိမ်ဝင်သပိတ်ထဲမှာ ပုတီးတို့၊ လက်ဖွဲ့တို့၊ လက်ကိုင်ပဝါတို့ စသည်ဖြင့် အဆောင်တစ်ခုခုကို ထည့်ပေးရတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေ ကမ္မဝါစာဖတ်လိုက်ရင် အဲဒါတွေဟာ သိဒ္ဓိဝင်သွားတယ်တဲ့ဘုရား”

“အချို့ကတော့ သိမ်ထဲမှာ ဘုန်းကြီးတွေ ကမ္မဝါစာကို ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျ ရွတ်ဖတ်နေတာကို ဂါထာမန်းမှုတ်နေတယ် ထင်ကြတယ်။ မန္တန်၊ မန္တရားတွေ မန်းမှုတ်တာ၊ လက်ဖွဲ့အဆောင်တွေ စီရင်တာဟာ သာသနာအပြင်ပက တန္တရဝါဒ၊ မန္တရဝါဒကနေ ဆင်းသက်လာတာတွေပါ။ ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ ထေရဝါဒ ပုဒ္ဒသာသနာနဲ့ ဘာမျှမဆိုင်ပါဘူး”

“ဒီလိုဆိုရင် ထေရဝါဒ ပုဒ္ဒသာသနာမှာ အမြတ်ထားတဲ့ သိမ်ထဲမှာ ရဟန်းခံပွဲတွေ ပြုလုပ်တိုင်း အဆောင်လက်ဖွဲ့တွေ၊ အင်းအိုင်တွေဟာ သိမ်ဝင်သပိတ်ထဲ ရောက်လာကြတယ်။ အဲဒါဟာ ထေရဝါဒ ပုဒ္ဒသာသနာကို ပြောင်ချော်ချော် လုပ်သလို ဖြစ်နေပြီပေါ့ဘုရား”

“ဟုတ်တာပေါ့ ဒကာကြီး၊ အရသာစာတန်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ နတ်သုဓာအိုးကြီးထဲမှာ မစင်တစ်ပဲသားလောက် ကျသွားသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒကာကြီးတို့ နားလည်သဘောပေါက်လာပြီဆိုရင် နီးစပ်ရာလူတွေကိုလည်း

နားလည်အောင် ရှင်းပြပေးရမယ်”

“မှန်ပါ။ ပြောလိုရတဲ့လူတွေကိုတော့ ပြောပြရမှာပေါ့ဘုရား။ သိမ်ဝင်သပိတ်ထဲမှာ စိပ်ပုတီးကိုရော ထည့်ကောင်းသလားဘုရား”

“အခုခေတ်မှာ ရဟန်းခံပွဲမှန်သမျှဟာ သပိတ်ထဲမှာ စိပ်ပုတီးထည့်ထားတာကို ဘုန်းကြီးတော်တော်များများ တွေ့ဖူးတယ်။ ရှင်ရဟန်းတွေရဲ့ ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါးထဲမှာ စိပ်ပုတီးမပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လို့ ရှင်ပြုပွဲ၊ ရဟန်းခံပွဲတွေမှာ တကယ်ပါသင့်တဲ့ ရေစစ်တို့၊ သင်တန်းဓားတို့ကိုတော့ မတွေ့ရဘူးဖြစ်နေတယ်။ ပုတီးကို သပိတ်ထဲ ထည့်မှုကြောင့် အကုသိုလ်အပြစ်ကတော့ မဖြစ်ပါဘူး။ ပုတီးက ဘာလုပ်ဖို့လဲဆိုတာ ဒကာကြီး သိရဲ့လား”

“ပုတီးက စိပ်ဖို့ပေါ့ဘုရား”

“အင်း-ဒီလို ဖြေလိမ့်မယ်မယ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီး သိသားပဲ။ အဲဒီလို ဖြေတာထက် ဘာဝနာတရား ပွားများဖို့လို့ပြောရင် ပိုကောင်းတယ်”

“သမထဘာဝနာရယ်၊ ဝိပဿနာဘာဝနာရယ် နှစ်မျိုးရှိရာမှာ ဘယ်ဘာဝနာကို ပွားများဖို့ ပုတီးကို အသုံးပြုတာလဲဘုရား”

“ဝိပဿနာဘာဝနာလုပ်ငန်းအတွက်တော့ ပုတီးမလိုပါဘူး။ များသောအားဖြင့် သမထဘာဝနာပွားများဖို့ ပုတီးကို သုံးနေကြတာပါ။ သမထဘာဝနာမှာလည်း တကယ်တမ်းကျတော့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ (ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန်ဆင်ခြင်အောက်မေ့မှု)လုပ်ငန်းမှာသာ အခုခေတ်ရဟန်းရှင်လူတွေ အသုံးပြုနေကြတာတွေ့ဖူးပါတယ်”

“အရှင်ဘုရားရော ပုတီးကို အသုံးမပြုဘူးလားဘုရား”

“မသုံးပါဘူး”

“ပုတီးအသုံးပြုတာ ဝိနည်းနဲ့ မအပ်စပ်လို့လားဘုရား”

“မအပ်စပ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုန်းကြီးတို့ နေ့စဉ် မေတ္တာပွားမှုတွေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာပွားမှုတွေမှာ ပုတီးမပါဘဲ လုပ်နေကျမို့ပါ။ ပုတီးကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးတရား ဆုတ်ယုတ်သွားတယ်တော့ မရှိပါဘူး”

“အရှင်ဘုရားကတော့ တစ်မျိုးပဲဘုရား၊ အချို့အချို့ တပည့်တော်တွေဖူးတဲ့ သူတွေမှာတော့ ပုတီးကို

သိပ်ပြီးတော့ တန်ဖိုးထားကြတယ်ဘုရား။ နံ့သာဖြူပုတီး၊ ခုနစ်နံ့ပုတီး၊ ဂြိုဟ်ပုတီး၊ ဂမုန်းပုတီး၊ နေ့သင့်နံ့သင့်ပုတီးဆိုပြီး အမျိုးမျိုးပြုလုပ်ပြီးတော့ အစွမ်းထက်အောင် ရဟန်းခံပွဲရှိတဲ့အခါ သိမ်ဝင်သပိတ်ထဲ ထည့်ကြတယ်ဘုရား”

“အင်း-ဒကာကြီးက စိတ်ဝင်စားနေတော့ ဘုန်းကြီးမပြောဘူးလို့ ကြံစည်ထားတာတွေကို ပြောရတော့မှာပဲ”

“အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“ပုတီးဟာ ပုတီးပဲ။ ဘယ်သိမ်ထဲမှာ သွားပြီး ဝင်သည်ဖြစ်စေ၊ ဘယ်သပိတ်ထဲမှာ သွားထည့်သည်ဖြစ်စေ၊ အကြိမ်ပေါင်းထောင်နဲ့သောင်းနဲ့ချီပြီး သိမ်ဝင်သည်ဖြစ်စေ၊ ဒီပုတီးဟာ ပိုပြီးတော့ အစွမ်းထက်မလာဘူး။ သိဒ္ဓိတွေလည်း ပိုပြီးတော့ ဝင်မလာပါဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား”

“ရဟန်းခံတယ်၊ သိမ်ဝင်တယ်ဆိုတာ ပုတီးကို သိဒ္ဓိတင်နေတာ၊ အစွမ်းထက်အောင် လုပ်နေတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ အခုနုဘုန်းကြီးပြောပြီးပြီလေ၊ ရဟန်းခံတဲ့အခါ ရွတ်ဖတ်ရတဲ့ ကမ္မဝါစာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို စိစစ်ကြည့်ရင် ပုတီးတို့၊ လက်ဖွဲ့တို့၊ အဆောင်တို့နဲ့ ဘာမျှမဆိုင်တာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“တကယ်တော့ ပုတီးစိပ်တာဟာ မိမိရဲ့စိတ်ကို မပျံ့လွင့်အောင် တည်ငြိမ်မှုရအောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါပဲ။ ဘာပုတီးပဲ၊ ညာပုတီးပဲနဲ့ ပြောပြီး ပုတီးကို သိမ်ဝင်သပိတ်ထဲထည့်ပြီး ပုတီးမစိပ်ဘဲ လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားရုံနဲ့၊ ခေါင်းရင်းမှာ ချိတ်ထားရုံနဲ့၊ ဘုရားစင်မှာ တင်ထားရုံနဲ့တော့ ဘာမျှအကျိုးများမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒကာကြီး သဘောပေါက်ရဲ့လား”

“ပေါက်ပါပြီဘုရား။ တပည့်တော်လည်း ပဲခူးပြန်ရောက်ရင် သူငယ်ချင်းတွေကို ပြောပြရဦးမယ်ဘုရား။ သူတို့က ပုတီးလည်း မစိပ်ဘဲ သိမ်ဝင်ပုတီးကို ခရီးသွားလေရာမှာ ဆောင်သွားကြတယ်ဘုရား”

“အေး-ဒကာကြီးသဘောပေါက်ရင်တော်ပြီ၊ ဘုန်းကြီး ဓမ္မာရုံသွားပြီး တရားဟောရဦးမယ်”

“မှန်ပါ။ တပည့်တော် ဦးတင်ပါတယ်ဘုရား”

မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအား
ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရန် သာသနာပြုနေသူ
အတုယူထိုက်ပေသော

ကိုရီးယားဘိက္ခုနီ ဟေဆွန်ဆနင်

(Hae Song Snin)

မင်းဝင်းကြည်

ကျွန်မ ဒီနှစ်ဝါဆို တရားစခန်းကို သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာကြီးတွင် အဆောက်အအုံအသစ်များနှင့် ယောဂီအသစ်များ၊ အလုပ်သမားများ များပြားလွန်းပါသဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မိန့်ကြားချက်နှင့်အညီ အင်းတိုင်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာ ဒိပ္ပါဘိညာ သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာသို့ ဒီဝါတွင်း၌ မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားရှုမှတ်ရန် အတွက် (၁၈-၇-၂၀၀၂) နေ့တွင် ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်မ၏သမီး လှူဒါန်းဆောက်လုပ်ထားသော အဆောင်အမှတ်(၁၀၄)မှာ ဒိပ္ပါဘိညာ တရားစခန်းကြီး၏ စင်္ကြံလမ်းမကြီးအဆုံးတွင် ရှိပါသည်။

စင်္ကြံလမ်းမကြီး၏ ဘယ်ဘက်အဆောင်အမှတ် (၆၅) တွင် ကိုရီးယားအမျိုးသမီး ဘိက္ခုနီ(ရဟန်း

မ)တစ်ဦး တရားဝင်နေပါသည်။ (Hae Song Snin)ဟေဆွန်ဆနင် (အတိုကောက်အမည်) ဟေဆွန်လို့ ကျွန်မတို့ခေါ်ကြသည်။ ၁၉-၇-၂၀၀၂ နေ့အထိ ဝါဆိုဦး (၁၀)ရက် တရားစခန်းရှိပါသည်။ ယောဂီတရားဝင်သူ ပေါင်း (၁၄၀)ခန့် ရှိပါသည်။

ဝါဆိုဦးတရားစခန်းပွဲကို သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တော်တိုင် စခန်းဖွင့် တရားပွဲတွင် မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရား အားထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးကြီးမားပုံကို 'ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်၊ ရက်စက်နိုင်ရမည်' ဟူသော ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ ခရီးလမ်းဆုံး(သောတပတ္တိ မဂ်-ဖိုလ်)အထိ အနည်းဆုံးခရီးရောက်အောင် ကြိုးစားကြရန်ဟောကြားပါသည်။

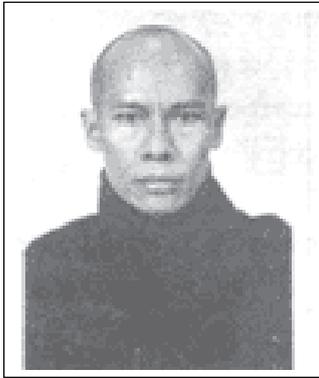
တရားပွဲပြီးဆုံး၍ နေ့ဆွမ်းစားရန် ဆွမ်းစားဆောင်သို့ အမှတ်ဖြင့် တန်းစီသွားကြရာ ဆံပင်မရှိ ခေါင်းတုံးရိပ်ထား၍ သင်္ကန်းရောင်လည်ပင်းအပွ၊ အင်္ကျီလက်ရှည်အပွ၊ အပေါ်ရုံအရှည်ကြီးဝတ်၍ အမှတ်ဖြင့် ရှေ့တစ်ကိုက်အကွာသို့ အာရုံပြုပြီး လမ်းလျှောက်လာခဲ့သူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို စာရေးသူ မြင်ဖူးပါသည်။ ဟူသော အသိဖြင့် မိမိလည်း အမှတ်မလွတ်အောင် လမ်းလျှောက်မှတ်ဖြင့် ဆွမ်းစားဆောင်သို့ လှမ်းလာခဲ့ကြရာ အနားရောက်တော့မှ သူက ပြုံး၍ နှုတ်ဆက်ပါသည်။

ဒီတော့မှ သဒ္ဓမ္မရံသီမဟာစည် ရိပ်သာကြီးတွင် မိမိနှင့်အတူ တူ တရားဝင်ခဲ့သူ ကိုရီးယားယောဂီ (ဘိက္ခုနီ)ပါလားဟု နှလုံးသားက

သိနေပါသည်။ မိမိက သူ၏အမည်ကို မသိပါ။ရိပ်သာကြီးတုန်းက စကားမပြောရသဖြင့် မြင်ရုံသာမြင်မိ၍ သူ၏ သတိပဋ္ဌာန်တရား ရှုမှတ်ပုံကို လွန်ခဲ့သော ၃-၄နှစ်ကပင် ကောင်းကောင်းကြီး အားကျမိ၊ သတိပြုမိခဲ့ပါသည်။ ယခုလည်း မိမိနှင့်ပါရမီဆုံခဲ့သူမို့ ဒိပ္ပါဘိညာသဒ္ဓမ္မရုံသီရိဝိသာတွင် လာတွေ့ကြရပြန်သည်။

ဟေဆွန်သည် ကိုရီးယားနိုင်ငံတွင် လယ်ရှင်၊ ယာရှင်၊ မြေရှင်ကြီး မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားခဲ့သော သမီးအကြီးဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဟေဆွန်၏ ဖခင်မှာလည်း သားအကြီးဆုံး၊ အဘိုးဖြစ်သူမှာလည်း သားအကြီးဆုံး၊ အကြီးဆုံးငါးဆက်မှ ပေါက်ဖွားခဲ့သူ သမီးအကြီးဆုံး ဟေဆွန်အား ဖခင်က ချစ်လွန်း၍ ‘ရတနာ’ဟု အမြဲချစ်စနိုးခေါ်ပါသည်။ ညီမသုံးယောက်၊ မောင်တစ်ယောက် (ယခင်က စစ်မှုထမ်းအရာရှိ)ဖြစ်ပြီး၊ ဟေဆွန်၏ မိခင်မှာ သမီးကြီးကို ချစ်လွန်း၍ အမြဲရေချိုးပေး၊ အဝတ်အစားဝတ်ပေးနှင့် ကြင်နာယုယ အရိပ်တကြည့်ကြည့် အလိုလိုက်ပြီး အကောင်းဆုံး အဝတ်အစားနှင့် အကောင်းဆုံးချိုချဉ်များ၊ အကောင်းဆုံးပစ္စည်းများ ဝယ်ပေးပါသည်။ သို့သော် ဟေဆွန်၏စိတ်တွင် လောကကြီး၌ လူတွေသွားလာလှုပ်ရှားကြ၊ စားသောက်ရန်ရှာဖွေကြရသည့် လူ့ဘောင်၏ အများဆန္ဒအရ ကြိုက်နှစ်သက်နေသော ကိလေသာအာရုံ ကာမဂုဏ်မီးကို အသက်(၁၄)နှစ်သမီးတွင် သဘောပေါက်လျက် လူ့ဘောင်ကြီးကို ငြီးငွေ့လာပါသည်။ ဒုက္ခသစ္စာကို ငယ်ငယ်ကပင် သိနေပါသည်။ အဖေ၏အမျိုးများသည် ဆင်းရဲသူများ၊ ချမ်းသာသူများ မျိုးစုံ

၍ အမေတို့အိမ်ကြီးသို့ ရောက်လာခဲ့ကြရာ ညွှန်သည်များ၏လိုအပ်ချက်၊ ဆွေမျိုးများက လိုရာကိုတောင်းရမ်းကြသဖြင့် အမေသည် သူတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်စွက်ပေးရပါသည်။ သို့အတွက် လောကီကိစ္စအဝဝကို မြင်ရတိုင်း ဟေဆွန်ငြီးငွေ့လှပါပြီ။ ဤလူ့ဘောင်လောကကြီးမှာ မချမ်းသာပါတကား၊ ဆင်းရဲလှတဲ့ လူ့ဘောင်ကြီးဟု အားလုံးကို ဆင်းရဲကြောင်းသိ၍ ကြောက်လာပါသည်။ လူတွေဟာ မွေးဖွားလာ

ဆရာတော် ဦးဣန္ဒြေက ဓမ္မာစရိယ ဒိပ္ပါဘိညာ သဒ္ဓမ္မရုံသီ မဟာစည်ရိပ်သာ

ဆရာတော် ဦးကုဏ္ဍက (ဓမ္မစရိယ) ကိုရီးယားပြည်၌ တရားဟောကြားနေစဉ် ကိုရီးယားဘိက္ခုနီဟောဆွန်ဆန်က ဘာသာပြန်၍ ပြောပြနေပုံ

၁၉-၆-၂၀၀၃ “ကွန်အင်ရိပ်သာ” ဒုတိယအကြိမ် တရားစခန်းဖွင့်ပွဲ တရားဟောကြားစဉ်

ကတည်းက ဒုက္ခဖြစ်ဖို့ မွေးခဲ့ကြတာ၊ ဒုက္ခနဲ့စတာပဲ။ အသက်ရှင်နေသရွေ့ ဒုက္ခကြီးပဲ၊ အေးငြိမ်းတဲ့ဘဝကို လိုချင်လာပါသည်။ ကိုရီးယားတွင် မြောက်နှင့်တောင်ကိုရီးယားတို့ စစ်ဖြစ်သဖြင့် လူတွေအများကြီး သေကြေပျက်စီး၊ ဆင်းရဲမွဲတေကုန်ကြသည်ကို ဟေဆွန်မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့မြင်ရသည့်အခါ လောကီဒုက္ခသစ္စာမှ လွတ်မြောက်ချင်လာပါသည်။

အသက်(၁၄)နှစ်တွင် မိခင်ထံ ခွင့်တောင်း၍ ဆိုးလ်မြို့အနီးကင်ချမ်းမြို့တောင်တန်းကြီးပေါ်၌ ရှိနေခဲ့သော မဟာယာနဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ နေ့စဉ်သွားရောက်၍ ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ ဘိက္ခုနီဆရာကြီးများ၏ ဝေယျာဝစ္စပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ပျော်နေပါသည်။ ဘိက္ခုနီရဟန်းမတို့ ဘဝအား ကြိုက်နှစ်သက်လာသဖြင့် နေ့စဉ်လိုလို သွား၍ တစ်ခါတလေ (၃-၄)ရက်မှ အိမ်ကိုပြန်ပါသည်။ မိခင်ကြီးကတော့ စိတ်မကောင်းလှပါ။ အဖေကြီးကတော့ 'ရတနာ' ပြန်လာပြီဆိုလျှင် အလွန်ဝမ်းသာလှပါသည်။ 'ရတနာစားပြီး ပြီးလား၊ နေကောင်းရဲ့လား' ဟု အလွန်ဂရုစိုက်ပါသော်လည်း လူ့ဘောင်တွင် မပျော်ပိုက်ပါ၍ (၁၈)နှစ်သမီးတွင် တောင်ပေါ်ကျောင်းကြီး၌ ဘိက္ခုနီသာသနာသို့ ဝင်ရောက်၍ ရဟန်းမ ပြုခဲ့ပါသည်။

မြို့နှင့် မှုန်တွေကြားက တောင်တန်းကြီးမှာ မြင့်၍ တောင်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ဖူးမြော်ကြရသဖြင့် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ အရောက်အပေါက် နည်းကြပါသည်။ တောင်အောက်တွင် မူ

ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါင်းများစွာရှိ၍ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ ပေါများပြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝကြပါသည်။ ဟေဆွန်သည် နေ့စဉ် တောင်ပေါ်ကျောင်းကြီး၏ သာသနာ့ဝေယျာဝစ္စကို နံနက် (၃)နာရီမှထ၍ ည(၁၁)နာရီမှ အိပ်ရပါသော်လည်း မငြီးငွေ့ပါ။ နံနက်ပိုင်းတွင် ဆွမ်းချက်သည့် ဆွမ်းဟင်းမရှိသည့်အခါ တောင်ပေါ်မှ သစ်သီးသစ်ရွက်များကို စားကောင်းသလား၊ မစားကောင်းလားမသိ၊ ခူးပြီးပြုတ်စားကြရပါသည်။ တောင်ပေါ်ကျောင်းကြီး၏ သာသနာ့ဘောင်အတွင်း အစားဆင်းရဲ၊ အနေဆင်းရဲသော်လည်း မဟာယာနဂိုဏ်း၏ ဘာသာဖြင့် ဂါထာများကို အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ရွတ်ဆိုဆုတောင်းပေးခြင်း သာသနာ့တာဝန်ဖြင့် ဟေဆွန်သည် သာသနာ့ဘောင်တွင်သာ ပျော်ပါသည်။ အေးချမ်းသည့် တောင်ပေါ်ကျောင်းကြီးသို့ တက်ရောက်လာသည့် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများက တရားဟောပေးပါရန် အကြိမ်ကြိမ်တောင်းပန်ကြသည်။ ဆိုးလ်မြို့တွင် ကိုရီးယားဘာသာအရ မဟာယာနဘိက္ခုနီ သာသနာ့တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ မဟာယာနဘိက္ခုနီ သာသနာ့တက္ကသိုလ်တွင် တက်ရောက်အောင်မြင်ခဲ့သော်လည်း မိခင်နှင့် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ တောင်းပန်သည့် တရားဟောရန်မှာ လုံးဝမဟောတတ်ပါ။ ကိုရီးယားမဟာယာနဘာသာအရ အနိစ္စနှင့် အနတ္တသာပါသော ဂါထာတစ်ပုဒ်ကို (၃)နှစ်အတွင်း ပုဒ်ရေ ၃၀၀၀(သုံးသောင်း)ရအောင် နေ့မအား၊ ညမအား ရွတ်ဆိုရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုအဓိဋ္ဌာန်ရက်များတွင် စားရမုန်းမသိသောက်

ရမုန်းမသိ၊ အိပ်ခြင်းမရှိ၊ နားခြင်းမရှိ ရွတ်ဆိုခဲ့ပါသည်။ တစ်ခါတလေ ထမင်းမစားအား၍ ပျားရည်သာသောက်ပါသည်။ အမေက ပျားရည်ပုလင်းတွေ ချထားပါသည်။ ဟေဆွန်မှာ ဂါထာရွတ်ရင်းနှင့် တစ်နေ့တစ်နေ့ ပြက္ခဒိန်ရက်တွေ ပြောင်းလဲကျော်လွန်တာ မြန်လှချည်လားဟု အောက်မေ့မိသည်။ အမေ့ကို တောင်းပန်ပြီး အမေ့ခြံတွင်းတွင် တစ်ပါးကျောင်းလေးဆောက်၍ နေထိုင်ပြီး ဂါထာခေါက်ရေ ၃၀၀၀(သုံးသောင်း) သုံးနှစ်အတွင်းပြီးအောင် ရွတ်ဆိုခဲ့ရာ ကိုယ်မှာပိန်ချိုး၍ လူတွေ မမှတ်မိသည့်တိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဟေဆွန်သည် သူ့ဟောလိုသော တရားများကို တရားဟော၍ မရခဲ့သေးပါ။ သို့ပါ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူခဲ့သည့် အိန္ဒိယပြည်သို့ သွားရောက်ချင်စိတ်ဖြစ်လာပါသည်။ ဘိက္ခုနီဆရာကြီးများက မလွှတ်၍ စိတ်ဆင်းရဲပါသည်။ အမေ့အိမ်သို့ ပြန်သည့်အခါ အမေက ဟေဆွန်၏ မျက်နှာကို ကြည့်ရုံဖြင့် သမီးစိတ်မကောင်းဖြစ်နေခဲ့သည့် ကိစ္စကို အလိုလိုသိသွားပါသည်။ အမေက သမီးစိတ်ချမ်းသာအောင်နေ၊ မိဘများ အားလုံးစီစဉ်ပေးမည်ဟု ပြော၍ အားတက်မိပါသည်။

ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများကလည်း အားကိုးကြလွန်း၍ တရားဟောပါရန် အကြိမ်ကြိမ်တောင်းပန်ကြသည်။ ဟေဆွန်က တောင်ပေါ်ကျောင်းကြီးမှာ ပြု၍ယိုင်နေပြီး၊ မိုးတွေယိုလို့ ဘုရားဆောင်က ဘုရားကို အားနာစရာကောင်းပါသည်။ တောင်ပေါ်ကျောင်းကြီးကို ပြုပြင်ကြ

ပါဦး၊ ပြန်လည်တည်ဆောက်ပြီးရင် တရားဟောပါမည်ဟု နှစ်သိမ့်ထား ရသည်။ တောင်ပေါ်ကျောင်းကြီးကို ပြုပြင်ကြရာ အလှူငွေများစုဆောင်း ၍ (၃)ထပ်ကျောင်းကြီးတစ်ဆောင် နှင့် ဓမ္မာရုံတစ်ဆောင် ပြီးစီးအောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းကြပါသည်။ တောင်ကြီးအောက်ခြေမှ ဘုန်းကြီး ကျောင်းများက၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ များက အလွန်အံ့သြ၍ အိပ်မက် မက်နေသကဲ့သို့ ရှိကြကြောင်း စာရေးသူကို ပြောပြပါသည်။

သို့ရာတွင် ကျောင်းကြီး ပြင်ဆင်ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထား သည့် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများနှင့် မိခင်ကြီးအား ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ တရားအရ ဝိပဿနာ မဟာသတိ ပဋ္ဌာန်တရားကိုဟောကြားနိုင်ခြင်းမရှိ သေးသဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ ကျေနပ်မှု မရှိပါ။ ဘုရားမွေးရာ အိန္ဒိယပြည်သို့ လည်းကောင်း ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားသော မြန်မာပြည်သို့ လည်းကောင်း၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကို သွားရောက်၍ လေ့လာကျင့်ကြံအား ထုတ်လိုစိတ်များ ပြင်းပြသဖြင့် မဟာယာနဘာသာအရ တရားတော် များ၊ ဂါထာတော်များကို ရွတ်ဆိုခြင်း နှင့် ရက်တစ်ရာမေတ္တာပို့သည့် အဓိဋ္ဌာန်များ အကြိမ်ကြိမ်ပြုလုပ်ဆု တောင်းခဲ့သည်။ မိမိ၏ဆန္ဒနှင့်အညီ ပြည့်စုံရန်အတွက် မိခင်နှင့်အတူ တစ်ပါးကျောင်းကလေးဖြင့် နေထိုင် ၍ နဝင်္ဂသီလကို ဆောက်တည်နေခဲ့ ပါသည်။ ထို့နောက် ဟေဆွန်၏ ဆန္ဒပြည့်ပြီ တောင်ပေါ်ကျောင်းကြီး မှ ဘိက္ခုနီဆရာကြီးများက သူတို့၏ ညီအကို မောင်နှမများ၊ ဆရာကြီး

များနှင့်အတူ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ နိုင်ငံ မြန်မာပြည်သို့ ဘုရားဖူးရန် စေလွှတ်ပါသည်။ ပုဂံ၊ ညောင်ဦး၊ ပုပ္ပါး၊ မန္တလေး ရှမ်းပြည်တို့အား နှံ့စပ်အောင် ဘုရားဖူးခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ပုဂံမြို့တွင် ရွှေစည်းခုံဘုရား၊ အာနန္ဒာ ဘုရား၊ သဗ္ဗညုဘုရား၊ ကန်တော့ ပလ္လင်ဘုရားစသည့် ဘုရားများစုံ အောင် ဖူးသောအခါ မြန်မာ ဘုန်းကြီးများကို ဖူးတွေ့ရာတွင် ကွမ်းတံတွေးထွေးသည့် ကွမ်းစား သည်ကို နားမလည်ပါ၍ ပါးစပ်မှ အနီရောင်တွေထွေးတာ ဆာလောင် ကြ၍ထင်ပါရဲ့ဟု တစ်ပါးလျှင် (၁၀) ဒေါ်လာစီလှူခဲ့ ကြောင်းပြောပြပါ သည်။

နောက်ဆုံး ခရီးလမ်းဆုံး၌ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာ တော်ဘုရားကြီး စံကျောင်းကို ဝင် ရောက် ဖူးမြော်ကြပါသည်။ မဟာ စည် သာသနာ့ရိပ်သာကြီး၏ ဝိပဿနာဘာဝနာ စည်ပင်ပြန့်ပွား တိုးတက်ပုံကို လေ့လာကြည့်ရှုပြီး နောက် 'တရားစစ်တရားမှန်ရှိတာ ဒီနေရာပဲ'ဟု ဟေဆွန်၏ နှလုံးသား တွင် နှစ်အောင် သိရှိသွားခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ကိုရီးယားပြည်သို့ ပြန် သွားခဲ့ရကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သော (၆)နှစ် ခန့်က မြန်မာနိုင်ငံသို့ မဟာသတိ ပဋ္ဌာန်တရားအားထုတ်ရန် ရောက်ရှိ ခဲ့ကြောင်း၊ ယခင်က (၁၅)ရက်၊ (၁) လသာ ဗိဇာရရှိခဲ့ပြီး၊ ယခုမှသာလျှင် (၁)နှစ်ရရှိပါကြောင်း၊ မြန်မာပြည်သို့ ရောက်ရှိသည့်အခါ ဧပြီလဖြစ်၍ အလွန်ပူတာကို သိရှိရပါကြောင်း၊ လူတွေသိချင်းဆို၍ ရေပက်တာကို အစက နားမလည်ပါကြောင်း၊ နောက် မှပင် မဟာသကြံနိကျသည်ဆိုခြင်း

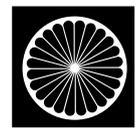
ကို သဘောပေါက်မိပါကြောင်း၊ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာမှ မှော်ဘီ ချမ်းမြေ့သာသနာ့ရိပ်သာသို့လည်း ကောင်း၊ ယင်းရိပ်သာမှ သဒ္ဓမ္မရံသီ မဟာစည်ရိပ်သာသို့လည်းကောင်း ရောက်ရှိ၍ တရားအားထုတ်ခဲ့ရာ သဒ္ဓမ္မရံသီမဟာစည်ရိပ်သာတွင် ထူး မြတ်သော တရားထူး၊ တရားအစစ် အမှန်တွေ့ရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏မေတ္တာဓာတ်ဖြင့် သွန်သင် ပြသပေးမှုကြောင့် ဉာဏ်စဉ်အဆင့် ဆင့် တက်ရောက်ပြီး၊ ဉာဏ်စဉ် တရားနာပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဒေါက်တာ ဒေါ်သန်းသန်းငြိမ်းက ဆရာတော် အား စကားပြန်ပြု၍ လျှောက်ထား ပါကြောင်း၊ သဒ္ဓမ္မရံသီမဟာစည် ရိပ်သာတွင် တရားအားထုတ်မှုပြည့်စုံ စွာ သင်ကြားမှတ်သားပြီးနောက် ယခု ဒီပျိုဘိညာသဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာ တွင် ဆက်လက်အားထုတ်လျက်ရှိ ပါကြောင်းနှင့် မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကို ရှုမှတ်ခဲ့ရာ မိုးလင်း၊ မိုးချုပ်သွားမှန်းမသိသည့်တိုင် (ချုပ် ငြိမ်းမှု)တွေ့ရှိခဲ့ပါကြောင်း၊ ဆရာ တော်ဘုရားကြီး၏ ထူးခြားသော တရားပြသမှုများကို လေ့လာမှတ်သား ပြီး ကိုရီးယားတိုင်းပြည်သို့ အကြိမ် ကြိမ်ပြန်ရောက်၍ မဟာယာနကျင့်သုံး ဆဲဖြစ်သော ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ များကို သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါး တရားမှတ်ရှုပုံ၊ သဒ္ဓမ္မရံသီမဟာစည် ရိပ်သာ၏ အချိန်ဇယားအတိုင်း တရားစခန်းဖွင့်၍ သစ္စာလေးပါးတရား ကို မိခင်ကြီးနှင့်တကွ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများအား ရှေးဦးစွာ ဟော ကြားပြသနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တရားတော် များကို ကိုရီးယားဘာသာဖြင့်ဘာသာ

ပြန်၍ စာအုပ်ရေ ၃၀၀၀၀ (သုံးသောင်း)အထိ ဖြန့်ဝေပြီးဖြစ်ပါကြောင်း၊ ယခုအခါ သိပ္ပံဘိညာသဒ္ဓမ္မရုံသီမဟာစည် ရိပ်သာတွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒကိုခံယူပြီးနောက် မြန်မာပြည်ရှိ ပါဠိတက္ကသိုလ်တစ်ခုခုတွင် ပါဠိဘာသာသင်ကြား၍ ပိဋကသုံးပုံကို ထပ်မံသင်ကြားပြသဦးမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကိုရီးယားတိုင်းပြည်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါတွင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ နည်းနာနိဿယအတိုင်း တရားစခန်းများဖွင့်၍ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာပြန့်ပွားရေးကို ကြိုးစားဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ပြောပြပါသည်။

စာရေးသူမှာ သိပ္ပံဘိညာသဒ္ဓမ္မရုံသီ ရိပ်သာမှ (၁၅-၁၁-၂၀၀၂)တွင် ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ရိပ်သာတွင် ဟေဆွန်တို့၏ ဘိက္ခုနီ ဆရာကြီး ဟောက်ခေါင်ဂေါ် ဂုတ်ဆန်နှင့် ဟေဆွန်တို့လည်း ကိုရီးယားပြည်သို့ ခဏပြန်ကြဦးမည်ဟု လာရောက်နှုတ်ဆက်သဖြင့် စာရေးသူကလည်း ပြန်လည် နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါသည်။ ယခုနှစ်(၂၀၀၃)ခု၊ သင်္ကြန်အချိန်တွင် သိပ္ပံဘိညာသဒ္ဓမ္မ ရုံသီရိပ်သာတွင် (၁၀)ရက် စခန်းဖွင့်ပါသည်။ စာရေးသူတို့က (၁-၄-၂၀၀၃)နေ့ ရိပ်သာဝင်ခဲ့သည့်အခါ ဟေဆွန်တို့ (၂)ခေါက်လာသွားကြောင်း၊ တရားလာရောက်အားထုတ်သည့် ကိုရီးယားဘိက္ခုနီများ ရဟန်းဝတ်သူများ ပါလာခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ စာရေးသူက အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် ရိပ်သာသို့ မပြန်နိုင်ခဲ့သဖြင့် ဟေဆွန် နှင့် လွဲခဲ့ရပါသည်။ ဟေဆွန်က ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား ကိုရီးယားသို့ သာသနာပြုရန်

အတွက် သိပ္ပံဘိညာသဒ္ဓမ္မရုံသီ ရိပ်သာမှ ဆရာတော်ဦးကုန္ဒကအား ပင့်လိုကြောင်း လျှောက်ထား၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ သိပ္ပံဘိညာသဒ္ဓမ္မရုံသီရိပ်သာမှ ဆရာတော်ဦးကုန္ဒက(ဓမ္မစရိယ)သည် ၅-၄-၂၀၀၃ရက်နေ့တွင် ကိုရီးယားဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုအဖွဲ့ (ရန်ကုန်)၏ စီစဉ်ပေးချက်အရ ကိုရီးယားပြည်သို့ ကြွသွားတော်မူကြောင်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။ ယခုနှစ် (၁၃၆၅)ခုနှစ်၊ ဝါဝင်တွင် စာရေးသူသည် ဝါတွင်းသုံးလ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်စောင့်ရန်(၁-၃-၂၀၀၃)ရက်နေ့ တွင် ရိပ်သာသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီးနောက် (၃၁-၃-၂၀၀၃)ရက်နေ့တွင် ဆရာတော်ဦးကုန္ဒက၊ ကိုရီးယား ဘိက္ခုနီအဖွဲ့ဆရာကြီး ဟေဆွန်ဆန်၊ ဒေဆွန်ဆန်၊ ဂျီဘွန်ဆည်မိ နှင့် အခြားကိုရီးယားဘိက္ခုနီ (၂)ပါး၊ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ရဟန်းဝတ်လိုသည့် မဟာယာနဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး၊ တရားအားထုတ်မည့် အမျိုးသမီးယောဂီ (၁)ဦးနှင့် ကိုရင်ဝတ်ကြမည့် ကလေးသုံးယောက်၊ သီလရှင်ဝတ်မည့် ကိုရီးယားအမျိုးသမီး (၁)ဦးတို့ ရောက်ရှိကြပါသည်။ စာရေးသူက ဆရာတော်ဦးကုန္ဒကအား လျှောက်ထားမေးမြန်းခဲ့ရာ ကိုရီးယားတွင် တရားစခန်းပွဲ၊ (၁၀)ရက်စခန်း(၃)ပွဲ၊ (၈)ရက်စခန်းပွဲများကို သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပ်သာကြီးမှ အချိန်ဇယားအတိုင်း စခန်းဖွင့် တရားပွဲများပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ တရားဟောကြားစဉ် ဟေဆွန်က အားလုံးကို ဘာသာပြန်ပေးကြောင်း မိန့်ကြားပါသည်။

■ မင်းဝင်းကြည်
သိပ္ပံဘိညာသဒ္ဓမ္မရုံသီယောဂီ

သရက် (၄)လုံး

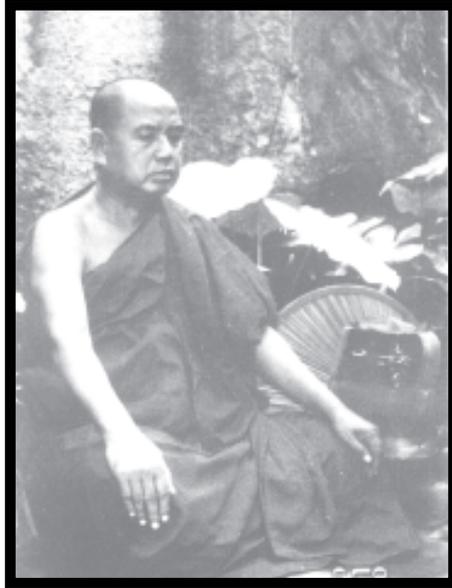
- ၁။ စိမ်းကားစိမ်း၏၊ မှည့်ရောင်ရှိသည်။
- ၂။ မှည့်ကားမှည့်၏၊ စိမ်းရောင်ရှိသည်။
- ၃။ မှည့်ရောင်လည်းရှိ၏၊ မှည့်လည်းမှည့်၏။
- ၄။ စိမ်းရောင်လည်းရှိ၏၊ စိမ်းလည်း စိမ်း၏။

သရက်လေးလုံးနှင့်တူသော ပုဂ္ဂိုလ် (၄)ယောက်

- ၁။ ကြည်ဖွယ်ကား ရှိ၏၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိ။
- ၂။ ကြည်ဖွယ်ကားမရှိ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသည်။
- ၃။ ကြည်ဖွယ်လည်းမရှိ၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း မသိ။
- ၄။ ကြည်ဖွယ်လည်း ရှိ၏၊ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း သိ၏။

သုခမှတ်စုမှ-

ရဟန္တာများ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောအခါ ဓာတ်တော်များ ကြွင်းကျန်ပါသလား ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတ

ဓာတ်တော်မွေတော်

ဓာတုဟူသော ပါဠိကို 'ဓာတ်'ဟု အလွယ်ပင် ဘာသာပြန်လိုက်သည်။ အရိုးဓာတ်၊ အသွေးဓာတ်၊ အသားဓာတ်တို့သည် ဘုရားရှင်၏ အမွေအနှစ်များဖြစ်ရာ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ ရှိခိုးဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်၍ ယင်းအသားဓာတ်၊ အသွေးဓာတ်၊ အရိုးဓာတ်တို့ကို 'ဓာတ်တော်'ဟူ၍ ခေါ်ပါသည်။

ဓာတ်တော်၊ မွေတော်ဟူ၍လည်း နှစ်မျိုးခွဲ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြပါသေးသည်။ ဓာတ်တော်နှင့် မွေတော်မှာ ဝေါဟာရသာ ကွဲပြားသော်လည်း အဓိပ္ပါယ်သဘောမှာ အတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ပါသည်။ ဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော်တို့သည် နောင်လာနောက်သား လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများတို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပါက အကျိုးတရားများစွာ ဖြစ်ထွန်းရန် ရည်သန်၍ အဓိဋ္ဌာန်ကာ ထားတော်မူ ပေးတော်မူ

ခဲ့သော အမွေအနှစ်များသာဖြစ်၍ ဓာတ်တော်ကိုပင် 'မွေတော်'ဟု ခေါ်ကာ 'ဓာတ်တော် မွေတော်'ဟု သုံးနှုန်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

'ဓာတ်တော် မွေတော်'ဟူသည် 'မိမွေ ဘမွေ' ဟူသကဲ့သို့ အမှန်စင်စစ် ကိုးကွယ်ဆက်ခံအပ်သော ဝတ္ထု၏ အမည်ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းကို အချို့က ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော်မှ ဖြစ်သည်ကို 'မွေတော်'ဟု ဆိုလို၍ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့မှ ဖြစ်သည်ကိုကား 'ဓာတ်တော်'ဟု ဆိုလိုကြပါသည်။

အမှန်စင်စစ် ယင်းသို့ခွဲ၍ ဆိုရန်မသင့်ပါ။ ဓာတုသဒ္ဒါမှာ ဓာတ်ဟောဖြစ်ရကား 'ဓာတ်တော်'ဟု ခေါ်သင့်ပါသည်။ ယင်း ဓာတ်တော်ကိုပင် နောင်လာနောက်သား လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများတို့ ကိုးကွယ်ဆက်ခံ

အပ်သော အမွေအနှစ်ဖြစ်၍ ‘မွေတော်’ ဟု ဆိုရကား ‘ဓာတ်တော်’ နှင့် ‘မွေတော်’ မှာ အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဓာတ်တော်များ ကွန်မြူးခြင်း

တစ်ခါက မိလိန္ဒမင်းကြီးသည် ရှင်နာဂသေန ရဟန္တာအရှင်မြတ်အား စေတီတော်များ တန်ခိုးပြဋိဟာ ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ မေးမြန်းလျှောက်ထားပါသည်-

“အရှင်ဘုရား နာဂသေန၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံကြွ သွားကြသော ဘုရား ရဟန္တာအများတို့၏ စေတီတော် တိုင်း၌ တန်ခိုးပြဋိဟာ ပြုပါသလော၊ သို့မဟုတ် အချို့ သော စေတီတော်တို့သာလျှင် တန်ခိုးပြဋိဟာ ပြုပါ သလော”

“ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ အချို့သော စေတီတော် တို့သာလျှင် တန်ခိုးပြဋိဟာ ပြုကြပါသည်။ အချို့သော စေတီတော်တို့ကား တန်ခိုးပြဋိဟာ မပြုကြပေ”

“အရှင်ဘုရား၊ အဘယ်စေတီတော်တို့က တန်ခိုး ပြဋိဟာပြု၍ အဘယ်စေတီတော်တို့က တန်ခိုးပြဋိဟာ မပြုပါသလဲ”

“ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ နတ်၊ သဒ္ဓါပသန္ဓ ပညာရှိတို့၏ အဓိဋ္ဌာန်ချက်ကြောင့် စေတီ တော်တို့သည် တန်ခိုးပြဋိဟာ ပြုကြပါသည်။

“ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့သည် လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို အစဉ် သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် သက်တော် ထင်ရှား ရှိစဉ်ကပင် ‘ငါ၏ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်များ စံပယ်ကိန်းစပ်ရာ စေတီတော်၌ ဤသို့သော တန်ခိုး ပြဋိဟာများ ပြုပါစေသတည်း’ ဟု အဓိဋ္ဌာန်ချက်ကြောင့် စေတီတော်များ၊ ဓာတ်တော်များ တန်ခိုးပြဋိဟာ ပြုပါ သည်။”

“ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ နောက်တစ်မျိုးကား နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် လူသားတို့အား အစဉ်သနား စောင့် ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူကုန် သော ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ စေတီ တော်၌ ဤတန်ခိုးပြဋိဟာကြောင့် သူတော်ကောင်းတရား အမြတ်မ်း အချီးအမြှောက်ခံ ဖြစ်လတ္တံ့၊ လူတို့သည်လည်း ကြည်ညိုကြ၍ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားကြကုန်လတ္တံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍ တန်ခိုးပြဋိဟာ ပြုကုန်၏။ ဤသို့ နတ်ဗြဟ္မာ

တို့ အဓိဋ္ဌာန်ချက်ကြောင့် စေတီတော်များ၊ ဓာတ်တော် များ တန်ခိုးပြုပါသည်”

“ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ နောက်တစ်မျိုးကား သာသနာတော် ကြည်ညိုသော၊ ပညာရှိသော၊ လိမ္မာသော၊ ကျွမ်းကျင်သော၊ အသိအမြင်ရှိသော ယောက်ျား၊ မိန်းမ တစ်ဦးဦးသည်လည်း ကောင်းသောနှလုံးသွင်း ကြံစည် ရင်းဖြင့် နံ့သာပန်း သက်န်းစသည် အမှတ်မထား၊ တစ် ပါးပါးသော လှူဖွယ်ပစ္စည်းကို ရိုသေစွာလှူဒါန်း၍ ‘ဤ သို့သော တန်ခိုးပြဋိဟာများ ပြုပါစေသတည်း’ ဟု သစ္စာ နှုတ်မြွက် အဓိဋ္ဌာန်ချက်ကြောင့် စေတီတော်၊ ဓာတ်တော် များ တန်ခိုးပြဋိဟာပြုပါသည်။ ဤသို့ လူတို့၏ အဓိဋ္ဌာန် ချက်ကြောင့် စေတီတော်၊ ဓာတ်တော်တို့သည် တန်ခိုး ပြဋိဟာ ပြုကုန်၏”

“ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်များ နတ်ဗြဟ္မာများ၊ လူပညာရှိများအားဖြင့် သုံးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်၊ တစ်မျိုးမျိုးကြောင့် ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ ဓာတ်တော်များတည် ရာ စံပယ်တော်မူရာ စေတီတော်မြတ်၌ တန်ခိုးပြဋိဟာ ပြုကြပါသည်။ ဓာတ်တော်များ ကွန်မြူးတော်မူကြပါ သည်။

ဓာတ်တော်များအကြောင်း

သက်တော်ရှည် မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ် တော်သည် ဖရိုဖရဲ တစ်ဆူစီမကွဲဘဲ ရွှေခဲရွှေတုံးကြီးပမာ တစ်ခုတည်းသာ ကြွင်းကျန်ရစ်ကုန်၏။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့၏ အစိန္တေယျသုံးလောကထွတ်ထား မြတ်စွာဘုရားသည် ကား သက်တော်တိုတောင်းသော မြတ်စွာဘုရား ဖြစ် တော်မူသည့်အတွက် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မမူမီကပင်-

“ငါဘုရားသည် မကြာမြင့်မီပင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံရ မည်ဖြစ်သည်။ ငါဘုရား၏ သာသနာသည် အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာသို့ မပျံ့နှံ့သေးချေ။ သို့ဖြစ်၍ ငါဘုရားပင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံယူလင့်ကစား ငါဘုရား၏ မုန်ညင်းစေ့ခန့်မျှ သော ဓာတ်တော်ကိုပင်လည်း ပင့်ဆောင်ကြကာ မိမိ တို့၏နေရာ၌ စေတီတော် တည်ထား၍ လူများအပေါင်း သည် နတ်ရွာသုဂတိသို့ လားရောက်ကြစေသတည်း” ဟု ရည်ရွယ်တော်မူကာ သရီရဓာတ်တော်များ အဆူဆူ ကွဲပြားရန် အဓိဋ္ဌာန်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ဤ၌-

၁။ အစိတ်စိတ်မကွဲပြားသော အဝိပွက်ဏ

ဓာတ်တော်၊

၂။ အစိတ်စိတ်အဆူဆူ ကွဲပြားသော ဝိပွက်ဏ

ဓာတ်တော်-

ဟူ၍ ဓာတ်တော်နှစ်မျိုး ပြားလေသည်။ ထိုဓာတ်တော် နှစ်မျိုးတို့တွင် -

၁။ စွယ်တော်လေးဆူ၊

၂။ ညှပ်ရိုးတော်နှစ်ဆူ၊

၃။ နဖူးသင်းကျစ်တော်ဓာတ်တစ်ဆူ-

အားဖြင့် ဤခုနစ်ဆူသော ဓာတ်တော်တို့မှာ သက်တော် ရှိစဉ် မူလပုံသွင်အတိုင်း အစိတ်စိတ်မကွဲပြားဘဲ တည်ရှိ ရစ်သည့် 'အဝိပွက်ဏ ဓာတ်တော်' များ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုမှကြွင်းသော အရိုးတော်စသည်မှ ဖြစ်ပွား သော ဓာတ်တော်များမှာ အစိတ်စိတ်အဆူဆူ ကွဲပြား သည့် 'ဝိပွက်ဏ ဓာတ်တော်' များ ဖြစ်လေသည်။ ထိုဓာတ် တော်တို့အနက် -

အငယ်ဆုံးဓာတ်တော်များမှာ မုန်ညင်းစေ့ခန့် ပမာဏရှိ၍ မြတ်လေးပန်းငုံအဆင်းနှင့် အဆင်းတူကြ လျက် အချင့်ပမာဏအားဖြင့် ၆-ပြည်သားခန့် ကြွင်း ကျန်ရစ်ကြလေသည်။

အလတ်စားဓာတ်တော်များမှာ ဆန်ကျိုးခန့် ပမာဏရှိ၍ ပုလဲအဆင်းနှင့် အဆင်းတူကြလျက် အချင့် ပမာဏအားဖြင့် ၅-ပြည်သားခန့် ကြွင်းကျန်ရစ်ကြလေ သည်။

အကြီးစား ဓာတ်တော်များမှာ ပဲနောက်စေ့ခန့် ပမာဏရှိ၍ ရွှေအဆင်းနှင့် အဆင်းတူကြလျက် အချင့် ပမာဏအားဖြင့် ၅-ပြည်သားခန့် ကြွင်းကျန်ရစ်ကြလေ သည်။

မင်းများငိုကြွေး

အဇာတသတ်မင်း အမျိုးရှိသည့် ရှစ်ပြည်ထောင် သော မင်းတို့သည် ဓာတ်တော်များ တည်ရှိရာ ရွှေတံ တင်း အနီးသို့ လာရောက်ကြ၍ ရွှေတံတင်း၌သာ မလှုပ် မယှက် ပကတိတည်နေသော ရွှေရောင်အဆင်းရှိသည့် ဓာတ်တော်များကို ဖူးမြော်ကြလေလျှင်-

“သဗ္ဗညုထွတ်တင် ရှင်ပင်မြတ်ဘုရား၊ ရှေး အခါကဆိုလျှင် တပည့်တော်များသည် ရှင်ပင်မြတ်ဘုရား ၏ မဟာပုရိသ လက္ခဏာတော်ကြီး ၃၂-ပါးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်လျက် ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့

ဖြင့် တင့်တယ်တောက်ပသော ရွှေရောင်အဆင်း ဝါဝင်း သော ကိုယ်တော်မြတ်ကို ဖူးမြော်ကြရပါသည်။

ယခုသော်ကား ရွှေရောင်အဆင်း ဝါဝင်းသော သရီရဓာတ်တော်များသာ ကြွင်းကျန်ပါတော့သည်။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းသည် အရှင်ဘုရား အဖို့ရာ မသင့်လျော်လှပါဘုရား”

ဟု ပြောဆို ငိုကြွေးကြလေကုန်၏။

အဓိဋ္ဌာန်ကြောင်း

မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏ ဓာတ်တော်များ တစ်ဆူ တည်းဖြစ်ရခြင်း၊ အစိတ်စိတ် ဖြစ်ရခြင်းတို့မှာ အသက် တော် အတိုအရှည်နှင့် အဓိဋ္ဌာန်ချက်တို့ကြောင့် ဖြစ်ရပါ သည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ဘုရားရှင်တို့၏ ဓာတ်တော်တို့ကို အမျိုးအစား အရွယ်ပမာဏ အရောင်အဆင်းစသည်ဖြင့် အလုံးစုံပြောပြ ဖော်ပြထားပါသည်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏ ဓာတ်တော်တို့ မည်သို့မည်ပုံ အတိအကျ ဖော်ပြထားချက်မရှိပါ။ သုတ္တ နိပါတ် အဋ္ဌကထာ ခဂ္ဂဝိသုဒ္ဓိသုတ်အဖွင့်၌ 'ရာဂဉ္စ ဒေါသဉ္စ ပဟာယ' အစရှိသော ဂါထာဖွင့်၌ကား-

ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်သည် နိရောဓသမာ ပတ်မှ ထသည်ရှိသော် ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့ ပြောဆိုသော အသံကိုကြား၍ မိမိလည်း အသက်ကုန်ခြင်းကို တွေ့မြင်၍ ဟိမဝန္တာတောဝယ် မဟာပဝါတမည်သော တောင်၌ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ အရပ်သည် ရှိ၏။

ထိုအရပ်သို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကြွသွား၍ မိမိ တို့ ရောက်ရာမှ ရှေး၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသွားသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရိုးပုံကို ကမ်းပါးပြတ်၌ ပစ်ချထားတော်မူ ပြီး၍ ကျောက်ပြားအပြင်၌ထိုင်၍ ဤ 'ရာဂဉ္စ ဒေါသဉ္စ ပဟာယ' အစရှိသော ဉဒါန်းဂါထာကို ရွတ်ဆိုတော်မူ၏- ဟူ၍ ဖွင့်ပြတော်မူခဲ့ပါသည်။ ယင်းအဖွင့်ကို ထောက်သော် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသောအခါ ဓာတ်တော်အကြွင်းမဲ့ အရိုးစုသာ ကြွင်းကျန်သည်ဟု သိသာပါသည်။

ယင်းသို့ အရိုးစုသာ ကြွင်းကျန်ခြင်းမှာလည်း ဓာတ်တော်ကြွင်းကျန်အောင် အဓိဋ္ဌာန်မှု မပြုသောကြောင့် ဟု မှန်းဆ၍ သိသာနိုင်ပါသည်။

အဘယ့်ကြောင့် ဓာတ်တော်ကြွင်းကျန်အောင်

ဘုရားရှင်သည်
အရှင်အညာသိကောဏှည
ထေရ်၏ ဓာတ်တော်တို့ကို အဲဒီ
စေတီတော်၌
ကိုယ်တော်တိုင်
ထည့်သွင်းဌာပနာတော်မူပါတယ်။

အဓိဋ္ဌာန်ချက် မပြုပါသနည်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်မြတ်တို့
သည် ပွင့်တော်မူသည့် အချိန်အခါ၌ တစ်ဆူတည်းသာ
မဟုတ်ပါ။ အဆူများစွာပွင့်ပါသည်။ ယင်းသည် အကြောင်း
တစ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။

“ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့ ပွင့်ထွန်းပြီးသော်
ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်ရိုးစဉ်လာ ဓမ္မတာဖြစ်ရကား။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
ခေတ်ကုန်ပြီဖြစ်၍ ဓာတ်တော်များ အံ့ဖွယ်အနေ ကြွင်း
ကျန်ရန် မလိုတော့ပေဟု မှန်းဆနိုင်ပါသည်။”

ဤသို့ဆိုသော် အများဖြစ်၍ အံ့ဖွယ်မဟုတ်ရ
ကား ဓာတ်တော်မကြွင်းစေ၊ ခေတ်ကုန်၍ ဗုဒ္ဓခေတ်ရောက်
တော့မှာမို့ အံ့ဖွယ်မဟုတ်ရကား ဓာတ်တော် မကြွင်းစေ၊
အရိုးစုသာ ကြွင်းစေသည်ဟု မှန်းဆနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍
ဓာတ်တော်ကြွင်းကျန်အောင် အဓိဋ္ဌာန်လျှင်လည်း
ကြွင်းနိုင်မည် ထင်ပါသည်။

ရဟန္တာဓာတ်တော်

ယင်းသို့ဖြင့် ဓာတ်တော်အကြောင်းမှာ သိ
ကောင်းစရာတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့ ကိုးကွယ်နေသော
အမြတ်တစ်ခုဖြစ်၍လည်း သိရန် အထူးလိုပါသည်။
အထူးသဖြင့် ရဟန္တာအတုတွေပေါသော ယခုလိုခေတ်
တွင် ဓာတ်တော်အကြောင်း ပို၍သိသင့်ပါသည်။ သိသင့်၍
မိမိကို ဒကာတစ်ယောက်က မေးပါသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ရဟန္တာဓာတ်တော်ဟာ ဘုရား
ဓာတ်တော်လိုပဲလား ဘုရား”

“ဒကာကြီးက ဘုရားရှင်ဓာတ်တော်တော့

အတိအကျသိထားပြီးပေါ့နော်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏ ဓာတ်တော်တို့
ကို ဘယ်လိုပုံသဏ္ဍာန်ရှိသည်၊ ဘယ်လို အရွယ်ပမာဏ
ရှိသည်၊ ဘယ်လိုအဆင်းရှိသည်ဟု အတိအကျ ဖော်ပြ
ချက်မရှိသလို ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ၏ ဓာတ်တော်များ
လည်း ထိုနည်းတူလိုပင် ဖြစ်ပါသည် ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား”

“ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့တွင် အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာ
သာဝက အရှင်မြတ်တို့၏ ဓာတ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊
ပကတိသာဝကရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့၏ ဓာတ်တော်ကို
လည်းကောင်း ဘယ်လိုပုံသဏ္ဍာန်ရှိသည်၊ ဘယ်အရွယ်
ပမာဏရှိသည်ဟု အတိအကျ ဖွင့်ဆို ဖော်ပြချက်မရှိ
ပါဘူး ဒကာကြီး”

အရှင်အညာသိကောဏှည

ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့တွင် အရှင်အညာသိ
ကောဏှညထေရ်သည် ဟိမဝန္တာတော ဆဒ္ဒန္တအိုင်အနီး၌
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါတယ်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓ အမှူးပြုသော
ရဟန္တာငါးရာနှင့် နတ်ဗြဟ္မာတို့က မီးသင်္ဂြိုဟ်ပါတယ်။

“မီးသင်္ဂြိုဟ်ပြီးနောက် မြတ်လေးပန်းငုံအဆင်း
ရှိသော ဓာတ်တော်တို့ကို ရေစစ်ပဝါဖြင့် ထည့်ယူခဲ့ပြီး
ဘုရားရှင်လက်တော်သို့ အပ်ကြပါတယ်”

“ဘုရားရှင် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော် တံခါးမုခ်ဝ၌
ရေစစ်ပဝါဖြင့် ထည့်ထားသော အရှင်အညာသိကောဏှည
ထေရ်၏ ဓာတ်တော်တို့ကိုကိုင်၍ လက်ကို ဆန့်တန်း
တော်မူသောအခါ မြေကြီးမှ ငွေရေဘူးတောင်းနှင့်တူသော
စေတီတော် ပေါ်ထွက်ပါတယ်”

ဘုရားရှင်သည် အရှင်အညာသိကောဏှည
ထေရ်၏ ဓာတ်တော်တို့ကို အဲဒီ စေတီတော်၌ ကိုယ်
တော်တိုင် ထည့်သွင်းဌာပနာတော်မူပါတယ်။

အဲဒီအခြင်းအရာကို ထောက်ရှုကြည့်ရင် ရဟန္တာ
အရှင်မြတ်တို့ရဲ့ ဓာတ်တော်သည် မြတ်လေးပန်းငုံအဆင်း
နှင့် တူတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ် ဒကာကြီး”

“ဒီလိုဆိုရင် ရဟန္တာများရဲ့ ဓာတ်တော်ဟာ
အရောင်အဆင်းအားဖြင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ မုန့်ညင်းစေ့ခန့်

ပမာဏရှိတဲ့ မြတ်လေးပန်းငုံအဆင်းနှင့် တူတာပေါ့ ဘုရား”

“အင်း အဆင်းတော့တူတယ်၊ အရွယ်တော့ ဘယ်လိုလို့မပါဘူး ဒကာကြီး”

“အရှင်ဘုရား၊ ရဟန္တာများ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသော အခါ အဲဒီပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့ ရဟန္တာတိုင်း ဓာတ်တော်ကျန် ပါသလား ဘုရား”

“ရဟန္တာတိုင်း ဓာတ်တော် မကြွင်းကျန်ဘူး ဒကာကြီးရဲ့”

“ဘယ်လို ရဟန္တာများ ဓာတ်တော်ကြွင်းကျန်ပါ သလဲဘုရား။ ဘယ်လိုရဟန္တာများ ဓာတ်တော် မကြွင်း ကျန်ပါလဲဘုရား”

အဘိညာဉ်ရမှ

ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောအခါ အရိုးတော် အသားတော် စသည်တို့သည် အားလုံးဓာတ်တော်များ ဖြစ်ပါသည်။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်များကား ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံ ခါနီးတွင် ဓာတ်တော်ကြွင်းကျန်စေချင်လျှင် ပထမ အဘိ ညာဉ်ဝင်စားရ၏။ အဘိညာဉ် ဝင်စားပြီးနောက် အဓိဋ္ဌာန် ပြုရပါတယ်။

အဲဒီလို အဓိဋ္ဌာန်ပြုမှသာ ဓာတ်တော်များ ကျ နိုင်ပါသည်။ အဘိညာဉ်ရမှလည်း အဘိညာဉ် ဝင်စားနိုင် ပါတယ်။ အဘိညာဉ်ဝင်စားမှလည်း အဓိဋ္ဌာန်ပြုမှ အောင် မြင်ပါတယ်။

အဓိဋ္ဌာန်အောင်မြင်မှ

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမှလည်း သုက္ခဝိပဿက ခေါ် ရဟန္တာရိုးရိုးသာဖြစ်လျှင် ပုထုဇဉ်ရဟန်း သာမန်များ ကဲ့သို့ ပကတိအရိုးသာ ကြွင်းကျန်ရစ်ပါတယ်။

အဘိညာဉ်လည်းရမှ ဓာတ်တော်များ ကျပါစေ ဟု အဓိဋ္ဌာန်လည်း ပြုပါမှ အဓိဋ္ဌာန်သည့်အတိုင်း အောင် မြင်စွာ ဓာတ်တော်ကျနိုင်ပါတယ် ဒကာကြီး။

“အရှင်ဘုရား၊ ဒီလိုဆိုရင် ယခုခေတ် ရဟန္တာ ဖြစ်ရင် ဓာတ်တော်ကျနိုင်ပါသေးသလား”

“အင်း ဒါတော့ ယခုပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေနဲ့ ပဲ စဉ်းစားကြည့်ပါတော့ ဒကာကြီး”

“အရှင်ဘုရားကလည်း ဖြေပါဘုရား”

“ဓာတ်တော်ကျလား မကျလား မီးသင်္ဂြိုဟ်ပြီး တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ပရိသတ်အများရှေ့မှာ မီးပုံကို ဝိုင်း ကြည့်ပြီး ကောက်ယူကြည့်ရင် အရှင်းဆုံးပါပဲ ဒကာကြီး”

“ရှင်းပါပြီဘုရား”

“ဘယ်လိုရှင်းတာလည်း ဒကာကြီး”

“ခုခေတ် ရဟန္တာအမည်ခံတွေကို ဓာတ်တော် လုပ်တာက မီးသင်္ဂြိုဟ်တဲ့ဆီ ဘယ်သူမျှ မသွားရ၊ မီးပုံ နား ဘယ်သူမျှ မသွားရ၊ နောက်မှ သူတို့အတွင်းသား ချင်း သွားပြီးကောက်၊ ကွင်းဆက်လုပ်လိုလုပ်၊ ဓာတ် တော်လုပ်လို လုပ်ကြတာပါဘုရား”

“အဲဒါ သိပ်ကြောက်စရာကောင်းတာပေါ့၊ ရဟန္တာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ရဟန္တာလုပ် ကိုးကွယ်ရင် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် မရောက်တော့ဘူးတဲ့ ဒကာကြီးရဲ့”

“ကြောက်စရာပါလား ဘုရား”

“ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် တွေ့ဖူးတယ်၊ နာမည်ကြီး ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ပျံလွန်တော်မူတော့ အရိုးကို နောက်မှကောက်ပြီး အရိုးတွေ အမှုန့်ထောင်းပြီး ကော် ကောင်းကောင်းနဲ့လုံးပြီး ရွှေချကာ ဓာတ်တော်လုပ်ကြ တယ်”

“တယ်ဆိုပါလားဘုရား”

“အဲဒါ ဆိုးတာမဟုတ်ဘူး၊ ညာတာ ဒကာကြီး ရဲ့”

“သူတို့က ညာတာ ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ မသိတဲ့လူ တွေက ရဟန္တာလုပ် ကိုးကွယ်၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်နဲ့ လွဲမှာ ကြောက်ရပါတယ် ဘုရား”

“ဒါကြောင့် ပြောတိုင်းမယုံဖို့၊ အသိုင်းအဝိုင်း ကောင်းတိုင်း အထင်မကြီးဖို့ အရေးကြီးတယ်နော်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ကဲ တော်ရောပေါ့”

- * ဓာတ်တော်ဆိုတာ၊ ကိုးကွယ်ရာ၊ သေချာကိုးကွယ်ပါ။
- * ဘုရားဓာတ်တော်၊ သုံးစားနော်၊ ရွေးဖော်နှိုင်းယှဉ် ပါ။
- * ရဟန္တာမှာ၊ ဓာတ်တော်ဟာ၊ ကျတာ မကျရှိလေပါ။
- * ခုခေတ်ရဟန္တာ၊ ဓာတ်တော်ဟာ သေချာမကျ များလှပါ။
- * ကျတယ်ဆိုကာ၊ စုံစမ်းကြ၊ ကျနသေသေချာ၊
- * မစုံစမ်းဘဲ၊ ကိုးကွယ်လွဲ၊ ငရဲကျလိမ့်မှာ။

၂၀၀၃-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၁၃)ရက်နေ့အထိ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော ရက်(၂၀)ဝိပဿနာ တရားစခန်းကို California Vipassana Center ‘ဓမ္မမဟာဝန’ တွင် သွားရောက်အားထုတ်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ထိုရိပ်သာသည် ဆရာကြီးဦးဘခင် သွန်သင်ပြသခဲ့သော ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်နည်းအတိုင်း ဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာ သွန်သင်ပြသ၍ နေသည့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ တရားရိပ်သာ တစ်ရာကျော်တွင် ပါဝင်သော

ကလေးသူငယ်များအတွက် အာနာပါန ရက်တိုတရားစခန်းကို တစ်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကျင်းပပြုလုပ်ပေးသည်။ သို့သော် ရက်(၂၀)တရားစခန်းကို ဝင်ရောက်အားထုတ်လိုသူတိုင်း ဝင်ရောက်အားထုတ်ခွင့် မရှိခြေ။ ၎င်း ရက်(၂၀)တရားစခန်း ဝင်ရောက်အားထုတ်ခွင့်ရရန် ယောဂီများသည် (၁၀)ရက်တရားစခန်း(၅)ကြိမ်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားစခန်း(၁)ကြိမ် ဝင်ဖူးသူဖြစ်ရမည့်အပြင်၊ အနည်းဆုံး (၂)နှစ်ကာလကြာမျှ နေ့စဉ်(၂)နာရီ

သော စေတီပုထိုးရှိရန် လိုအပ်ပေသည်။ အိန္ဒိယတွင် ၎င်းအင်္ဂါရပ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော တရားရိပ်သာ မြောက် မြားစွာ ရှိသော်ငြားလည်း အမေရိကတွင် အရှေ့ကမ်းခြေရှိ Massachusetts ‘ဓမ္မဓာရ’ ရိပ်သာတွင်သာ လိုက်နာမှုများ ဆောက်တည်ထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မမဟာဝနတွင် လိုက်နာပါဝင်သော စေတီဆောက်လုပ်ခွင့်ရရှိရန် ပါမစ်လျှောက်လွှာတင်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယောဂီများ ပြင်ပအနှောင့်အယှက်အနည်းဆုံးဖြင့် တရားကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ရန် လူတစ်ရာကျော်ဆုံသော ဓမ္မာရုံကြီးတွင် ယောဂီ(၄၀) ကျော်မျှ အားထုတ်ရန် စီမံပေးခြင်း၊ အိပ်ခန်းများကိုလည်း တစ်ခန်းတွင် တစ်ဦးမျှသာ နေထိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း ပြုလုပ်ပေးပါသည်။ ဝစီပိတ်တရားအားထုတ်ကြရာ တရားစခန်းမန်နေဂျာနှင့် ဆက်သွယ်ရန်လိုပါက စာရွက်မှာ ရေးပြီး ဆက်သွယ်ရခြင်း၊ တရားစစ်ခြင်းကိုလည်း (၁၀)ရက်စခန်းများကဲ့သို့ နေ့စဉ်မပြုလုပ်တော့ဘဲ အာနာပါန(၇)ရက် ပြီးဆုံးချိန်တွင် တစ်ခါ၊ ဝိပဿနာအားထုတ်၍ (၇)ရက်ရောက်သောနေ့တွင် တစ်ကြိမ်မျှသာ တရားစစ်ပါသည်။ ကြားရက်များတွင် တရားအစစ်ခံလိုပါက ထမင်းစားခန်းတွင် ထားရှိသော စာရွက်တွင် စာရင်းသွင်းရပါသည်။ လမ်းလျှောက်သွားသောအခါများတွင်လည်းကောင်း၊ စာသောက်ချိန်များတွင်လည်းကောင်း မျက်လွှာချပြီး နေရန်ကိုလည်း ညွှန်ကြားပါသည်။ စာရေးသူအနေဖြင့် အမိမြန်မာပြည်တွင် အနှစ်(၄၀)ကျော်မျှ နေထိုင်ခဲ့ပြီးမှ နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ၊ အမေရိကရောက်မှ

မိမိကိုယ်အတွက် အထူးသနားကြင်နာမှု ရှိနိုင်ကြပါစေ

တင်ထွန်း(ဗိသုကာ)USA

ရိပ်သာတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းရိပ်သာသည် ကာလီဖိုးနီးယားရှိ Yosemite National Park ၏ တောင်ဘက်အရပ် Sierra တောင်တန်းခြေရင်းရှိ North Fork မြို့တွင် မြေကေ (၁၀၉)ကျယ်ဝန်းသော မြေနေရာတွင် ၁၉၉၁-ခုနှစ်ကစပြီး တရားစခန်းများ စတင်ပြုလုပ်၍ နေကြသည်။ ၎င်းရိပ်သာတွင် (၁၀)ရက် တရားစခန်းများကို တစ်လတွင် နှစ်ကြိမ်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန် (၈)ရက် တရားစခန်းကို တစ်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်

တရားမှန်မှန် အားထုတ်နေသူဖြစ်ရပေမည်။ ဤကဲ့သို့ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ထားခြင်း အကြောင်းမှာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလမ်းကြောင်းကို အပြည့်အဝ ယုံကြည်လက်ခံထားသူဖြစ်ရမည့်အပြင် အာနာပါနနှင့် ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်နည်းကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်သိနားလည်ထားသူများ ဖြစ်ရပေမည်။ ယခုလို ရက်(၂၀)ရက်(၃၀) တရားစခန်းများ ပြုလုပ်ခွင့်ရသော ရိပ်သာများတွင် ယောဂီတစ်ဦးချင်း အားထုတ်နိုင်သည့် လိုက်နာမှုများပါဝင်

တရားစခန်းများ အကြိမ်ကြိမ် ဝင်ရောက်အားထုတ်ခွင့် ရနေပေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာကြီးဦးဘခင် အမြော်မြင်ကြီးမားစွာဖြင့် တရားမျိုးစေ့များ ချခဲ့ပုံ၊ ယုံကြည်စိတ်ချအားကိုးရလောက်သည့် နိုင်ငံခြားသား တပည့်များကို စနစ်တကျ သွန်သင်ပြသခဲ့ပုံတပည့်ကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သူ ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာအနေဖြင့် မိမိ၏ဝိပဿနာဆရာကြီး၏ စိတ်ဆန္ဒများကို အားထက်တမန် စနစ်တကျ အကောင်အထည်ဖော်၍ နေသောကြောင့် အမေရိကတွင် ဝိပဿနာဘာဝနာတရား အားထုတ်ခွင့်ရသည့်အတွက် အထူးပင်ကျေးဇူးတင်၍နေပေတော့သည်။

တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော တရားဓမ္မကို ဆရာအကူအညီမပါဘဲ မိမိအစွမ်းဖြင့် ရှာကြံဖော်ထုတ်ပြီး ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ဘေးအန္တရာယ် အပေါင်းမှ လွတ်ငြိမ်းကင်း၍ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ ခံစားရအောင် ကျင့်ကြံပွားများအားထုတ်ပြီး၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့လည်း ၎င်းကဲ့သို့ အကျိုးကျေးဇူးခံစားရအောင် သွန်သင်ပြသဆုံးမပေးတော်မူသော ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ၊ ထိုအချိန်ကာလမှစပြီး ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်ကာလတိုင်အောင် တရားဓမ္မများ မပျောက်မပျက် တည်ရှိပြန့်ပွားအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြသော၊ ဆောင်ရွက်လျက်နေတော်မူကြသော ရဟန်းသံဃာပုဂ္ဂိုလ်များကို ကျေးဇူးတင်မဆုံးဖြစ်၍ နေပေတော့သည်။

ရက်(၂၀)တရားစခန်း ဝင်ခွင့်ရသည့်အတွက် အကျိုးရှိစွာ ရက်ရှည်တရားအားထုတ်ခွင့်ရသည့်အပြင်၊ (၁၀)ရက်တရားစခန်းများတွင် ဟောကြားသည့် တရားများထက် ပို၍

နက်နဲသော တရားဓမ္မများကို နာကြားသိရှိခွင့်ရပေတော့သည်။ တရားစခန်းဝင်ကြေးပေးရသောစနစ် မကျင့်သုံးသဖြင့်၊ နိက္ခမပါရမီကိုလည်းကောင်း၊ ဒါနပါရမီကိုပါ ဖြည့်ဆည်းခွင့်ရရာ၊ ပါရမီ(၁၀)ပါးကို အပြည့်အဝဖြည့်ဆည်းခွင့်ရပေသည်။ ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာဟောကြားသော တရားများအနက် စိတ်နှလုံးတွင် စွဲမြဲမိအောင် ဆုံးမသော အကြောင်းအရာတစ်ခုမှာ-

“ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် သုမေဓာရသေ့ဘဝတွင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ပါရမီအပြည့်အဝ ရှိနေသူတစ်ဦး ဖြစ်ပင်ငြားသော်လည်း မိမိတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းမှ ကင်းလွတ်ငြိမ်းချမ်းမည့်လမ်းစဉ်ကို မကျင့်သုံးဘဲ၊ သတ္တဝါမြောက်မြားစွာတို့အား ကယ်တင်လိုသော စိတ်စေတနာဆန္ဒအပြည့်အဝနှင့် ကမ္ဘာမြောက်မြားစွာ ပါရမီဖြည့်ဆည်းခဲ့ရသည်။ ပါရမီ(၁၀)ပါး ပြည့်ဝပြည့်စုံပြီး ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားအဖြစ် ရောက်ရှိမှ၊ သတ္တဝါမြောက်မြားစွာတို့ကို ဆင်းရဲဒုက္ခငြိမ်းကြောင်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလမ်းစဉ်ကို ကျင့်သုံးစေပြီး သန္တိသုခချမ်းသာစစ်ကို ပေးသနားတော်မူခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ဗုဒ္ဓဓမ္မတရားတော်မြတ်များ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် လွယ်ကူစွာကျင့်ကြံပွားများအားထုတ်ခွင့်ရနေသော အချိန်ကာလနှင့် ကြုံကြိုက်နေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂါစုံလင်စွာဖြင့် လူသားစင်စစ်ဖြစ်ခွင့်ရနေသည်တို့ကြောင့် မိမိကိုယ်ကို အထူးသနားကြင်နာမှုရှိသည့်အနေဖြင့်၊ ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ခွင့် ပေးစွမ်းနိုင်သော ဝိပဿနာဘာဝနာတရားကို ကြိုးကြိုးစားစား

ဂရုတစိုက်ပွားများအားထုတ်ကြရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်မှုပင်ဖြစ်ပေသည်”

ဤကဲ့သို့ တန်ဖိုးရှိလှသော ဆုံးမဩဝါဒကို ကြားရာတွင် စိတ်နှလုံးတုန်လှုပ်သွားပါတော့သည်။ မြန်မာပြည်တွင် နေထိုင်စဉ်အခါက မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးများတို့၏ ဓလေ့ထုံးစံအရ ကိုရင်ဝတ်ခြင်း၊ ဒုလ္လဘရဟန်းခံခြင်း၊ ဒါနသီလကုသိုလ်များပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို ဦးစားပေး ပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။ ဝိပဿနာဘာဝနာတရားအမျိုးမျိုးကို ပွားများအားထုတ်ခွင့် ရခဲ့သော်လည်း ထိုက်ထိုက်တန်တန် အားမထုတ်ဖြစ်ချေ။ နိုင်ငံခြားသို့ မထွက်ခွာမီ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာတွင် ဒုလ္လဘရဟန်းဘဝ အဖြစ်ဖြင့် တစ်လ ဝိပဿနာအားထုတ်ခဲ့သော်လည်း ယခုကဲ့သို့နေ့စဉ် မှန်မှန် တရားအားထုတ်သည့်အဆင့်သို့ မရောက်ခဲ့ပေ။ ၎င်းနောက် စင်္ကာပူတွင် (၁၀)နှစ်ကျော်ကာလ နေထိုင်ခဲ့စဉ်အခါကလည်း ဝိပဿနာတရားစခန်းများ ဆက်လက် ဝင်ရောက်အားထုတ်ခွင့် မရခဲ့ပေ။ မြန်မာပြည်မှ ကြွမြန်းတော်မူကြသော ရွှေဟင်္သာဆရာတော်၊ ဓာတ်ပေါင်းစုံအောင်မင်းခေါင်ဆရာတော်၊ ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ၊ သီတဂူဆရာတော်၊ ချမ်းမြေ့ဆရာတော် စသည့်ဆရာတော်များ စင်္ကာပူသို့ ကြွရောက်လာတိုင်း၊ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်ဖြင့်သာ ကျေနပ်၍ နေမိပြန်တော့သည်။ ၎င်းအပြင် စင်္ကာပူမြန်မာကျောင်းသစ်တည်ထောင် ဆောက်လုပ်ရာတွင် အရေးပါအရာရောက်သော ကဏ္ဍပိုင်းများတွင် ဆရာတော်ဦးပညာဝံသ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရခြင်းဖြင့် ကျေနပ်နေပြန်ပေသည်။

၁၉၉၀-ခုနှစ် အဆုံးပိုင်း

တွင် အမေရိကသို့ မိသားစုနှင့်အတူ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခဲ့ရာ၊ ဒါန သီလနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းဝေယျာဝစ္စကိစ္စများ အပြင် မိတ်ဆွေအိမ်များတွင်လည်း ကောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် လည်းကောင်း ဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ၊ သဒ္ဓမ္မရုံသီဆရာတော်၊ ချမ်းမြေ့ ဆရာတော်၊ ဆရာတော်ဦးသီလာနန္ဒ၊ ဆရာတော်ဦးဇေယျ အစရှိသော ဆရာတော်များကို ပင့်ဖိတ်ပြီးပြုလုပ် သော ဝိပဿနာတရားစခန်းများ ဝင်ခွင့်ရပြန်သည်။ သို့သော် နေရာ ထိုင်ခင်းပြည့်စုံမှု မရှိသည့်အတွက် တရားကို စနစ်တကျ အားထုတ်ရန် အခြေအနေမပေးခဲ့ပေ။

၁၉၉၆-ခု၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် စာရေးသူ၏ဇနီး ခင်သန်းအေး၊ သား ငယ်ဖြစ်သူ မျိုးကျော်စွာတို့နှင့်အတူ ဓမ္မမဟာဝနတွင် (၁၀)ရက်တရား စခန်း ပထမဦးဆုံးအကြိမ် သွား ရောက်အားထုတ်ခွင့် ရခဲ့ပေသည်။

ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာကိုယ် တိုင် (၁၀)ရက်တရားစခန်းများ ပြု လုပ်စဉ်က အသံသွင်းထားသော တိပ်ခွေများ၊ ညစဉ်ဟောကြားသော တရားများကို ဗွီဒီယိုတိပ်ခွေများကို အသုံးပြုသည့်အတွက် ဆရာကြီး ကိုယ်တိုင် လာရောက်တရားပြသ ဟောကြားနေသကဲ့သို့ ခံစားရပေ သည်။ ဓမ္မာရုံကလည်း ဆောက်ပြီး ခါစဖြစ်သဖြင့် အဆင်ပြေပါသည်။ ထမင်းစားဆောင်များနှင့် အိပ်ဆောင် များကတော့ လက်ရှိအဆောက်အအုံ များကို မွမ်းမံ၍ အသုံးပြုခြင်း ကြောင့် သင့်လျော်သောအဆင့်မှာ ပင် ရှိနေပေသည်။ ယောက်ျား ယောဂီ၊ မိန်းမယောဂီများကို သတ် သတ်မှတ်မှတ် ခွဲခြားပေးထားပါ သည်။ စိတ်ချမ်းသာစွာ တရားကို

စနစ်တကျ အားထုတ်ခွင့်ရသည့် အတွက် ၎င်း(၁၀)ရက်တရားစခန်း ပြီးသည့်နေ့မှစ၍ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ၎င်းရိပ်သာတွင် စာရေးသူမွေးနေ့နှင့် ကြုံကြိုက်သော တရားပတ်ရွေးပြီး တရားအားထုတ်ပွားများခြင်းဖြင့် မွေးနေ့ကျင်းပခွင့်ရပေသည်။

၂၀၀၀-ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂကကြီးမှူး ကျင်းပပြုလုပ် သည့် ဘာသာမျိုးစုံ ခေါင်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဆွေးနွေးပွဲသို့ ဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာ လာရောက်ရာ ကာလီ ပိုးနီးယားသို့ ရောက်စဉ် စာရေးသူ မိသားစုဖြင့် သီးသန့်တွေ့ဆုံခွင့်ရခဲ့ သည်။ ဆရာကြီးက တရား အား ထုတ်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်း မေးမြန်းရာ (၁၀)ရက်တရားစခန်းများ ကို တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ဝင်ဖြစ် သော် လည်း နေ့စဉ် အိမ်တွင် တရားမှန်မှန် အားမထုတ် ဖြစ်ကြောင်းကို ပြောပါ သည်။ ထိုအခါ ဆရာကြီးက အိမ်မှာ နေ့စဉ်(၂)နာရီ ကြိုးစားအားထုတ်ရန် အရေးကြီး သည့်အတွက် မဖြစ်ဖြစ် အောင် စီစဉ်ပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်း ခဲ့သည်။

ထိုအခါမှစ၍ မိမိပြုလုပ်နေ ကျ နံနက်အစီစဉ်ကို ပြုပြင်လိုက် သည်။ နံနက်(၄)နာရီအချိန်တွင် အိပ်ရာထပြီး မျက်နှာသစ်သွားတိုက် စသော သန့်စင်မှုများ ပြုလုပ်သည်။ ထို့နောက် (၁)နာရီတရားထိုင်ပြီး ရုံးသွားရန် အဝတ်လဲသည်။ အလုပ် က နံနက်(၆:၃၀)စသည့်အတွက် အိမ်မှ နံနက်(၅:၃၀)ထွက်ရပါသည်။ ဆရာကြီးတိုက်တွန်းချက်ကို ချက် ချင်းအကောင်အထည်ဖော်လိုက်ရာ၊ အလုပ်မသွားမီ နံနက်အချိန်တွင် (၁)နာရီတရားထိုင်ဖြစ်သွားပါတော့ သည်။ ညပိုင်း(၁)နာရီ တရားထိုင်

ခြင်းကိုတော့ နံနက်လို မှန်မှန်မရပေ။

ရက်(၂၀) တရားစခန်းပြီး၍ အိမ်သို့ရောက်ရောက်ချင်း ဇနီးအား ဆရာကြီး၏ ဆုံးမချက်ဖြစ်သော “မိမိကိုယ်ကို အထူးကြင်နာသနား သောအားဖြင့် ဝိပဿနာတရားကို ကြိုးကြိုးစားစားအားထုတ်ပါ”ကို အရင်ဆုံးပြောလိုက်ပါသည်။ ဆရာ ကြီး၏ဆုံးမချက်ကို စာရေးသူ၏ မိခင်ကြီး၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမ၊ တူ- တူမများနှင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေအပေါင်းတို့ အားလည်း သိခိုင်းစေလိုသော စိတ် ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့်အမျှ “မိမိ ကိုယ်အတွက် အထူးသနားကြင်နာမှု ရှိကြပါစေ” ဆိုသည့် ခေါင်းစဉ်ဖြင့်-

ဝိပဿနာ ဆိုသည်မှာ ဘာလဲ။ ခန္ဓာငါးပါးအကြောင်း၊ ဒုက္ခ အကြောင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အကြောင်း စသည်များကို ဆရာကြီးဟောကြား သည့်အတိုင်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စီစဉ်ရေးသားပြီး Email နှင့် တစ် ပတ်အတွင်း ပို့လိုက်သည်။ တစ်ဖန် မြန်မာပြည်မှ ဓမ္မမိတ်ဆွေများကို လည်း အလွန်တန်ဖိုးရှိသော ၎င်း ဆုံးမချက်ကို သိစေလိုသော စိတ် ဆန္ဒဖြင့် ထိုခေါင်းစဉ်ကိုပင် ပြန်အသုံး ပြုပြီး ဤဆောင်းပါးရေးသားတင်ပြ လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

မိမိကိုယ်ကို သနားကြင်နာ မှုရှိကြပါစေ။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လမ်းကြောင်း ပေါ်တွင် လျှောက်နေသောပုဂ္ဂိုလ် များသည် ကြိုးကြိုးစားစား ဆက် လက်လျှောက်သွားနိုင်ကြပါစေ။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးလမ်းကြောင်း ပေါ်တွင် မရောက်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ် များသည် ၎င်းလမ်းကြောင်းပေါ်တွင် စတင်လျှောက်လှမ်းနိုင်ကြပါစေ။

■ တင်ထွန်း(မိသုကာ)USA

ယံသာနောင်လည်း ချစ်စည်းမပြေ...
အရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏

အလှူပွဲတစ်ခုမှာ ဆွမ်းမကပ်သေးခင် အချိန်ပိုင်းလေးမှာ အလှူဒကာက ကဲ-မင်းတို့မိသားစုပဲ ကပ်လိုက်တော့၊ မင်းတို့လှူရင် ငါလှူတာနဲ့ အတူတူပဲ၊ ကုသိုလ်တစ်ဝက် ငါလည်းရတယ်' လို့ပြောပြီး ကားမောင်းပြီး ထွက်သွားတယ်။ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်တို့တွင် 'တစ်ယောက်က ကုသိုလ်ပြုရင် ကျန်တဲ့ တစ်ယောက်လည်း ကုသိုလ်တစ်ဝက်ရတယ်' ဆိုတဲ့ အသုံးနှုန်းဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များရဲ့ နှုတ်ဖျားမှာ စွဲနေတယ်။ အဓိပ္ပါယ်မပြည့်စုံလို့ အမှတ်မှားရင် အကျိုးရ နည်းသွားနိုင်တယ်။ အကျိုးရများစေဖို့ ဒီအကြောင်းအရာကိုတော့ ရေးသင့်ပြီလို့ထင်တာနဲ့ စေတနာဖြင့် ရေးသားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်၊ တစ်ယောက်က ကုသိုလ်ပဲပြုပြု၊ အကုသိုလ်ပဲလုပ်လုပ်၊ ကျန်တဲ့ တစ်ယောက်က စိတ်တူ(စိတ်ပါ)မှ ရနိုင်တယ်။ စိတ်မတူရင် မရဘူး။ ပြုလုပ်သူသာလျှင် ရတယ်။

အကုသိုလ်အရာမှာ သာဓကပြရရင် ဓမ္မပဒ၊ ပါပဝဂ်မှာ 'လင်မုဆိုးမယားသောတာပန်' ဝတ္ထုမှာ သားသမီး(၇)ယောက်ရတဲ့အထိ လင်မုဆိုး၏ စေခိုင်းချက်အရ လေး၊ မြား၊ လှံ၊ ပိုက်ကွန်တို့ကို ဆောင်ယူပေးရသော်လည်း မယားမှာ စိတ်စေတနာမပါ။ တာဝန်ဝတ္တရားအရ လင်၏ စကားကို မဆန့်ကျင် မလွန်ဆန်လိုသောကြောင့် မယားမှာ အပြစ်မဖြစ်ပါ။ (ဥပမာ-လက်မှာ အနာမရှိလျှင် အဆိပ်ကိုကိုင်သော်လည်း မလောင်ကျွမ်းသကဲ့သို့ မှတ်ပါ)

နောက်-နန္ဒိယသူဌေးနဲ့ ရေဝတီတို့မှာလည်း နန္ဒိယသူဌေးက ဒါန၊ သီလ၊ ကုသိုလ်တွေပြု၊ ကျောင်းဆောက်လှူပေမယ့် ဇနီးရေဝတီက တော့ လင်ပြုလုပ်တဲ့ကုသိုလ် သူရမယ်ထင်နေတာ၊ ကောင်းမှုမလုပ်တဲ့အပြင် ရဟန်းသံဃာများကို ဆဲရေးခြင်း စတဲ့ မကောင်းမှုတွေပြုတယ်။ သေတဲ့အခါ နန္ဒိယသူဌေးက နတ်ပြည်မှာဖြစ်တယ်။ ရေဝတီက ငရဲမှာခံရတယ်။

နောက် အလွန်ထင်ရှားတဲ့ မဃလုလင်နဲ့ သုဇာတာ၊ မဃလုလင်က လမ်းပြုပြင်၊ တံတားဆောက်၊ ဇရပ်ဆောက်၊ ရေတွင်း၊ ရေကန် တူးဖော်ခြင်း စတဲ့ ကောင်းမှုတွေ မျိုးစုံအောင် ပြုလုပ်တယ်။ ဇနီးငယ် သုဇာတာကတော့ 'လင်ပြုလုပ်တဲ့ကောင်းမှု၊ မယားတစ်ဝက်ရတယ်' လို့ယူဆပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို မေ့လျော့ကာ ခန္ဓာကိုယ်သာလျှင် အလှပြင်ပြီး အချိန်ကုန်စေတယ်။ သေလွန်တဲ့အခါ လင်မဃလုလင်က နတ်ပြည်မှာ သိကြားမင်းဖြစ်တယ်။ မယားသုဇာတာကတော့ ဗျိုင်းမလေး ဖြစ်ရတယ်။

နောက်ပြီး အသယုသူဌေး၏ အလှူကို ဝမ်းမမြောက်နိုင်ဘဲ မနာလိုဝန်တိုစိတ်ဖြစ်မိတဲ့ အမျိုးသမီးဟာလည်း သေတဲ့အခါ 'ခုပ္ပါသပြီတ္တာ' ဖြစ်ရတဲ့ဝတ္ထုကလည်း သတိသံဝေဂဖြစ်ဖို့ ကောင်းတယ်။

နောက်တစ်ခု အသကာဘုရင်နဲ့ ဥပရိဒေဝီမိဖုရား၊ မိဖုရားက အသက်ငယ်၊ ရုပ်ကလည်းချောမောလှပတော့ ဝယမာန်၊ အလှမာန်တွေ တက်ပြီး ကောင်းမှုကို မပြုဘဲ မေ့လျော့ကာ အလှပဲပြင်နေတယ်။ ဒီလို

နဲ့ သေလွန်တဲ့အခါမှာ "နွားချေးပိုးမ" တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရတယ်။

ဒီဖြစ်ရပ်တွေ ရည်ရွယ်ပြီး မာန်လည်ဆရာတော်ကြီးက မဃဒေဝလင်္ကာသစ်မှာ

"အကုသိုလ်နှင့်၊ ကုသိုလ်နှစ်ပါး၊ ကံတရားကား၊ မယားပြုရာစိတ်မပါလျှင်၊ လင်မှာမရ၊ လင်ပြုကလည်း၊ မယားအိမ်သူ၊ စိတ်မတူသော်၊ မှတ်ယူမှန်စွာ၊ မရရာဘူး၊ သူဇာမဃ၊ အသယုတို့၊ ရှေးကဝတ္ထုနှိုင်းယှဉ်ရှု၍၊ အကုသလ၊ ကုသလ၏၊ ကမ္မဿကာ၊ လက္ခဏာကို မြဲစွာဝမ်းတွင်း၊ နှလုံးသွင်းလော့" လို့ မိန့်ဆိုထားတယ်။

ဒီဘဝမှာ "လင်နဲ့မယား၊ မိသားစုခုံကြတယ်" ဆိုတာ အတိတ်ဘဝက ပြုခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ရေစက်ပါလို့ ယခုလို ဆုံတွေ့ကြတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီဘဝမှာလည်း အလှူရေစက် ဆက်တဲ့အနေနဲ့ နောက်နောင်ဘဝတွေမှာ စိတ်တူကိုယ်တူနဲ့ လက်တွဲမဖြုတ်ကြဘဲ နိဗ္ဗာန်ရွှေ့ပြည်ဝင်တဲ့အထိ အတွဲညီတဲ့ ပါရမီဖြည့်ဖက် ပါရမီရှင်များ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။

သာသနာသမိုင်းမှာ လက်တွဲညီတဲ့ ပါရမီဖြည့်ဖက်တွေများစွာ ရှိတယ်။ ဥပမာ-ဘုရားရှင်နှင့်ယသော်ဓရာ၊ အရှင်မဟာကဿပနှင့် မယ်ဘဒ္ဒါ၊ မဟာကပ္ပိနမင်းနှင့် အနော်ဇာဒေဝီ။

ဆင်းရဲသား မောင်ပုဏ္ဏ တို့ ဇနီးမောင်နှံ၊ နကုလပိတာနှင့် နကုလမာတာ စတဲ့ အတွဲများဖြစ်ကြတယ်။

အဲဒီထဲမှာ အလွန်ဆင်းရဲတဲ့ မောင်ပုဏ္ဏ တို့ ဇနီးမောင်နှံမှာ လူဆင်းရဲပေမယ့် စေတနာ သဒ္ဓါတရား ကောင်းပုံ၊ ကုသိုလ်ပြုတဲ့

နေရာမှာ စိတ်တူကြပုံလေးဟာ အလွန်ပင် မှတ်သားထိုက်တယ်။ မောင်ပုဏ္ဏတောထဲမှာ လယ်ယာ တွေကို တစ်ယောက်တည်း ဆင်းရဲ ပင်ပန်းစွာ လုပ်ကိုင်နေရတယ်။ နံနက် ၁၁-နာရီလောက်ထိ ထမင်း မစားရသေးဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆို တော့ အိမ်က ဇနီးက ထမင်းလာ မပို့သေးလို့ဖြစ်တယ်။ လူ့သဘာဝက “ဆာနေတဲ့အချိန် မစားရရင် အလွန် ဒေါသဖြစ်တတ်တယ်။ မောင်ပုဏ္ဏ မှာလည်း နေကပူ၊ အလုပ်ကပင်ပန်း၊ ဗိုက်ကဆာ ထမင်းက ရောက်မလာ သေး၊ ဘယ်လောက်စိတ်တိုစရာ ကောင်းသလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့် ပေတော့။ ဟော နေပူကြ ကြ ချွေးရွှဲရွှဲနဲ့ ထမင်းထုပ်ခေါင်းပေါ်ရွက် ပြီး ခြေလှမ်းသွက်သွက်နဲ့ လာနေတဲ့ ဇနီးသည် ရောက်လာပြီ။

ဇနီးဖြစ်သူက “မောင်ရေ အချိန်နောက်ကျသွားတာ ခွင့်လွှတ် နော်၊ မောင့်အတွက် လာပို့တဲ့ ထမင်းကို လမ်းမှာ ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကို လှူဒါန်းလိုက်တယ်။ နောက်တစ်ခေါက်ပြန်ပြီး ချက်ရလို့ မောင့်အတွက် နောက်ကျမှာစိုးလို့ အမြန်ချက်ပြီး အမြန်လာခဲ့ရတယ်။ ဒီတော့ မောင်ရယ် လမ်းမှာလှူခဲ့ တဲ့ ဆွမ်းကုသိုလ်ရဲ့အဖို့ကို မောင့် အား အမျှပေးပါတယ်။ ဒီတော့ မောင်ပုဏ္ဏ ကလည်း စိတ်မဆိုးဘဲ ဝမ်းသာလွန်းလို့ “ဝမ်းသာလိုက်တာ ရှင်မရယ်၊ သာဓု သာဓု” လို့ ခေါ်လိုက်တယ်။ “ဪ ဒါနဲ့ ရှင်မရေ ကိုယ်လည်း မနက်က အရှင် သာရိပုတ္တရာကို ရေနဲ့ဒန်ပူ လှူလိုက် သေးတယ်။ အဲဒါ ညီမကိုလည်း အမျှပေးပါတယ်။” “ဝမ်းသာလိုက်တာ

မောင်ရယ်။ သာဓု သာဓု” ပါလို့ အသိအမှတ်ပြုလိုက်တယ်။

“မယ်ကလျှူမူ မောင်ကြည် ဖြူ၊ မောင်ကလျှူဒါန်း မယ်ရွှင်လန်း” ဆိုတာ အဲဒါမျိုးကို ပြောတာဖြစ် တယ်။ ထမင်းစားပြီး ခဏအိပ်လို့ အိပ်ရာမှ နိုး၍ ကြည့်လိုက်တော့ မြေစိုင်းခဲတွေက ရွှေတုံး ရွှေခဲတွေ ဖြစ်ကုန်တယ်။ အလှူခံကလည်း မြင့်မြတ်၊ စေတနာကလည်း ထက် သန်စွာနဲ့ စိတ်တူတော့ ချက်ချင်း အကျိုးပေးတယ်။

နောက် စိတ်တူ ကိုယ်တူ နဲ့ အတွဲညီတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ မိဘ ဟောင်းများဖြစ်တဲ့ နကုလပိတာနဲ့ နကုလမာတာတို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဘုရား ရှင်ကို သားဆိုတဲ့ ချစ်ခြင်းနဲ့ လျှောက်စရာရှိတာကို ပွင့်လင်းစွာ လျှောက်ကြတယ်။ “အရှင်ဘုရား နကုလကို ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းက လက်ထပ်ခဲ့တယ်။ တပည့်တော် သူ ကလွဲရင် ဘယ်သူ့ကိုမျှ ရှိတယ်လို့ မထင်ဘူး။ သူ့ကိုသာလျှင် ယခုဘဝ မှာလည်း အမြဲကြည့်နေချင်တယ်။ နောင်သံသရာမှာလည်း အမြဲမြင်လို တယ်” တဲ့။ နကုလမာတာအမျိုးသမီး က “တပည့်တော်မလည်း သူကလွဲ ရင် ဘယ်သူ့ကိုမျှ စိတ်နဲ့တောင် မပြစ်မှားဘူး။ သူ့ကို ယခုဘဝမှာ လည်း အမြဲမြင်တွေ့နေချင်တယ်။ နောင်သံသရာမှာလည်း သူနဲ့မကွဲ မကွာ အမြဲ အတူနေချင်ပါတယ်” လို့ လျှောက်ကြတယ်။

အဲဒီအခါမှာ ဘုရားရှင်က “ဇနီးမောင်နှံ အချင်းချင်း ယခုဘဝ ရော၊ နောင်သံသရာပါ စိတ်တူ ကိုယ်တူနဲ့ တစ်သက်မခွဲဘဲ ရွှေ လက်တွဲလိုလျှင် အောက်ပါတရား

၄-ပါးနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်” လို့ ဟော ကြားတယ်။

၁။ အိမ်ရှင်က သဒ္ဓါတရား ကောင်းသလို၊ အိမ်သူကလည်း သဒ္ဓါတရားကောင်းရမယ်။

၂။ အိမ်ရှင်က သီလစင် ကြယ်သလို အိမ်သူကလည်း သီလ စင်ကြယ်ရမယ်။

၃။ တစ်ယောက်က စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း လှူဒါန်းရင် တစ်ယောက် က မတားမြစ်ရဘူး။

“မယ်ကလျှူမူ၊ မောင် ကြည်ဖြူ၊ မယ်ကလျှူဒါန်း၊ မောင် ရွှင်လန်း” ဖြစ်စေရမယ်။

၄။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာချင်းလည်း တူညီရမယ်- လို့ ဟောတော်မူတယ်။

ဒီအဓိပ္ပါယ်ကို ရည်ရွယ်ပြီး ပဉ္စာဝုပေါ့မှာ -

“လူ့မြေရပ်ခွင်၊ အိမ်ရှင် အိမ်သူ၊ မြတ်ရည်တူလျက်၊ ဆုယူ ညီမျှ၊ လှူဒါနနှင့် သီလမယိုင်၊ သဒ္ဓါ ပြိုင်မှု၊ ဘုန်းလှိုင်ကျော်ကြား၊ မိုးနတ် သားနှင့် ဆွေဝါးအနီး နတ်သမီးတို့ ကောင်းချီးအံ့ရာ၊ စုမိရှာလျက်၊ သံ သာနောင်လည်း၊ ချစ်စည်းမပြေ၊ ရှည်ကြာလေ၏” တဲ့။

ဒါကြောင့် သိစေချင်တာက ရှေ့ကောင်းမှုကံ အထောက်အပံ့ကြောင့် လူဖြစ်လာတဲ့အခါမှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို မေ့လျော့ပြီး စီးပွားရှာရုံသက်သက်နဲ့ ဘဝကို အချိန်မကုန်စေချင်ပါ။ နေ့စဉ်အချိန်ကို သတ်မှတ်ပြီး ဘဝနောင်နောင်၊ ကောင်းထက်ကောင်းဖို့ ဘဝကို ကုသိုလ်ဖြင့်လည်း မြှင့်တင်ပေးစေချင်တယ်။

ကောင်းမှုပြုတဲ့အခါ “တစ်ယောက်ပြုရင် ကျန်တစ်ယောက်လည်း ကုသိုလ်တစ်ဝက်ရတယ်” ဆိုတဲ့ အစွဲကို ဖျောက်စေချင်တယ်။ အကယ်၍ မတတ်သာလို့ တစ်ယောက်က ပြုတဲ့အခါမှာ “မောင်ပုဏ္ဏတို့ ဇနီးမောင်နှံ တို့လို စိတ်တူမှုဝမ်းမြောက်နိုင်မှ ကုသိုလ်ရဲ့အဖို့ကို ရနိုင်ပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင် မိသားစုအစုံနဲ့ ရိုရိုသေသေ လေးလေးစားစားနဲ့ စိတ်တူကိုယ်တူ အလှူရေစက်လက်နဲ့မကွာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လှူစေချင်ပါတယ်။ အဲဒီလို လှူတတ်မှလည်း ဖြစ်လေရာဘဝမှာ အတူအကျိုးပေးမှာဖြစ်တယ်။ ပါရမီရှင် စုံတွဲများဖြစ်တဲ့ “ဘုရားရှင်နှင့် ယသော်ဓရာ၊ အရှင်မဟာကဿပနှင့် မယ်ဘဒ္ဒါ၊ မဟာကပ္ပိနမင်းနှင့် အနော်ဇာဒေဝီတို့လို မြင့်မြတ်တဲ့ ပါရမီဖြည့်ဖက်များအဖြစ်နဲ့ နောင်သံသရာမှာလည်း အချစ်စည်းမပြေဘဲ နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်သို့ စံမြန်းရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ရရှိတဲ့အချိန်မှာ ဖြစ်နိုင်သမျှ ကုသိုလ်တွေကို စိတ်တူ၊ ကိုယ်တူနဲ့ ရနိုင်သမျှ ယူနိုင်ကြပါစေ။

■ အရှင်ပဏ္ဍဝ (ရွှေမင်းဝံ)

ရန်ကုန်မြို့ ၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်

ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်

သပြေကန်ဆရာတော်ကြီး၏ အဆိုအမိန့်များ

တစ်ဖက်စွန်းရောက်သူများ

ရုပ်ဝတ္ထုကို အလေးပေးသော ခေတ်၌ နာမ်ဓာတ်၏ သတ္တိအရှိန်အဝါ အာနုဘော်များကို အသိအမှတ် မပြုလိုကြ။ သို့ဖြင့် မိဘ၊ ဆရာသာမက ရတနာသုံးပါးအပေါ် ထားသော စေတနာများကိုပင် စေတနာမျှသာ၊ ဘာမျှ အကျိုးမရှိသောအနေ ထင်မြင်ယူဆပြောဆိုတတ်ကြ၏။ ဤကား တစ်ဖက်စွန်းသို့ ကျုံ့သွားသူတို့၏ သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်၏။

The Power of Good

In an age obsessed with material wealth, the power of the mind to bring good is often forgotten, even to the extent of feeling that heartfelt love and goodwill towards parents, teachers, and the triple gems of the Buddha, the Dhamma and the Sangha can bring no tangible benefit. This is natural of people fallen into ungracious and ungrateful ways.

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အဖွင့်တွင် ဝီရိယဖြစ်ကြောင်းတရား တို့ကို ဖွင့်ဆိုရာမှာ အယျမိတ္တမထေရ် ကြီးအကြောင်းကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ မထေရ်ကြီးအကြောင်းမပြောခင် ဝီရိယအကြောင်း အနည်းငယ် ပြောရဦးမယ်။ ဝီရိယဆိုတာ အဆင့် မြင့်မြင့် ရောက်ရှိရေးအတွက် ထောက်ပံ့ပေးတဲ့တရားပဲ။ ချီးမြှောက်ခြင်း လက္ခဏာလို့ခေါ်တယ်။ ပျင်းရိခြင်း၊ ဖင့်နှေးခြင်းတို့ကို တားဆီးကာကွယ်ပေးတတ်တဲ့ သဘောရှိတယ်။ ပျင်းရိခြင်းရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟာ ဝီရိယပါ။ ပျင်းရိသူမှာ ဝီရိယ မဖြစ်သလို ဝီရိယရှိသူမှာလည်း ပျင်းတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ “ဆင်းရဲဒုက္ခမှန်သမျှကို ဝီရိယဖြင့်ကျော်ဖြတ်ရမယ်” တဲ့။ ဘုရားရှင်က အာဠာဝက ဘီလူးကို ဟောခဲ့တဲ့စကားတစ်ခွန်းပါ။ မဟာဇနကမင်းဟာ ပင်လယ်ထဲ သင်္ဘောပျက်တဲ့အချိန်မှာ လုံ့လဝီရိယဖြင့် (၇)ရက်ပတ်လုံး လက်ပစ်ကူးခဲ့တာကြောင့် အသက်ဘေးကလွတ်ခဲ့ရတာပဲ။ မဏိမေခလာနတ်သမီးကယ်တယ်ဆိုပေမယ့် ချက်ချင်းကယ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ နောက်ပိုင်းမှာ သူ့ရဲ့ဝီရိယကို တန်ဖိုးထားလို့ လာကယ်တာပါ။ အသက်ချမ်းသာရာရတဲ့အပြင် မိတ္တီလာပြည်မှာ သီတာဒေဝီကို မိဖုရားအဖြစ်နဲ့ သိမ်းပိုက်ပြီး ထီးနန်းပါစိုးစံခဲ့ရပါတယ်။ ဒါဟာ ဝီရိယရဲ့ အကျိုးတွေပါ။ ဒါကြောင့် လောကကြီးပွား တိုးတက်ရေးအတွက် ဖြစ်စေ၊ လောကုတ္တရာဓမ္မထိုးထွင်း သိမြင်ရေးမှာဖြစ်စေ ဝီရိယရှိရှိ ကြိုးစားသွားမယ်ဆိုရင် မည်သူမဆို အောင်မြင်မှုရကြမှာ မလွဲပါဘူး။

သာသနာ့ဘောင်မှာ ပျော်သွားပြီ

အရှင်ပါရမီ Ph.D (Thesis)

“ဝီရိယဝတော ကိနာမ ကမ္မံ န သိဇ္ဈတိ-လုံ့လဝီရိယရှိသူအား မပြီးမအောင်မြင်သောအရာသည် မရှိ။ ပြီးစီးအောင်မြင်သည်သာဖြစ်၏” လို့ ဘုရားရှင်ကလည်း ဟောထားခဲ့ပါတယ်။ ဝီရိယအရေးပါကြောင်းကို ပိဋကတ်တော်တွေ လေ့လာမယ်ဆိုရင် နေရာအတော်များများမှာတွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အမည်အမျိုးမျိုးနဲ့ ဝီရိယကို တင်စားပြီး ဟောထားတာတွေကိုလည်း တွေ့ရမှာပါ။ ဝီရိယိန္ဒြေ ဝီရိယဗိုလ်၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၊ သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင် စသည်ဖြင့်ပေါ့။ ဆိုလိုရင်းကတော့ ဝီရိယပါပဲ။

မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်မှာလည်းပဲ “ကာယေ ကာယာနုပဿီ

ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္မဇာနော သတိမာဝိနေယျ” စသည်ဖြင့် ဟောခဲ့တဲ့အထဲမှာ အာတာပိဆိုတာ ဝီရိယကို ရည်ညွှန်းတဲ့စကားပါ။ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားထုတ်ရတဲ့ ဝီရိယလို့ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီလိုအားထုတ်မှုနဲ့ သတိသမ္မုဇ်ဉာဏ်ယှဉ်ပြီးမှ ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်စသည်ကို ပွားများရမယ်လို့ ဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဝီရိယဟာလည်း အရေးပါတဲ့နေရာကထည့် ဟောထားခဲ့ပါတယ်။ သတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်မှာ ဝီရိယ၊ ပညာ၊ သတိ ဒီတရားသုံးပါးချို့တဲ့လို့ မရပါဘူး။ အားလုံးပြည့်စုံရပါမယ်။ ဓမ္မာနုပဿနာပိုင်းမှာ ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးတရားတို့ကို ရှုမှတ်ပွားများရန် နည်းစနစ်များ

ပါဝင်ပါသည်။ အဲဒီအထဲမှာ ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်ဆိုတာ ဝီရိယကိုကိုယ်စား ပြုပါတယ်။ ဗောဇ္ဈင်ဆိုတာကတော့ သစ္စာတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိ တတ်သောအကြောင်း အစိတ်အင်္ဂါ ကို ဆိုတာပါ။ ဒီတော့ ဝီရိယသမ္မော ဇ္ဈင်ဆိုတာ ဝီရိယဆိုတဲ့ သစ္စာသိ ကြောင်းတရား၊ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု လို့ အဓိပ္ပါယ်ရပါတယ်။ ဝီရိယနဲ့ အားထုတ်ရင်လည်း သစ္စာသိမြင်နိုင် တယ်လို့ ဆိုလိုတာပါ။

သို့သော် ဝီရိယလွန်ကဲ သမာဓိနည်းသူအတွက် စိတ်ပျံ့လွင့် လွယ်တယ်။ စိတ်တည်ငြိမ်မှုရဖို့ ခက်တယ်။ သမာဓိလွန်ကဲ ဝီရိယ နည်းမယ်ဆိုရင်လည်း ပျင်းရိခြင်း ဘက်သို့ ယိုင်သွားတတ်တယ်။ ဝီရိယ ရှိတဲ့ သမာဓိက ပျင်းရိတာကို ကာ ကွယ်ပေးတယ်။ သမာဓိရှိတဲ့ ဝီရိယ က စိတ်ပျံ့လွင့်တာကို ကာကွယ် ပေးတယ်။ အပြန်အလှန်ထိန်းသွား တဲ့သဘောပါ။ ဒါကြောင့် သမာဓိနဲ့ ဝီရိယ အညီအမျှထားရပါမယ်။ သဒ္ဓါနဲ့ ပညာမှာလည်း ညီမျှရန် အရေးကြီး ပါတယ်။ သဒ္ဓါလွန်ကဲ ပညာနည်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အကြောင်းအကျိုး၊ အကောင်းအဆိုးမခွဲခြားနိုင်ဘဲ တွေ့ ရာမှာ ကြည်ညိုတတ်ကြပါတယ်။ ပညာလွန်ကဲ သဒ္ဓါနည်းတဲ့ သူတွေ ကျတော့လည်း ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ တတ်တယ်။ တတ်တဲ့ပညာကို လော့ဂျစ်သဘောမျိုး အသုံးချပြီး ကျင့်ကြံလိုစိတ် မရှိကြတော့ဘူး။ ဒါနလုပ်စရာမလိုဘူး၊ စိတ်ဖြစ်ရုံနဲ့ ကုသိုလ်ရတာပဲစသည်ဖြင့် အယူ ဖောက်ပြား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သွားတတ် တယ်။ သဒ္ဓါပညာ နှစ်ဖြာညီမျှမှသာ လျှင် လမ်းမှန်ပေါ်သို့ရောက်နိုင်

တယ်။ “သဒ္ဓါ ပညာ၊ သမာ ဝီရိ ဇောင်းနှယ်ညိုလော့” ဆိုတဲ့အတိုင်း ပါပဲ။ တစ်ဖက်စောင်းနင်း အစွန်း ရောက်မသွားဖို့သာ ဆိုလိုတာပါ။ မရှိရဘူးလို့ ဆိုလိုတာမဟုတ်ပါဘူး။

သမာဓိ (သမထ)အလုပ် အားထုတ်ရာမှာတော့ သဒ္ဓါထက်သန် အားကောင်းရန် လိုအပ်လာပြန်ပါ တယ်။ ပြီးတော့ အာရုံတစ်ခုခုအပေါ် မှာ တည်ငြိမ်တဲ့သမာဓိ အားကောင်း ဖို့လည်း လိုပါတယ်။ ဝိပဿနာလုပ် ငန်းလုပ်ရာမှာတော့ ပညာ အား ကောင်းဖို့လိုပါတယ်။ အတတ်ပညာ မဟုတ်ပါဘူး။ အသိပညာကိုပြော တာပါ။ ပညာအားကြီးမှ အနိစ္စစတဲ့ သဘောတွေကို လွယ်လွယ်ကူကူ သိနိုင်ပါတယ်။ သတိတရားကတော့ ပိုတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ဘယ်အရာ မျိုးမဆို သတိအမြဲရှိရပါတယ်။ သတိ က သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ ပညာတစ်မျိုးမျိုး အားကြီးရင် စိတ်ပျံ့လွင့်မှု မဖြစ် အောင် ထိန်းပေးပါတယ်။ သမာဓိ လွန်ကဲလို့ ပျင်းရိသွားမှာကိုလည်း သတိနဲ့စောင့်ကြပ် ကာကွယ်ပေးနိုင် တယ်။ သတိဟာ ဟင်းမျိုးစုံမှာ ထည့်လို့ရတဲ့ဆားလိုပါပဲ။ သတိများ များရှိလေ ကောင်းလေဖြစ်ပါတယ်။

ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်အကြောင်း ဆက်ကြဦးစို့။ မဇ္ဈနပဿနာပွားရာ မှာ မိမိသန္တာန်မှာ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင် ရှိရင်ရှိမယ်၊ မရှိရင် မရှိဘူးဆိုတာ သိရမယ်။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်ဖြစ် ကြောင်းကိုလည်း သိရမယ်။ တိုးပွား ကြောင်းကိုလည်း သိရမယ်။ ဒါက မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်မှာ ဟောထား တဲ့အတိုင်း ပြောလိုက်တာပါ။ ဒီနေရာ မှာ ဝီရိယဖြစ်ကြောင်း (၁၁)ပါးကို အဋ္ဌကထာဆရာဖွင့်ပြထားပါတယ်။

၁။ အပါယ်ဘေးကို ဆင် ခြင်ခြင်း၊

၂။ ဝီရိယအကျိုးကိုသိခြင်း၊

၃။ သူတော်ကောင်းတို့ သွားရာလမ်းစဉ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊

၄။ ဆွမ်းဒကာတို့အပေါ် လေးစားခြင်း၊

၅။ မြတ်သောအမွေခံနိုင်မှု ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊

၆။ ဘုရားရှင်၏ မြင့်မြတ် မှုကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊

၇။ အမျိုးဇာတ်မြင့်မြတ်မှု ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊

၈။ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မြင့်မြတ်မှုတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊

၉။ ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊

၁၀။ ဝီရိယရှိသူကို ပေါင်း သင်းခြင်း၊

၁၁။ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်အမြဲ ဖြစ်လိုခြင်း။

ဒီ(၁၁)ပါးကိုလည်း အဋ္ဌကထာ မှာ တစ်ခုတစ်ခုစီ အသေးစိတ်ဖွင့် ပြထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီဆောင်း ပါးမှာ ဒါတွေ အကုန်ပြောလိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆွမ်း၊ ဆွမ်းဒကာ၊ ဒကာမတို့အပေါ်မှာ လေးစားရင် ဝီရိယအားထုတ်ချင်စိတ် ပေါ်လာတယ် ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဖွင့်ပြတဲ့နေရာ မှာ ဥပမာပုံဆောင်ပြထားတဲ့ အယူ မိတ္တ မထေရ်မြတ်ကြီးအကြောင်း ပြောလိုတာပါ။ ကဿပလိုဏ်ဂူမှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူတဲ့ မထေရ် မြတ်ကြီးတစ်ပါးပါ။ သူ့ဆွမ်းခံရာရွာ မှ ဒကာမကြီးတစ်ယောက်က မထေရ် ကို သားအဖြစ်နဲ့သတ်မှတ်ကိုးကွယ် နေပါတယ်။

တစ်နေ့ ဒကာမကြီးတော

သွားခါနီးမှာ သမီးကိုမှာနေတာ။ “သမီး၊ ဆန်ဟောင်းလေးက ဟိုနားမှာ၊ ထောပတ်တို့၊ နွားနို့တို့ တင်လဲတို့က ဟိုမှာ။ ဆွမ်းချက်ပြီး အစ်ကိုကြီး အယူမိတ္တူကြွလာရင် လောင်းလိုက်။ နွားနို့၊ ထောပတ်၊ တင်လဲတွေလည်း လှူလိုက်။ သမီးလည်း စား။ အမေကတော့ မနေ့ကကျန်တဲ့ ထမင်းကြမ်းနဲ့ ပုန်းရည်ဟင်းနဲ့ စားသွားမယ်”

“အမေ နေ့လယ်ပြန်လာရင် ဘာစားမှာလဲ”

“သမီး၊ ဆန်ကွဲနဲ့ ရှိတဲ့ ဟင်းရွက်ကလေးတွေရောပြီး ယာဂုကြိုထားလိုက်ပေါ့”

မထေရ်လည်း သင်္ကန်းရုံပြီး သပိတ်အိတ်မှ သပိတ်ထုတ်နေချိန်မှာ ဒကာမကြီးက အရေးတကြီးမှာ ကြားနေတာကို ကြားလိုက်တယ်။ “ဪဒကာမကြီးက ပုန်းရည်ဟင်းနဲ့ ထမင်းကြမ်းစား၊ နေ့လယ်စာလည်း ဟင်းရွက်ပြုတ်ယာဂုသောက်မယ်တဲ့။ ငါ့အတွက်တော့ ဆန်ဟောင်းကိုချက်လောင်းဖို့ မှာနေတယ်။ ဒီဒကာမကြီး ငါ့ကိုးကွယ်နေတာဟာ ငါ့ထံမှ ဘာတစ်ခုမျှ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ ကိုးကွယ်နေတာမဟုတ်ဘူး။ လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန် သုံးတန်ချမ်းသာလိုလားလို့ ကိုးကွယ်နေတာ။ ငါ ဒီဒကာမကြီးလိုအပ်တဲ့ ဆု ပေးနိုင်လား၊ မပေးနိုင်လား၊ ပေးနိုင်အောင်ကြိုးစားရမယ်” လို့ သူ့ကိုယ်သူဆုံးမလျက် “ဒီဆွမ်းကို ငါဟာ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတွေပြည့်နေတဲ့ စိတ်နဲ့ မခံယူထိုက်ဘူး” ဆိုပြီး ဆွမ်းခံမဝင်ဘဲ လိုဏ်ဂူသို့ ပြန်ကြွသွားတယ်။ ရောက်တော့ သပိတ်ကိုခုတ်တင်အောက်၊ သင်္ကန်းကို သင်္ကန်းတန်းဝါးမှာ ထားပြီးတော့

“ငါသည် အရဟတ္တဖိုလ် မရမချင်း ဤနေရာမှမထ” လို့ အဓိဋ္ဌာန်နဲ့ ဝီရိယကိုဆောက်တည်လိုက်ပါတယ်။ လုံ့လဝီရိယ သတိဉာဏ်နဲ့ဝိပဿနာ တရား အားထုတ်လိုက်တာ ဆွမ်းမစားမီမှာပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့တိုင် ရောက်ရှိသွားပါတယ်။ ပဒုမ္မာကြာပန်းကဲ့သို့ ပွင့်လန်းပြီးရှင် ကိလေသာအာသဝတို့ လုံးဝသန့်စင်သွားပါပြီ။ ဒါဟာ ဆွမ်းဒကာတွေရဲ့ ကျေးဇူးကို ဆင်ခြင်ရင်းနဲ့ ဝီရိယဓာတ်ခံကောင်းကောင်းရလာလို့ ဖြစ်ပေါ်ရရှိလာတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးတွေပါ။

ထိုအခါ လိုဏ်ဂူပေါက်စောင့် နတ်ကြီးလည်း မနေနိုင်တော့။ လာရောက်ရှိခိုးရင်း “အာသဝေါကင်းပြီဖြစ်တဲ့ အရှင်ကောင်းဟာ မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်ပါပေတယ်။ ယောက်ျားအာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော အရှင်မြတ်အား ရှိခိုးပါ၏။ ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော အရှင်မြတ်အား ရှိခိုးပါ၏” လို့ ဂါထာတစ်ပုဒ်နဲ့ ဥဒါန်းကျူးရင့်ပါတယ်။ ပြီးတော့ “အရှင်မြတ်လို ရဟန္တာကိုယ်တော်မြတ်ကို ဆွမ်းလှူရခြင်းကြောင့် ဒကာမကြီးမှာ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ပါလိမ့်မယ်” လို့လည်း လျှောက်ထားခဲ့ပါတယ်။

သတို့သမီးငယ်လည်း ဆွမ်းနဲ့ လှူဖွယ်တို့ကို အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ပြီး မထေရ်မြတ်ကြီးက အခါတိုင်း ကြွနေကျအချိန်ရောက်မလာသဖြင့် တစ်မျှော်မျှော်နဲ့ တံခါးဝဆီကြည့်လျက် စောင့်နေတယ်။ မထေရ်ဟာ တရားထိုင်ရာမှထ၊ လိုဏ်ဂူတံခါးဝကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ ဆွမ်းခံချိန် ရှိသေးတာနဲ့ သပိတ်သင်္ကန်းပြင်၊ ဆွမ်းခံကြွ၊ ဒကာမကြီးအိမ်တံခါးဝ

ရောက်၊ အသင့်စောင့်နေတဲ့ သတို့သမီးငယ်က သပိတ်ကိုယူပြီး ထောပတ်၊ တင်လဲရောပြွမ်းထားတဲ့ နွားနို့ဆွမ်းကို လောင်းလှူလိုက်တယ်။ “ချမ်းသာပါစေ” လို့ ဆုပေးပြီး ပြန်ကြွသွားပါတယ်။

ဒကာမကြီး တောကပြန်လာတော့ သမီးကိုမေးတယ်။ “သမီး နင့်အကိုကြီး ဆွမ်းခံကြွသလား”

“ကြွပါတယ်အမေ၊ ဒါပေမယ့် အရင်နေ့တွေကနဲ့ မတူဘူး။ ကိုယ်အရေအဆင်းတွေက သန့်ရှင်းစင်ကြယ်လို့ ရွှေဝါရောင်ကိုတောက်နေတာပဲ။ သွားဟန်၊ လာဟန်၊ ခြေလက် လှုပ်ရှားဟန်တွေကလည်း အတော်ကို ထူးခြားနေပါတယ်။ ဣန္ဒြေတွေကလည်း အရမ်းကိုကြည်လင်နေတယ် အမေ”

သမီးပြောတဲ့စကားလုံးလေးတွေဟာ ဒကာမကြီးအတွက် အားတက်စေပါတယ်။ စကားလုံးတိုင်းဟာ မထေရ်မြတ်ရဲ့ ဂုဏ်အရည်အသွေးကို ဖော်ပြနေလို့ပါပဲ။ လေးနက်တဲ့ အဓိပ္ပါယ်တွေပါဝင်နေတာကို အကဲဖြတ်သိလိုက်ရတော့ ဒကာမကြီးမျက်နှာမှာ ဝမ်းသာပီတိတို့လွှမ်းသွားပါတယ်။ ဒီနေ့ သားတော်မောင် ရဟန်းဟာ ရဟန်းကိစ္စပြီးသွားပြီ၊ အထွတ်အထိပ်ရောက်သွားပြီဆိုတာ သိမြင်သဘောပေါက်သွားပြီလေ။ ဒါကြောင့် သမီးကို အခိုင်အမာပြောလိုက်တယ်။ “သမီး၊ နင့်အကိုကြီးကတော့ သာသနာ့ဘောင်မှာ အပျော်ကြီး ပျော်သွားပြီ။ ဘယ်တော့မှ လူပြန်မထွက်တော့ဘူး” တဲ့။

■ အရှင်ပါရမီ Ph.D (Thesis)

ရွှေကျင်သာသနာဝင်အဦးအစ ဆရာတော်အရှင်ဇာဂရ ၏ ဘဝနှင့်စာပေ တစ္ဆေတစ်စောင်း

တင်ဝင်း-ကသာ(မန်းတက္ကသိုလ်)

မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တွင် ရွှေကျင်
ဂိုဏ်း၊ သုဓမ္မာဂိုဏ်း၊ တုံဂိုဏ်း၊ ရုံဂိုဏ်း၊ ဇောတိဂိုဏ်း၊
ယွန်းဂိုဏ်း စသည်ဂိုဏ်းများ ရှိပါသည်။ ဂိုဏ်းဂဏဟူ
သည် အစုအဖွဲ့အသင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတူတပည့်များ
သို့မဟုတ် သဘောချင်း ကိုက်ညီသူများ အစုအဖွဲ့ပြု
နေထိုင်ခြင်းသည် ဂိုဏ်း-ဂဏအသင်းအဖွဲ့ဖြစ်သည်ဟု
ယေဘုယျယူဆရပါသည်။

ရွှေဘိုမြို့တောင်ဘက်၊ ဝက်လက်မြို့အနောက်
ဘက် လှတော(၅)ရွာအုပ်စုထဲက ရွှေကျင်ရွာဇာတိအရှင်
ဇာဂရဦးဆောင်သည့် သံဃာဂိုဏ်းကို ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဟု
ခေါ်ပါသည်။ ယခု အနှစ်(၁၂၀)ကျော်သက်တမ်းရှိပါပြီ။
သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီး (၁၃)ပါး အုပ်ချုပ်လာခဲ့ပါ
သည်။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည်မှာ မင်းတုန်း
မင်းတရားကြီးက ရွှေကျင်ဆရာတော်ကို ကြည်ညိုရင်းစွဲ
ရှိရာမှ ရွှေမြို့တော်သို့ မရမနေ ပင့်ဆောင်၍ သာသနာပြု
ခဲ့ရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

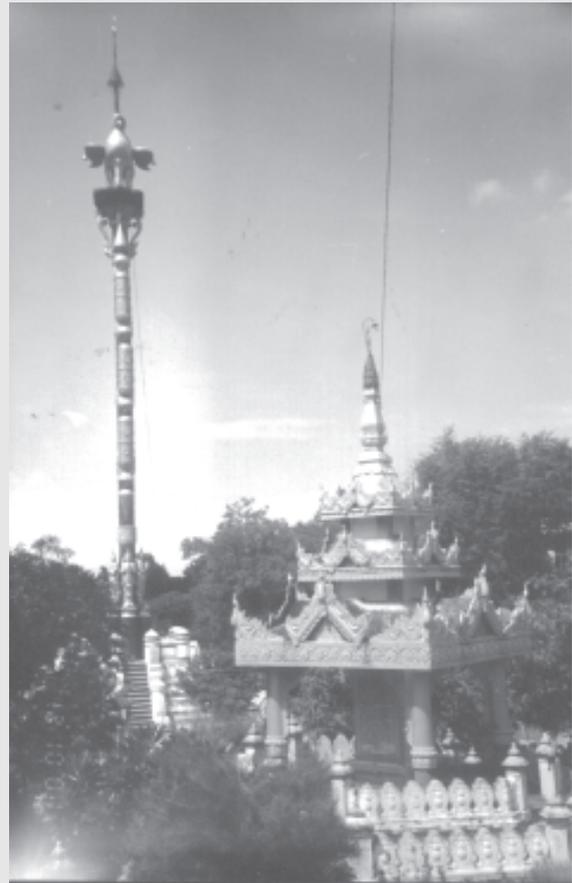
ရွှေကျင်ဆရာတော် ဖြစ်လာမည့် အရှင်ဇာဂရ
သည် (၁၈)နှစ်သားအရွယ်မှစပြီး သီးလုံးဆရာတော်ကြီး
ထံ၌ တပည့်ရင်းအဖြစ် နေထိုင်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ ပရိယတ်၊
ပဋိပတ်အရာ၌ စွယ်စုံပေါက်မြောက်သော သီးလုံးဆရာ
တော်ကြီးကား ရွှေဘိုသာသနာတွင် နေတစ်ဆူ၊ လတစ်ဆူ
ထင်ရှားကျော်ကြားသူဖြစ်ပါသည်။

ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဇာဂရရုပ်တုတော်

ဓမ္မိကာရာမ၊ ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်ကြီး

ဓမ္မိကာရာမ၊ ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းရှိ
မော်ကွန်းကျောက်စာတိုက်

ကျောင်းကြီးအခြေလှေကားရင်းအနီးရှိ မော်ကွန်းကျောက်စာ

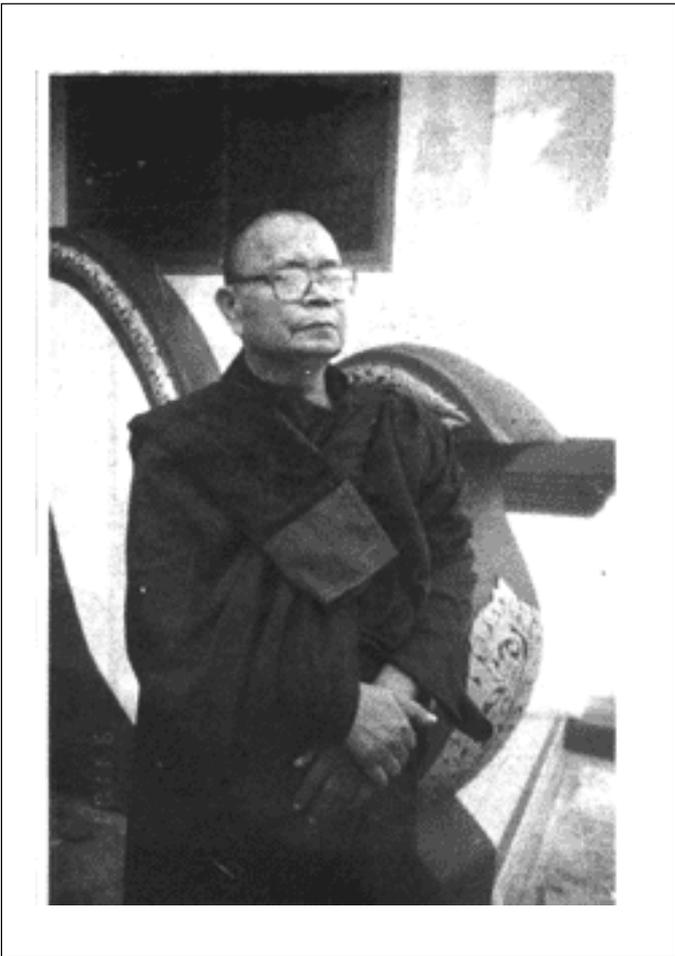
ရှေးခေတ်မန္တလေးရာ ရွှေကျင်ကျောင်း တစ်စိတ်တစ်ဒေသ

သီးလုံးဆရာတော်ကြီးထံ၌ နှစ်ပေါင်းများစွာ တပည့်ခံနေထိုင်ခဲ့သူ ရွှေကျင်ဆရာတော်လောင်းလျာ အရှင်ဇာဂရသည် အမရပူရမင်းနေပြည်သို့ ကြွရောက်ပြီး သဲအင်းသာသနာပိုင်တိုက်၌ စာပေသင်ယူခဲ့ပါသည်။ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သဖြင့် ပါဠိအဋ္ဌကထာဋီကာတို့တွင် အထူးနွဲ့စပ်ပေါက်မြောက် တတ်ကျွမ်းတော်မူပါ သည်။

အမရပူရ၌(၈)ဝါ သင်ယူခဲ့ပြီး ရွှေဘိုဘက်မှ မကျည်းစဉ်၊ ခေါက်တော၊ ရှိမ္မကား စသည့်ကျေးရွာများ သို့ ကြွရောက်၍ စာသင်စာချပြုတော်မူပါသည်။ တပည့် သံဃာများကို ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ နေထိုင်တတ်ရန် တိတိကျကျ ဆုံးမပါသည်။ ထိုအချိန်၌ မင်းတုန်းမင်း ရွှေဘိုသို့ ထွက်ကြွလာစဉ် မကျည်းစဉ်တောကျောင်း အရောက် ရွှေကျင်ဆရာတော်လောင်းလျာ အရှင်ဇာဂရ အား ဝင်ရောက်ဖူးမြော်သောအခါ ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ နေထိုင်သည်ကို တွေ့ရှိ၍ သဘောကျလျက် ထိုဘုန်းကြီး မျိုးနှင့် သာသနာပြုရလျှင် ဘုရားရှင်သာသနာတော် တောက်ပလာမည်မှာသေချာလှသည်ဟု အယူအစွဲရှိခဲ့ သည်။

အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်လျှင် မင်းတုန်းမင်း သည် ရွှေကျင်ဆရာတော်အား နေပြည်တော်သို့ မရမက ပင့်ပြီး သာသနာပြုပေးတော့သည်။ ဆရာတော် သီတင်း သုံးရန် ကြိုက်ရာနေရာ ညွှန်တော်မူပါဟု မင်းတုန်း မင်းကြီး လျှောက်ထားရာ ရွှေကျင်ဆရာတော်က လူသူနှင့်ဝေးသည့် မန္တလေးတောင် မြောက်ဘက် ခြေရင်း သည် ကောင်းပါ၏ဟု မိန့်သဖြင့် ရွှေကျင်(၅)တိုက်ကို ထိုနေရာတွင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပါသည်။ ဆရာတော် သီတင်းသုံးရန်အတွက် ကျွန်းသားတိုင်ကြီး အလုံးပေါင်း (၂၆၂)လုံးပါရှိသည့် မဟာဓမ္မိကရာမကျောင်းတိုက်ကြီးကို အရန်တိုက်ကြီး(၄)တိုက်နှင့်အတူ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ဆရာတော်သည် (၁၉)ဝါသာရှိပါ သေးသည်။ အရန်ကျောင်းတိုက်များဖြစ်ကြသော (၁) ထရံကာတိုက် (မိုင်းလုံးတိုက်ဟူလည်း ခေါ်ပါသည်)။ (၂) ရမည်းသင်းတိုက်။ (၃)မင်းကင်းတိုက်။ (၄) မြတောင်တိုက် တို့နှင့် သံဃာအပါး-၃၀၀ သီတင်းသုံးရာ ဓမ္မိကရာမ တိုက်ကြီးတို့တွင် တပည့်သံဃာပေါင်း(၁၀၀၀)ကျော်ကို နေ့ဝါညဝါစာလိုက်စာဆိုဝါများ ပို့ချပေးရင်း သာသနာပြု တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုစာသင်သံဃာ (၁၀၀၀)ကျော်ကို ဆွမ်းမခံစေဘဲ မင်းတုန်းမင်းကြီးက ဆွမ်းဒါယကာခံထား

တောင်စလင်းတိုက်ဆရာတော် ဝါခင်းကုန်း ဦးတိက္ခအား ပြင်ဦးလွင် အနီးစခန်း ဓာတ်တော်ဂျိုင့်၊ တရားစခန်း၌ ဖူးတွေ့ရစဉ်

ရာ ရွှေကျင်သံဃာများသည် ပရိယတ်စာပေကျမ်းဂန်များ ကိုသာ အချိန်နှင့်အမျှ လုံ့လထုတ် သင်ယူလိုက်စားခွင့် ရရှိကြသည်။ သံဃာများ ဆွမ်းခံမစားကြရသော်လည်း အနေမချောင်ကြချေ။ ဘုရားရှင်၏ ဝိနည်းတော်ဥပဒေ အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း ပိပိပြားပြား နေထိုင်ကြရ သည်။ ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီး အရှင်ဇာဂရကိုယ်တိုင် အကျင့်အကြံကောင်းလှပြီး၊ တပည့်သံဃာများအပေါ် အဆုံးအမအကွပ်အညွှပ်လည်း အလွန်တော်ပေသည်။ ယောအတွင်းဝန် ဦးဖိုးလှိုင်တို့လို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေပင် ရွှေကျင်ဆရာတော်ကို မကိုးကွယ်ဘဲ မနေနိုင်ခဲ့ချေ။

ရွှေကျင်ဆရာတော်သည် မင်းကိုးကွယ်ခံရသူ ဖြစ်လင့်ကစား ရွှေမြို့တော်ကျောင်းတိုက်ကြီးမှာချည်း သီတင်းသုံးနေထိုင်သူမဟုတ်ပါ။ သီးလုံးဆရာတော်ဘုရား

ကြာကန်လေးရှေ့ရှိ တောင်စလင်းဆရာတော် ဝါခင်းကုန်း ဦးတက္ကနေးခင်းပိုင်း စာကြည့်တဲလယ်

ကြီး၏ အန္တေဝါသိကတပည့်ရင်း ပီသလှစွာ တောကျောင်း များသို့ မကြာခဏ ကြွရောက်ပြီး ဝိပဿနာပွားများ ကျင့်ကြံတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ ဆရာတော်သည် (၁) ကိန္နရာတောရ။ (၂) ရေတံခွန်တောင်တောရ။ (၃) ငစဉ်ကိုင်တောရ။ (၄) ကုက္ကိုချောင်တောရ။ (၅) ဝါးရုံချောင် နွားလန်တောင်တောရ။ (၆) မင်းကွန်းငွေတောင်တောကျောင်းများသို့ တောထွက်ခဲ့ဖူးပါသည်။ သက်တော် (၆၄)နှစ်တွင် မင်းကွန်းငွေတောင်တောရသို့ ကြွတော်မူကာ ထိုနေရာ၌ (၉)နှစ်သီတင်းသုံးတော်မူပြီး သက်တော်(၇၃) နှစ်၌ ပျံလွန်တော်မူပါသည်။

ဆရာတော်ကြီး ပြုစုတော်မူခဲ့သော ကျမ်းစာအုပ်များမှာ (၂၉)အုပ်ရှိပါသည်။ ၁၂၃၈-ခုနှစ်၊ ဝါးရုံချောင်၊ နွားလန်တောင်တောရ၌ သီတင်းသုံးရင်း ရေးသားသော “စူဠသိသာကောဝိဒ” ကျမ်းသည် သံဃာငယ်များကို အထူးပြုဆုံးမရေးသားသော ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၂၅၄-ခု၊ ငွေတောင်တောရတွင် ရေးသားသော “မဟာသိသာကောဝိဒ” ကျမ်းကား တပည့်သံဃာကြီးများကို ဆုံးမသည့်ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေကျင်သာသနာဝင်ရဟန်းတော်များ လက်စွဲကျမ်းစာအုပ်များ ဖြစ်ပါသည်။

“ဂမ္ဘီရာဂမ္ဘီရ နိဗ္ဗာတဒီပနီ” ကျမ်းသည် ဆရာတော်ကြီး ရေးသားခဲ့သော ကျမ်းစာအုပ်များအနက် နာမည်အကြီးဆုံး ကျမ်းစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထေရဝါဒပုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ဂယနဏရှင်းလင်းရေးသားထားပါသည်။ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဂန္ထန္တရကျမ်းပေါင်း (၈၄)ကျမ်းကို မွေနှောက်ကြည့်ရှုရေးသားထားသဖြင့် မင်္ဂုလ်အလုပ်စခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အဘယ်မျှကြိုးစားအားထုတ်ပြီး။ အဘယ်မျှ ကြီးမားလှတဲ့ စေတနာများ ထားခဲ့သည်ကို သိရှိတွေ့မြင်ကြရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့များစွာ အကျိုးရှိကြရပါသည်။

* * * * *

မင်းတုန်းမင်းကြီးနှင့် မိဖုရားကြီးများ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ကြသော မန္တလေးက ကျောင်းတိုက်ကြီး (၁၈)တိုက်အနက် တောင်စလင်းတိုက်သစ်တွင် တစ်ဆောင်းခိုခဲ့စဉ် မန္တလေးဝန်းကျင် လည်ပတ်ရောက်ရှိခဲ့ရာ ကျွန်တော်ထိတွေ့ခံစားရသော အတွေ့အမြင်များအကြောင်း ရေးမည်စိတ်ကူးခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။ ယခုမှ ရေးဖြစ်ပါသည်။

တစ်ချိန်က လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း(၄၀)ခန့်က ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် မန္တလေးမြို့၊ အောင်တော်မူ ရပ်ကွက် ထနောင်းပင်မှတ်တိုင်အနီး နေအိမ်၌ မိခင်၊ အဒေါ်၊ ဦးလေးတို့နှင့်အတူ နေထိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ အမေနှင့် အဒေါ်တို့ နေထိုင်ဆွမ်းဝတ်ယူထားသော ထိုင်ကိုယ်တော် များအနက် တစ်ပါးမှာ ဝါခင်းကုန်းကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးသော ရေစကြိုမြို့နယ် မီးလောင်ကျွန်းရွာသား ဦးပဉ္စင်းဦးတိက္ခဖြစ်ပါသည်။ တရားဟောတရားပြ အလွန် တော်သည်။ ဝါခင်းကုန်းတရားစခန်းဝင်လေ့ရှိကြသူ မိခင် ကြီးနှင့် အဒေါ်တို့ကို အကြောင်းပြု၍ ကျွန်တော်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးမိကြသည်။ လူထုနေ့စဉ်သတင်းစာ တစ် စောင်ကို ဆွမ်းခံမပျက်တတ်သော ဦးတိက္ခအား ကျွန်တော် အမြဲလှူသည်။ ဦးတိက္ခသည် တောင်စလင်းသာသနာကို စာလုံးရေစက၊ စ၍ပြုစုခဲ့ရာ ဗြဟ္မစိုရ်လူမှုရေးအသင်းကြီး နှင့်အတူ ကမ္ဘာကျော်ဆရာတော်ကြီးဖြစ်လာချိန်၌ ကျွန်တော်ကား လောကဓံကို ခါးစည်းခံရင်း ရှမ်းပြည်သို့ လွင့်သွားခဲ့ရာမှ ယခုသော် အသက်လည်းရ၊ ဘဝကို လည်း အနားပေး၊ ဆေးဝါးလည်းစားနေရသူ ဂီလာန တစ်ယောက်အဖြစ် ဆရာတော် ဦးတိက္ခနှင့် ရေစက် မကုန်နိုင်ဘဲ ပြန်လည်ဆုံဆည်းမိကြသည်။

တောင်စလင်းဆရာတော် ဝါခင်းကုန်း ဦးတိက္ခ သည် ကျွန်တော်အတွက် စားစရာ၊ နေစရာ၊ ဆေးကုသ စရာများကို တာဝန်ယူရုံသာမက ကွယ်လွန်လျှင်ပင် သင်္ဂြိုဟ်ပေးဦးမည်၊ သူ့ထံလာနေလှည့်ခေါ်သဖြင့် ကျွန်တော်သည် ဆရာတော်၏စေတနာကို မငြင်းရက် အောင်ဖြစ် သွားရတော့သည်။

ထိုထက် တောင်စလင်းတိုက်၏ ညှို့အား တစ်ခုမှာ အနှစ်နှစ်အလလက ဆရာတော်စုဆောင်းသိမ်း ဆည်းထားသည့် စာအုပ်ပိရိုကြီးများထဲတွင် တွေ့ရှိရ သော ကျွန်တော်မဖတ်ရသေးသည့် စာအုပ်များနှင့် ဖတ်ချင်၍ ရှာနေခဲ့သော စာအုပ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပါ သည်။

ထိုအပြင် ထိုစာအုပ်များ အလေအလွင့်မရှိ ရေး၊ စာရင်းအင်းနှင့် စနစ်တကျထားသည့်ရေး၊ ချက်ကိုပိုး ဖောက်စုတ်ပြုလျက်ရှိသည့် ဂီလာနစာအုပ်အိုကြီးများ ပြုစု ကုသပေးရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးချင်သည့် စိတ်က လည်း တောင်စလင်းတိုက်သစ်၌ ကျွန်တော်ဆောင်းဆို ဖြစ်ရန်အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ဆရာတော်ကလည်း

ထိုစာအုပ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် အပ်နှံသည်။ ထိုအပြင် ကျွန်တော်နှင့်လက်တွဲဆောင်ရွက်ရန် ဓမ္မာစရိယ စာချကိုယ်တော်လေး ဦးအဂ္ဂဉာဏကို တာဝန်ပေးထား ပါသည်။ သို့နှင့်ထိုတစ်နှစ်တွင် တောင်စလင်း၌ တစ်ဆောင်း လုံး စာဖတ်လိုက်၊ လည်ပတ်လိုက်နှင့် ပျော်ပိုက်နေထိုင် ဖြစ်သွားပါသည်။ ဆရာတော် တရားဟောကြွရာ ဓမ္မ သဘင်များသို့ ကပ္ပိယကြီးအဖြစ်လိုက်ပါသွားရင်း ဝေယျာ ဝစ္စကုသိုလ်များ ပြုခွင့်ကြိုသဖြင့်လည်း စိတ်ချမ်းသာရပါ သည်။

တစ်ခါတစ်ရံမူ မန္တလေးဆောင်းတွင်း နံနက်ခင်း နေမပြင်းမီ စက်ဘီးတစ်စီးနှင့် မြို့လုံးပတ်လည် ကျွန်တော် ရှောက်လည်နေတတ်သည်။ သို့နှင့် တစ်နေ့တွင် အနောက် ကျုံးလမ်း (၁၉)လမ်းဝင်းအတွင်းက နာမည်ကြီး ဒေါ်ကွန့် မုန့်တီနန်းကြီးသုတ်ဝင်စားပြီး မြောက်ပြင်ဘက်သို့ အလည် ထွက်ခဲ့မိသည်။ မတ္တရာတောင်ပြုံးသွား ကားလမ်းဘေးရှိ အနောက်ဘက် မန္တလေးတောင်ခြေမှ မြင်းပြိုင်ကွင်း ဟောင်းကိုကျော်၍ ဂေါက်ကွင်းဘက်ရောက်သွားသည်။ ထိုမှ မန္တလေးတောင်မြောက်ဘက် ခြေရင်းရှိ ဓမ္မိကာ ရာမ ရွှေကျင်ကျောင်းတိုက်ကြီးထဲ ရောက်ရှိသွားတော့ သည်။

၁၂၂၁-ခုနှစ်၊ မန္တလေးမြို့တည် နန်းတည် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည့် ကျောင်းတိုက်ကြီးများအနက် မန္တလေးလက်ရာအတော် များများ ကျန်နေသေးသည့် ကျောင်းတိုက်ကြီးဖြစ်သည်။ အလွမ်းပြေကြည့်ရှုစရာများ ရှိသေးသဖြင့် မန္တလေးရေး ခေတ်ကို ခံစားချင်သူများအတွက် အဖိုးတန်မြင်ကွင်းကို တွေ့နိုင်သေးသည့် နေရာတစ်နေရာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သွားလေရာပါသော ဓာတ်ပုံရိုက်ကင်မရာလေး ဖြင့် အလွမ်းပြေမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါသည်။

ကျောင်းမကြီးတွင် အုတ်လှေကားကြီး ခုနစ်စင်း ရှိပါသည်။ စုလစ်မွန်းချွန်ပြာသာဒ်ကြီးက မိုးသို့စွင့်လျက်ရှိ သည်။ ဓနုဆောင်သုံးထပ်လည်ပေါ်၊ စမြင်ခံလေးထပ် ကျွန်းသားကျောင်းကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဧတဝန်ဆောင်၊ ဘောဂဆောင်တို့နှင့်ဆိုပါလျှင် အဆောင်လေးဆောင်မှာ တန်းလျက်ရှိသည်။ မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးက ဒေါင်း ဒဂါးပြားရေ (၂၂၂၃၅၅) အကုန်ခံပြီး လက်သမားဆရာ ကြီး ဦးခိုအား ဆောက်လုပ်စေခဲ့သည်ဟု သိရှိရသည်။ ထိုကျောင်းတော်ကြီး၌ ရွှေကျင်သာသနာ စတင်

တည်ထောင်သူ ဆရာတော်အရှင်ဇာဂရက ရဟန်းသံဃာ (၁၀၀၀)ကျော်ကို စာဝါများပို့ချပေးရင်း သီတင်းသုံးခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်နားနှစ်ဖက်တွင် ရဟန်းတော်များ၏ စာကျက်သံ၊ စာအံသံများကို ကြားယောင်လာသည်။ စာပုလွေများပွေ့ပိုက်၍ တစ်ဆောင်မှတစ်ဆောင်၊ တစ်ကျောင်းမှတစ်ကျောင်း ကူးသန်းသွားလာလျက်ရှိကြသည့် ရဟန်းတော်များ၏ သင်္ကန်းရောင်များလည်း ကျောင်းတိုက်ကြီးဝင်းအတွင်း ယှက်မြူးဖြာသန်းလျက်ရှိလေဟန် စိတ်မျက်စိတွင် ထင်မြင်လာပါသည်။ နှစ်ပေါင်းရာချီကြာ မြင့်ခဲ့လေသော ရွှေကျင်သာသနာတော်အဦးအစ ပန္နက်ချခဲ့ချိန်ကာလသည် လွမ်းမောတသဖွယ်ရာပါတည်း။

၁၉၉၄-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ(၂၀)ရက်နေ့မှစတင်၍ (၇)ရက်ကျင်းပခဲ့သော ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူသည့် နှစ်(၁၀၀)ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲတော်ကား ကြက်ပျံမကျစည်ကားခဲ့ပါသည်။ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်အဆက်ဆက် ဆရာတော်ကြီးတို့၏ ပုံတူရုပ်တူများကို ကျွန်းသားကျောင်းကြီးပေါ်တွင် ကြည်ညိုဖွယ် ဖူးတွေ့ခဲ့ရပါသည်။

ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဇာဂရ၏ ထေရုပ္ပတ္တိကျောက်စာ၊ ရွှေကျင်သာသနာဝင်သမိုင်း၊ နှစ်(၁၀၀)ပွဲ အထိမ်းအမှတ် မှတ်တမ်းနှင့် ဆရာတော်ကြီး၏ သြဝါဒအကျဉ်းချုပ်များပါရှိသည့် ကျောက်စာကို မော်ကွန်းတိုက် တည်ဆောက်ထားရှိပါသည်။ ထိုကျောက်စာ မော်ကွန်းတိုက်လေး၏ အနောက်ဘက်ကပ်လျက်တွင် အုတ်ခုံလှေကားခံ(၁၁၄)ပေမြင့် ဟင်္သာရုပ်ထီးမိုး တံခွန်တိုင် မြင့်ကြီးကို ကျွန်တော်မော့ကြည့်ခဲ့သည်။ ရှေးခေတ်မြန်မာများကို တံခွန်တိုင်ကြီးအနီး ကပ်၍ မော့ကြည့်လျှင် ခေါင်းပေါင်းကျွတ်ကျပေလိမ့်မည်။

ဓမ္မိကာရာမရွှေကျင်တိုက်ကြီးကို ရှေးမူမပျက် မြင်တွေ့ရသည်မှာ ရွှေကျင်သာသနာဝင် ပြတိုက်ကြီး သဖွယ်ပါတကားဟု အတွေးလက်တံဆန့်မိရင်း၊ ရင်နှင့်အမျှ ဝမ်းသာကြည်နူးခဲ့ရပါကြောင်း ။

ပထမရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ‘စူဠသိဿကောဝါဒ’ကထာကျမ်းစာမှ စာပိုဒ်အချို့ကို စာရှုသူများ ဖတ်ရှု၍ ကြည်ညိုသဒ္ဓါပွားနိုင်စေရန် ထပ်ဆင့် ဝေငှလိုက်ကြောင်းပါ-

d ရဟန်းသည် သီလအတွက် အသေခံသည်။
A BHIKKU (A MEMBER OF THE BUDDHA'S ORDER) WOULD RATHER GIVE UP HIS LIFE THAN VIRTUE.

d ရဟန်းသည် သမာဓိနည်းလျှင် ကိလေသာ မှန်တိုင်းတိုက်လှဲသည်။
A BHIKKU LACKING IN CONCENTRATION IS STRUCK DOWN BY MIND-DEFILING PERSON,

d ငါသာ ငါ့ပြင်၊ ငါမမြင်ဟု၊ ဒုရင်တစ်ဆူပြုမိသူ ထိုသူ သူ့အောက်နေချင်းရောက်လိမ့်။
A MAN WHO FEELS SUPERIOR AND BEHAVES LIKE A PINNACLE WILL SOON COME TO DOWNFALL.

d အမျက်ထွက်လာသူကို သည်းခံလျှင် နှစ်ဦးလုံး အကျိုးရှိ၏။
BE PATIENT WITH ANGRY PERSON FOR MUTUAL BENEFIT.

d ကျမ်းဂန်တတ်၍ သီလမရှိလျှင် အဆိပ်သီးပင်နှင့် တူ၏။
A PERSON, LEARNED IN SCRIPTURES BUT WANTING IN VIRTUE, IS LIKE A POISONOUS TREE.

d ခြင်္သေ့သည် ကျားကိုနိုင်၏။ ကိုယ်တွင်းက ခွေးလေးသန်းကို မနိုင်။
A LION OVERCOMES A TIGER BUT NOT A FLEA ON HIS BODY.

d မသူတော်သည် သူတော်ကောင်းကို နိုင်၏။ ကိုယ်တွင်း အကုသိုလ်ကို မနိုင်။
A VILE MAN DEFEATS A VIRTUOUS SUBDUE PASSIONS WITHIN.

တင်ဝင်း-ကသာ(မန်းတက္ကသိုလ်)

ပန်းချီကော်သိုက်

စာရာမေတိစကားဝိုင်း

စောနေလတ်

ယခင်လမှအဆက်

အဋ္ဌမမြောက်နေ့

အခုအချိန်အထိ ဘုန်းကြီးရှိနေပေမယ့် ကျောင်းကတော့ တစ်ဆောင်လုံး ဝါးနဲ့တည်ဆောက်ထားပုံပါ။ မင်းလောင်းစစ်ရင် ဆင်ဖြူတော်ရောက်လာမယ်ဆိုပေမယ့် ဘုန်းကြီးရှိပေမယ့် ကျောင်းမရှိသေးတဲ့ တောင်တန်းဒေသက ရွာသိမ်ရွာငယ်လေးတွေက အများသားလားဗျာ။ ဒီအတွက် ဟုမ္မလင်းကို သွားရပါမယ်။ မယကဥက္ကဋ္ဌဆီက တတ်နိုင်သမျှ အလှူငွေရဖို့ တရားဟောရပါမယ်။

“ဒကာကြီး ဦးဘသန်းကတော့ ဦးပဉ္စင်းနဲ့လိုက်ခဲ့ရမယ်။ ဦးမောင်မောင်သိန်းရော ဦးပဉ္စင်းနဲ့ လိုက်ခဲ့ပါလား။”

“ဟုမ္မလင်းကိုလားဘုရား၊ ဘုန်းဘုန်းကြွရင် လိုက်မှာပေါ့”

ဒီလိုနဲ့ သုံးယောက်သား ကမ်းစပ်ကိုဆင်းသွား တော့ တာဝန်ကျစစ်သားတစ်ယောက်က ကူညီလို့ စက် လှေတစ်စင်း၊ သင်္ဘောတစ်စင်း ထိုးရပ်လာပါတယ်။

“ကဲ ဒကာကြီးတို့ စက်လှေနဲ့သွားမလား၊ သင်္ဘောနဲ့သွားမလား”

“သင်္ဘောနဲ့က ကြာမယ်ဘုန်းဘုန်း၊ စက်လှေက မြန်တယ်”

“ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုပြောနိုင်တာလဲ”

“စက်လှေက ပေါ့တာပေါ့ဘုရား၊ သင်္ဘောဆို တာကတော့ ဟိုဆိပ်ကမ်းရပ်၊ သည်ဆိပ်ကမ်းရပ်လေ”

ဒါနဲ့ပဲ စက်လှေပေါ်ကို တက်လိုက်ကြတယ်။

မှန်ပါတယ်၊ စက်လှေက သိပ်မြန်ပါတယ်။ ဒါ ပေမယ့် ဒီအမှန်တရားကလည်း ပရမတ္ထမဟုတ်သေးလေ တော့ ဖောက်ပြန်လွဲမှားဖို့ အခွင့်အရေးရနိုင်သေးတာပဲ လေ။ နေလည်းပဲ တော်တော်မြင့်လာရော၊ မခိုင်တဲ့ သမ္မုတိသစ္စာက ယိုင်နဲ့စပြုလာပါတော့တယ်။

အခွံသက်သက် စက်လှေက ဟိုရွာကပ်၊ သည် ရွာကပ်ဖြစ်လာပါတယ်။ ကိုရွှေလိပ် (သင်္ဘောကြီး)က တောင် ကျော်တက်သွားပါပြီ။ ဒါနဲ့ မေးကြည့်တော့ အသွား(အဆန်)တုန်းက ပစ္စည်းတွေ အကြွေးပေးထားခဲ့ တာ၊ အပြန်မှဝင်ပြီး ငွေတောင်းတာပါတဲ့။ မတတ်နိုင်ပါ။ ဆင်းကူးလို့မရတဲ့နောက်တော့ သူတို့ရစရာရှိတဲ့ ပိုက်ဆံ တွေ မြန်မြန်ရပါစေဆိုတဲ့ ဆုတောင်းစကားကလွဲလို့ မတတ်နိုင်တော့ပါ။

ဒါနဲ့ပဲ

“ဒကာကြီး ဦးမောင်မောင်သိန်း ဟိုတစ်လောက ဦးပဉ္စင်းတို့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြတဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာဆိုတာ သတိ ရသေးလား”

“သတိရပါတယ်ဘုန်းဘုန်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်လည်း နေရာဒေသကိုလိုက်ပြီး ဘယ်တော့မှ မပြောင်းတဲ့အမှန် တရားဆိုတာ မဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီး၊ အခု ဦးပဉ္စင်းတို့အဖြစ် အပျက်က ပိုပြီး အံဝင်မနေဘူးလား”

“ဘုန်းဘုန်း ဘာကို ဆိုလိုတာလဲ ဘုရား”

“ဪ ဒကာကြီးပြောတယ်လေ၊ စက်လှေ ကပေါ့တယ်၊ မြန်တယ် ဆိုတာလေ။ သူက ယေဘုယျ

အမှန်တရားကိုးပျ၊ အမြဲမှန်မဟုတ်ဘူးလေ။ အခု သူလွဲ သွားပြီ”

“ဪ ဟုတ်ပြီ၊ လူတွေ ပညတ်နဲ့အမှန်ဟာ အချိန်မရွေး မှားယွင်းနိုင်တယ်၊ ဒါမို့လားဘုရား၊ မတတ် နိုင်ဘူး ဘုန်းဘုန်းရယ်၊ လူဆိုတာ အဝိဇ္ဇာနဲ့ မကင်းကြ ဘူး မဟုတ်လား”

“ဒကာကြီးက ဘယ်က အဝိဇ္ဇာကို ထည့်ပြန် တာလဲ၊ စက်လှေနဲ့ သင်္ဘော၊ ဘယ်ဟာက မြန်တယ်လို့ မသိတာက အဝိဇ္ဇာမှ မဟုတ်တာပဲ”

“ဒါနဲ့ ဘုန်းဘုန်းပြောတော့ မသိတာက အဝိဇ္ဇာ ဆို”

“သိသင့်သိထိုက်တာကို မသိတာမှ အဝိဇ္ဇာပျ၊ သိသင့်တယ်ဆိုတာက ကံ-ကံရဲ့အကျိုးတို့ သစ္စာလေးပါး တို့ကိုပြောတာ၊ ဘုရားကိုတော့ ထားလိုက်တော့ဗျာ၊ တချို့ ရဟန္တာတွေက ကိလေသာမရှိ၊ အဝိဇ္ဇာမရှိတော့ ဘူး၊ သူတို့လည်း ဒီလို အသေးအမွှားလေးတွေကို မသိ ကြပါဘူး။ ကောင်းကင်ပေါ် ပျံနေတဲ့လေယာဉ်ပေါ်မှာ လူဘယ်နှယောက် စီးလာတယ်ဆိုတာ မသိရုံနဲ့တော့ အဝိဇ္ဇာကြီးနဲ့ မခြောက်ကြနဲ့ပေါ့ဗျာ”

“ဟုတ်တယ် ဘုန်းဘုန်းရော၊ သင်္ဘောနဲ့ လိုက် တာကမှ မြန်ဦးမယ်”

“ဘာလို့ ဒကာကြီးက ဒီလိုတွေးပြန်တာလဲ”

“ဟိုမှာလေ၊ ဘုန်းဘုန်းကလည်း သင်္ဘောက ကျော်တက်သွားပြီ”

“ဒကာကြီးကလည်း ဦးပဉ္စင်းတို့က သင်္ဘောနဲ့ လိုက်ရင် သင်္ဘောကြီးက သည်လိုဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာ ကိုး၊ ဒီလို နောင်တသံပါတဲ့ စကားကလည်း မကောင်း ပါဘူးဗျာ၊ ဟို ကာလီဒါသပြောသလိုပေါ့၊ ဖြစ်သမျှ အကြောင်း အကောင်းချည်းပေါ့ဗျာ၊ ကိုယ်မှ စိမ့်လို့မရ တော့တာကိုး”

“မိမိတို့ကသာ စကားတွေ ဆက်ကာဆက်ကာ မနားတမ်းပြောနေကြသည်။ စက်လှေကတော့ မဆက်ပါ၊ နားပါသည်။ ခွာလိုက်၊ ကပ်လိုက်၊ တောင်းလိုက်၊ တစ်ခါ တလေ ဆိုဆိုသံတွေပေါ်လာလိုက်နဲ့ ပုံမှန်သာ လည်ပတ် နေပါတော့သည်။

ဒါနဲ့ပဲ “ဒကာကြီးကို ဖြစ်သမျှအကြောင်း အကောင်းဆိုတာလေး ပြောပြရဦးမယ်”ဟုဆိုကာ ကာလီ ဒါသအကြောင်းကို စလိုက်မိပြန်တော့သည်။ (ဆရာ-

တော်ဝင်နွယ် ခွင့်ပြုပါခင်ဗျာ။)

ကာလီဒါသ အမတ်နဲ့ ဘောဇတုရင်ကြီးတို့ တောလိုက်ထွက်တယ်။ တောကနက်လာတော့ သူ့ မင်းချင်းယောက်ျားတွေနဲ့ ကွဲပြီး မင်းကြီးနဲ့အမတ်ကြီးပဲ ကျန်တော့တယ်။ မင်းကြီးက မောမောနဲ့ ကာလီဒါသရဲ့ ပေါင်ပေါ် အိပ်ပေါ့ဗျာ။ ဘာပြောကောင်းမလဲ၊ ကျားကြီး က သူတို့ရှေ့က ဘွားခနဲပေါ်လာတယ်။ ရှင်ဘုရင်ကြီး က လက်စွဲတော်သန်လျက်ကို ဆွဲထုတ်၊ သူ့လက်မတော် မှာ ဓားခပါလေရော။

ဒါနဲ့ ကာလီဒါသကို နိမိတ်ဖတ်ခိုင်းတော့ ဆရာ က “ဖြစ်သမျှအကြောင်း အကောင်းပါပဲဘုရား” တဲ့။ ရှင်ဘုရင်ကြီးများ စိတ်တိုလိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း၊ သူ့ကို မတွက် မချက်ဘဲ ပြီးစလွယ်လျှောက်လို့။

နန်းတော်ထဲလည်း ပြန်ရောက်ရော ကာလီဒါသ လည်း ရာထူးပြုတ်ရော။

နောက်တစ်ကြိမ် ကာလီဒါသမပါဘဲ တောလိုက် သွားပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ရှင်ဘုရင်ကြီးဟာ ဆနီ ယန် လူရိုင်းတွေဖမ်းတာကို ခံလိုက်ရတယ်။ သူတို့နတ် ကို ယဇ်ပူဇော်ဖို့။ ဒါပေမယ့် နတ်က ကြေးများတယ်။ အမာရွတ်မရှိတဲ့လူမှ လက်ခံသတဲ့။ ရှင်ဘုရင်ကြီးကို လည်း အမာရွတ်ရှာကြတယ်။ ဘယ်မှာမှ မတွေ့ဘူး။ နောက်ဆုံးရောက်တော့မှ သံလျက်ခထားတဲ့ လက်မက အမာရွတ်ကိုသွားတွေ့တယ်။ ရှင်ဘုရင်ကြီးကံကောင်း သွားတာပေါ့ဗျာ။

နန်းတော် ပြန်ရောက်တော့မှ ကာလီဒါသကျေးဇူး ကို သတိရတော့တယ်။ ကာလီဒါသကို ပြန်ခေါ်၊ အရင် ရာထူးပေး၊ ရှင်းပြပေါ့။ ဒီတော့ ဆရာက “မှန်လှပါ။ ဖြစ်သမျှအကြောင်းတွေက အကောင်းတွေချည်းပါပဲ” တဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူ့မှာက အမာရွတ်လုံးဝမရှိဘူး ဆိုပဲ။ ဘုရင်က ရာထူးမချရင် သူလည်း ဘုရင်နဲ့အတူ လိုက်ရမယ်။ အဖမ်းခံရမယ်။ အမာရွတ်မရှိတော့ အသတ် ခံရမယ်။

ပုံပြင်လည်းပြီးရော ဦးမောင်မောင်သိန်းက ထောက်ခံတယ်။ ဟုတ်တယ်ဘုန်းဘုန်း၊ ဖြစ်သမျှ အကောင်းပဲ။ ဒါမှ စိတ်ချမ်းသာမှာ။

ဟုတ်ပါတယ်။ အဲဒီအထိ ဖြစ်သမျှကောင်းနေ တုန်းပါ။ မကောင်းတာက ဦးဘသန်းပါ။

မနက်ပိုင်း ဆယ်နာရီလောက်လည်းရောက်ရော၊ ဦးဘသန်းကြီးတစ်ယောက် ဝမ်းတွေလျှောပါတော့တယ်။ တစ်နာရီအတွင်းမှာပဲ ခုနစ်ကြိမ်၊ ရှစ်ကြိမ်မကတော့ဘူး။ အထက်ပါဆန်လာပြီ။

အဲဒီအချိန်က ချင်းတွင်းမြစ်ကြောကြီး တစ် လျှောက်လုံး ဝမ်းရောဂါတော်တော်ဆိုးလိုက်ပါသေးတယ်။ အသေအပျောက်လည်း တော်တော်များတယ်။ သေချာပြီ။ ဦးဘသန်းဖြစ်နေတာကလည်း သေချာပေါက် အထက် လန် အောက်လျှော။

ချင်းတွင်းမြစ်ဘေးက ကောယား၊ မောင်းခမ်းဆို တဲ့ ရှမ်းရွာကြီးတွေနားရောက်တော့ စက်လှေသမားက သိသွားပြီ။ သိဆို ဦးဘသန်းကလည်း ယဲ့တဲ့တဲ့ပဲကျန် တော့တယ်။ စက်လှေသမားက ပြောတယ်။ အားလုံး မောင်းခမ်းမှာ ဆင်းကြပါတော့တဲ့။ ဟုတ်ပါတယ်။ သေ နိုင်မှန်းလည်းသိ၊ ကူးစက်နိုင်မှန်းလည်း သိနိုင်တဲ့ရောဂါ သည်ကြီးကို သူတို့ ဘယ်တင်ရဲပါတော့မလဲ။ ဆင်းလိုက် ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဦးဘသန်းက မဆင်းနိုင်တော့ဘူး။ ပွေ့ချရပါတယ်။ ဘယ်သူပွေ့ရဲပါ့မလဲ။ စာရေးသူနဲ့ ဦး မောင်မောင်သိန်းပဲပေါ့။

ဦးဘသန်းက မျက်လုံးလေး ကလယ်ကလယ် နဲ့-

“ဘုန်းဘုန်း၊ ဟုမ္မလင်းရောက်ပြီလား” တဲ့။

“မရောက်သေးပါဘူး ဒကာကြီး၊ စက်လှေပျက် သွားလို့ ဆင်းတာ။ နောက်ထပ်တစ်နာရီလောက်ဆိုရင် ဟုမ္မလင်းကိုရောက်မယ်။ စက်လှေတစ်စင်းငှားမယ်။ ဘယ်လောက်ပေးရပေးရ” လို့ ပြောမိတယ်။ စကားလုံး တွေကို သူနားမလည်တော့ပါဘူး။

ဒါနဲ့ ဦးမောင်မောင်သိန်းကို ပြောမိတယ်။ “ဒကာကြီး ရပ်ရွာလူကြီးတွေကို သွားခေါ်အကြောင်း ကြားပါ။ ဒါက ဦးပဉ္စင်းရဲ့ သာသနာပြုကတ်ပြား” ဆိုပြီး လွှတ်လိုက်တော့ ရှမ်းဗုဒ္ဓဘာသာလူကြီးတွေ ပါလာ တယ်။ သူတို့ကို စက်လှေငှားပေးဖို့ပြောတော့-

“ဆရာတော်၊ မမီနိုင်တော့ဘူး။ လူနာဟာ ဝင် သက်မရှိတော့ဘူး။ ထွက်သက်ပဲရှိတော့တယ်။ ခဏ လောက်နေရင် ဆုံးရှာတော့မှာ” တဲ့။

“မဟုတ်ဘူး၊ စက်လှေပေါ်မှာ ဆုံးပါစေ။ ကျုပ် ဒီအတိုင်းကြီး ထိုင်မကြည့်နိုင်ဘူး၊ ရှားရှားပါးပါး နာဂ

လူမျိုးဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်၊ အစားထိုးဖို့မလွယ်ဘူး။ စက်လှေသာ ငှားပေးကြပါ။ ကျတာထက် ပိုပေးမယ်” ပြောတော့ ကြိုးစားရှာကြတယ်။ လိုက်ရဲသူ မရှိတော့ဘူး။ ဘယ်လောက်ပေးပေး သေချင်းတရားနဲ့တော့ ဘယ်သူမျှ ယှဉ်ပြီး အရဲမစွန့်ဘူး။

မရှိတော့ဘူး။ လုပ်စရာ မရှိတော့ဘူး။ ဦးဘသန်း ကို ဖေးထူထားရင်းနဲ့ “ဒကာကြီး၊ ဒကာကြီးဟာ ဗုဒ္ဓ ဘာသာတစ်ယောက်၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းဆောက်ဖို့၊ ဘုရားရဲ့ သာသနာတောင်ပေါ်ကို ခြေကုပ်ယူထားနိုင် အောင်လို့ ကျုပ်တို့ ခရီးထွက်ခဲ့ကြတာ။ ဒါကို စဉ်းစား။ ဦးပဉ္စင်းတို့ ကျောင်းမှာ စုပေါင်းရှင်ပြုပွဲလုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ကိုရင် (၁၂)ပါး၊ ဒကာကြီးသားလေးကလည်း ကိုရင်လေး ဖြစ်နေ၊ ကြည်နူးစရာကောင်းလိုက်တာ .”

ကျွန်ုပ်စကား မဆုံးသေးပါ။ ဦးဘသန်းကတော့ ဆုံးသွားပါပြီ။ ဖခင်ကြီးဆုံးပါးစဉ်က ကိုယ့်လက်ပေါ်မှာ မဟုတ်တော့ ဒီလောက်မတုန်လှုပ်ခဲ့။ အနိစ္စ၊ အနိစ္စ၊ မနက်(၇)နာရီမထိုးခင်က ပကတိအတိုင်းရှိတဲ့ လူသား တစ်ယောက်ဟာ လေးနာရီအတွင်းမှာ ဝိညာဏ်မဲ့ခန္ဓာ ကြီးတစ်ခုကို မြစ်ကမ်းသဲသောင်ဘေးမှာ ထားခဲ့ရသတဲ့ လား။ သေခြင်းတရားဟာ ခွန်အားကြီးတာတော့ ဟုတ် ပါရဲ့။ ဒီလူသားကို ဒီအကောင်းပကတိလူသားကို ငါးနာရီ လောက်မှ အချိန်ယူခွင့် မပေးနိုင်အောင် ပြင်းထန်တိကျ လွန်းလှပါလား။

ဟို လေရိုးမြို့နားက တောရွာကလေးမှာမေ့၊ တောင်တွင်းကြီး ပရဟိတကျောင်းမှာ ပညာအနည်းငယ် သင်၊ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာရှာဖွေရင်း ထမံသီနာဂရွာသစ် လေးမှာ တစ်မိသား၊ တစ်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့တဲ့ နာဂစစ်စစ် ကြီး ဦးအနုစီး ခေါ် ဦးဘသန်းတစ်ယောက်က မောင်းခမ်း လို့ခေါ်တဲ့ ရှမ်းရွာကြီးရဲ့ ခြေဆင်း၊ ချင်းတွင်းမြစ်ရဲ့ သဲ သောင်ဟာ သူ့ရဲ့သူ့သားနဲ့ဖြစ်ခဲ့လိမ့်မယ်ဆိုတာ မသိခဲ့ရိုး အမှန်ပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အနိစ္စာဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒါဝယ ဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ နိရုဇ္ဈန္တိ တေသံဥပသမော သုခေါ-

သင်္ခါရာ = လွန်ခဲ့တဲ့လေးနာရီက အကောင်း ပကတိရှိနေတဲ့ သန်မာထွားကြိုင်း၊ ကြွက်သားတွေ အပြိုင်းပြိုင်းထနေ

တဲ့ နာဂလူမျိုးတစ်ယောက်ရဲ့ ရုပ် နာမ်ဖွဲ့စည်းမှုဖြစ်စဉ်လည်း။

အနိစ္စာဝတ = လေးနာရီအတွင်းမှာ ဝိညာဏ်ကင်း တဲ့ ခန္ဓာကို ချင်းတွင်းသဲပေါ်မှာ ပစ်ထားခဲ့ရလောက်အောင်အထိကို ပြောင်းလဲလွန်းလှပါတကား။ မြန် လွန်းလှပါလား။ တန့်နားခွင့် မရှိ ပါလား။

ဥပ္ပါဒါဝယ ဓမ္မိနော = စုစည်းလိုက်၊ ပြိုကွဲလိုက်၊ လန်း လိုက်၊ ညှိုးလိုက်၊ လှိုင်းအနေနဲ့ ကုန်းထလိုက်၊ ကမ်းနဲ့တွေ့တော့ ပြိုကွဲလိုက်။ ခိုင်မာတဲ့ကမ်းဆိုပြီး ရပ်တည်လိုက်၊ ပိုခိုင်မာတဲ့လှိုင်းနဲ့ တွေ့တော့ ပဲ့ကြွေပြိုဆင်းလိုက်။

ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ = မရဘူး၊ ငြင်းလို့မရဘူး၊ လှိုင်းလည်း ဦးညွတ်ရတယ်၊ ကမ်းလည်းပဲ့ကြွေ ရတယ်။ ဖြစ်လာရင်တော့ ပျက်ရ မှာပဲ။

တေသံဥပ သမောသုခေါ = ကမ်းမရှိ၊ လှိုင်းမရှိ၊ ဖြစ်မှုမရှိတော့ မှသာ ငြိမ်းချမ်းတော့မှာပါလား။ ဒါ နိဗ္ဗာန်လို့ ဟောတော်မူခဲ့ရဲ့။

ကျွန်ုပ်နှင့် ဦးမောင်မောင်သိန်းတို့ရဲ့ ရှစ်ရက် မြောက်နေ့မှာတော့ ဘယ်သူကမျှ တရားမဟောရပါ။ သူကလည်း မဟောပါ။ ကျွန်ုပ်ကလည်း မဟောရပါ။ ဦးဘသန်းကသာ ဟောသွားပါတော့သည်။ (ဦးအနုစီး (သို့)ဦးဘသန်း ကောင်းရာသုဂတိ ရောက်ပါစေ။)

နောက်လဆက်ဖတ်ပါရန်

ငြိမ်းချမ်းရေး မျက်ရည်များဖြင့် အရှင်ပဏ္ဍိတ(ပေဒါရိဂူတောရ)

ရောဟိနီမြစ်။
ရေကြည်အေးမြ စီးဆင်း
နေရာမှ သွေးပင်လယ်ဖြစ်ဖို့ တဲတဲ
လေး လိုခဲ့သောမြစ်။ကံကောင်း
ထောက်မ၍ မြတ်စွာဘုရား အချိန်မီ
ကြွရောက်ခဲ့သဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေး မြစ်
နဒီအဖြစ် တသိမ့်သိမ့်စီးမြစ်စီးလျက်
ရှိသောမြစ်။ သာသနာသမိုင်းတွင်
မေပျောက်ထား၍ မရသောမြစ် ဖြစ်
ပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံထင်
တော်မူချိန်က အရှင်အာနန္ဒာသည်
သက်တော် ၈၀-မျှရှိသေးသည်။
မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူ
ပြီးနောက် ရောဟိနီမြစ်တစ်ဖက်
တစ်ချက်မှ ကပိလနှင့်ကောလိယ
မြို့သားတို့ အရှင်အာနန္ဒာတစ်ပါးကို
သာ သဒ္ဓါပိုပြီး ကြည်ညိုအားထား
နေကြရတော့သည်။

အရှင်အာနန္ဒာကလည်း

“ဒကာ ဒကာမတို့ သရဏဂုံ
သုံးပါးနှင့်တစ်ကွ ငါးပါးသီလကို လုံ
ခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ပါရဲ့လား။
တစ်လလျှင် ရှစ်ကြိမ်မျှ ဥပုသ်သီတင်း
စောင့်ကြပါရဲ့လား။ တရားစောင့်
သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို ပြုစုလုပ်
ကျွေးကြပါရဲ့လား” ဟု ဘဝလုံခြုံရေး
မေးခွန်းသုံးခုကို အမြဲမေးလေ့ရှိ၏။
ထိုဘဝလုံခြုံရေး၊ အေးချမ်းသာယာ
ရေး မေးခွန်းနှင့်တရားဒေသနာကို
အထပ်ထပ်ကြားနားရသော်လည်း
ကပိလနှင့် ကောလိယသားတို့မှာ
ရိုးအိသွားကြသည်ဆိုတာ မရှိကြပေ။

အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အား
မြတ်စွာဘုရားသက်တော်ထင်ရှားရှိ
စဉ်ကပင် ချစ်ခင်ကြည်ညိုလေးစား
နေကြခြင်းဖြစ်၏။ အရှင်အာနန္ဒာ
သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်သက်တူရွယ်
တူ ဖြစ်၏။ သို့သော် ဘုရားရှင်၏
နောက်တော်ပါးမှ သပိတ်ပိုက်လျက်

ရေပူရေချမ်း ကမ်းလှမ်းကာ အမြဲ
မကွာလိုက်ပါနေရ၏။ ပရိသတ်လေး
ပါး ဘုရားဖူးလာသည့်အခါ ဖူးမြော်
ခွင့်ရအောင် အစီအစဉ်လုပ်ပေးရ၏။
နေရာထိုင်ခင်း စီစဉ်ပေးရ၏။ တစ်
ရပ် တစ်နယ်တွင် မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားခဲ့သော တရားဓမ္မတို့ကို
ကြားနာလိုသူတို့အား ပြန်လည်
ဟောပြုရသေး၏။မြတ်စွာဘုရားအား
မလျှောက်ထားဝံ့သော စကားတို့ကို
အခြေအနေအချိန်အခါကြည့်၍ ပရိ
သတ်လေးပါးကိုယ်စား လျှောက်ထား
ပေးရ၏။

ဘုရားရှင်စေခိုင်းသမျှ ပေါ့
ပါးသွက်လက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးရ
၏။ ထိုသို့သော အချက်ကလေးတွေ
ကအစ အရှင်အာနန္ဒာအပေါ် ဒကာ၊
ဒကာမများက ချစ်နေကြ၊ ကြည်ညို
နေကြ၊ မြတ်နိုးနေကြလေးစားရုံသေ
နေကြခြင်းဖြစ်၏။ရောဟိနီမြစ်တစ်ဖက်

တစ်ချက်မှာ နေထိုင်ကြသော ကပိလနှင့် ကောလိယသားတို့ အရှင်အာနန္ဒာအပေါ်တွင် အချစ်တွေပုံ၊ အရိုအသေတွေပုံ၊ မြတ်နိုးမှုတွေပုံနေကြ၏။ အချင်းချင်းလည်း ရေးကထက် ပိုချစ်နေ၊ ခင်နေ၊ ကြင်နာနေကြ၏။ ရောဟိနီမြစ်ကြီးကလည်း ပြုံးပြုံးပျော်ပျော်ကြီး ငြိမ်းငြိမ်းသာသာလေး စီးဆင်းလို့နေလေသည်။ သူ့ကြောင့် တုတ်တပြက်၊ ဓားတပြက် ဖြစ်ခဲ့သဖြင့် ရောဟိနီမြစ်ခမျာ၊ စိတ်မကောင်းကြီးစွာ ဖြစ်ခဲ့ရသေးသည်။ သို့သော် မြတ်စွာဘုရား၏ ငြိမ်းချမ်းရေး တရားကြောင့် နှစ်ဖက်သော လူများ၏ သွေးများဖြင့် သူ့ခမျာ ချင်းချင်းမနီခဲ့ရသည်ကိုလည်း သူမမေ့သေးပါ။ ဝမ်းသာမဆုံးဖြစ်ခဲ့ရသေးသည်။ ရောဟိနီခမျာမှာ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ လောကဓံတရားကို နှစ်ဖက်လူများလို ထပ်တူခံစားခဲ့ရပါသည်။

လောက သံသရာကြီးထဲမှာ ကပိလနှင့်ကောလိယသားတို့ စီးမျောနေကြသလို ရောဟိနီမြစ်ကြီးကလည်း တသွင်သွင်စီးမြဲပါပဲ။ သူတို့တွေ လိုရာသုံးနိုင်ဖို့ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မျက်နှာညှိုးမပြခဲ့ပါ။ သူ့ရင်ခွင်ထဲက ရေတွေကို ကမ်းနှစ်ဖက်နှင့် ထွေးပွေ့စီးဆင်းစေခဲ့ပါသည်။ သို့သော် တစ်နေ့သောအခါမှာတော့ ရောဟိနီမြစ်ကြီးသည် ပြောင်းပြန်စီးချင်စိတ်ပေါက်သွားခဲ့ရပါသည်။ အကြောင်းကတော့ -

တစ်နေ့တွင် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ် သက်တော်တစ်ရာနှစ်ဆယ်၊ ဝါတော်က ရှစ်ဆယ်ရှိသောအချိန် ရောက်လို့လာခဲ့သည်။ အရှင်အာနန္ဒာသည် မိမိ၏အသက်အပိုင်းအခြားကို

ကြည့်လိုက်သောအခါ နောက်ခုနစ်ရက်သာ ကျန်တော့သည်ကို မြင်တော်မူလေသည်။ ထို့ကြောင့် တပည့်ရဟန်းများနှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများအား ခေါ်စေတော်မူပြီး “ငါသည် ယနေ့မှစ နောက်ခုနစ်ရက်မြောက်သောအခါ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော့မည်” ဟု အသိပေးစကား ပြောထားလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ကပိလနှင့် ကောလိယမြို့သူမြို့သားတို့၏ကြားတွင် ပြဿနာကြီးတစ်ခု ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်တွေ့ကြပြန်သည်။ ရောဟိနီမြစ်မျက်ခုံးလှုပ်ရပြန်လေသည်။

“ဟေ့ ဟိုဘက်ကမ်းက ကောင်တွေ အရှင်အာနန္ဒာကို ငါတို့က ပိုပြီးလုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့တာ၊ ငါတို့က ပိုကျေးဇူးများတယ်၊ ဒါကြောင့် မင်းတို့လက်ကို ဝကွက်မအပ်နိုင်ဘူး၊ ငါတို့သဂြိုဟ်မယ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးပျံလွန်တော်မူရင် အလောင်းကို ငါတို့ကိုပေးရမယ် ဟု တစ်ဖက်ကမ်း ကပိလသားတို့က အရေးဆိုကြ၏။

တစ်ဖက်ကမ်းမှ ကောလိယသားတို့ကလည်း “အောင်မယ် ရာရာစစ၊ သူတို့ကမှ အကဲပိုနေကြသေးတယ်။ အခုမှ သူတို့ကျေးဇူးက ကြီးသလေး ဘာလေးနဲ့၊ အရှင်အာနန္ဒာ နေမကောင်းဘူးဆို တို့ဘက်ကမ်းသားတွေကသာ အပြေးအလွှားလာပြီး အလုပ်အကိုင် အပျက်ခံပြီး ပြုစုရတာ။ မင်းတို့ဘက်က အရေးဆိုဘယ်နှကောင် ကြောင်တစ်မြီးမှ ရှာမရဘူး၊ ငါတို့သဂြိုဟ်ထိုက်တယ်။ ဘာမျှရှည်ရှည်ဝေးဝေး အပိုတွေ အလွမ်းသယ်မနေနဲ့ တို့ပဲသဂြိုဟ်မယ်၊ မကျေနပ်တဲ့သူတွေ ထွက်ခဲ့

ကာ။ အသက်နဲ့လဲပစ်မယ်”

ထိုသို့ အရှင်အာနန္ဒာကိုယ်တော်ကြီးမှ ပရိနိဗ္ဗာန်မစံရသေး၊ တုတ်တပြက်၊ ဓားတပြက် အလှအယက် ရန်စကားများပွားများလာကြလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကြားထဲက ရောဟိနီမြစ် မျက်ခုံးလှုပ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အပြန်အလှန် လေသေနတ်ပစ်သံများကို ကြားနေရသော ရောဟိနီမြစ်သည် ပြောင်းပြန်စီးချင်စိတ်ပေါက်သွားရခြင်းဖြစ်လေသည်။ ရောဟိနီမြစ်ရေပြင်တွင် ဓား၊ လှံလက်နက်များ တစ်ပြောင်ပြောင်တစ်လက်လက်ဖြင့် အရိပ်ထင်၍လာလေ၏။

အရှင်အာနန္ဒာက “ကပိလနှင့် ကောလိယ ဒကာ၊ ဒကာမများအားလုံး ငါ့အပေါ်ကျေးဇူးများသူတွေဖြစ်တယ်။ ငါပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလျှင် သရီရဓာတ်ရယူဖို့ ခိုက်ရန်ဖြစ်ကြတော့မယ်။ ငါ့ကို အကြောင်းပြုပြီး စစ်ဖြစ်ကြဦးတော့မယ်။ ဒီနေရာမှာ သွေးချောင်းစီးတော့မယ်၊ ငါမဖြေရှင်းခဲ့လျှင် သေကြကြေကြရတော့မယ်။ ငါ့ကြောင့် ရန်မများစေရ” ဟုကြံစည်တော်မူပြီး -

မြစ် နှစ်ဖက် ကမ်းနေသူ အားလုံးကို ခေါ်စေတော်မူ၍ကိုယ့်ဘက်နှင့်ကိုယ် သီးခြားစီနေကြ၊ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြ၊ ဘာမျှခိုက်ရန်စကား ပြောမနေကြနှင့်ဟု နှစ်သိမ့်တော်မူလိုက်သည်။

မြစ်ကမ်းနှစ်ဖက်နေ လူများ အရှင်အာနန္ဒာ၏ နှစ်သိမ့်စကားကို နာခံ၍ ကိုယ့်ဘက်ကမ်းမှာကိုယ် အသီးသီးနေကြရန် သဘောတူကြ၏။ သို့သော် အရှင်အာနန္ဒာ၏ ရုပ်ကလာပ်ကို ရရေးအတွက် ကြိတ်ပြီး

စည်းဝေး ဆွေးနွေးတိုင်ပင်နေကြ၏။ ကိုယ့်ဘက်အစီအစဉ်နှင့်ကိုယ်အရှင် အာနန္ဒာမထေရ်ကြီး၏ သာဓုကိဋ္ဌန သဘင်ကို ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ ကြီးကျယ် ခမ်းနားစွာ ဆင်ယင်နိုင်ရေးအတွက် သာ တိတ်တိတ်ကလေး တီးတိုး ဆွေးနွေးတိုင်ပင်နေကြ၏။ အရှင် အာနန္ဒာ၏ ရုပ်ကလာပ်တော်ကို လှ ရန်တိုင်ပင်သူ တိုင်ပင်ကြ၏။

ထိုသို့ နှစ်ဖက်လူတို့ တိတ် တိတ်ပုန်း ကြိတ်ကြနေကြရင်းနှင့်ပင် ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့သို့ ရောက် ရှိ၍လာလေပြီ။ မိုးကောင်းကင်တစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံး မှိုင်းပြာမှုန်ဝေလျက်ရှိ ၏။ လောကကြီးတစ်ခုလုံး တိတ် ဆိတ်လျက်ရှိ၏။ လူတွေကလည်း ပျားပန်းခတ်မှု ရွေ့လျားသွားလာနေ ကြ၏။ သို့သော် အားလုံးနှုတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်စွာ ရပ်သူရပ်၊ သွားသူ သွားနှင့် လူတိုင်းမျက်နှာမှာညှိုးနွမ်း နေကြသည်။

ထိုစဉ် အရှင်အာနန္ဒာကိုယ် တော်မြတ်ကြီးသည် ရောဟိနီမြစ် ကမ်းဆီသို့ သင်္ကန်းတော်ပွပွရုံလျက် ကြွလို့လာလေသည်။ သက်တော် (၁၂၀)ရှိပြီဖြစ်သော ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးသည် ရောဟိနီမြစ်ကမ်းနဖူး တစ်နေရာတွင် ခြေအစုံကို ရပ်တော် မူလျက် မျက်လွှာတော်ချကာ နား နေလိုက်သည်။ ကပိလနှင့်ကောလိယ သားအားလုံး ငြိမ်သက်စွာဖြင့် ထိ ခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးကန်တော့သည် မှာ ကမ်းလုံးညွတ်လျက်ရှိ၏။ ရှိခိုး ဦးချနေကြသော ကပိလနှင့်ကောလိယ သား အားလုံး၏ မျက်ရည်များ ရော ဟိနီမြစ်ဆီသို့ စီးဆင်းစပြုလေပြီ။

ထိုသို့ရှိခိုးဦးချ ဝတ်ပြုနေစဉ် အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်သည် အ

ထက်ကောင်းကင်သို့ မျက်လွှာတော် တစ်ချက်ပင့်မျှော်ကြည့်လျက် ပျံ တက်တော်မူသွားသည်။ အရှင် အာ နန္ဒာမထေရ်မြတ်သည် ရောဟိနီမြစ် ၏ အလယ်ဗဟိုကောင်းကင်ယံ ထန်းခုနစ်ပြန်အမြင့်တွင် ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေထိုင်နေတော်မူလျက် “တပည့် ရဟန်း၊ သံဃာ၊ ဒကာ၊ ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့၊ သင်္ခါရတရားမှန်သမျှ ပျက်ရမည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ကုသိုလ် ရေးကို မမေ့ကြနှင့် အချင်းချင်းခိုက် ရန် မဖြစ်ပွားကြနှင့်၊ ညီညီညွတ်ညွတ် နေကြပေတော့” စသည် ဖြင့် ဟောကြားပြီး တစ်ခဏမျှ ငြိမ်သက် တော်မူသွား၏။

မြေအပြင်မှ လူအပေါင်းတို့ သည် အံ့သြခြင်းများစွာဖြင့် ဦးချနေ သော လက်အုပ်ကလေးများကို မြှောက်ချီ၍ ကောင်းကင်သို့မော်ဖူး လျက် မျက်တောင်မခတ်မိဘဲ ရှိနေ ကြလေ၏။ ရှိခိုးဝတ်ပြုနေကြစဉ်က ကျခဲ့ကြသော သူတို့အားလုံး၏ မျက် ရည်တွေက ရောဟိနီမြစ်ကမ်းစပ်သို့ တစ်ရွေ့ရွေ့စီးဆင်းလျက်ရှိနေသည်။

အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ် ကြီးသည် စျာန်သမာပတ်ဝင်စား၍ ငြိမ်သက်နေစဉ် “ငါ၏ကိုယ်သည် အလယ်တည့်တည့်မှ ထက်ခြမ်းကွဲ ကာ တစ်ခြမ်းသည် ရောဟိနီမြစ် တစ်ဖက်ကမ်း၊ တစ်ခြမ်းသည် ရော ဟိနီမြစ် တစ်ဖက်ကမ်း၌ ကျစေ သတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုတော်မူပြီး တေဇောကသိုဏ်း ဝင်စားတော်မူ လိုက်ရာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ ကိုယ်တော်မှ မီးအလျှံများ တစ်ဟုန်း ဟုန်းတောက်ပြီး အနုပါဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန်ဖြင့် ဘဝဇာတ်သိမ်းတော်မူ သွားလေသည်။

ထိုအဓိဋ္ဌာန်အတိုင်း ကိုယ် တော်၏ တစ်ခြမ်းသည် တစ်ဖက် ကမ်း၌ကျပြီး တစ်ခြမ်းသည် အခြား တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကျလေသည်။ ရောဟိနီမြစ်ကမ်းနှစ်ဖက်ရှိ ရဟန်း သံဃာ၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ အားလုံး ငိုကြွေးသံ၊ ရှိုက်သံများဖြင့် လွှမ်း၍သွားလေ၏။ မြေအပြင်မှာ ရှိခိုးဦးချစဉ်က ကျ၍ စီးဆင်းစပြုနေ သော မျက်ရည်များနှင့် မော်ဖူးဦးတင် သောအခါ ကျသောမျက်ရည်များ ပေါင်းစပ်သွားကာ ရောဟိနီမြစ် အတွင်းသို့ တဖြည်းဖြည်းကျဆင်း၍ နေလေ၏။

ရောဟိနီမြစ်သည်လည်း ကပိလနှင့် ကောလိယသားအားလုံး ၏ မျက်ရည်များဖြင့် မျက်ရည်မြစ် ကြီးအဖြစ် အသွင်ပြောင်းသွားရလေ သည်။ ကပိလနှင့် ကောလိယသား တို့၏ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမည့် အရေးကို မျှော်တွေးပြီး သူမနာ၊ ကိုယ်မနာဖြစ် ရလေအောင် အနစ်နာခံ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသွားခဲ့ရာသော အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်ကြီးဖြစ်သည်။ မိမိအတွက် ကျ ကြရတော့မည့် မျက်ရည်များကို ငြိမ်းချမ်းရေး မျက်ရည်အဖြစ်ပြောင်း လဲပေးခဲ့တော်မူရာသည်။ တစ်ခါက သွေးရောင်လွှမ်းမည့်ဆဲဆဲ ရောဟိနီ မြစ်ကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားသခင် လက်ထက်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး မြစ် နဒီဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုအခါတွင် အရှင် အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်ကြီး၏ နောက် ဆုံးဘဝ၊ နောက်ဆုံးအချိန်၌ ငြိမ်း ချမ်းရေးမျက်ရည်များဖြင့် တစ်သွင် သွင် စီးဆင်းသွားလေတော့သည်။

■ အရှင်ပဏ္ဍိတ(ဗေဒါရိဂူတောရ)

ထိုက်တန်သောရလဒ်

ခင်စောတင့်

In giving, don't expect anything, not even a word of thanks. In receiving, however small or insignificant the gift, be grateful, always say thanks.

(Lena Tan)

“ကိုယ်က ပေးရတဲ့အခါ ဘာကိုမျှ ပြန်ပြီးမမျှော်လင့်ပါနဲ့။ ကျေးဇူးတင်တယ်ဆိုတဲ့ စကားလေးကိုတောင် မတောင့်တပါနဲ့။ ကိုယ်က ရတဲ့အခါ ဘယ်လောက်ပင် သေးငယ်ပြီး ဘယ်လောက်ပင် အရာမရောက်တဲ့ လက်ဆောင်ပင်ဖြစ်ပါစေ၊ အစဉ်ကျေးဇူးတင်တဲ့စိတ် ထားပြီး ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားပါ။”

ဒီအဆိုအမိန့်ကလေးက သူ့အကျိုးကို လိုလားတဲ့၊ ကိုယ့်အကျိုးမပါတဲ့ မေတ္တာကို သရုပ်ဖော်လိုက်တယ်လို့ သဘောပေါက်လိုက်မိပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ မေတ္တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ထားကြတဲ့ ‘ရယူခြင်း’နဲ့ ‘ပေးဆပ်ခြင်း’ဆိုတဲ့သဘောထားတွေကို စဉ်းစားစရာရသွားပါတယ်။ သားသမီးနဲ့ မိဘ၊ ဇနီးနဲ့

ခင်ပွန်း၊ ချစ်သူအချင်းချင်း၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဆက်ဆံရေးတွေမှာ အပြန်အလှန်ဆိုတဲ့ သဘောတရားတွေ ရှိပါတယ်။ လူ့သဘာဝမှာ ပေးချင်တဲ့သဘာဝရှိသလို ယူချင်တဲ့သဘာဝတွေလည်း ရှိပါတယ်။ မြင့်မားတဲ့ဥဏ်ရည်အလိုက် ပေးရတာကို ကျေနပ်မှုရှိလာပြီး ကိုယ်တစ်ခုခုရလာရင် အများနဲ့မျှပြီး ခံစားမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားမျိုး ထားတတ်လာကြပါတယ်။ သူတစ်ပါးရဲ့ အကျိုးအတွက် မေတ္တာစေတနာကို အခြေခံပြီး ကျေးဇူးပြုကူညီလိုက်ရတဲ့အခါ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ ကြည်နူးပီတိ ဖြစ်ကြရမိပါ။ ကိုယ် ကူညီလိုက်ရတဲ့ သူ့ဆီက ဘာကိုပြန်ပြီးလိုချင်ပါသလဲလို့ ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်ရင် မေတ္တာနဲ့ ဆက်ဆံတာဖြစ်လို့ မေတ္တာကိုတော့ လိုချင်ပါတယ်ဆိုတဲ့အဖြေကို ရမယ်လို့ထင်ပါတယ်။ မေတ္တာကိုတော့ လူတိုင်းလိုချင်ကြတာပါပဲ။

ကိုယ့်အတွက် အကူအညီလိုနေတဲ့အခါ ကူညီပေးတာ၊ ကာကွယ်ပေးတာ၊ အတတ်ပညာသင်ပေးတာ ဆုံးမဩဝါဒပေးတာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ ပေးကမ်းထောက်ပံ့တာ စတဲ့

နည်းတွေနဲ့ ကူညီဖူးတဲ့သူတစ်ပါးရဲ့ အကျိုးဆောင်မှုကို ပြုဖူးတဲ့ သူ့ကျေးဇူးလို့ ခေါ်ရပါတယ်။ ပြုဖူးတဲ့ သူ့ကျေးဇူးကို သိနားလည်ခြင်းကို “ကတညာတင်”။ ကျေးဇူးကို တုံ့ပြန်တတ်သူမျိုးကို “ကတညာ” လို့ မင်္ဂလာတရားတော်မှာ လာရှိပါတယ်။

ရှေးဦးအလျင် ကြိုတင်ကျေးဇူးပြုတတ်သူနဲ့ ပြန်ပြီးကျေးဇူးဆပ်တတ်သူ နှစ်ဦးရှိကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ သူများက ကျေးဇူးမပြုခင် ကျေးဇူးကို မမျှော်လင့်မတောင့်တဘဲ ကျေးဇူးပြုတတ်သူတွေက မိဘတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိအပေါ်မှာ သူတစ်ပါးက ပြုထားတဲ့ ကျေးဇူးကို ကျေးဇူးအနေနဲ့သိပြီး ကျေးဇူးဆပ်တတ်သူကို “ကတညာတကတဝေဒီ” မည်ပါတယ်။ မိဘများကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတဲ့ သားသမီးများဟာ ပြန်ပြီးကျေးဇူးဆပ်ကြသူများ ဖြစ်ပါတယ်။

မိဘများဟာ သားသမီးတွေ အပေါ်မှာ ကြီးမားတဲ့ မေတ္တာနဲ့ ပေးဆပ်နေသူများ ဖြစ်ပါတယ်။ သားသမီးများ ပဋိသန္ဓေတည်နေတဲ့ အချိန်ကစပြီး သားတွေ၊ သမီးတွေ

ကိုယ့်ခြေထောက်အပေါ် ရပ်တည် နိုင်ပြီး လောကအလယ်မှာ လျှောက် လှမ်းသွားနိုင်ကြတဲ့အထိ ဘေးရန် ကင်းအောင်၊ လူရာဝင်အောင် စောင့် ရှောက်ကြပါတယ်။ စီးပွားဥစ္စာဖြစ်ထွန်း အောင် ညွှန်ကြားပေးလို့ အရင်းအနှီး လည်း ထုတ်ပေးကြပါတယ်။

မိဘနှစ်ပါးအနက် အမေက ကိုးလလွယ်၊ ဆယ်လမွှားပေးခဲ့ရပြီး သားသမီးတွေကို နို့ချိုတိုက်ကျွေး မွေးမြူလာသူဖြစ်တာကြောင့် အမေ့ ရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေက ပိုပြီးများပြား ပါတယ်။ အမေများဟာ သားသမီး တွေအတွက် အနစ်နာခံပြီး ပေးဆပ် နေတဲ့သူများသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အသက် အရွယ်ကြီးလာကြတဲ့ မိဘများကို မွေးကျေးဇူးပြန်ဆပ်ဖို့က အရွယ် ရောက်လာတဲ့ သားသမီးများရဲ့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။

သင်္ဂဟတရားလေးပါးက လောကကြီးမှာရှိတဲ့ လောကသား တွေကို စောင့်ရှောက်ထားပါတယ်။

အမိအဘတို့ကို ပေးသင့် တာကို ပေးရမယ်။ (ဒါန)

ချစ်ဖွယ်သာယာတဲ့ စကား ကို ပြောရမယ်။ (ပိယဝါစာ)

အမိအဖတို့ရဲ့အလုပ် ကိစ္စ ကို ဆောင်ရွက်ရမယ်။ (အတ္တစရိယာ)

ပရိသတ်အလယ်မှာပဲဖြစ် စေ၊ ကွယ်ရာမှာပဲဖြစ်စေ အမိအဘ တို့ကို ရှိခိုးရမယ်။ (သမာနတ္တတာ)

ဒီတရားလေးပါးသာ မရှိရင် အမေက သားသမီးဆီက မြတ်နိုး ပူဇော်မှုကို ရစရာအကြောင်းမရှိ သလို၊ အဖေကလည်း သားသမီး ဆီက ရှိသေမြတ်နိုးမှုကို မရနိုင်ပါ။

မြတ်စွာဘုရားက မိခင် ဖခင်တို့ကို လုပ်ကျွေးပြုစု ကျေးဇူး

ဆပ်တဲ့သားသမီးများကို နှုတ်ဟ မြွက်ဖော် ချီးကျူးတော်မူခဲ့ပါတယ်။ လူဝတ်ကြောင်ကိုသာ မဟုတ်ပါ။ ဆွမ်းခံပြီး မိဘများကို လုပ်ကျွေးတဲ့ ရဟန်းတော်များကိုပင် ချီးကျူးဂုဏ် တင်တော်မူပါတယ်။

စက်တင်ဘာလ (၃၀)ရက် နေ့က မှတ်မှတ်ထင်ထင် ကျွန်မ ကိုယ်တိုင်ရင်ထဲက နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ကိုယ်တွေ့ခံစားခဲ့ရတဲ့ မေတ္တာဘွဲ့ လေးတစ်ပုဒ်ကို ခံစားတင်ပြလိုက်ပါ ရစေ။ မကွေးမြို့မှာ တည်ထောင် ထားတဲ့ “ကရုဏာရှင်များ နာရေး ကူညီမှုအသင်း”ရဲ့ နှစ်ပတ်လည်မှာ သားရဟန်း အရှင်ဆန္ဒာဓိက (ရွှေ ပါရမီတောရ) တရားဟောကြားဖို့ ကြွရောက်ရာမှာ အရှင်ဆန္ဒာဓိကရဲ့ မယ်တော်ကြီးနဲ့ ကျွန်မပါ လိုက်ပါခွင့် ရခဲ့ကြပါတယ်။ သားဦးပွဉ်း အပါ အဝင် အားလုံးရှစ်ယောက် လေယာဉ် နဲ့ ညောင်ဦးအထိ သွားခဲ့ကြတယ်။ မကွေးမှ ကြိုဆိုရေးအဖွဲ့ဝင်များက ကားများနဲ့ လာရောက်ကြိုဆိုကြပါ တယ်။ နေ့ဆွမ်းကို ရေနံချောင်းမြို့ မှာ ဘုဉ်းပေးမှာ ဖြစ်ကြောင်းကို အကြောင်းကြားထားပါတယ်။ ဦးပွဉ်း ပညာရင်နို့ သောက်စို့ခဲ့တဲ့ ရေနံ ချောင်း၊ အထက(၁)မှာ ဆွမ်းကပ်ဖို့ စီစဉ်ထားကြပါတယ်။ မကွေးမြို့ကို ခရီးဆက်ပြီး ညမှာ တရားဟောရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ရေနံချောင်းမြို့က တခြားနေရာတွေကိုတော့ မကြွပါဘူး လို့ ကြိုတင်မိန့်ကြားထားခဲ့ပါတယ်။

ရေနံချောင်းမြို့ကို အဝင် မှာ ဆရာ၊ ဆရာမတစ်စုက စောင့် ကြိုနေကြပြီး လည်ပေါ်အလယ်တန်း ကျောင်းမှာ ခဏဝင်ရောက်ပြီး သြဝါဒပေးဖို့ သူတို့စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်

ကြောင်း လျှောက်တင်ကြပါတယ်။ အဲဒီကျောင်းမှာတော့ ဦးပွဉ်းက မနေခဲ့ဖူးပါဘူး။ သူ့ရဲ့မယ်တော်ကြီး ဆရာမလုပ်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဦးပွဉ်းလည်း အစီအစဉ်မရှိဘဲ သြ ဝါဒပေးဖို့ ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျောင်း အဝင် တစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ ကျောင်း သူ၊ ကျောင်းသားလေးများက ထိုင် ပြီး စောင့်နေကြပါတယ်။ ကျောင်း ဝင်းထဲက မွှာရုံထဲမှာလည်း ကလေး များနဲ့ အပြည့်ပါပဲ။ သေသေချာချာ ကို အခမ်းအနားနဲ့ပြင်ဆင်ပြီးစောင့် နေကြပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ကင်မရာနဲ့ ကက်ဆက်ကလည်း ကိုယ်စီးလာတဲ့ ကားထဲမှာ မပါဘဲ တခြားကားထဲမှာ ရောက်နေတော့ ဓာတ်ပုံလည်း မရိုက်ရ၊ အသံလည်း သွင်းမယူခဲ့ နိုင်ပါဘူး။ ကျွန်မ ပါလာမယ်ဆိုတာကို ဆရာမများက သိထားကြတဲ့အတွက် ဝမ်းပန်းတသာ ကြိုဆိုကြပါတယ်။ ကျွန်မရေးတဲ့စာတွေကို ဖတ်ထားကြ လို့ပါပဲ။ မယ်တော်ကြီးကတော့ မိတ် ဟောင်း၊ ဆွေဟောင်းတွေနဲ့ နှုတ် ဆက်နေရလို့ လက်မလည်နိုင်ဘူး။

သြဝါဒပေးပွဲစတင်တဲ့အခါ လည်ပေါ်အလယ်တန်းကျောင်းမှာ သူ့မယ်တော်ကြီး ဆရာမလုပ်ခဲ့ ကြောင်း ဦးပွဉ်းက အထက(၁)မှာ တက်နေရင်းက ကျောင်းဆင်းလို့ အိမ်ပြန်ရင် မယ်တော်ကြီးရဲ့ကျောင်း နားက ဖြတ်ပြီးပြန်ရတာဖြစ်တဲ့ အတွက် တစ်ခါတလေဝင်ပြီး မယ် တော်ကြီးကို စောင့်ပြီး အတူပြန်လေ့ ရှိကြောင်း အစချီပြီး “မှတ်မိပါသေး တယ်၊ မယ်တော်ကြီးစာသင်နေတာ ကို တစ်သက်နဲ့တစ်ကိုယ် တစ်ခါပဲ မြင်ဖူးပါတယ်။ ဟိုဘက်က အဆောင် အစွန်းဆုံးခန်းလေးမှာပါ။ တစ်ခန်းနဲ့

သားရဟန်းနှင့်အတူ

တစ်ခန်း စာသင်နေကြတဲ့အသံတွေ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေ စကား ဆူညံစွာ ပြောနေကြတဲ့အသံတွေကို ကျော်လွန်နိုင်စေဖို့ မယ်တော်ကြီးမှာ လည်း လည်ချောင်းကွဲမတတ်အော် ပြီး စာသင်နေရတာတယ်။ အဲဒီမှာတွင် ဦးပဉ္စင်းတွေ့မိသွားတာက ‘ဪ’ ဟု ငါတို့ မိသားစုကို ကျွေးမွေးပြုစုဖို့ အမေမှာ လည်ချောင်းကွဲမတတ် ပင်ပန်းကြီးစွာ စာသင်နေရတယ်လို့ ဒီနေရာရောက်တော့ ဦးပဉ္စင်းအသံ တွေ တိမ်ဝင်သွားပါတယ်။ ဟိုး နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်လောက်က သူ ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ခံစားခဲ့ရတဲ့ နေရာ လေးကို မမျှော်လင့်ဘဲ ပြန်ရောက် လာရတော့ ပြန်လည်ခံစားသွားရပြီး ရင်ထဲမှာ ဆိုနစ်သွားရရှာပါတယ်။ သူ့ကိုယ်သူ အတော်ကြီးကို ပြန်ထိန်း

ပြီးမှ ဆက်ပြီး ပြောနိုင်ပါတယ်။
“အမေမေတ္တာ ၊ အမေ ကျေးဇူးတွေကို ဆင်ခြင်မိလိုက်တယ်။ ဒီကျေးဇူးတွေကို ပြန်ဆပ်ရမယ်။ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ပြန်ဆပ်ရမလဲဆိုတာ စဉ်းစားပါတယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့ ရဟန်း ဘဝနဲ့ ပြန်ဆပ်တာဟာ မိဘကျေးဇူး ဆပ်ဖို့ အဆင့်အမြင့်ဆုံးနည်းပဲဖြစ် လို့ ရဟန်းဘဝနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်နေပါ တယ်။ ပြီးတော့ လူတို့ဘောင်မှာ စားဝတ်နေရေး အိမ်ထောင်သားမွေး အလုပ်တွေဟာ သိပ်ပြီးပင်ပန်းဆင်းရဲ တာပါလားလို့လည်း သံဝေဂတွေ ရပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ငါတော့ ဒီလိုအိမ် ရာ တည်ထောင်တဲ့ အလုပ်တွေကို တစ်သက်လုံး မလုပ်တော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ရဟန်းဘောင်ကိုအပြီး ဝင်ရောက်ခဲ့တယ်”လို့ ဆက်ဟော

ပြီး ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများကို “မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင် ဖြူအောင်စိတ်ကိုထား” ဆိုတဲ့ မြတ်စွာ ဘုရားရဲ့ တရားတော်ကို အခြေခံပြီး မကောင်းမှုကို ရှောင်နိုင်အောင် “သရဲလေးကောင်” ပုံပြင်လေးကို ပြောပြပြီး နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါတယ်။
သားဦးပဉ္စင်းရဲ့ အမေ ကျေးဇူးသိတတ်ပုံတွေကို နားထောင် နေကြတဲ့ ကျွန်မတို့ မယ်တော်ကြီး နှစ်ယောက်ကတော့ တစ်ယောက် လက်ကို တစ်ယောက်တင်းတင်းဆုပ် ရင်း မျက်ရည်တွေက တတွေတွေ ကျလာပါတယ်။ ကျွန်မမှာ သားနှစ် ယောက်ရှိတဲ့အပြင် ဦးပဉ္စင်းကိုလည်း ကျွန်မသားအငယ်ဆုံးလေး ဝင်စား တယ်လို့ စွဲမှတ်ပြီး သားအရင်းလို ချစ်ခင်တဲ့အတွက် သူ့ရင်ထဲကခံစား

ချက်ကို နားလည်သလို၊ သူ့မွေး
မယ်တော်ရဲ့ ခံစားချက်ကိုလည်း သူ
နဲ့ ထပ်တူထပ်မျှ နက်နက်နဲနဲခံစား
လိုက်ရပါတယ်။

ဦးပဉ္စင်း ဟောပြောပြီးတော့
ဆရာမတစ်ယောက်က မယ်တော်
ကြီးကို ကလေးတွေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေး
ပြီး စကားနည်းနည်းပြောပါလို့ ဆိုပါ
တယ်။ မယ်တော်ကြီးမှာလည်း စိတ်
တွေ လှုပ်ရှားနေတဲ့အတွက် ကလေး
များကို လိမ္မာရေးခြားရှိဖို့ စာကြိုးစား
ကြဖို့ တိုတိုပြောနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်မ
ကိုလည်း “ဒါက ဆရာတော်ရဲ့ မွေး
စားအမေ” လို့ မိတ်ဆက်ပေးပြီး
စကားပြောခိုင်းတဲ့အတွက် ရင်တွေ
လှိုင်းထနေဆဲမှာပဲ “မွေးစားအမေ
ဆိုရင်လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ ဆရာ
တော်ရဲ့ ရဟန်းမယ်တော်ကြီးပါ။
ဆရာမကတော့ တက္ကသိုလ်မှာ
ဆရာမလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်
ကလေးတို့လည်း စာတွေကြိုးစားကြ
ပါ။ အတန်းတွေအဆင့်ဆင့်အောင်
ပြီး တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့တွေရတော့
တက္ကသိုလ်မှာ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ
ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြပါ” လို့ပြောခဲ့
ပါတယ်။ မမေ့နိုင်တဲ့ ဆွတ်ပုံကြည်နူး
စရာကောင်းတဲ့ နေ့တစ်နေ့ပါပဲ။

မကွေးမြို့မှာ တရားပွဲပြီးလို့
ညဘက်တည်းခိုတဲ့ နေရာမှာ မနက်
က ရင်ခုန်ခံစားခဲ့ရတဲ့ တစ်ယောက်
လက်ကို တစ်ယောက်ဆုပ်ကိုင်ပြီး
ဝမ်းသာမျက်ရည်တွေ ကျခဲ့ကြရတဲ့
အကြောင်းကို လျှောက်တင်ကြပါ
တယ်။ ဦးပဉ္စင်းက သူက အဲဒီတုန်း
က (၉)တန်းကျောင်းသားပဲ ရှိသေး
တဲ့အကြောင်း ပြောပြတော့ ကျွန်မ
စိတ်ထဲက “ကလေးသာသာအရွယ်
လေးရှိသေးတာပဲ၊ ဒီလို မိဘကျေးဇူး

ကို လေးလေးနက်နက် ခံစားနားလည်
တတ်တာ အတော်ထူးခြားတာပဲ”
လို့ တွေးလည်းတွေး၊ ဦးပဉ္စင်းကိုလည်း
ထုတ်ဖော်ပြောပြခွားပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်း
က ဒီအကြောင်းကို သူများတွေကို
ပြန်ပြောတိုင်း မျက်ရည်ဝဲရပါတယ်။
အဲဒီအချိန်တုန်းက ဦးပဉ္စင်းက မျက်ရည်
တွေကျပြီး “လည်ချောင်းကွဲမတတ်
စာသင်ပြီး လုပ်ကျွေးနေတဲ့ အမေရဲ့
လုပ်စာကို မစားရင်တော့ပါဘူး” လို့
ယူကျုံးမရဖြစ်မိပါတယ်လို့ ပြောပြ
ပါတယ်။ မယ်တော်ကြီးကိုတော့ ဒီ
တစ်ခါ ပထမဦးဆုံး လူပုံအလယ်မှာ
ပြောတာဖြစ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မကွေးမြို့မှာ သားရဟန်း
ဟောကြားခဲ့တဲ့ တရားခေါင်းစဉ်က
“ပေးဆပ်သူတို့၏ ရလဒ်” ဖြစ်ပါ
တယ်။ မယ်တော်ကြီးက သားများကို
စည်းကမ်းစနစ်တကျ ပြုစုပျိုးထောင်
လာခဲ့သူပါ။ အခုအရွယ်အထိ ကြောင့်
ကြစိုက်၊ စိုးရိမ်ပူပန်တတ်ပါတယ်။
တကယ်တော့ အမေတွေဟာ ပေး
ဆပ်သူ စစ်စစ်များ ဖြစ်ကြပါတယ်။
သားသမီးသီက ရယူဖို့ မမျှော်လင့်ဘဲ
နဲ့ အမိမိမိက ကျွတ်ကတည်းက ပြုစု
ယုယလာခဲ့ကြပါတယ်။ သားသမီး
တွေက ခေတ်မမီတော့တဲ့အမေ၊
အလကား အစိုးရိမ်လွန်ကဲတယ်လို့
ပြောသံကြားရင် ဝမ်းနည်းကြရပါ
တယ်။

သားကိုရင်လေးဘဝတုန်းက
မယ်တော်ဆီကို စာတစ်စောင်ပို့လိုက်
ပါတယ်။ စာတစ်စောင်လုံး ‘မယ်
တော်၊ မယ်တော်’ ဆိုတဲ့ စားလုံးတွေ
ကိုပဲ သေးရာကနေ ကြီးလာတဲ့အထိ
အပြည့်ရေးပြီး ပို့လိုက်ပါတယ်တဲ့။
ဆယ်တန်းအောင်ခါစ ကျောင်းသား
အရွယ် ကိုရင်လေး အမေရင်ခွင်ထဲ

က ခွဲခွာပြီး ကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ
နေရရှာတာ လွမ်းရှာလွန်းလို့ နေမှာ
ပါပဲ။ မယ်တော်ကိုချစ်တဲ့ မေတ္တာကို
အဲဒီစာလေးက ထုတ်ဖော်ပြလိုက်တာ
ဖြစ်ပါတယ်။

ပေးဆပ်ခဲ့ရတဲ့ မယ်တော်
ကြီးမှာ မိဘထက် သာလွန်မြင့်မြတ်
တဲ့ အတိဇာတသားရဟန်းကို ဒီဘဝ
မှာရခဲ့ပါတယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့ရဟန်း
ဘဝနဲ့ အမိအဘတို့ရဲ့ ကျေးဇူးကို ဆပ်
နေတာဖြစ်ကြောင်း သူ့မယ်တော်သိ
အောင် သူ့မေတ္တာကို လည်ပေါ်
ကျောင်းက သြဝါဒပေးပွဲမှာ ထုတ်
ဖော်ပြသခဲ့ပါပြီ။ မယ်တော်ကြီးအဖို့
ပေးဆပ်ခဲ့ရတဲ့အတွက် ရလာတဲ့
ရလဒ်တွေဟာ တခြားသောရလဒ်
တွေနဲ့ တူမနှိုင်းသာအောင်ပဲ ထူးခြား
ပြီး တန်ဖိုးရှိလှပါတယ်။ ပေးဆပ်သူ
တို့ရဲ့ ရလဒ်ဆိုတာ ဒါပါလားလို့ သိ
လိုက်ရတဲ့ ကျွန်မအဖို့မှာလည်း ရင်နဲ့
အမျှ စာနာပီတိဖြစ်ရပါတယ်။ ဘာ
ကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်မကိုယ်တိုင်
လည်း သားရဟန်းကို ဝမ်းနဲ့လွယ်
ပြီး မမွေးရရုံတမယ် သူ့အကျိုးကို
လိုလားတဲ့ မိခင်တို့ရဲ့ မေတ္တာမျိုးကို
ထားနေရလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

I know I love
someone when I put that
person's needs before
mine.

(Shireen Osman)

“တစ်စုံတစ်ယောက်ရဲ့ လို
အပ်ချက်တွေကို ကျွန်မရဲ့လိုအပ်ချက်
တွေထက် ဦးစားပေးအကျိုးဆောင်
နေတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီတစ်စုံတစ်
ယောက်ကို ကြီးမားတဲ့ မေတ္တာထား
မိပြီဆိုတာ သိလိုက်ပါတယ်။”

■ ခင်စောတင့်

ဗုဒ္ဓသာသနာပြု သူရဲကောင်းများ(၅)

ကေသရာ

(၅) မာတုစေတ
လောက၌ မိဘကသာ
သားသမီးကို ချစ်မြတ်နိုး၏။ သား
သမီးက မိဘကို နှစ်နှစ်ကာကာ
မြတ်နိုးခဲ့သည်။ မိဘနှင့် သားသမီး
သံယောဇဉ် ရှိကောင်းရှိပါလိမ့်မည်။
သို့သော် 'ဘယ်သား၊ ဘယ်သမီး
ဖြင့် မိဘကို မြတ်နိုးလှချည့်' ဟု ပြော
စမှတ်ပြုလောက်အောင် မြတ်နိုးသူ

ကား ရှားနိုင်ပါသည်။မိဘကို မြတ်နိုး
လှသဖြင့် အမည်ရင်းပျောက်ကာ
အမိကို မြတ်နိုးသူ=မာတုစေတ၊
အဖကိုမြတ်နိုးသူ=ပိတုစေတ ဟု
တွင်သူကို အိန္ဒိယဗုဒ္ဓသာသနာ
သမိုင်း၌ အမှတ်ထင်ထင် တွေ့ရပါ
သည်။
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်၍
ဘုရားကို ကြည်ညိုသည်ဆိုစေ၊

မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်မှုမျိုး
ရှိရန် ခဲယဉ်းသည်။ ဘုရား၊ တရား၊
သံဃာ ရတနာသုံးပါး၌ မတုန်မလှုပ်
သက်ဝင်ယုံကြည်မှုသည် သောတာပန်
၏ အင်္ဂါရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဘုရားကို
နှစ်နှစ်ကာကာ ကြည်ညိုသူမှ ဘုရား
ကို ကျကျနန ရှိခိုးသည်။ ဇိနာ
လင်္ကာရ၊ နမက္ကာရ၊ ဝိစိတြဝဏ္ဏ နာ
စသော ကျမ်းတို့ကို လေ့လာကြည့်

သောအခါ သဒ္ဓါတရား အားကောင်း လှ၍သာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်၊ လက္ခဏာတော် ကြီးငယ် အသွယ်သွယ်ကို စာပန်းချီခြယ်၍ ရှိခိုးပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ကြည်ညိုသဒ္ဓါအားကြီးစွာဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို ချီးကျူးဖွဲ့ဆိုကာ ဗုဒ္ဓဝန္တနာထုတိကို ရေးသားပူဇော်သူ ကိုလည်း အိန္ဒိယဗုဒ္ဓသာသနာ့ သမိုင်း၌ အမှတ်ထင်ထင် တွေ့ရပြန် ပါသည်။

ဤ ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှစ်ခု လုံးနှင့် ပြည့်စုံသူကား မာတုစေတ ဖြစ်ပါသည်။

ဂေါဗုဗ္ဗိ၌ ကုန်သည်တစ်ဦး နေ၏။ သူ့မှာ သမီးတစ်ကျိပ်ရှိသည်။ သူတို့အားလုံး သရဏဂုံတည်သူ၊ ငါးပါးသီလတည်သူ၊ ရတနာသုံးပါး ကို ဆည်းကပ်သူတို့ ဖြစ်ကြ၏။ သမီးအားလုံး နိုင်ငံတော်အတွင်း ဒေသအသီးသီးမှ အမျိုးကောင်း သားများနှင့် ထိမ်းမြားကြပါသည်။ သမီးထွေးကလေးမှာ သံဃဂုယု မည်သော ဗြာဟ္မဏလူချမ်းသာနှင့် အိမ်ထောင်ကျပါသည်။ ကာလ အတန်ကြာသော် ‘ကာလ’မည် သော သားကို ဖွား၏။ ကာလသည် ဝေဒကျမ်း၊ ဝေဒ၏ လက်တက် သာခါကျမ်းများကို ကျကျနန လေ့လာ ပါသည်။ မိဘကို မြတ်နိုးလှသဖြင့် မာတုစေတဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပိတု စေတဟူ၍လည်းကောင်း အမည် တွင်ပါသည်။

တက်ကျမ်း၌ ပါရဂူမြောက် တတ်ကျွမ်းသဖြင့် မာန်တက်နေပါ သည်။ ဩဒ္ဓိဝိသ၊ ဂေါဗု၊ တိရဟုတိ၊ ကာမဂ္ဂပနှင့် အခြားဒေသများရှိ ဗုဒ္ဓ ဝါဒီတို့ကို စကားစစ်ထိုးပွဲ၌ အနိုင်ယူ

နေပါသည်။ ထိုသူတို့၏ အရှိန်အဝါကို ဖယ်ရှား၍ တိတ္ထိတို့ ရှေ့မှောက်၌ အတင်းအကျပ် ရှိခိုးခိုင်းခြင်းဖြင့် အရှက်ရစေခြင်းစသော နည်းများ ဖြင့် အချို့ကို တိတ္ထိဘောင်သို့ သွတ် သွင်းခဲ့ပါသည်။

“အကယ်၍ သူ နာလန္ဒာ သို့ သွားခဲ့ပါလျှင် တက်ကျမ်းဆရာ များက သူ့ကို ရိညွတ်စေလိမ့်မည်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မကို လိုက်နာကျင့်ကြံသူဖြစ် အောင် သိမ်းသွင်းဆွဲဆောင်ကြလိမ့် မည်” ဟု သူ့မိခင်က တွေးမိပါသည်။

ထို့နောက်-

“အခြားဒေသများမှ ဗုဒ္ဓ ဝါဒီများသည် မြင်းနားရွက်ပေါ်မှ အမွှေးအမျှင်မျှလောက်သာ ရှိသည်။ မဂဓတိုင်းမှ ဗုဒ္ဓဝါဒီများကား မြင်း ကိုယ်ပေါ်မှ အမွှေးအမျှင်များနှင့် ပမာတူသည်။ မဂဓရှိ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ကို မအောင်နိုင်သေးသမျှ စကားစစ်ထိုး ပွဲ၌ မည်သူမျှ ကျော်စောမှုမရှိနိုင်” ဟု မိခင်က ဆိုပါသည်။

မိခင်၏ အဆိုအတိုင်း နာလန္ဒာသို့သွား၍ စကားစစ်ထိုးရာ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်း ဝင် ကာ ရှင်ရဟန်းပြုပါသည်။ ပိဋက၌ ကျွမ်းကျင်သော မထေရ်ဖြစ်လာ သောအခါ ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်တော် မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ချီးကျူး သည့်ဇာတိ နာရပဇာတိ နာကိုရေး သား ပူဇော်ပါသည်။ ထိုထုတိဇာတိ နာ ဂါထာတို့ထဲတွင် သတပဉ္စသတိက တုတိဂါထာသည် အထင်ရှားဆုံးဖြစ် သည်။

မာတုစေတသည် ဗုဒ္ဓကို လည်းကောင်း၊ ဓမ္မကိုလည်းကောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်သူ သာဝကတစ်ဦး

ဖြစ်သွားသောအခါ တိတ္ထိများနှင့် ဗြာဟ္မဏတို့သည် အရပ်လေးမျက်နှာ ရှိ ကျောင်းများ၌ ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူကြပါသည်။ တိတ္ထိတို့ထဲတွင် ဒုဒ္ဓဿကာလသည် အကြီးအကဲ လည်း ဖြစ်၏။ အောင်လည်း အောင်မြင်၏။ ဖိနပ်ပေါ်မှ ဖုန်မှုန့်ကို ပွတ်တိုက်ခါချသကဲ့သို့ မိမိ၏ အယူ ဝါဒကို စွန့်လွှတ်မည်ရှိသောအခါ၊ ဗုဒ္ဓကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မကိုလည်း ကောင်း ကိုးကွယ်မည်ရှိသောအခါ အခြားသူများက “ဗုဒ္ဓသည်လည်း ကောင်း၊ ဓမ္မသည်လည်းကောင်း ဆန်းကြယ်ပေစွ”ဟု တွေးမိကြပါ သည်။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် နာလန္ဒာ တစ်မြို့တည်းမှာပင်လျှင် ဗြာဟ္မဏ ထောင်ပေါင်းများစွာနှင့် ထိုမျှအရေ အတွက်ရှိသော တိတ္ထိတို့သည် ဗုဒ္ဓ သာသနာတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြပါ သည်။

သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ် ကြီးမားမှုကြောင့် အရှင် မြတ် မြို့တွင်းဆွမ်းခံဝင်တော်မူသော အခါ ဆွမ်းကွမ်း အလှူပယ်ရပါ သည်။ ဤနည်းဖြင့် တပည့်ရဟန်း ငါးရာကို ဆွမ်းကိစ္စ ငြိမ်းစေသည်။ ရဟန်းနှစ်ရာငါးဆယ်ကို ဝိပဿနာ ဓုရကို ထမ်းဆောင်စေပြီး ကျန် နှစ်ရာငါးဆယ်ကို ဂုဏ္ဍဓုရကို ထမ်း ဆောင်စေပါသည်။

ဤမာတုစေတ အရှင်မြတ် သည် မြတ်စွာဘုရားလက်ထက် တော်က ရွှေပြည်စိုးငှက် ဖြစ်ခဲ့ဖူး၏။ တောအတွင်း၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရသောအခါ သာယာသော အသံဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော် ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက နောက်ပါရဟန်း များဘက်သို့ လှည့်တော်မူ၍-

“ဤငှက်သည် ငါဘုရားကို ဖူးမြင်ရသဖြင့် သာယာသောအသံ ဖြင့် ပူဇော်လာ၏။ ဤကောင်းမှု၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးနောက် ဤငှက်သည် လူဖြစ်လိမ့်မည်။ မာတုစေတဟု တွင် လိမ့်မည်။ ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး တို့ကို ချီးကျူးဖွဲ့ဆိုလိမ့်မည်” ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤဗျာဒိတ်အတိုင်း၊ အရှင် မြတ်သည် ထုတိဝဏ္ဏ နာဂါထာများ ရေးသားပူဇော်ပါသည်။ ထိုဂါထာ များ လွန်စွာကျော်စောထင်ရှား၏။ သီချင်းသည် ကချေသည်တို့ပင် သီဆိုကြ၏။ ဤအကျိုးဆက်ကြောင့် တစ်တိုင်းပြည်လုံးရှိ လူအများ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာကို ကြည်ညိုလာကြပါသည်။ အရှင်မြတ်၏ ထုတိဂါထာများသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပြန့်ပွားရေး၌ လွန်စွာကျေးဇူးများပါသည်။

အရှင်မြတ်သည် ဘဝ နောက်ပိုင်းသို့ ရောက်သောအခါ ကနိက(ကနိညူက)ဘုရင်က တမန် စေ၍ အရှင်မြတ်ကို ပင့်ဆောင်ပါ သည်။ သက်တော်ကြီးရင့်ပြီဖြစ်၍ ကိုယ်တော်တိုင် မကြွနိုင်ရကား တရားတော်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်မှု တိုးတက်စေရန် စာရေး၍ ချီးမြှင့် တော်မူပါသည်။ အန္တေဝါသိက တပည့်ဖြစ်သူ ဉာဏပိယကို ကိုယ် စားလှယ်လွှတ်ကာ တရားဟောစေ တော်မူပါသည်။

ရှေးဥပဇ္ဈာယ်နှင့် အာစရိယ အဆက်ဆက်တို့ ပို့ချစဉ်ကို မိုးပြီး လျှင် ကျမ်းတစ်စောင် ရေးသား တော်မူပါသည်။ ပါရမီဆယ်ပါးကို သရုပ်ဖော်သည့် ဇာတကဝတ္ထုများ ရေးသားတော်မူပြီးနောက် ယုံလွန်

**အစာငတ်ရသောကျားမကို
ဘုရားအလောင်းက
မိမိကိုယ်ကို
ကျားစာကျွေး၏။
ငါလည်း
အလားတူ ကျွေးနိုင်သည်။
ဤကိစ္စဘာမျှမခဲယဉ်း’**

တော်မူခဲ့ပါသည်။
အခြားသော မှတ်တမ်းများ ၏ အဆိုလည်း ရှိပါသေးသည်။ (ဇာတကမာလာ၊ သောအတ္တကီ ကျမ်းများက ဆိုသည့်အတိုင်း) ‘အစာငတ်ရသော ကျားမကို ဘုရား အလောင်းက မိမိကိုယ်ကို ကျားစာ ကျွေး၏။ ငါလည်း အလားတူ ကျွေး နိုင်သည်။ ဤကိစ္စ ဘာမျှမခဲယဉ်း’ ဤနည်းဖြင့် အစာငတ်နေသော ကျားမကို မိမိကိုယ်ကို ကျားစာကျွေး မည်ရှိသောအခါ သားငယ်များနှင့် အတူ ကျားမ လိုက်သည်ရှိသော် အနည်းငယ် တွန့်ဆုတ်မိ၏။ ထိုအခါ ကျမှ ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏

ကြီးမားသော ဂုဏ်ရည်ကို သိရကာ မြတ်စွာဘုရားကို တိုး၍ကြည်ညို သဒ္ဓါ ပွားခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိကိုယ်မှ သွေးဖောက်၍ ထိုသွေး ဖြင့် ပဏိဓာနဂါထာ ခုနစ်ဆယ် ရေးသားပူဇော်ပါသည်။ မိမိ၏ သွေးစအနည်းငယ်ကိုလည်း ကျားမ ကို တိုက်ကျွေးပါသည်။ ဤသွေး သည် အားနည်းနေသော ကျားမကို ခွန်အားဖြစ်စေပြီးနောက် မိမိကိုယ် လုံးကို ကျားစာကျွေးလိုက်ပါတော့ သည်။

■ ကေသရာ

အသာလွန်ဆုံး အမွန်မြတ်ဆုံး ပူဇော်မှုအလှူ။ အရှင်သီလာနန္ဒ

“သဗ္ဗဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ”
အလှူမှန်သမျှတို့တွင် ဓမ္မအလှူ။
တရားအလှူ။ ပူဇော်မှုသည် အသာ
လွန်ဆုံး အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်ပေသည်။
အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ရှေးရှေးက
ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားရှင်ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးတို့သည်လည်းကောင်း၊
နောင်အခါ ပွင့်တော်မူကြမည်ဖြစ်
ကုန်သော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ယခု
ခေတ်ထဲ၌ ပွင့်တော်မူသော လောက
ထွတ်ထား သဗ္ဗညုရှင်တော်မြတ်ဘုရား
သည်လည်းကောင်း အလုံးစုံကုန်
သော ပွင့်ပြီး၊ ပွင့်ဆဲ၊ ပွင့်လတ္တံ့ဖြစ်
ကုန်သော ဘုရားရှင်မှန်သမျှတို့သည်
တရားတော်ကို အလေးအမြတ်ပြုကြ
ပါသည်။ ဤသို့ ပွင့်ပြီး၊ ပွင့်ဆဲ၊ ပွင့်
လတ္တံ့ဖြစ်ကုန်သော ဘုရားရှင်ကိုယ်
တော်မြတ်မှန်သမျှတို့သည် တရား
တော်မြတ်ကို အလေးအမြတ်ပြုကြ

ခြင်းသည် ဂင်္ဂါဝါဠုသဲစုမက ပွင့်
တော်မူကြသည့် ဘုရားရှင်တို့၏ ပြု
မြဲစဉ်လာ ဓမ္မတာကြီးလည်းဖြစ်ပေ
သည်။

ထို့ကြောင့် အကျိုးစီးပွားကို
လိုလားတောင့်တသောသူတို့သည်
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်တို့၏ အဆုံး
အမကို မမေ့မလျော့သော သတိ
တရားတို့ဖြင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
ကိုယ်တိုင် အလေးအမြတ်ပြုအပ်
သည့် တရားတော်မြတ်ကို အမြဲ
မပြတ်အလေးအမြတ်ပြုအပ်လှပါ
သည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် မည်သို့
အလေးအမြတ်ပြုကြမည်နည်း။ များ
စွာသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏
စိုးရိမ်ပူဆွေးမှုသောကကို ပယ်ဖျောက်
တတ်သော တရားတော်မြတ်ကို
“စရဏ” ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ကိုးကွယ်
ရမည်။ ပူဇော်ရမည်။ အလေးအမြတ်
ပြုရမည် ဖြစ်ပေသည်။ လေ့ကျက်

သင်ယူခြင်း၊ ကျင့်ခြင်း၊ ကျင့်၍ ရရှိသော မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တို့သည် တရားတော်ကို ပူဇော်ခြင်း၊ အလေးအမြတ်ပြုခြင်းများ ဖြစ်ပေသည်။

သတ္တဝါတို့ကို အောက်ကျ နောက်ကျမဖြစ်ရအောင် အပါယ်လေးပါးတို့သို့ မကျရောက်အောင် ဆောင်ထားနိုင်သည်မှာ တရားသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဘုရားရှင်လမ်းညွှန်သည့် အတိုင်းဆုံးမသည့်အတိုင်း လိုက်နာသူများကို တရားတော်က ဆောင်ထားသဖြင့် အဆင့်အတန်း မြင့်သော လူတန်းစားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်သည်။ ချမ်းသာအမှန်ကိုလည်း စံရမည်ဖြစ်သည်။ တရားကျင့်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း တရားက ပြန်၍စောင့်ရှောက်ပေးဦးမည်။ ထိုသို့ အကျိုးကျေးဇူးကြီးမားလှသော တရားတော်ကို ကိုယ်တိုင် ကျင့်ခြင်း၊ ဟောပြောခြင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်နိုင်ပါသည်။ စာပေကျမ်းဂန်များ ရေးသား၍ သူတစ်ပါးအကျိုးရှိအောင် ဖြန့်ဝေခြင်းသည်လည်း တရားတော်ကို ပူဇော်ခြင်းတစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပါသည်။

သာသနာတော်၏တည်ရာ ပိဋကသုံးသွယ်၊ နိကာယ်ငါးရပ်ကို မပြတ်မလပ် သင်အံ လေ့ကျင့်နေသော ရှင်ရဟန်းတို့အား စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို လှူဒါန်းခြင်းသည် တရားတော်ကို အကောင်းဆုံးနည်းဖြင့် ပူဇော်ရာ ချီးမြှောက်ရာရောက်ပါသည်။ အရှင်တို့သည် သာသနာတော်ကြီး အရှည်တည်တံ့ ပြန့်ပွားစေရန် စောင့်ရှောက်နေသော သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုသို့သော ရှင်ရဟန်းတို့အား အမြတ်ဆုံးသော ပိဋကတ်၊ စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို လှူဒါန်းခြင်းသည် ဓမ္မပူဇာဖြစ်

သကဲ့သို့ သံဃာ့ပူဇာလည်း မြောက်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် အမှန်တရားကို အမြဲဟောကြားခဲ့သည့် အာစရိယဆရာ ဗုဒ္ဓဆိုသည့် ဘုရားရတနာ၊ ဗုဒ္ဓလမ်းညွှန်ပြသော သစ္စာတရားဆိုသည့် ဓမ္မရတနာ၊ သစ္စာတရားများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူခဲ့ကြသည့် သံဃာရတနာတည်းဟူသော အမြတ်ဆုံးသော ရတနာတို့အား ဓမ္မဒါန၊ ဓမ္မပူဇာအလှူဖြင့် လှူဒါန်းပူဇော်သူများသည် လောကဓာတ်တစ်ခွင်လုံးတွင် အမြတ်ဆုံးသော အကျိုးတရားများ ရရှိမည်မှာ မလွဲကေန်ဖြစ်ပေသည်။

သာသနာပြုခြင်း ကုသိုလ်ထက် မြတ်သော အမှုကားမရှိပြီ။ “သာသနာပြု” ဟူသည် ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်များဖြစ်သော သီလ၊ သမာဓိပညာ သုံးပါးသိက္ခာသာသနာကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့အား ကျင့်သုံးစေရန် ဟောပြောခြင်း၊ ကျင့်သုံးစေခြင်း၊ အရှည်ခံ၍ တည်တံ့အောင်၊ ပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့သည် သာသနာပြု မည်ပါသည်။ ဘုရားတည်ခြင်း၊ ကျောင်းဆောက်ခြင်း၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝင်ခြင်း စသည်တို့သည် ကုသိုလ်ပြုလုပ်ခြင်းသာ မည်ပေသည်။ သာသနာတော်အတွက်လည်း အထောက်အပံ့များစွာဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် သာသနာပြု ရှင်ရဟန်းတို့အား ဓမ္မစာပေကျမ်းဂန်တို့ကို လှူဒါန်းခြင်းသည် သာသနာကိုကြီးစွာသော အထောက်အကူလည်း ဖြစ်စေပါသည်။ ရခဲလှစွာသော သာသနာတော်နှင့် ကြုံတောင့်ကြုံခဲတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီး အကျိုးများအောင် မိမိတို့ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ၁၃၆၅-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၁၁-၈-၂၀၀၃) တနင်္လာနေ့တွင် လေးဆူဓာတ်ပုံ ရွှေတိဂုံစေတီသို့ သွားရောက် ကြည့်ညှိပူဇော်ခဲ့ပါသည်။ အားရရွှင်ပျစွာ ဖူးမြော်မာန်လျှော့ရှိခိုးကန်တော့ပြီးနောက်တွင် ရွှေတိဂုံစေတီ တောင်ဘက်မှန် ဈေးတော်ရုံသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ဤတွင် အမှတ် (၁၅-၁၆)ပညာရွှေအိုး ပိဋကတ်စာပေ၌ မိမိအလိုရှိသော စာအုပ်များကို ရှာဖွေနေစဉ် ရှင်သာမဏေ (ကိုရင်)များလည်း ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ထိုင်ဆိုင်တွင်ရှိနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ရှင်သာမဏေငယ်တို့သည် မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော ဘာသာရေးစာပေတို့ကို ရှာဖွေလေ့လာစဉ်မှာပင် မိခင်အရွယ်ဒါယိကာမ တစ်ယောက်နှင့်သူ၏ သမီးအရွယ် ဒါယိကာမ တစ်ယောက် (သားအမိနှစ်ယောက်) သည်လည်း ဘာသာရေးစာပေတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့နည်းတူ သိချင်ဇောသိလိုဇောတို့ဖြင့် ဆိုင်ရှင်အား ရင်းနှီးဖော်ရွေသော မိတ်ဆွေရင်းပမာ မေးမြန်းရှာဖွေရန် ရောက်ရှိလာပါသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့် ရှင်သာမဏေငယ်တို့သည်လည်း မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော စာအုပ်တို့ကို တွေ့ရှိခဲ့ပြီ။ ရရှိခဲ့လေပြီ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် စာအုပ်တန်ဖိုးနှင့် ညီမျှသည့် ကျသင့်သော ဝတ္ထုငွေတို့ကို ပေးချေရန် ပြုစဉ် သဒ္ဓါတရားထက်သန်၍ ထွက်ပေါ်လာသော အသံတစ်ခုမှာ “အရှင်ဘုရားတို့ အလိုရှိအပ်သော စာအုပ်စာပေတို့ကို အလှူခံတော်မူပါဘုရား။ တပည့်တော်တို့ လှူဒါန်းပါမည်ဘုရား” တဲ့။ သားအမိဒါယိကာမ နှစ်

ယောက်တို့သည် ပြင်းပြသောဆန္ဒ၊ ထက်သန်သောစိတ်၊ ကြည်လင်သော သဒ္ဓါတရားတို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်နှင့် ရှင်သာမဏေငယ်တို့အား အမွန်မြတ် ဆုံးသောအလှူ၊ အမွန်မြတ်ဆုံးသော ပူဇော်မှုကြီးကို အားရဝမ်းသာစွာ ပြုလုပ်သွားပါသည်။

ဆရာစွဲပုဂ္ဂိုလ်စွဲ မထားဘဲ၊ ဤသို့လှူဒါန်းခြင်းသည် အလှူအကျိုးကြီးခြင်းအကြောင်းဟု ဆိုရပါမည်။ ရှိရှိသေသေဖြင့် လှူရသည့် သက္ကစ္စဒါန၊ ကိုယ်ထိလက်ရောက်လှူရသည့် သာဟတ္ထိက ဒါန၊ လိုလိုချင်ချင် တက်တက်ကြွကြွ လှူဒါန်းသည့် သူတော်ကောင်း ဒါနတို့ကို သူတို့သားအမိနှစ်ယောက်ပြုခဲ့ကြပြီ။ သူတို့တွင် ရတနာသုံးပါးနှင့် ကံ-ကံ၏ အကျိုးအပေါ်တွင် ယုံကြည်သည့် သဒ္ဓါဉာဏ်ဖြစ်ပြီး၊ သမာဒိဋ္ဌိ မှန်ကန်သည့် အမြင်ရှိကြ၍ ဓမ္မစာပေတို့ကို ဓမ္မဒါန၊ ဓမ္မပူဇာ အလှူအဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်းဖြစ်ကြပါသည်။ သံဃာအား ဓမ္မစာပေဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓသာသနာကို အရှည်ခံ တည်တံ့အောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သည်နှင့် တူပေသည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကိုလည်း အကောင်းဆုံးနည်းဖြင့် ပူဇော်ရာ ရောက်ပေသည်။

ရှင်ရဟန်းတို့ အသိဉာဏ် တိုးပွားရန် အလိုငှာ ကောင်းမြတ်သော စေတနာတို့ဖြင့် လှူဒါန်းသူ ဒါယကာတို့အား “ဤကောင်းမှုကံ ဗောဓိဉာဏ်၊ အမှန်ရကြောင်း ဖြစ်စေသော်” ဟူ၍ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်နှလုံးမှ ထက်မြက်သော စွမ်းအားအပြည့်ဖြင့် ကရုဏာထား၊ မေတ္တာပွားမိပါသည်။ ရှင်သာမဏေငယ်တို့သည်လည်း ပြုံးရွှင်သောအမူအရာအပြည့်

ဖြင့် အလှူခံခြင်း၊ ဆုပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ပညာရွှေအိုးစာပေကို ကျောခိုင်းထွက်ခွာသွားချေပြီ၊ ဒါယကာမနှစ်ဦးသည်လည်း သူတို့အလိုရှိအပ်သော စာအုပ်တို့ကို ဝယ်ယူပြီး ထွက်ခွာသွားချေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း သူတို့တစ်တွေနှင့် မရှေးမနှောင်းမှာပင် စာအုပ်ဆိုင်မှ ထွက်ခွာခဲ့လေတော့သည်။

ကျွန်ုပ်၏ အပြန်ခြေလှမ်းတို့တွင် စိတ်အစဉ်၌ “ဪဒါနဟာ တစ်လမ်းသွားမဟုတ်ပါလား။ စိတ်ကိုလည်း နူးညံ့သွားစေပါလား။ သိမ်မွေ့သွားစေပါလား။ လှူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မေတ္တာနှင့် ပေးလှူသလို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မေတ္တာနှင့် တုံ့ပြန်ကြပါလား။ ဒါနဟာ မေတ္တာကိုလည်း ကျေးဇူးပြုတယ်ဆိုတာ တကယ့်လက်တွေ့ပါပဲလားလေ” ဆိုသည်များကို သိခွင့်ရသကဲ့သို့ “အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤဓမ္မစာပေတို့ကို လေ့လာမှတ်သား၍ အကျိုးများမည်ဆိုလျှင်လည်း ဒါနဟာ ပညာကိုလည်း ကျေးဇူးပြုပါလား” ဆိုသည့် အသိတရားတို့သည် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်အစဉ်သို့ ဝင်ရောက်လာသည်နှင့်အမျှ “ဒါနသည် လမ်းကြောင်းမှန်လျှင် မှန်သလောက်၊ ဦးတည်ချက် မြင့်မားလျှင် မြင့်မားသလောက် လွတ်မြောက်ငြိမ်းအေးချမ်းသာမှု (လောကုတ္တရာချမ်းသာ) အထိ ကျေးဇူးပြုနိုင်တယ်ဆိုတာ မှားစရာမရှိနိုင်တော့ပေ။ ဪဒါနကြောင့် ဒါနဟာ ပါရမီ(၁၀)ပါးတွင် နံပါတ် (၁) နေရာက ယူထားတာဖြစ်မှာပဲ .” ဟူ၍သာ။

စကားပုံ ဆုံးမစာ

၁။ ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညို ရိုသေလေးမြတ်ခြင်း၌ လည်ဝယ်ဝတ်ဆင်သော အဖိုးအနုလှထိုက်သော ပုလဲကုံးရတနာကဲ့သို့။

၂။ ဥစ္စာရှာခြင်း၌ အာယုကပ်ပတ်လုံး စားသုံးနေရမည်ကဲ့သို့။

၃။ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း၌ ရေပြည့်အိုးကို မှောက်သွန်ဘိသကဲ့သို့။

၄။ ဝီရိယရှိခြင်း၌ တောမျောက်သည် မြေပျောက်မည်အထင်နှင့် မြေပြင်ကို တစ်ညညှိသုံးခါ အိပ်ရာမှထ၍ စမ်းဘိသကဲ့သို့။

၅။ သူတစ်ပါးဥစ္စာ ဖြစ်လေကစွန့်ပစ်သော တံတွေးပေါက်ကဲ့သို့။

၆။ သူမယားကို ယဉ်ပါးခြင်း၌ လူသတ်ယောက်ျားသည် လည်ဝယ်တင်ထားသော ဓားရိုသကဲ့သို့။

၇။ သူရာမေရယ စသည်၌ အဆိပ်ပြည့်သော ရေကဲ့သို့။

၈။ မုသာဝါဒ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၌ မြေကို လက်ခတ်မလွဲ အမြဲကျရောက်အံ့သကဲ့သို့။

၉။ ပါဏာတိပါတ စသည်၌ တစ်ယောက်တည်းသော သားကို အမိစောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ ကြည့်ရှုရန်ကုန်ရာသည်။

ပေါက်ကွဲမောင်ချို/-

သည်လိုပုံစံနဲ့ အများသဏ္ဍာန် တရားအမှန်လို့ ယူဆလိုက်ကြရင်ဖြင့်

ဇနန

အချို့သော တရားစခန်းပွဲများတွင် ဝါယောဖောက်၍ ဟုဆိုကာ ယောဂီများ ယိမ်းထိုးနေကြသည်ကို လည်းကောင်း၊ ထိုင်နေစဉ်ပင် ခန္ဓာကိုယ် လှည့်ပတ်၍ နေသည်ကို လည်းကောင်း ကြားဖူးနေပါလိမ့်မည်။ တချို့လည်း မြင်ဖူးကြပါလိမ့်မည်။

တစ်ခါတစ်ရံ တရားထိုင်နေစဉ် ခြေလက်များ တုန်ခါလာသည်မှာ မဆန်းပါ။ သို့သော် အချို့

သော ယောဂီတို့၏ အဖြစ်အပျက်များမှာမူ ကျွန်တော်၏စိတ်တွင် ဆန်းကြယ်နေသည်ဟု ထင်မိပါသည်။ တချို့ယောဂီများမှာ တရားထိုင်စဉ် ဘုံးခနဲ၊ ဘိုင်းခနဲ လဲကျကြသည်။ တချို့ယောဂီများမှာ ဝေဒနာဖောက်သည်ဟုဆိုကာ လူးလိမ့်မတတ် ခန္ဓာကိုယ်ကို လှည့်ပတ်နေကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ပက်လက်လန် လဲကျကြသည်။ တချို့လည်း တရားထိုင်နေရင်း ကျွမ်းပစ်ကျသည်။

ထိုသို့ဖြစ်ကြသည်ကိုပင် သိပ်ပြီး ဆန်းသည်ဟု မထင်မိသေးပါ။ သို့သော် တချို့သော တရားပြဆရာများမှာ ထိုယောဂီများကို မက်ကျပြီ၊ ဖလသမာပတ်ဝင်စားနိုင်ပြီ သောတာပန်ဖြစ်ပြီ စသည်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပေးနေကြသော အခါမှာတော့ ကျွန်တော် အံ့ဩမိပါတော့သည်။ “တချို့ဆိုရင် ပက်လက်လန်ကျတဲ့ အချိန်မှာ မက်ကျတော့တာပဲ”၊ “တချို့ဆိုရင် ကျွမ်းပစ်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ

မင်္ဂလာတော့တာပဲ'' စသည်ဖြင့် ပြောနေကြသည်ကိုပင် ကြားနေရပါသည်။

ကျွန်တော် ယောဂီများကို အကဲခတ်နိုင်လောက်အောင် တရားရည် မဝသေးပါ။ နောက်ပြီး သောတာပန်ဖြစ်ပြီး သောတာပန် မဟုတ်ဘူးဟုလည်း ဆုံးဖြတ်တတ်သော ဉာဏ်မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် သောတာပန် မဟုတ်ဘူး၊ ဟုတ်တယ်ဟု ငြင်းလို၍ ဖော်ပြနေခြင်းမဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့် စိတ်မှာ သံသယဖြစ်နေသည်ကို တင်ပြလို၍ ဒီစာကို ရေးမိခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် တရားတော်ကို လွန်စွာမှ ကြည်ညိုမြတ်နိုးပါသည်။ လူတိုင်းကိုလည်း တရား၏ ငြိမ်းအေးသော ချမ်းသာကို ရရှိခံစားစေလိုပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ တရားအားထုတ်သူ ယောဂီအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘာဝနာနှင့်အလှမ်းကွာဝေးသူတို့ တွေ့ရကြုံရလျှင် ကြည်ညိုအားကျစေလိုပါသည်။ နှာခေါင်းရှုံ့ခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်း၊ အကြည်ညိုမဲ့ခြင်းများ မဖြစ်စေလိုပါ။ တရားရှာဖွေသူတိုင်း၌ တရားထိုင်စဉ် ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေသော ဣန္ဒြေ၏ ရင့်ကျက်ခြင်းကို ဖြစ်စေလိုသော ဆန္ဒ ကျွန်တော့်မှာ ရှိနေပါသည်။

ကျွန်တော်သည် တရားကို အချိန်ပြည့် မဟုတ်တောင် နေ့စဉ် မှန်မှန် အာဇာနည် ကံ အားထုတ်နေလေ့ရှိပါသည်။ ထိုင်လျက် နေ့စဉ်မပျက် တရားအားထုတ်နေသည်ဟု မဆိုလိုသော်လည်း အိပ်ရာက နိုးလာစဉ် အလုပ်လုပ်စဉ် အားလပ်ချိန်များတွင် တရားရှုမှတ်နေလေ့ရှိပါသည်။ ထို့

ကြောင့် ကျွန်တော်လည်း တရားတော်နှင့် အလွန်အလွန်အလှမ်းဝေးနေသည် မဟုတ်ပါ။

ကျွန်တော် တရားအားထုတ်စဉ် တစ်ခါတစ်ရံ၌ အာရုံအပေါ်တွင် စိတ်ကလေး စူးစူးနစ်နစ်ကျနေခိုက် စိတ်ရောကိုယ်ပါ အလွန်တည်ငြိမ်ပြီး ရှုကွက်၌ စိတ်ဝင်စားနေသည်ကို ကြုံဖူးပါသည်။ ဝေဒနာကို ရှုမှတ်နေသော်လည်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပင် ရှုမှတ်နေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားရှုမှတ်စဉ်တွင် ယှဉ်ဖက်တရားများဖြစ်သော ဗောဓိပက္ခိရတရား (၃၇)ပါးကို 'စာတွေ့၊ ငါတွေ့' အနည်းအကျဉ်းမျှ သဘောပေါက်နေပါသည်။ ဣန္ဒြိယ (၄)ပါး၊ အိန္ဒြေ (၅)ပါး၊ ဗိုလ်(၅)ပါး၊ ဗောဇ္ဈင်(၇)ပါး၊ မဂ္ဂင်(၈)ပါး စသည်တို့ကို အကျဉ်းမျှ နားလည်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် လျှင် တချို့ယောဂီများ ပတ်ချာလည်ခြင်း၊ ဘိုင်းခနဲလဲခြင်း၊ ကျွမ်းပစ်ကျခြင်း၊ ယိမ်းထိုးနေခြင်းများကို တွေ့ရသောအခါ ကျွန်တော့်မှာ နားမလည်နိုင် ဖြစ်ရပါသည်။

တရားရှုမှတ်စဉ် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်စေရန် ကြိုးစားကြသည့်အခါ၌ နှာသီးဖျားတွင် ထိနေမှုကလေးကို သိနေရန် သတိကပ်၍ ဝီရိယစိုက်ကာ ရှုမှတ်ပေးနေရသည်။ ထိုသို့ ဂရုတစိုက် ရှုမှတ်နေစဉ်တွင်ပင် စိတ်ပျံ့လွင့်သွားပြီး တွေးလုံးကလေးများ ဝင်လာတတ်ပါသည်။ ထိုသို့ စိတ်ပျံ့လွင့်နေသော်လည်း နှာသီးဖျားတွင် ထိမှုသိမှုကလေးကိုမူ မှတ်လျက် စိတ်ထဲမှ ဆိုလျက်ပင်ဖြစ်နေသည်ကို ယောဂီများ သတိပြုမိကြပါလိမ့်မည်။

ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ ထိုမှ သိမှုကို ရှုမှတ်ရာ၌ ဆန္ဒရှိမှုနည်း

ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝီရိယရှိမှုနည်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဝင်စားမှုနည်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပညာ၏ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုနည်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ရသည်ကို အောင်မြင်စွာ ရှုမှတ်နိုင်သော ယောဂီသည် သတိထားမိတတ်ပါသည်။

ထိုဖြစ်စဉ်အတိုင်းပင် ဝိပဿနာရှုမှတ်မှု၌ အရှုခံအာရုံအပေါ်တွင် ဖြစ်ပျက်၊ ဖြစ်ပျက်ဟု မှတ်နေသော်လည်း ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ စိတ္တ၊ ဝီမံသဟုခေါ်သော ဣန္ဒြိယဒါတရား (၄)ပါး အားလျော့ချိန်တွင် ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့် ဖြစ်ပျက်သွားသည်ကို ယောဂီမသိလိုက်ဘဲ ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာကိုလိုလား၍ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော ယောဂီသည် ဝီရိယရှိရှိဖြင့် အရှုခံ (အာရုံ)အပေါ်တွင် စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုမှတ်နေလေ့ရှိပါသည်။

ဣန္ဒြိယဒါ (၄)ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီသည် သတိန္ဒြေ (အောက်မေ့မှု၌ အစိုးရသောတရား)၊ သမာဓိန္ဒြေ (တည်ကြည်ငြိမ်ဝပ်မှု၌ အစိုးရသောတရား)၊ ပညိန္ဒြေ (အမှန်ကို ထိုးထွင်းသိမှု၌ အစိုးရသောတရား) စသော ဣန္ဒြေ (၅)ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုဣန္ဒြေ (၅)ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ယောဂီတွင် သဒ္ဓါဗိုလ်၊ ဝီရိယဗိုလ်၊ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ် စသော ဗိုလ်(၅)ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံလာပြီး ဆန်ကျင်ဘက် နိဝရဏတရားတို့ အပေါ်၌ တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းစွာဖြင့် ရှုမှတ်စိတ်ကို ဦးဆောင်လာနိုင်သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် -

သတိသမ္မောဇ္ဈင် (ဘာဝနာကိစ္စဖြင့် ကောင်းစွာ ကြီးပွားသည်ဖြစ်

ဝေဒနာကိုသည်းခံ၍
ရုန်းခြင်း၊ ကန်ခြင်း
ပူလောင်ဆူပွက်ခြင်းမရှိဘဲ
သတိမြဲ၊ သမာဓိမြဲ၊
ပညိမြဲ အပြည့်ဖြင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသောဝေဒနာဆိုးကို
အခြေပြုရှုမှတ်ပွားများရာ၊
သတိပိုလ်၊ သမာဓိပိုလ်၊
ပညာပိုလ် စွမ်းအင်များ
ဖြစ်ပေါ်လာပြီး
ပီတိ သမောဇ္ဈင်၊
ပဿဒ္ဓိသမောဇ္ဈင်၊
ဥပေက္ခာသမောဇ္ဈင်တို့၏
ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ကာ....

၍ အစဉ်အတိုင်း အလုံးစုံသော ပမာဒပက္ခကို ဖျက်ဆီးမှုတ်လွှင့်လျက် မမေ့မလျော့ခြင်းတည်းဟူသော အပ္ပမာဒပက္ခကို ပြည့်စုံစေပြီးလျှင် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတည်းဟူသော သမောဓိကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။)

ဓမ္မဝိစယသမောဇ္ဈင် (ဘာဝနာကိစ္စဖြင့် ကောင်းစွာကြီးပွားသည် ဖြစ်၍ အစဉ်အတိုင်း အလုံးစုံသော တွေဝေမှု သမောဟပက္ခကို ဖျက်ဆီးမှုတ်လွှင့်လျက် မတွေမဝေသိမြင် ထင်လင်းမှုတည်းဟူသော အသမောဟပက္ခကို ပြည့်စုံစေပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတည်းဟူ

၁) အပ္ပမာဒ ဓမ္မ ရ သ မ ဂ္ဂ ဝ င်း :

သော သမောဓိကို ဆောင်ရွက်လျက် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။)

ဝီရိယသမောဇ္ဈင် (ဘာဝနာကိစ္စဖြင့် ကောင်းစွာကြီးထွားသည် ဖြစ်၍ အစဉ်အတိုင်းကုသိုလ်တရားတို့၌ တွန့်တိုဆုတ်နစ်ခြင်းတည်းဟူသော ကောသဇ္ဇပက္ခကို ဖျက်ဆီးမှုတ်လွှင့်လျက် ကုသိုလ်မှုတို့၌ ဦးလေးထိုင်းမှိုင်းခြင်းမရှိ၊ ရဲရဲဝံ့ဝံ့စွန့်စွန့်စားစား ဆောင်ရွက်ကြီးစားခြင်းတည်းဟူသော ဓူရသမ္ပဂ္ဂါဟပက္ခကို ပြည့်စုံစေလျက် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတည်းဟူသော သမောဓိကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။)

ပီတိသမောဇ္ဈင်(ဘာဝနာ၏ အာရုံတို့၌ ကောင်းစွာကြီးပွားလေသည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မပျော်မေ့ ပျင်းရိခြင်းတည်းဟူသော အရတိပက္ခအလုံးစုံကို အကုန်ဖျက်ဆီးမှုတ်လွှင့်လျက် ကုသိုလ်မှုတို့၌ ပျော်မေ့နှစ်သက်ခြင်းတည်းဟူသော ဓမ္မရတိ၊ဓမ္မနန္ဒီ၊ ဓမ္မာရာမပက္ခကို ပြည့်စုံစေလျက် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတည်းဟူသော သမောဓိကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။)

ပဿဒ္ဓိသမောဇ္ဈင်(ကာယပဿဒ္ဓိ၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိ နှစ်ပါးစုံသည် ပဿဒ္ဓိသမောဇ္ဈင်မည်၏။ ဘာဝနာ၏ အာရုံတွင် ကောင်းစွာကြီးပွားလေသည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသောစိတ်၏ ပူပန်မှု၊ တောင့်တင်းမှုအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖျက်ဆီးမှုတ်လွှင့်လျက်၊အလုံးစုံသော စိတ်၏ငြိမ်သက်ခြင်းအေးမြကြည်သာခြင်းတည်းဟူသော ဝူပသန္တသီတလပက္ခကို ပြည့်စုံစေလျက် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတည်းဟူသော သမောဓိကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။)

သမာဓိသမောဇ္ဈင်(ဘာဝနာ၌ ကောင်းစွာကြီးပွားလေသည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော စိတ်၏မတည်ကြည်

မှု၊ လှုပ်ရှားမှုတို့ကို ဖျက်ဆီးမှုတ်လွှင့်လျက် အလုံးစုံသော စိတ်၏တည်ကြည် ခိုင်မြဲမှုတည်းဟူသော ကေဂ္ဂတာပက္ခကို ပြည့်စုံစေလျက် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတည်းဟူသော သမောဓိကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။)

ဥပေက္ခာသမောဇ္ဈင်(ဘာဝနာ၏ အာရုံ၌ ကောင်းစွာကြီးပွားလေသည်ဖြစ်၍ စိတ်၏နဲ့လွန်းခြင်း၊ ထက်လွန်းခြင်းတည်းဟူသော အဖို့တို့ကို ဖျက်ဆီးမှုတ်လွှင့်လျက်၊ဘာဝနာအာရုံတို့၌ မလျော့မတင်းစောင်းကြီးညှင်းဘိသကဲ့သို့ အညီအညွတ် ရွက်ဆောင်မှုတည်းဟူသော သမဝါဟိတပက္ခကို ပြည့်စုံစေလျက် မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတည်းဟူသော သမောဓိကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။)

စသော နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တတ်သည့် ဗောဇ္ဈင် (၇)ပါးတရားတို့ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာကြ၏။ ထို့ကြောင့် သာမန်မဟုတ်သော၊နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသော၊ မဂ်ကျဖိုလ်ဝင်သော ယောဂီသည် တရားရှုမှတ်စဉ် ဣန္ဒြေရင့်ကျက်၍ အများက ကြည်ညိုလေးစားဖွယ်သော အဆင်းကို ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ပီတိသမောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမောဇ္ဈင်တို့၏ စွမ်းအားကြောင့် ရှုမှတ်စဉ်တွင် သေဆုံးသွားခဲ့ပါသော် 'ပြီးပြီးလေးသာ သေ၏'ဟု ကြားနာမှတ်သားဖူးပါသည်။ ထို့ကြောင့် တရားတော်ကို အမှုမဲ့၊ အမှတ်မဲ့ မထားကြပါရန် သူတော်ကောင်းအပေါင်းကို နှိုးဆော်လိုပါသည်။

တော်ကူးဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထေရုပ္ပတ္တိကို လေ့လာဖတ်ရှုခွင့်ရသောအခါ ဆရာတော်ကို ကျွန်တော် လွန်စွာမှ ကြည်ညိုမိပါသည်။ ဆရာတော်သည် မတ်တတ်

ရပ်လျက် တရားရှုမှတ်လျှင် မယိမ်း မယိုင် ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့ (၂၄) နာရီတိတိ တရားရှုမှတ်နိုင်၏။ ထိုင် သည့် ကူရိယာပုတ်ဖြင့် တရားရှုမှတ် လျှင် ခြေလက်မလှုပ်ဘဲ သစ်တံတို ကဲ့သို့ (၂၄)နာရီတိတိ တရားရှုမှတ် နိုင်၏။ လျောင်းသည့် ကူရိယာပုတ် ဖြင့် တရားရှုမှတ်လျှင်လည်း သစ်တံ တို့ကို လဲချထားဘိသကဲ့သို့ (၂၄)နာရီ တိတိပင် မလှုပ်မယှက်ငြိမ်သက်စွာ ရှုမှတ်နေနိုင်၏။

“နာကျင်ခံခက်သည့်ဝေဒနာ ဆိုးများ ကင်းစင်လျက်ကျောက်ရုပ်တု ကဲ့သို့ တည်ငြိမ်စွာထိုင်၍ ရှုမှတ်နေ သော အခါ သို့မဟုတ် ကျောက်စာ တိုင်ကဲ့သို့ ယိမ်းယိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ခိုင်မြဲငြိမ်သက်စွာ မတ်တပ်ရပ်လျက် ရှုမှတ်နေသောအခါ သို့မဟုတ် သစ် တုံး သစ်ပိုင်းကြီးကို မြေကြီးပေါ်သို့ ချထားသကဲ့သို့ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိဘဲ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် ရှုမှတ်နေသော အခါ သမာဓိရင့်ကျက်လာပြီးလျှင် ရုပ်နာမ်တို့၏ သဘာဝအမှန်ကို သိ မြင်လာသဖြင့် တရားထူးကိုလည်း သိမြင်လာ၏”ဟု တော်ကူးဆရာ တော်၏ “ဘဝဆည်းဆာနှင့် ကျင့် စဉ်တရား”စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ် ဝေသော ‘ဒေါက်တာမင်းတင်မွန်’ က စာအုပ်နိဒါန်းပိုင်းတွင် ဖော်ပြ ထားသည်ကိုလည်း ဖတ်ရှုခဲ့ရပါ သည်။ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်ကပင်-

**“ညည်ညူမရှိ သတိမပေး
ချိန်နေသိပြန်၊ မျက်လန်
ကြောဆွဲ၊
မရှိဘဲနှင့်၊ သေလည်း
မတောင့်တင်း၊
ပုပ်နံ့ကင်းသည်၊ ကျိုးရင်း
ဝိပဿနာ တန်ခိုးတည်း”**

ဟု ဝိပဿနာရှုမှတ်ခြင်း၏ ဂုဏ်ရည် ကို ဖော်ပြကြေးကြော်ခဲ့ပါသည်။

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရား ကြီး ဟောကြားအပ်သော ‘ပြုံးသေ မဲ့သေ’ဟူသည့် တရားစာအုပ်ကလေး ထဲ၌ ဖတ်မှတ်ရသည်မှာလည်း ဝေဒနာ ပြင်းထန်စွာ ခံစားနေရသော ဖဂ္ဂဏာ ရဟန်းတော်ကို ဘုရားရှင်မှ ‘ဖဂ္ဂဏာ၊ ဝေဒနာဟာ ငါမဟုတ်ဘူး၊ ဝေဒနာနဲ့ ငါမရောစေနဲ့’ဟု အခြေခံဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိခွာနည်းဖြင့် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း ပေးတော်မူရာ ဖဂ္ဂဏာအရှင်ဘုရား သည် ဝေဒနာ၏အမှန်သဘောကို သိမြင်ကာ ပြုံးပြုံးကလေးပျံလွန် တော်မူ၏။

ထိုဝတ္ထုကို ဖတ်ရှုရသော အခါ ဖဂ္ဂဏာအရှင်ဘုရားသည် ပြင်း စွာဖြစ်သော ဝေဒနာကိုပင်လျှင် ရှု ကွက်တင်လျက် ကူဒွိပါဒိတည်းဟူ သော အဓိပတိတရားများ ဦးဆောင် ၍ သတိမြေ့၊ သမာဓိမြေ့၊ ပညိမြေ့ အပြည့်ဖြင့် ရှုမှတ်ပွားများအားထုတ် ရာ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာ ဗိုလ် စသော စွမ်းအင်များ ပြည့်စုံ ပြီး ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မော ဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်တို့ ခြံရံ လျက် ပြုံးပြုံးကလေးနှင့် ငြိမ်းအေး ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူ၏ဟု ကျွန်တော် စိတ်တွင် ခံစားနေမိပါသည်။

ပြုံးပြုံးကလေးသေသော အဖြစ်သည် ကူဒွေ၏ရင့်ကျက်ခြင်း ပီတိပဿဒ္ဓိ အရှိန်ပါခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ကျွန်တော်ယူဆမိပါ သည်။ ဤမျှပြင်းထန်သော ဝေဒနာ သည်ပင်လျှင် ပြုံးပြုံးကလေးနှင့် ငြိမ်းငြိမ်းကလေး နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံယူ နိုင်သည်ဟုဆိုလျှင် ကျွမ်းပစ်၍ မဂ် ကျသည်၊ လန်ကျ၊ လဲကျ၍ မဂ်ကျ

သည်။ ဝေဒနာကပြင်းလွန်းလို့ဟု မည်မျှပင် အကြောင်းပြစေကာမူ ကျွန်တော်မှာ ယုံကြည်နိုင်ရန် ခဲယဉ်း နေရပါသည်။

မိမိ၏ ပေါင်ကို ရိုက်ချိုးပြီး ဝိပဿနာရှုမှတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်တော် မူသွားသော မဟာတိဿအရှင်မြတ် ၏ ဝတ္ထုအကြောင်းတွင်လည်း မိုးကုတ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြား ထားသည်မှာ “သူသည် ဝေဒနာ လည်း ပြင်းထန်စွာပေါ်လာပါရော ဝေဒနာကို တိုက်ရိုက်မရှုတော့ဘဲနဲ့ သူရဟန်းဖြစ်သော အချိန်ကစပြီး တော့သူဆောက်တည်ခဲ့သော သီလ ကို ပြန်ပြီးဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်သော အခါမှာ သီလတရားက အလွန် စင် ကြယ်နေတာကို သိရသောကြောင့် အလွန်တရာမှ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားပါတယ်။ ၎င်းဝမ်းမြောက်မှု ဆိုတဲ့ သုခဝေဒနာ (သောမနဿ ဝေဒနာ)လည်း ပေါ်လာပါရော၊ ငြော်- ဒုက္ခဝေဒနာချုပ်ပျောက်ပြီးမှသာလျှင် သုခဝေဒနာပေါ်ခွင့်ရတာပဲ၊ ဤသုခ ဝေဒနာဟာလည်း ဖြစ်ပျက်သဘော သာလျှင် အမှန်ရှိတာပဲဟူ၍ ဝိပဿနာ ဆက်လက်ပြီး ရှုမှတ်သောအခါမှာ အရုဏ်လည်း တက်လာပါရော အာသဝေါလေးဖြာ ကင်းစင်ကွာပြီး ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားပါတယ်” (ဦးဇနိတာလင်္ကာရ-ကျင့်မြတ်မဂ္ဂင် နိဗ္ဗာန်ဝင်)ဟု ဖတ်ရှု မှတ်သားခဲ့ရပါ သည်။

ဤဝတ္ထုကို ထောက်ရှုခြင်း အားဖြင့်လည်း ဒုက္ခဝေဒနာတွေ မည်မျှပင် သောင်းကျန်းစွာဖြစ်ပေါ် လာပါစေ ကူဒွိပါဒိနှင့်ပြည့်စုံသော ပညာရှိသူသည် ဝေဒနာကို ခွာလျက် သတိမြေ့၊ သမာဓိမြေ့၊ ပညိမြေ့

အပျက်မခံဘဲ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ် စွမ်းအင်များကိုရယူကာ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိအရှိန်အဟုန်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ကူးဝင်သွားသည်ဟု အထင်အရှားနားလည်ခံစားနေမိပါသည်။

ကျားကြီးရာဇာဝတ္ထုဥလည်း ကျားဆွဲခံရသော တပည့်စူဠတိဿ မထေရ်ကို ဆရာမဟာတိဿမထေရ်က 'တပည့်စူဠတိဿ မထေရ်ရေ-ငါတို့တော့ ကယ်တင်နိုင်ခွင့်မရှိတော့ပေဘူး။ ကိုယ့်မှာလည်း တရားအရှိသားပဲ။ ကိုယ့်တရားကိုသာ အားထားပေတော့။ ရဟန်းဆိုတာ အရေးကြိုလာလေ တရားသတ္တိရှိရလေ ဖြစ်ရမယ်။ ကိုယ့်ကိစ္စကိုယ်သိ၊ ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်လုပ်ပေတော့ တပည့်ရေ' ဟု ရဟန်းလေးကြားလောက်သော အသံဖြင့် မိန့်ကြားလိုက်သော အခါ ရဟန်းကလေးထံမှ 'တပည့်တော် နာခံသတိပြုလျက်ပါဘုရား' ဟူသော နောက်ဆုံးအသံကို ကြားလိုက်ရလေသည်။

(ဗုဒ္ဓစာပန်းချီ-ဆရာကြီးဌေးဥဒေါင်း)
ထိုဝတ္ထုဥလည်း 'ကျားပါဘုရား' ဟု အသံပြုသည်ပင်လျှင် ကတိကဝတ်ထားသည့်အတွက်သာ ဖြစ်ပြီး ကျားကိုက်သောအခါ ကိုယ်တော်ကလေးသည် ကျားကိုက်သောဝေဒနာကို သည်းခံ၍ ရုန်းခြင်း၊ ကန်ခြင်း၊ ပူလောင်ဆူပွက်ခြင်းမရှိဘဲ သတိန္ဓြေ၊ သမာဓိန္ဓြေ၊ ပညာန္ဓြေ အပြည့်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောဝေဒနာဆိုးကို အခြေပြုရှုမှတ်ပွားများရာ သတိဗိုလ်၊ သမာဓိဗိုလ်၊ ပညာဗိုလ် စွမ်းအင်များ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်း

သို့ ရောက်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့ဝင်စံသွားသည်ဟု အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းလှစွာ နားလည်ခံစားနေမိခဲ့ရပါသည်။

ဤသို့ဝတ္ထုကြောင်းများကို ထုတ်နုတ် ဖော်ပြရသည်မှာလည်း တရားအားထုတ်စဉ် ဣန္ဒြေ၏အရေးပါမှုကို သိသာစေလို၍ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူတော်ကောင်းယောဂီအပေါင်းတို့သည် အားနည်းသူများအား ကျလာစေရန်၊ အယူမှားသူများပင် သာသနာကို ကြည်ညိုလာစေရန် ဣန္ဒြေအပြည့်ဖြင့် တရားအားထုတ်နိုင်သူများ ဖြစ်လာစေလိုပါသည်။

ကျွန်တော်၌ သံသယရှိခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူများ မဂ်၊ ဖိုလ်သို့ မရောက်ဟု မဆိုလိုပါ။ ကျွန်တော် ဖြစ်စေလိုခြင်းသာ ရှိပါသည်။ ဖြစ်ရမည်ဟု မဆိုလိုပါ။ သိတာကို မသိဟုလည်းကောင်း၊ မသိတာကို သိ၏ဟုလည်းကောင်း ဆိုပါမူ မုသာဝါဒဘေးသင့်မည်ဟု ကျွန်တော်ယုံပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသူများမဂ် ဖိုလ်သို့ ရောက်၏ဟုလည်း ကျွန်တော်မသိပါ။ မဂ်ဖိုလ်သို့ မရောက်ဟုလည်း ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲ၌ မဂ်ဖိုလ်သို့သွားသော ဗောဓိပက္ခိယတရားများနှင့် အံ့ချော်နေသည်ဟု ယူဆမိသဖြင့် မိမိရင်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော သံသယကို ရိုးသားစွာ တင်ပြမိခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ အားလုံးသောတရားရှာဖွေသူ သူတော်ကောင်း ယောဂီအပေါင်းတို့သည် တရားစစ်၊ တရားမှန်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိ၍ တရား၏ငြိမ်းအေးသော ချမ်းသာကို ရရှိခံစားနိုင်ကြပါစေဟု ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်မိပါသည်။

ဒဂုန် ဦးထွန်းမြင့်
ရေးသားပြုစုသော
ဗုဒ္ဓ၏ သြဝါဒ
အမြုတေ
မှ

သည်းခံခြင်းအကျိုး
ရဟန်းတို့၊ သည်းခံခြင်းအကျိုး ငါးပါးရှိ၏။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဆိုသော် -

- ၁။ လူအများချစ်ခင်၏။
- ၂။ ရန်မများ။
- ၃။ အပြစ်မများ။
- ၄။ မတွေမဝေ သေရ၏။
- ၅။ သေလွန်သောအခါ နတ်ရွာသုဂတိ လားရ၏။

ဤငါးပါးပင်ဖြစ်၏။

ပဉ္စကအင်္ဂုတ္တိုရ်၊ အက္ခန္တိသုတ်။

သည်းခံခြင်းသာ အောင်နိုင်ခြင်းအစစ်
လူ့လိုက်သည် စကားအားဖြင့် ရုန်ရင်းကြမ်းတမ်းစွာ ပြောလိုက်ရသည်ကို ငါအောင်သည်ဟု မှတ်ထင်၏။ အမှန်ကား သည်းခံခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကိုသိသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ တုံ့ပြန်မပြောဘဲ သည်းခံနေခြင်းသည်သာလျှင် အောင်နိုင်ခြင်း အစစ်ဖြစ်သည်။

သဂါတာဝဂ္ဂသံယုတ်။

အချိန်ကိုပိုင်စိုး အကျိုးရှိပါစေ

မမိုးဆွေ(အညာမြေ)

(၁)

နံနက်ခင်း၏ ထွန်းလင်းစ ဘာဏုရာဇာသည်
မြစ်မင်းရောဝတီကို သူ၏ရွှေရည်ရွှေစက်တို့ဖြင့် ဖျန်းပက်
ကျီစယ်လို့ နေပြီ .

အင်ဂျင်စက်၏ အရှိန်ဖြင့် တရိပ်ရိပ်ပြေးနေသော

စက်လှေဦး၏ ဘေးဝဲယာတွင် ရေမှုန်ရေမွှားတို့သည်
စိန်ပဝါပါးကို ဖြန့်၍ ဖြန့်၍ ခင်းသည်သို့ရှိ၏။

ဤအခါသမယသည် ဆောင်းအကုန် နွေကူးစ
မျှတသောရာသီ ဖြစ်ပေ၏။

ဤနေ့သည် လပြည့်နေ့ဖြစ်ကာ၊ နံနက်စောစောတွင် ကျွန်မနှင့် ကျွန်မ၏ တစ်ဝမ်းကွဲအစ်မတို့သည် စစ်ကိုင်းတစ်ဖက်ကမ်း အင်းဝရှိ လောကသရဖူဘုရားသို့ ဘုရားဖူးသွားရောက်ရန် စစ်ကိုင်းဘက်ကမ်းမှ စက်လှေဖြင့် ထွက်ခွာလာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားလည်းဖူးရင်း ကျွန်မတို့ တတ်စွမ်းနိုင်သမျှ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာအမှု ကြိုးစား၍ ကုသိုလ်ပြုကြရန်လည်း စိတ်ရည်သန်ခဲ့ကြပါသည်။

မမသည်လည်း ကျွန်မနှင့်ဘဝတူ ခင်ပွန်းသည် မရှိတော့သော မုဆိုးမဖြစ်ပါ။ သို့သော် သူက ကျွန်မလို တစ်ကောင်ကြွက် တစ်မျက်နှာ အထီးကျန်သူ မဟုတ်ဘဲ၊ သားသမီးများရှိကာ သားသမီးများကလည်း အလုပ်အကိုင် ကိုယ်စီနှင့် အိမ်ထောင်ခွဲများဖြစ်၍ လွတ်လပ်နေသူမို့ ကျမနှင့် ဘုရားသွား ကျောင်းတက်၊ ကုသိုလ်ပြုဖက် ဖြစ်နေကြပါသည်။ တရားရိပ်သာစခန်းများလည်း အတူဝင်တတ်ကြပါသည်။

နေခြည်သည် ရေမျက်နှာပြင်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက် ဝေ့လည်၍နေသော မြူမှုန်ဖြူပါးပါးတို့ကို တစ်စတစ်စ အဝေးသို့ ရွေ့လျားလွင့်ခွာစေသည်။ မြူ မပြယုတ်ပြယ်ကြောင့် ကွယ်၍နေသော မြင်ကွင်းတို့သည် ရှင်းသည်ထက် ရှင်း၍လာ၏။

တစ်ဖက်ကမ်း ဇေယျာရွှေမြေ စစ်ကိုင်းတောင်ပေါ်မှာ ဖွေးဖွေးဖြူသော ဘုရားစေတီအဆူဆူတို့ကို လှမ်းမျှော်၍ ကြည့်ညိုစွာ ဖူးတွေ့ရသည်မှာ စိတ်ကြည်နူး၍ မဆုံးနိုင်။

မြစ်ရေကျချိန်၊ သောင်ထွန်းချိန်ဖြစ်၍ စစ်ကိုင်းဘက်ကမ်းမှ သဲငွေသောင်တို့သည် မျက်စိတစ်ဆုံး၊ တစ်မျှော်တစ်ခေါ် သောင်ပေါ်တွင် တံငါတဲတို့သည် ဟိုနားတစ်စု၊ သည်နားတစ်စု မိသားစုတို့ဖြင့် အော်ကာဟစ်ကာ ဆဲဆိုကာနှင့် အကုသိုလ်အမှု၏ ပြုသူအသစ်၊ ဖြစ်သူအဟောင်း၊ အကြောင်းရင်းကို သိကြလေဟန်မရှိ သူတို့၏ ဝမ်းစာအမှုသည် ပင်ပန်းလွန်းပေစွ

စက်လှေ၏ အရှိန်ဖြင့် မြစ်လယ်မှ လေနအေးသည် ရင်ကို တိုးဝေ့သွားသည်မှာ အေးအေးမြမြရှိလှ၏။

တဖြည်းဖြည်းနှင့် စစ်ကိုင်းတစ်ဖက်ကမ်းမှ မြင်ကွင်းတို့သည် ဝေး၍ ဝေး၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ကာ၊ အင်းဝဘက်ကမ်းမှ ပဲခင်း၊ ပြောင်းခင်း စိမ်းစိမ်းစိုစိုတို့သည် တစ်စတစ်စ နီး၍နီး၍လာသည်ကို ကျမငေးမောကြည့်နေမိသည်။ သစ်ပင်စိမ်းစိမ်းတို့ကြားမှ နန်းမတော်မယ်နု၏ အုတ်ကျောင်းဝါဝါကိုလည်း လှမ်း၍ မြင်ရ၏။

ဝန်းကျင်တစ်ခုမှ စိမ်းစိုသော မြင်ကွင်းတို့နှင့် ပန်ရလှစွာ နှစ်ပေါင်းရာချီ၍ သက်တမ်းရှည်ခဲ့ပြီဖြစ်သော အခက်အလက်တို့ဖြင့် ဝေဆာမြင့်မားလှသည့် လက်ပံပင်ကြီးတို့မှာ ရွက်ဟောင်းကြေကျ မြေခချိန်တွင် အပွင့်နီနီ၊ ဝါဝါတို့နှင့် လောကကို အလှရောင်စုံဆင်ထားကြ၏။

သစ်လွင်တောက်ပသော အလှပသာဒတို့ကြားတွင် အင်းဝနန်းမြို့ဟောင်း၏ နှောင်းအတိတ်မှ ပုံရိပ်တို့ကိုလည်း လွမ်းမောဖွယ် မှိုင်းညိုညို လှမ်း၍ မြင်ရပါသည်။

လက်ပံပင်ကြီးတို့၏ အကြားမှနေ၍ လောကသရဖူစေတီတော်ကြီးကို သပ္ပာယ်စွာ လှမ်း၍ ဖူးမြင်နေရပြီ

ခဏအကြာမှာတော့ စက်လှေသည် အင်းဝဘက်ကမ်း ကူးတို့ဆိပ်သို့ ဆိုက်ကပ်၏။ ခမ်းနားထည်ဝါခြင်းကင်း၍ ရိုးရှင်းသော တောခေလေ့ရွာငယ်ကလေးမျှသာ။

ဟိုရူးယခင် အင်းဝမင်းနေပြည်တော်အဖြစ် ဘုန်းရောင်တောက်ခဲ့စဉ်ကမူ ဤနေရာသည် ဘုရင်မင်းမြတ် အဆက်ဆက်တို့ မှူးမတ်၊ မိဖုရား၊ မောင်းမမိသံစုံလင်စွာဖြင့် ရေပွဲသဘင်၊ မင်းပွဲဆင်ယင်ရာအဖြစ် စည်ကားသိုက်မြိုက်ခဲ့မည်မလွဲ၊ ယခုမူ ရွှေဘုံရွှေနန်းသည် လည်းကောင်း၊ စံမြန်းခဲ့သူ မင်းဧကရာဇ် အဆက်ဆက်တို့သည်လည်းကောင်း သက်ရှိသက်မဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့သည် မတည်မမြဲ ပြောင်းလဲပျက်သုဉ်းခဲ့ကြလေပြီ။

မင်းနေပြည်တော်ကြီးသည်လည်း ရွာငယ်နေပုဒ်မျှသာ ကျန်ရစ်၏။ ထီးမှုနန်းရာ ခမ်းနားထည်ဝါခဲ့သမျှတို့သည် လောကဝံကို အရှုံးကြီးရှုံးကာ အိုမင်းယိုယွင်းခဲ့ကြရချေသည်။

“မည်သည့်အရာမျှ မမြဲသောအနိစ္စတရားသည် ထင်ရှားလွန်းပေစွ” ဟု သံဝေဂနှင့်အတူ အတွေးနယ်ကျယ်မိရာက မမိလိုက်သော တို့ဘုရင်၊ တို့သခင်တို့ကို မျှော်မှန်း၍ လွမ်းသလိုလိုရှိ၏။ ဤသည်ပင် “မျိုးချစ်စိတ်” ဖြစ်မှာပဲဟု အောက်မေ့မိ၏။

ယခုနောက်ပိုင်း သက်ဆိုင်ရာမှ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်တို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြုပြင်လျက်ရှိပါသည်။

အားလုံးခရီးသည်များ ဆင်းသူကုန်သလောက်ရှိမှ ကျွန်မတို့ညီအစ်မ စက်လှေပေါ်မှ ဆင်းကြ၏။ ဆိပ်ကမ်းနှင့် လောကသရဖူဘုရား တည်ရာသည် အလှမ်းမဝေးလှ။

စောစောက လှမ်းမြင်ခဲ့ကြရသော လက်ပံပင်ကြီးတို့၏ ကြီးမားလှသော ပင်ခြေမြစ်ပျဉ်းတို့အနီးမှ

ဖြတ်လျှောက်ကာ လက်ပံပွင့်တွေ တဖြုတ်ဖြုတ်ကြွနေ သည့်ကြားမှ တောလမ်းကလေးအတိုင်း ဘုရားသို့ သွား ကြသည်။

လက်ပံပင်ကြီးတို့ပေါ်မှ ကျီကျီကျာကျာ ပျော်မြူး သီကြွနေကြသော ဆက်ရက်ငှက်ကလေးများ၊ များစွာကို ငေးမောကြည့်မိရင်းက ‘လက်ပံပင် ဆက်ရက်ကျသလို’ ဆိုသော စကားကို ကျွန်မအမှတ်ရနေမိသည်။

တောလမ်းလေး၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ ပြောင်း ခင်း၊ ပဲခင်းများထဲက ပေါင်းနုတ်နေကြသော ရွာသူတို့၏ သီချင်းသံများကိုလည်း ကြားရပါသည်။ မြစ်ပြင်ကို ဖြတ်၍ တိုက်ခတ်လာသော လေပြည်သည် သန့်ရှင်းလတ်ဆတ် လှ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သရက်ပင်ကြီးတို့၏ ပင်လုံးကျွတ် ဝေဝေဆာဆာ ဖူးပွင့်နေကြသော သရက်ဖူး၊ သရက်ပွင့် တို့မှ သင်းပျံ့ပျံ့ မွှေးရနံ့ကို ခံစားရသည်။

စိတ်၏ သာယာကြည်နူးခြင်းကို ပေးစွမ်းနိုင်ကြပါ ပေသည်။ အညာဒေသ၊ သဘာဝ၏ ဤအလှတရား စစ်စစ်တို့ကို ကျွန်မမြတ်နိုးသည်။

(၂)

ဘုရားပရိဝုဏ် အဝင်စမှာပင်လျှင် ဘုရားရိပ်၊ တရားရိပ်၏ ငြိမ်းချမ်းမှု အငွေ့အသက်တို့က ဆီးကြို၍ ရင်ကိုအေးမြ အမောပြေစေပါသည်။

ရွက်နုသစ်တို့ဖြင့် အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်းရှိလှသော ဘုရားရှေ့ရှိ ခရေပင်ကြီးအောက်တွင် အဘိုးအဘွား အချို့ကို တွေ့ရသည်။

“ဟော သမီးတို့ ရောက်လာကြပြီလား”

“ဟုတ်ကဲ့အဘွား အဘွားတို့၊ အဘိုးတို့ တောင် တော်တော်ရောက်နေကြပြီပဲ .”

ကျွန်မတို့ ညီအစ်မမှာ ဥပုသ်နေ့များတွင် အလျဉ်းသင့်သလို မကြာခဏရောက်လာတတ်ကြ၍ ရွာ အတွင်းမှ သက်ကြီးရွယ်အို တရားရိပ်ခိုကြသော အဘိုး အဘွားတို့နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီး၍နေသည်။

လောကသရဖူဘုရား ဂန္ဓကုဋ်တိုက်အတွင်း ဝင်ခဲ့ကြတော့ တိုင်ကပ်နာရီကြီးမှ နံနက်(၇)နာရီထိုးသံကို ကြားရ၏။ ရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး ရှေ့မှောက်မှာ ကျမတို့ ဦးချရှိခိုးကြသည်။

ဤရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကြီးမားသပွာယ်တော်မူသော စကျင်ကျောက်သား ဆင်းတုတော်ကြီးများတွင် တစ်ဆူအပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ မျက်နှာတော်မှာ သန့်စင်ကြည်လင်လွန်းပေစွာ

စေ့စေ့ကြည့်၍ ဖူးမြော်လေ မျက်ဝန်းတော် တစ်ခိုမှ ဝေနေယျသတ္တဝါတို့အား ကြင်နာခြင်း ကရုဏာရိပ်၊ နှုတ်ခမ်းတော်မှ ခွင့်လွှတ်ခြင်း အပြုံးရိပ်တို့ကို ခံစားဖူးတွေ့ ရလေဖြစ်ပြီး ကြည်ညိုသဒ္ဓါတရားတို့ ဆပွားဖြစ်ပေါ်ရပါ သည်။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းစွာ ရှိခိုးဝတ်ပြုပြီးလျှင် ရှစ်ပါးသီလ ခံယူဆောက်တည်ကြပါသည်။

ခဏအကြာမှာတော့ ရုပ်ပွားတော်မြတ်ကြီး သီတင်းသုံးတော်မူရာ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်အတွင်းနှင့် ဘုရား ပရိဝုဏ်အနွဲ့ အမှိုက်သရိုက်၊ သစ်ရွက်ကြွေများကို တံမြက် လှည်း၍ သန့်ရှင်းရေးဒါနပြုကြပါသည်။

အဘိုး၊ အဘွားတို့ကလည်း ကျွန်မတို့တားသည့် ကြားမှ နိုင်သမျှဝင်၍ ကူကြပြီး ကုသိုလ်ယူကြပါသည်။

သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ပြီးလျှင် ရေချမ်းစင်များမှ ရေအိုးရေခွက်တို့ကို တိုက်ချွတ်ဆေးကြော သန့်စင်စေပြီး ရေအိုးများတွင် ရေအပြည့်ဖြည့်၍ ရေအလှူဒါနပြုကြပါ သည်။

၎င်းနောက် ကျွန်မနှင့် မမတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ရှေ့မှ ပန်းအိုးများတွင် နွမ်းနေသော ပန်းများကို စွန့်ပစ်၍ သန့်စင်စွာ ဆေးကြောကြပြီး လှူဒါန်းရန် အသင့်ယူဆောင် လာခဲ့သော ပန်းတို့ဖြင့် ဝေဆာစွာ ပန်းကပ်လှူကြပါ သည်။

ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ပါရိလာခဲ့သော ဆွမ်း ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ဖြင့် ကပ်လှူပူဇော်ကြပါသည်။

ကျွန်မ ဤသို့ ပြုမူဆောင်ရွက်နေရသည်ကို အလွန်ပင် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်နေမိသည်။ အချိန်နှင့်အမျှ ကုသိုလ်မှုဖြင့် မင်္ဂလာရှိမနေပေဘူးလား .

အစိုးမရသော သင်္ခါရလောကကြီးသည် သူ့ သဘော သူ့ဆောင်၏။ ဖြစ်ချင်တာ မဖြစ်၊ မဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်နေရသော အဖော်ကွဲ အထီးကျန်ဘဝပေမယ့် ဤကဲ့သို့ ကိုယ်လုပ်ချင်သော ကောင်းသည်ထက် ကောင်းနိုးရာရာ၊ ကောင်းမှုမြတ်နိုး အလုပ်မျိုးတို့ကို စိတ်လွတ်ကိုယ်လွတ် လုပ်နိုင်ခွင့်ရစေသော ကံတရားကိုပင် ကျေးဇူးတင်မိရ တော့သည်။

၎င်းနောက်မှာတော့ မြတ်ဘုရားကို ဖယောင်း တိုင်၊ အမွှေးတိုင်တို့ဖြင့် အလင်းနှင့်နံ့သာ လှူကြကာ ကောင်းမှုတို့ဖြင့် ထုံမွမ်းနေသော ပီတိစိတ်ဖြင့် မြတ်ဘုရား ရှေ့မှောက်မှာ ဝိပဿနာတရား ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါ သည်။

အဘိုး၊ အဘွားတို့လည်း တရားအားထုတ်သူ ထုတ်၊ ပုတီးစိပ်သူစိပ်လျက် ရှိနေနှင့်ကြပြီ။

ဘုရားရိပ်၊ တရားရိပ်၏ အေးချမ်းဆိတ်ငြိမ်သော ဝန်းကျင်ကောင်းက အမှတ်သတိတရားတို့ကို အားကောင်း စေပါသည်။ စိတ်၏ အထိန်းအကွပ်ဖြစ်သော သတိကို စိတ်၏စွမ်းအားဖြစ်သော ဝီရိယနှင့် ပေါင်းစပ်ထပ်လောင်း၍ စိတ်၏ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု သမာဓိကို ရစေပါသည်။

ဟိုး မနီးမဝေး လက်ပံပင်ကြီးများပေါ်မှ လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေး တွန်ကျူးနေသော ဥဩငှက်ငယ်၏ အသံလေးသည်သာ စိတ်အစဉ်တွင် မကြာမကြာ ဝင်၍ လာ၏။

ရံဖန်ရံခါမှာသာ ရောက်လာတတ်သော ဘုရားဖူး တစ်သိုက်၏ အသံဗလံများ တိတ်သွားပြန်လျှင် ဝန်းကျင် သည် ပြန်လည်ဆိတ်ငြိမ်သွားစမြဲ။

တစ်ခါတစ်ရံမှာတော့ လောကသရဖူဘုရား ဂန္ဓကုဋ်တိုက်၏ အနောက်ဘက်ရှိ စေတီတော်ကြီး၏ ထီးတော်တစ်ခုဆီမှ လေပြည့်ညင်းနှင့်အတူ ပါလာတတ် သော ညင်သာလှသည့် ဆည်းလည်းသံချိုချိုလေးကို ကြားရတတ်သည်။ ပဋိရူပဒေသပေတကား ။

(၃)

နွေလယ်(၁၁)နာရီထိုးသံ ကြားရတော့ တရား ဖြုတ်ကာ၊ သီလခံယူဆောက်တည်ထားသည်မို့ ကျမတို့ နံနက်စာစားဖို့ ပြင်ကြသည်။ ပိုမို၍ ယူလာခဲ့သော ထမင်း များ၊ ဟင်းများဖြင့် အဘိုး အဘွားတို့အား တတ်နိုင်သမျှ ဒါနပြုပါသည်။

အဘွားတို့ကလည်း ‘မကောင်းလှပေမယ့် ။ တောလက်ရာ တောဟင်းလေးတွေ ။ သမီးတို့စား ကြည့်ပါဦး’ ဆိုကာ လာ၍ပေးကြသည်။ မကောင်းဘူး ဆိုသည့်တိုင် စေတနာကောင်းကြောင့်ပင် စား၍ကောင်း လှသည်။

ထမင်းစားပြီးကြတော့ အဘိုးအဘွားတို့အား အချို့ပွဲဖြင့် ဒါနပြုပြီးလျှင် ကျွန်မတို့ တတ်နိုင်သမျှ ဝတ္ထုငွေစဖြင့်လည်း ဝေငှ၍ ဒါနပြုကြပါသေးသည်။

ကျွန်မ၏ အယူအဆတစ်ခုမှာ ဒါနအမှုပြုရာဝယ် ကျွန်မတတ်စွမ်းနိုင်သမျှသော အင်အားဖြင့် မွန်မြတ်သည် ထက် မွန်မြတ်သော အလှူမျိုးကို လှူရန် ဆန္ဒရှိသည်။

အမှန်တကယ်လိုအပ်နေသော သူတို့အား လိုအပ်သော အရာကိုပေး၍ ထိုသူတို့၏ ဝမ်းမြောက်မှုကို အလှူဒါနပြုလိုသည်။ ထိုအခါ သူတို့၏အပျော်သည် ကျွန်မ၏ ပီတိနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်မည်မလွဲ၊ မလိုဘဲ ပိုလျှံနေပါလျက် အလှူအယက် တိုးဝေ့လှူဒါန်းပေးကမ်း

ရခြင်းမျိုးကို စိတ်မပါ။

သဘာဝ၏ မလွန်ဆန်နိုင်သော အကြောင်း တရားကြောင့် ကျွန်မကိုစွန့်ခွာသွားခဲ့ကြသော ကျွန်မ၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးသူတို့အတွက် ရည်စူး၍ အလှူဒါနပြုတိုင်း လိုအပ်နေသောနေရာ၊ လိုအပ်နေသောသူများဖြစ်သည့် မပြည့်စုံကြရာသော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ သီလရှင် ကျောင်းများ၊ ဘိုးဘွားရိပ်သာ၊ ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ စာသင် ကျောင်းများ၊ မိဘမဲ့မိန်းကလေးဂေဟာ၊ ခရစ်ယာန်မျက် မမြင်ကျောင်း၊ နိုင်ငံတော်နှင့်ပြည်သူတို့အတွက် လမ်း ဖောက်လုပ်နေကြသော တပ်မတော်သားများ၊ ရေအလှူ ဒါန အသင်းကြီးများနှင့် ရေချမ်းစင်ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း ခြင်းမျိုးတို့ကို ကျွန်မတတ်နိုင်သော အင်အားအတိုင်း အတာဖြင့် စိတ်စေတနာထက်သန်စွာ လှူဒါန်းခဲ့ပြီးပြီ။

နောင်လည်း လှိုက်လှဲဝမ်းသာ ကြိုးစား၍ ကျွန်မ လှူဒါန်းနေဦးမည်သာ ။

အချိန်ပြည့် မဟုတ်သည့်တိုင်၊ အချိန်များစွာတို့မှာ မိမိအတွက်၊ သူတစ်ပါးအတွက်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် တန်ဖိုးရှိသော အကျိုးတရားများကို ကြိုးစားဖြည့်ဆည်း သင့်ပါသည်။

(၄)

ခေတ္တခဏ အနားယူပြီးချိန်မှာ မြတ်ဘုရား ရှေ့မှောက်တွင် တစ်ဖန် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြ ပြန်ပါသည်။ ကုန်လွန်တတ်သော အချိန်တွေထဲက မကုန် နိုင်သော တရားစွမ်းအားများ ကျွန်မတို့အတွက် ကျန်ရစ်ခဲ့ စေရမည်။

ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မသည် ကိုယ်လုပ်နိုင်သမျှ ကိုယ်ရသော “လူသာလျှင် ပဓာနတရား” ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာမှာ တရားသည် လူကို ပဓာနထား၍ ဟော ကြားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ် သုံးပါးစလုံး သည် လူ၏ခန္ဓာမှာ ရှိသည်။

ခန္ဓာဖြစ်သော ကိုယ်နှင့်နှုတ်တို့၏ ညစ်ညမ်း သော အကြမ်းစားကိလေသာကို သီလနှင့်ထိန်းမှ ရပါ သည်။ စိတ်၏ ပျံလွင့်သောင်းကျန်းတတ်သော အလတ် စား ကိလေသာကို သမာဓိနှင့် ထိန်းရပါသည်။

သမာဓိကသာလျှင် စိတ်ကို ငြိမ်းချမ်းမှု ပေးစွမ်း နိုင်ပါသည်။ လူပဓာနတရားဖြစ်၍ မိမိခန္ဓာဖြစ်သော ကိုယ်၊နှုတ်နှင့် စိတ်တို့ကို မိမိသာလျှင် ကြိုးစား၍ ထိန်းနိုင် ပါသည်။ မည်သည့်သိကြား၊ ဗြဟ္မာ၊ နတ်ဒေဝါ၊ ဖန်ဆင်း ရှင်တို့ကမျှ မထိန်းသိမ်း မကယ်တင်နိုင်ပါ။

လူ၏ ခန္ဓာအတွင်းထဲမှာ စွဲမြဲအမြစ်တွယ်နေသော စိတ်၏ အညစ်အကြေးကိလေသာကို ပညာဖြင့် ထိန်းနိုင်ပါသည်။ ပညာဖြင့်သာ ဆေးကြောသန့်စင်စေနိုင်ပါသည်။

ခန္ဓာထဲမှ အမှန်တရား၊ အရှိတရားတို့ကို ပညာဉာဏ်ဖြင့် စောင့်ကြည့်ရှာဖွေခြင်းသည်ပင် ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မဖြစ်ပါတော့သည်။ ခန္ဓာကို ပညာဖြင့်ရှာတော့ ဆံစမှခြေဖျားတိုင် တစ်လံမျှသော ခန္ဓာတွင် ဒုက္ခတွေ့သည် အပြည့် ဤဒုက္ခတွေ့ကို တဏှာဦးစီးသော ကိလေသာမှ ဖန်ဆင်းသည်။

ထိုဒုက္ခကို အဆင့်ဆင့်ငြိမ်းအေးအောင် ပြုနိုင်သော အရာသည် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသာလျှင် ဖြစ်၏။ ဤအရာသည်ပင် မှန်ကန်သော သစ္စာတရား ‘မဂ္ဂသစ္စာ’ ဖြစ်ပါ၏။

ဤသို့ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တို့ကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စေသောလမ်းစဉ်သည် ‘ဝိသုဒ္ဓိ’ ဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းစဉ်ကို သိ၍ ဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် ‘ဝိမုတ္တိ’ ဖြစ်ပေတော့သည်တကား ။

ရလာရသော ခန္ဓာ သုံးဆယ့်နှစ်ကောဠာသသည် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်အတိ ဖြစ်ရသည့်အထဲ ဒုက္ခတွေ့သည် အပြည့်၊ ဖြစ်လာရသောဘဝသည် ကျေနပ်ဖွယ်မရှိ၊ ကံကြမ္မာသည် ကျွန်မအား မိသားစုအတွယ်အတာအားကိုးရာတို့ကို ဘဝ၏အစတွင် ကြည်ဖြူစွာ ပေးခဲ့ပြီးမှ ရက်စက်စွာ ပြန်ယူသွားချေသည်။ အားကိုးရာမဲ့လေပြီဟု ဆောက်တည်ရာ မရခဲ့။

ကြုံခဲ့ရလေသည့် အကြိမ်ကြိမ်သော ကွေကွင်းမှုတို့သည် ကြိုးစား၍ဖြေဖျောက်သည့်တိုင် အိပ်မရသည့် သံသရာတို့တွင် ရင်မှာ နာကျင်ခြောက်လှန့်ခဲ့၏။

သို့သော် တစ်စတစ်စ အချိန်နှင့်အမျှ ကျမအတွက် အားကိုးရာအတုနှင့် အစစ်ကို ခွဲခြား၍ သိသော အသိတရားကို ဘဝနှင့် အသိနုလုံးနှင့် ရင်း၍ တန်ဖိုးကြီးစွာ ပေးဆပ်ရယူခဲ့ရသည်။

ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့သည်သာ အစဉ်ထာဝရအားကိုးသင့်သော အဖော်ကောင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိလာခဲ့၏။ ထိုအဖော်ကောင်း၊ အဖော်မွန်တို့သည် အသဲမှာ စွဲမြဲထင်ရစ်သော အတိတ်၏ မလှပလေသော ပုံရိပ်တို့ကို ချေဖျက်ပေးနိုင်စွမ်း ရှိခဲ့၏။

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့ဖြင့် စိတ်၏စွဲလမ်းမှု ကိလေသာအညစ်အကြေးတို့ကို သန့်စင်စေခဲ့ရသည်။

အတုမရှိ၊ အတူမရှိသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားဓမ္မသည်သာ လောက၏ ဒုက္ခ၊ သောကအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ရာအမှန်၊ အားကိုးရာအစစ် ဖြစ်ချေ၏။

လွတ်မြောက်ခြင်း ‘ဝိမုတ္တိ’ ကို လျင်မြန်စွာ ရယူနိုင်ဖို့ အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးစားအားထုတ်ပေတော့လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ‘အပ္ပမာဒ’ ဖြစ်မိရသည်မှာ အကြိမ်ကြိမ်။

ကြိုးစားသူအတွက် အကျိုးတရားတို့သည် စောင့်စားကြိုလင့်နေလိမ့်မည် မလွဲဟု ယုံကြည်စွာ အလေးအနက်ခံယူပါသည်။

(၅)

ညနေစောင်း နေချိုနေပြီမို့ ကျွန်မတို့ တရားအလုပ်စခန်းသိမ်းကြတော့ အဘိုးအဘွားအချို့ပင် ရွာသို့ ပြန်ကြပြီ ။

ကျွန်မတို့ လောကသရဖူဘုရား ပရိဝဏ်အတွင်းမှ အထွက်မှာတော့ မမသည် သူနှင့်ကျွန်မ ကောင်းသော ကုသိုလ်အမှုကိစ္စများ စိတ်တူကိုယ်တူပြုပြီးကြတိုင်း ပြောလေ့ပြောထရှိတတ်သော စကားဖြစ်သည့် “ညီမရေ အချိန်ဆိုတာ တားဆီးချုပ်ကိုင်လို့မရ ၊ အစဉ်ရွေ့လျားပြောင်းလဲနေတတ်တဲ့ အရာ ၊ အဲဒီအချိန်တွေထဲက မမတို့ ညီမတို့အတွက် အကျိုးရှိရှိ၊ အမှတ်ထင်ထင် ကျန်ရစ်စေမယ့် တန်ဖိုးရှိတဲ့ မင်္ဂလာအချိန်တွေကို ဒီနေ့ အရယူနိုင်ခဲ့ပြန်ပြီ ။” လို့ ပြုံး၍ပြောသည်။

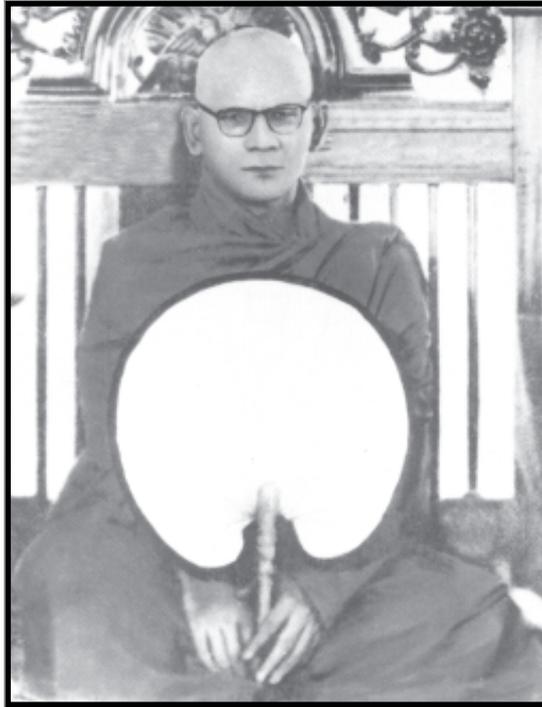
ကျွန်မကလည်း ဝမ်းသာအားရဖြင့် သူ့ကိုပြန်၍ ပြောတတ်လေ့ရှိခဲ့သည့်အတိုင်း “ဟိသစ္စံ-ဤစကားသည် မှန်ကန်သော သစ္စာစကား ဖြစ်ပါပေတယ် မမရယ်” လို့ ရယ်ကာမောကာ ထောက်ခံစကား ပြောကြားလိုက်ပါတော့သည်။

အပြန်လမ်း၌ လက်ပံပင်ကြီးများ၏ အောက်ခြေရှိ ရဲရဲနီသော ပန်းခင်းလမ်းမှ ဖြတ်လျှောက်အလာတွင် ပင်ယံထက်ဆီမှ ကျေးငှက်သာရကာတို့၏ ကျူးရင့်သံသာကို နားဆင်ရသည်မှာ ပီတိလွှမ်းနေသော ကျွန်မတို့၏ စိတ်အစဉ်ဝယ် ချို့မြိန်လွန်းပေစွတကား ။

ကိုးကား

သီတဂူဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဉာဏိဿရ၏ ဓမ္မစကြာအနှစ်ချုပ်တရား။

■ မမိုးဆွ
(အညာမြေ)

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ နောက်ဆုံးနေ့များ

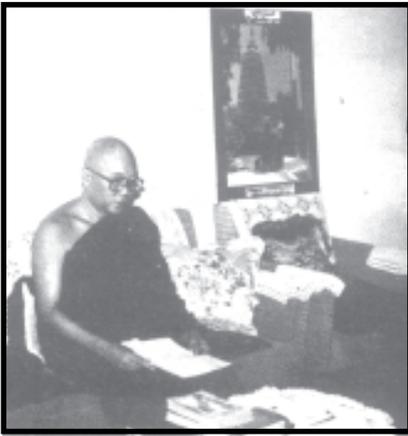
(၁၃၅၉-ခု၊ ဝါဆိုလဆန်း (၁)ရက်၊ (၅-၇-၉၇)နေ့တွင် ရွှေမင်းဝံဆရာတော်နှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းထိန်၊ ဦးလူကျော်တို့ တွေ့ဆုံမေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်း။)

ဆရာတော်ဘုရား - တပည့်တော်လာခဲ့တဲ့ အကြောင်းကတော့ ယခုလာမည့် ၁၉၉၇-ခု နိုဝင်ဘာလ (၁၃)ရက်နေ့မှာ ဗုဒ္ဓသာသနဋ္ဌဂဟအဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့တာ နှစ်(၅၀)ပြည့်လို့ ရွှေရတုအချိန်အခါ သတ်မှတ်ပြီး အခမ်းအနားနဲ့ ကျင်းပမှာ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီ ရွှေရတုအခါမှာ အထိမ်းအမှတ် သမိုင်းဝင် မှတ်တမ်းအဖြစ် ရွှေရတုစာစောင် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိဖို့လည်း ရှိပါတယ်ဘုရား။ အဲဒီရွှေရတုအခါတော်မှာ “ကျေးဇူးတော်ရှင်

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သာသနာ့ရိပ်သာသို့ မည်သို့မည်ပုံကြွရောက်တော်မူလာတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းနှင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့များအကြောင်း”ကို အဲဒီ ရွှေရတုစာစောင်မှာ မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြချင်ပါတယ်ဘုရား။

ရွှေမင်းဝံဆရာတော်ဘုရားဟာ -

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို အနီးကပ်ဆုံး လုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့ရတဲ့ အခွင့်အရေးကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ နောက်ဆုံး ဘဝနတ်ထံ စံလွန်တော်မူသည့် အချိန်အထိ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ တစ်ပါးတည်းသော ဆရာတော်လည်း ဖြစ်တာကြောင့် တပည့်တော် လာရောက်မေးမြန်းလျှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

ကျေးဇူးတော်ရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ကြီး၏ ဥပဋ္ဌာက ပုစ္ဆာသမကာအဖြစ် နောက်ဆုံးအချိန်ပြုစုလိုက်ရသော ရွှေမင်းဝံဆရာတော်

မေး။ ပထမ ဆရာတော်အနေနဲ့ မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ ဘယ်လိုကစပြီးတော့ ဘယ်ပုံ တွေ့ကြုံဆုံစည်းပြီး အနီးကပ် ပြုစု လုပ်ကျွေးခွင့်ရခဲ့တယ်ဆိုတာ အမိန့်ရှိတော်မူပါဘုရား။

ရွှေမင်းဝံဆရာတော် မဟာစည်ရောက်ရှိပုံ

ဆရာတော်။ ယခုလို ဗုဒ္ဓသာသနာဂုဏ်အဖွဲ့ချုပ်မှ အမှု ဆောင်လူကြီးများ ကိုယ်တိုင်လာရောက်ပြီး တော့ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာရဲ့ ဗုဒ္ဓ သာသနာဂုဏ်အဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့တဲ့နှစ် (၅၀)ပြည့် ရွှေရတုအချိန်အခါမှာ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့များ အကြောင်း ကို ရွှေရတုစာစောင်မှာ မှတ်တမ်းတင် ပူဇော်လိုတဲ့အနေနဲ့ ဘုန်းကြီးဆီမှာ သိလိုတာလေးတွေ လာရောက်မေးမြန်း လျှောက်ထားတာကို ဘုန်းကြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဘုန်းကြီးလည်းပဲ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဂုဏ် ကျေးဇူးတွေကို ဖော်ကျူးကာ ကျေးဇူးဆပ်ပြီးတော့ ပူဇော် လိုလှပါတယ်။ ပူဇော်လည်း ပူဇော်ချင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆီ ဘုန်းကြီးရောက်ရှိလာခဲ့တာ ကတော့ ၁၃၃၆-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁)ရက်နေ့ မှာ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာကို ရောက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ သို့သော်လည်း မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာကို မရောက် ခင် စာရေးဆရာကြီး ဓမ္မိက ဦးဘသန်းဆိုတဲ့ ဒါယကာကြီး

ရေးသားထားတဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းကို ဘုန်းကြီးဖတ်ရှုရပါတယ်။

ဘုန်းကြီးရဲ့ ရဟန်းမယ်တော်များဟာ ကျေး ဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဆိပ်ခွန်ရွာက ဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ပထမဦးဆုံး ဝိပဿနာရှုနည်းကျမ်းကြီး ရေး သား ပြုစုစဉ်က ရွာသစ်ကြီးကျေးရွာသို့ ဆရာတော်ဘုရား ကြီး ကြွရောက်တဲ့အခါမှာ ဘုန်းကြီးရဲ့ ရဟန်းမယ်တော် များပါ အတူလိုက်ပါခဲ့ပါတယ်။ သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွေကို အဲဒီအချိန်တုန်းကတည်းကဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတဲ့ဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ တပည့်ဒါယကာရင်းများ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို တပည့်ဒါယကာရင်းများဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ဘုန်းကြီး စာသင်သားဘဝမှ စာမေးပွဲများ ဖြေပြီးတဲ့အခါ ဘုန်းကြီးရဲ့ ဇာတိ ကင်းဗျားရွာကို သွားခဲ့ ပါတယ်။ ထိုအချိန်က ဆိပ်ခွန်ဒါယကာ၊ ဒါယကာမများနှင့် ဘုန်းကြီးကို ရဟန်းတက်ပေးဖို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ တပည့်ဒါယကာအရင်း ဖြစ်ကြတဲ့ ဒေါ်အေးမေ၊ သား မောင်ကောင်းစိန်မိသားစု များက ဘုန်းကြီးကို လျှောက်ကြတယ်။ ဘုန်းကြီးသာမဏေ ဘဝနဲ့ အကြီးတန်းဖြေဆိုခဲ့ပါတယ်။ ရဟန်းခံပြီးတဲ့နောက် ရဟန်းမယ်တော်ကြီးက “ဦးပဉ္စင်း၊ စာမေးပွဲတွေ ဖြေဆို ပြီးလို့ရှိရင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား ကြီးထံမှာ ဝိပဿနာတရားတွေ တပည့်ခံပြီးတော့ ပွား များ အားထုတ်ပါ” လို့ ဘုန်းကြီးကို ရဟန်းတက်စဉ်အခါ ကတည်းက ကတိတောင်းထားပါတယ်။

ဘုန်းကြီးကလည်းပဲ စာမေးပွဲတွေပြီးလို့ အားလပ်တဲ့အချိန်ကျလို့ရှိရင် ဘုန်းကြီး ဆရာတော်ဘုရား ကြီးထံမှာ နည်းနာလေးများခံယူပြီးတော့ အားထုတ်ပါ မယ်လို့ ကတိပြုထားခဲ့ပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ဘုန်းကြီး ရဲ့ ပရိယတ္တိစာပေသင်ကြားနေမှု၊ ဆရာသမားများရဲ့ ခွင့်ပြုချက်မရမှု အဲဒီအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဘုန်းကြီး ဟာ အချိန်တွေနှောင့်နှေးပြီး နေခဲ့ပါတယ်။

သို့သော် ဘုန်းကြီး သာမဏေဘဝကတည်း က ဘုန်းကြီးရဲ့ ရဟန်းမယ်တော်ကြီးဟာ ဆရာတော် ဘုရားကြီးရေးသမျှ ကျမ်းစာအုပ်တွေကို အိမ်မှာအပြည့် အစုံထားပြီးတော့ အဲဒီကျမ်းစာအုပ်တွေကို ဘုန်းကြီးဖတ် ဖို့ သီးသန့်ပေးပါတယ်။ ဘုန်းကြီးလည်း အားလပ်တိုင်း စာမေးပွဲပြီးတဲ့အခါမှာ ဒီစာအုပ်တွေ လေ့လာရပါတယ်။

ဖတ်ရပါတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ဘုန်းကြီး ရဟန်း(၈)ဝါအရ စာမေးပွဲဖြေဆိုပြီးတဲ့အခါ စာချတန်း စာပေးပွဲနှစ်ကျမ်း ဖြေဆိုအောင်မြင်ပါတယ်။ အဲဒီနောက် ကျန်နေတဲ့ ပါရာဇိကဏ်ကျမ်းကို ဖြေဆိုပြီးတဲ့နောက်မှာ အဲဒီဇာတိရပ်ရွာ ဆရာသမားများထံ သွားခဲ့တယ်။ နောက်ပြီးတော့ ရဟန်းမယ်တော်နဲ့ ဘုန်းကြီးရဲ့မယ်တော်၊ ခမည်းတော်များကိုလည်း တွေ့ရင်းဆိုပြီးတော့ ပြန်လာတဲ့အခါမှာ ခါတိုင်းလိုပဲ ရဟန်းမယ်တော်ကြီးက ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စာအုပ်အသစ်ထုတ်သမျှတွေ အကုန်လုံး ဝယ်ယူစုဆောင်းထားပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကို လှူပါတယ်။ ဖတ်စေပါတယ်။

အဲဒီလို တရားစာအုပ်တွေဖတ်ရင်းကနေ ပြီးတော့ တစ်နေ့ ဘုန်းကြီးခနုကပြောတဲ့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ထေရုပ္ပတ္တိကို ဘုန်းကြီးဖတ်ရပါတယ်။ အဲဒီ ထေရုပ္ပတ္တိဖတ်ရတဲ့အခါ ကာလမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ သက်တော်၊ ရွယ်တော် (၂၈)နှစ်၊ ရဟန်း(၈)ဝါအရမှာ သပိတ်တစ်လုံး၊ သင်္ကန်း(၃)ထည်နှင့် တောထွက်တော်မူခဲ့တာကို ဘုန်းကြီးအဲဒီမှာ ကြည့်ညိုဖွယ်ကို ဖတ်ရပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ပရိယတ္တိဂုဏ်တွေ၊ နောက်ပြီးတော့ သီလ၊ သမာဓိဂုဏ်တွေကို ကြည့်ညိုတဲ့စိတ်တွေ အင်မတန်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

“ဪ ကျေးဇူးတော်ရှင်၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ ရဟန်း(၈)ဝါအရမှာ သပိတ်တစ်လုံး၊ သင်္ကန်း(၃)ထည်နဲ့ သထုံတောတန်းတွေမှာ လှည့်ပတ်ပြီး တရားရှာပြီးတော့ မင်းကွန်းဇေတဝန်ရိပ်သာမှာ တရားအားထုတ်တာပါကလား။ မိမိလည်းပဲ ရဟန်း(၈)ဝါအရမှာ တရားအားထုတ်ရင် ကောင်းမယ်” လို့ အဲဒီလိုအကြံဖြစ်ပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ ရောက်ခဲ့တာပါ။

အဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှောက်ကို ဘုန်းကြီး၊ ၁၃၃၆-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁)ရက်နေ့မှာ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ရောက်တဲ့အခါမှာ ဘုန်းကြီးကိုလည်းပဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဇာတိရပ်ရွာ၊ ဘွဲ့နာမည်၊ ပညာအရည်အချင်း အားလုံးမေးပါတယ်။ အားလုံးမေးပြီးတဲ့အခါကာလကျတော့ ဘုန်းကြီးဟာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဇာတိနယ်မြေက ဖြစ်နေတာကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး သိသွားတော့ ဘုန်းကြီးကို သေသေချာချာ စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်ပါတယ်။ ကြည့်ပြီးတဲ့အခါမှာ ဘုန်းကြီးကို ဒီအတိုင်း အခြားပုဂ္ဂိုလ်များအားလက်ခံသလို ဘုန်းကြီးကို လက်ခံခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ အဲဒီအချိန်မှာ ဘုန်းကြီးကို ဘာအမိန့်ရှိသလဲဆိုတော့ “ဦးပွင်းက ဒီကအရပ်ကကိုး” လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိမိကိုယ်ကို “ဒီက” လို့ပဲ သုံးလေ့ရှိပါတယ်။

အဲဒီမှာ “ဦးပွင်းက ဒီကအရပ်ကကိုး” လို့ဆိုပြီးတော့ သေသေချာချာ စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်ပြီးတော့ အင်း ဒီအရပ်ကဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ လက်တော့ခံမှာပါပဲတဲ့။ ဒါပေမယ့်လို့ဆိုပြီးတော့ ရွှေဘိုဆရာတော်ဦးမုနိန္ဒဟာ ဒီကရဲ့ တပည့်အရင်းပါပဲ။ သူ့ကြောင့် သာသနာတော်ကြီး ကြီးပွားတိုးတက်ခဲ့တာလည်း မှန်ပါတယ်။ သို့သော်လည်းပဲ ဒီလောက် တပည့်အရင်းအချာ ဖြစ်ပေမယ့်လို့လည်းပဲ အကြောင်းမသင့်တဲ့ ကာလကျတော့ ဒီကနေပြီးတော့ မိမိခြေထောက်နဲ့ မိမိရပ်တည်နိုင်တဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့ မဟာစည်ရယ်လို့လည်းပဲ အမည်မခံတော့နဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ရပ်တည်ပြီးတော့ ကိုယ့်တရားကိုယ်ပြတော့-ကိုယ်ဟောတော့ ဆိုပြီးတော့ ဒီလိုပဲ အမိန့်ရှိခဲ့ရတယ်တဲ့။

ဒါကြောင့် ဦးပွင်းကိုလည်းပဲ ဒီကနယ်က ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဦးပွင်းကို ဒီရိပ်သာမှာ နေတဲ့အခါမှာတဲ့။ အများပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ဆက်ဆံရတဲ့အခါ သူများ သည်းခံနိုင်တာထက် ဦးပွင်းက နှစ်ဆပိုပြီး သည်းခံရမယ်လို့ အမိန့်ရှိပါတယ်။ နောက်တစ်ချက် ဦးပွင်းက မှန်လည်း သည်းခံရမယ်။ မှားလည်း သည်းခံရမယ်တဲ့။ တကယ်လို့ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးပါးနဲ့ အကြောင်းပြဿနာတစ်ခု ကြုံလာခဲ့ရင် ဦးပွင်းမှာ ဘာဖြေရှင်းချက်မှမရှိဘဲ ဦးပွင်းက ဒီအတိုင်း ဒီရိပ်သာထဲက ပြန်ရမယ်တဲ့။

အဲဒီစည်းကမ်းချက်နဲ့ ဘုန်းကြီးကို လက်ခံခဲ့တာပါ။ အဲဒီလို လက်ခံပြီးတဲ့အခါမှာ ဟိုမှာ လက်ခံတဲ့

ရွှေရတုစာစောင်အယ်ဒီတာများဖြစ်ကြသော ဦးမင်းထိန်နှင့် ဦးလူကျော်တို့က ရွှေမင်းဝံဆရာတော်အား တွေ့ဆုံမေးမြန်းလျှောက်ထားစဉ်

ဆရာတော် ဦးဝေနေကျောင်းကိုသွား၊ မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးထံမှာ လျှောက်ထားပြီးခဲ့ပါပြီလို့ လျှောက်ပြီး တော့ သွားနေရာတောင်းယူတော့ဆိုပြီး အဲဒီကစပြီးတော့ လက်ခံပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီးတော့ ဘုန်းကြီးဟာ ဒီသာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ထံမှောက် ရောက်ခဲ့တာပါ။ မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာရောက်လို့ တရားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ ဘုန်းကြီးရဲ့ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဟာ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဦးသုဇာတဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ဦးသုဇာတရဲ့ ဥပနိဿယတွေ အဆုံး အမတွေ၊ အားပေးတိုက်တွန်းမှုတွေ၊ သွန်သင်ညွှန်ကြား ပြသမှုတွေကို ခံယူပြီးတော့ ဘုန်းကြီး ရက်ပေါင်း(၄၀) ကျော် တရားအားထုတ်ပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တိုင် နှစ်သက်သဘောကျ ကျေနပ်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီး ဉာဏ်စဉ်တရား ရက်ပေါင်း (၄၀)ကျော်နဲ့ နာကြားခွင့်ရှိခဲ့ ပါတယ်။

အဲဒီလို နာကြားခွင့်ပြုပြီးတဲ့အခါမှာ ဘုန်း ကြီး မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာကြီးရဲ့ ရိပ်သာစည်းကမ်း အရ ဉာဏ်စဉ်တရားနာပြီးရင် (၇)ရက်သာ နေခွင့်ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးဟာ အဲဒီစည်းကမ်းအရ ဉာဏ်စဉ်နာပြီးတဲ့အခါမှာ ဘုန်းကြီး (၂)ရက်၊ (၃)ရက် ရိပ်သာအတွင်းမှာ လှည့်ပတ်ပြီးတော့ လေ့လာပါတယ်။ အဲဒီလို လေ့လာပြီးတဲ့နောက် လေးရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာ

ပဲ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ သွားပြီးတော့ ဦးချပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မေး ပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်းဘယ်သူလဲ ထပ်မေးပါတယ်။ တပည့် တော် သောဘနပါဘုရား။ ရွှေဘိုကပါဘုရား။ အဲဒီမှာ သေသေချာချာ စူးစိုက်ကြည့်ပါတယ်။ ကြည့်တဲ့အခါ ကာလကျတော့ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး က ဘာကိစ္စလဲလို့မေးတယ်။ တပည့်တော် ဉာဏ်စဉ် တရားလည်း နာကြားပြီးပြီမို့ ဒီရိပ်သာအတွင်းမှာလည်း လေ့လာပြီးပါပြီဘုရား။ တပည့်တော် (၇)ရက်ပြည့်ပြီဖြစ် တဲ့အတွက်ကြောင့် ရိပ်သာရဲ့စည်းကမ်းအတိုင်း တပည့် တော် ပြန်ဖို့ လာပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှာ ရှိရှိဦးချကန်တော့တာပါဘုရားလို့ လျှောက်တော့၊ အဲဒီမှာ သေသေချာချာ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ကြည့်ပါတယ်။ ကြည့် ပြီးတော့ ဦးပဉ္စင်းမနေနိုင်တော့ဘူးလားလို့ မေးပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ခွင့်ပြုမယ်ဆိုရင် တပည့်တော်နေပါ မယ်ဘုရား။ သို့သော်လည်း တပည့်တော်စာမေးပွဲတွေ တန်းလန်းရှိပါတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် စာတွေလည်း လုပ် စရာရှိပါသေးတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်တော့၊ နေနိုင်သေး ရင်တော့ ဒီမှာနေကြည့်ပါဦးလားတဲ့။ “ဆရာတော်ဘုရား ကြီး ခွင့်ပြုချက်ရမယ်ဆိုရင် တပည့်တော် နေပါမယ် ဘုရား”ဆိုတော့၊ ကဲ ဒီလိုဆိုရင် ဦးဝေနေဆီပဲ သွားပြီး တော့ လျှောက်ထားချေ။ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

က ဆက်လက်ပြီးတော့ နေဖို့ရာခွင့်ပြုလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း သွားလျှောက်ချေဆိုတော့ ဘုန်းကြီးက ဆရာတော် ဦးဝေဒနာ သွားလျှောက်ရပါတယ်။

ဥပဋ္ဌာကပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခြင်း

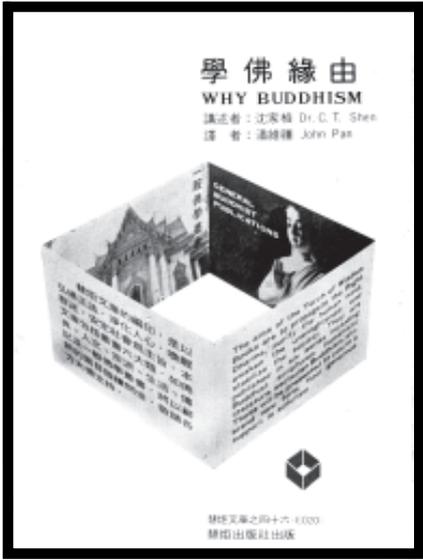
အဲဒီလိုလျှောက်ထားပြီးတော့ ယောဂီဟောင်း အဖြစ်နဲ့ ဘုန်းကြီးနေလို့ လပိုင်းလောက်ပဲရှိဦးမှာပါ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အနီးကပ်ပြုစုလုပ်ကျွေးနေတဲ့ ဥပဋ္ဌာကပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တဲ့ ဘုန်းကြီး ဦးကောဝိဒ မကျန်းမမာဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ကျန်းမာရေးအခြေအနေတွေဟာ သိပ်မကောင်းပါဘူး။ သိပ်မကောင်းတဲ့အခါကာလကျတော့ အဲဒီ ဦးကောဝိဒနေရာမှာလုပ်ဖို့ နာယက ဆရာတော်များလည်းပဲ အမိန့်ရှိပါလိမ့်မယ်ထင်ပါတယ်။ အဲဒီအပြင် ဦးကောဝိဒရဲ့ လျှောက်ထားတိုက်တွန်းမှုလည်း ပါလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ အဲဒီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အလုပ်အကျွေးပြုတဲ့ ပစ္စာသမဏ ဦးကောဝိဒ ပျံလွန်တော်မူသွားတဲ့အခါမှာ နာယကဆရာတော်များ စည်းဝေးတိုင်ပင်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အလုပ်အကျွေးအဖြစ်နဲ့ ခန့်အပ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီး ဒီမဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာရောက်ပြီးတော့ (၃)လကျော်ကျော် (၄)လလောက်မှာ ဘုန်းကြီး ထင်မိပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အနီးကပ်ပြုစုလုပ်ကျွေးဖို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ခရီးသွားတဲ့အခါ ပစ္စာသမဏအဖြစ်နဲ့ ဘုန်းကြီးပြုစုစောင့်ရှောက်ဖို့ဆိုပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဘုန်းကြီး (၈)နှစ်တိုင်တိုင် အနီးကပ်ပြုစုလုပ်ကျွေးခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူခဲ့တဲ့ အချိန်ထိအောင်ပေါ့။ ရှစ်နှစ်တိုင်တိုင် ဘုန်းကြီးအနီးကပ် လုပ်ကျွေးခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။

မေး။ ဒီရိပ်သာကနေပြီး ဇာတိရွှေဘို ပြန်ကြွပြီးတော့ ပြန်လာတာလားဘုရား။
ဆရာတော်။ အဲဒီလို ဘယ်မှ မကြွရတော့ဘူး။ ဒီကြားထဲ ဘုန်းကြီး စာတွေ လုပ်ချင်တဲ့ စိတ်တွေ အင်မတန်ပြင်းပြခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ငါးနှစ်လောက် ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီးတဲ့အခါ ဘုန်းကြီး ပခုက္ကူကို သွားပြီးတော့ စာဝါကြီးတွေ ဖတ်ချင်တဲ့ ဆန္ဒရှိတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို လျှောက်တဲ့အခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက “ဦးပဉ္စင်း စာပေသင်ကြားလိုတာမို့ မတားပါဘူးတဲ့။ စာကိုလိုချင်တဲ့

စိတ်ဆန္ဒရှိလို့လည်းပဲ မတားပါဘူး။ သို့သော်လည်းပဲ စာဆိုတာ ဖတ်နိုင်ရင် ကြည့်နိုင်ရင် စာပေတွေဟာ ကျွမ်းကျင်ပြီးတော့ တတ်ကျွမ်းသွားတာပဲတဲ့။ စာများများ ကြည့်နိုင်ဖို့ ဖတ်နိုင်ဖို့လိုတယ်” တဲ့။ အဲဒီလိုအမိန့်ရှိပါတယ်။

ဒါနဲ့ ဘုန်းကြီး ဆရာတော်ဦးသုဇာတထံမှာ သွားပြီးတော့ ဒီလို ဒီလိုအကြောင်းကို လျှောက်ပြတော့ ဆရာတော်ဦးသုဇာတက တားပါတယ်။ ဦးသောဘနတဲ့ အရှင်ဘုရား မကြွချင်နဲ့တဲ့။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ သက်တော်ရွယ်တော် ကြီးလာပြီ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ကျန်းမာရေးက တစ်ခါတစ်ရံမှာ ဖောက်ပြန်တာလည်း ဦးပဉ္စင်းအသိပဲ။ တကယ်လို့ ဦးပဉ္စင်း အခု စာသင်တိုက် သွားပြီး ပခုက္ကူကိုကြွပြီဆိုရင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ အားလုံးထောက်ပံ့ပေးပါလို့ အမိန့်ရှိထားပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်း ကြွရင် ဒီက ကပ္ပိယနဲ့ဘာနဲ့ စီစဉ်ပြီးတော့ အဲဒီကို ပို့ပေးမယ်။ ဒီလောက်ထိတောင် အမိန့်ရှိထားပါတယ်။ အဲဒီလို ဆရာတော် ဦးသုဇာတက အမိန့်ရှိပါတယ်။ ဦးကောဝိဒမတိုင်မီက ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို အနီးကပ် လုပ်ကျွေးတဲ့ ရဟန်းများရဲ့ အနေအထိုင်အပြောအဆိုများ၊ အဆင်မပြေမှုများကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ အင်မတန် စိတ်ဆင်းရဲရပါတယ်တဲ့။ ရှေ့က ဦးကောဝိဒပေါ့လေ။ အင်မတန် ဆရာတော်ဘုရားကြီး စိတ်ဆင်းရဲမှု ရခဲ့ပါတယ်တဲ့။ အခု ဦးပဉ္စင်းနဲ့တွေ့တဲ့အခါမှာ ဦးပဉ္စင်းအလုပ်အကျွေးပြုတဲ့အခါမှာလည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး စိတ်ချမ်းသာမှု အပြည့်အဝရခဲ့တယ်။ ဘာမျှ ဦးပဉ္စင်းတို့ကြောင့် စိတ်အနှောင့်အယှက် စိတ်ဆင်းရဲမှု တစ်ခါမျှ မကြုံဖူးဘူး။ ဒါကြောင့် ဦးပဉ္စင်း တကယ်လို့များ စာသင်တိုက်သွားပြီး အဲဒီလိုသွားတဲ့အချိန်မှာ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး တစ်ခုခုဖြစ်မယ်ဆိုရင် ဦးပဉ္စင်းစိတ်ထဲမှာ တစ်သက်လုံး နောင်တရနေလိမ့်မယ်တဲ့။ ငါမရှိလို့ ဒီလိုဖြစ်ရလေခြင်းဆိုတဲ့ နောင်တရမဆုံးဖြစ်နေမယ်။ ဦးပဉ္စင်း မသွားနဲ့။ ဦးပဉ္စင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို တစ်သက်လုံး ပြုစုသင့်ပါတယ်။ ဒီလို ဆရာတော် ဦးသုဇာတက တားတယ်။ ဘုန်းကြီးလည်းပဲ သွားလိုတဲ့ ဆန္ဒတွေလည်းပဲ ဒီမှာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပြန်ပြီးတော့ ချိုးနှိမ်ရတယ်။

နောက်လဆက်ဖတ်ပါရန်

ဗုဒ္ဓဝါဒသာလျှင် အဘယ်ကြောင့် ဟိန်းလတ်

(ယခင်လမ္မအဆက်)

၁၉၃၉-ခုနှစ်၊ ညနေပိုင်း၊ ဘာလင်ဗုံးခိုကျင်း၏ ထောင့်ကျဉ်းလေးထဲမှာ ထိုင်ပြီး ဗုံးခိုနေစဉ် ကျွန်တော် ဗုဒ္ဓတရားတော်မြတ်ကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ဆင်ခြင်နေမိပါသည်။ အဲဒီနေ့တစ်နေ့ထဲမှာပဲ အဖြစ်အပျက်တွေ အားလုံးပေါင်းဆုံ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ကြတာပဲ။ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှု၊ ကြေးနန်းစာလက်ခံရရှိမှု၊ ဆုံးဖြတ်ရခက်ခဲခြင်း၊ မိတ်ဆွေများကို ဘူတာရုံလိုက်ပို့ခြင်း၊ ဗုံးခိုကျင်းထဲမှ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ဖွယ်ရာ ခံစားမှု၊ ဒါတွေအားလုံးဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မှီတွယ်နေတဲ့ စိတ်ကနေ ခံစားသိမိတာပါပဲ။ စိတ်ဟာ တစ်ချိန်ပြီးတစ်ချိန်ပြောင်းလဲနေတယ်။ ဒီထက်ပိုပြောရရင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မှီတွယ်နေတဲ့ စိတ်ဟာ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေနဲ့ ဆက်သွယ်နေတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာကိရိယာအားလုံးကို သုံးလိုက်တာပဲ။ တကယ်လို့ ကျွန်တော်ရဲ့ ခန္ဓာကြီးဟာ အတိုက်အခိုက်အပျက်အဆီးခံလိုက်ရရင် ခံစားမှုတွေအရာရာလည်း ပျောက်သွားမှာပေါ့။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်နှစ်ပေါင်းများစွာ ရှာဖွေလာခဲ့တဲ့ ဆရာအရှင်ဆိုတာဟာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် မဟုတ်တော့တာသာမက၊ ရုပ်ခန္ဓာကိုစွဲနေတဲ့ စိတ်ပါကလားဆိုတာ သိလာရတယ်။ ဒါဆိုရင် ကျွန်တော်အစစ်အမှန်က ဘယ်ရောက်သွားသလဲ။ ခန္ဓာကိုယ် အစစ်အမှန်က ရော ဒီလို ရုပ်ခန္ဓာကိရိယာတွေကို သုံးနေတာပဲလား။

ဗုံးခိုကျင်းထဲက လူတွေ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်လာတော့မှ ကျွန်တော့် အတွေးစလည်း ပြတ်သွားပါတော့

တယ်။ ဝင်ပေါက်တံခါးမကြီး ပွင့်သွားပြီ။ လူတစ်ယောက် ပြောသံကြားလိုက်တယ်။ ခုနက ဥစ္စာက တကယ်ဗုံးကြဲတာ မဟုတ်ဘူး။ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်တာတဲ့၊ ခုမှပဲ ကျွန်တော်ရဲ့ လေးလံဖိစီးနေတဲ့ခေါင်း ပေါ့ပါးသွားတယ်။ တကယ်အစစ်အမှန် ငါဆိုတာ ခွဲခြားဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ စိတ်ဟာ ရုတ်တရက် မှေးမှိန်သွားတယ်။ ကျွန်တော်လည်း တခြားသူတွေနောက် လိုက်ပြီး အပြင်ထွက်သွားခဲ့တယ်။

နောက်နှစ်ပေါင်းများစွာကတော့ ကျွန်တော့် စိတ်တွေ မအားလပ်တော့ပါဘူး။ ဂျာမဏီကနေ တရုတ်ပြည်ပြန်လာ၊ အိမ်ထောင်ပြု၊ ရှန်ဟဲကနေ ကူမင်းကိုသွား၊ အဲဒီမှာ တယ်လီဖုန်းစက်ရုံဆောက်၊ ပထမဦးဆုံး သားဦးလေးမွေး စသဖြင့် ဗုံးခိုကျင်းထဲမှာ သေခါနီး ကသောကမျော ရှာဖွေခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားအနှစ်သာရတွေ ဘယ်လို ပျောက်သွားသလဲတောင် မသိဘူး။

၁၉၄၃-ခုနှစ်ကျတော့ ကျွန်တော့်ကို တရုတ်အစိုးရက အိန္ဒိယကို လွှတ်ပြန်တယ်။ လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းကိရိယာတွေ ဝယ်ဖို့၊ အိမ်အပြန်မှာ ကျွန်တော်က အင်ဂျင်နစ်လုံးတပ် ကုန်တင်လေယာဉ်နဲ့ ပြန်လာတယ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကတော့ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေဆဲပဲ။ လေယာဉ်က လေဖိအား သိပ်မခံချင်တာကြောင့် ပေတစ်သောင်းအထက်ကို မပျံနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဟိမဝန္တာတောင်တန်းတွေရဲ့အကြား တောင်ကြားကနေ ပျံသန်းနေရတယ်။ မြေပြင်က ပေ(၂၀၀၀)လောက်ပဲ မြင့်တယ်။ အဲဒီတုန်းက ရာသီဥတုကလည်း ဆိုးတယ်။ လေယာဉ်ပြုတ်တင်းပေါက်

က ကြည့်တော့ အပြင်ကိုဘာမျှ မမြင်ရဘူး။လေကတော့ ထဲမှာ တစ်ခါတစ်ခါ လေယာဉ်ကပါသွားတော့ မြောက် မြောက်ကိုသွားတယ်။ ဒီနေ့ခေတ် လေယာဉ်စီးသူတွေ အဖို့တော့ ဒါမျိုးအတွေ့အကြုံတွေ ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ခါး ပတ်သာပတ်မထားရင် ခရီးသည်ဟာ ခေါင်းနဲ့ လေယာဉ် မျက်နှာကြက်နဲ့ ဆောင့်မိမှာသေချာတယ်။လေယာဉ်မှူးက ကျွန်တော်တို့ကို ထိုင်ခုံတွေမှာ ကြီးနဲ့ချည်ထားဖို့ ပြော တယ်။

လေယာဉ်မှူးဟာ လေယာဉ်ကို မြင့်နိုင်သမျှ မြင့်မြင့် ကြိုးစားပျံနေတယ်။ ဒီလိုမှမလုပ်ရင် တောင်နဲ့ တိုက်မိမှာပဲ။ လေထုက သိပ်ပါးလာတယ်။ ကျွန်တော့် ဘေးမှ ထိုင်စီးလာတဲ့ လူခပ်ဝဝကြီးဆိုရင် အောက်စီဂျင် ကို ရှုနေရပြီ။ကျွန်တော်ကလည်း ခေါင်းကြည့်သွားအောင် ဆိုပြီး လေကို ဖိရူနေရတယ်။ လေယာဉ်ထဲမှာ ခရီးသည် နှစ်ဆယ်ကျော်လောက် ပါလာတယ်။ တခြားလူတွေရဲ့ မျက်နှာကို ကျွန်တော်မကြည့်ခဲ့ဘူး။

ခရီးလမ်းဆုံးက တရုတ်ပြည် ကူမင်းမြို့ကို ဆိုက် ရောက်ရမည့်အချိန်ထက် တစ်နာရီ လောက်တောင် နောက်ကျနေပြီ။ လေဆိပ်မှာ ကျွန်တော့်ဇနီးက စောင့် နေမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်သိတယ်။ ခုလောက်ဆို သူ စိုးရိမ်နေလောက်ရောမယ်။

ကျွန်တော့် ခေါင်းထဲမှာ အမှောင်တိုက်ကကြီး စိုးသွားပါတယ်။ ပထမဆုံး သတိရမိတာကတော့ ကျွန်တော့်ဇနီးပါပဲ။ သူကငယ်ငယ်ပဲ ရှိသေးတယ်။တရုတ် ပြည်ရဲ့ ဝေးသီခေါင်လှတဲ့ အစွန်အဖျားဒေသမှာ သူ တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်တော့မယ်။ သူ့မိဘတွေ၊သူ့ ဆွေမျိုးတွေ အားလုံးက ရှုန်ဟဲမှာ။ ကူမင်းကနေ မိုင် (၅၀၀၀)လောက်ဝေးတယ်။ ဂျပန်တွေ လက်အောက် ရောက်နေတဲ့ နေရာ။ ကျွန်တော့် လေယာဉ်ပျက်သွား ရင် ဘယ်နှယ့်လုပ်မလဲ။ ဒီသောကတွေဟာ ကျွန်တော့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲကို ဓားသွားထက်ထက်တွေနဲ့ မွန်းနေသလို ပဲ။ ကျွန်တော့်စိတ်က ချက်ချင်းပဲ မကြုံစဖူး တည်ငြိမ် သွားတယ်။ အလွန်အမင်း ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ်လည်း ဖြစ်လာတယ်။ ဘာလင်ပုံးခိုကျင်းထဲမှာ ရှိနေတုန်းကပုံစံ မျိုးဖြစ်လာတယ်။ ရုပ်ဝတ္ထုတွဲလွဲခဲ့နေတဲ့ စိတ်။ ဒီအတွေး တွေ ပြန်ပေါ်လာတယ်။ ပူပင်သောကနဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားမှု တွေ ကြုံလာတဲ့အခါ ရုပ်ဝတ္ထုတွဲလွဲခဲ့နေတဲ့ စိတ်ဟာပေါ် လာတာပဲဆိုတာ ကျွန်တော် သဘောပေါက်မိတယ်။ ဒီ

စိတ်ဟာ သေမှာကိုကြောက်တဲ့စိတ်ပဲ။စိတ်ပူတာ၊သောက များဟာ စိတ်လှုပ်ရှားတာက ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပဲ။ ဒါ ပေမယ့် ဒါဟာ တကယ့်ကျွန်တော်ဆိုတာ ဗုဒ္ဓကမဟော ကြားခဲ့ပါလား။

ရုပ်ဝတ္ထုတွဲလွဲခဲ့နေတဲ့ စိတ်နဲ့ တကယ့်ကျွန်တော် နဲ့က ကွဲပြားခြားနားပါတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော့်အတွေး အကြံအရ သိရှိလိုက်ပြီ။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ ရုပ်ဝတ္ထု တွဲလွဲခဲ့နေတဲ့ စိတ်ကို ‘အပေါ်ယံကြော ကျွန်တော်’ရယ် လို့ သတ်မှတ်လိုက်တယ်။အဲဒီ ‘အပေါ်ယံကြောကျွန်တော်’ ဟာ တစ်ချိန်ပြီးတစ်ချိန် ပြောင်းလဲနေတယ်။ ဒါဟာ မတည်မြဲဘူး။ ဒါဟာ တကယ့်အရှိလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီအပေါ်ယံကြော ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့် ခန္ဓာကိုယ်ကို ပုံဖော်နေတဲ့ ကိရိယာအားလုံးကို သုံးတဲ့ အရှင်သခင်ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့။

ဒါပေမယ့် အစစ်အမှန် ကျွန်တော်ကဘာလဲ။ ကျွန်တော်မှ အစစ်အမှန်ကျွန်တော်ရော ရှိရဲ့လား။ ကျွန်တော်က ဗုဒ္ဓဟောတော်မူခဲ့တဲ့ ဒုတိယသစ္စာကို အထူး ကြည်ညိုမိသွားတယ်။ အခုပြောပြချက်ကို အကျဉ်းချုပ် တဲ့အနေနဲ့ အောက်ပါ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ပြန်လည်ပြော ကြားလိုပါတယ်။

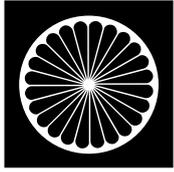
“သင်တို့ရဲ့ သဘာဝမူလ အစစ်ဟာ စကနဦးမှာ ကတည်းက ဉာဏ်အလင်းရပြီးသားပါ။ ဒါဟာ နိဗ္ဗာန် အခြေအနေပဲ။ မွေးဖွားခြင်းဆိုတဲ့ ဇာတိနဲ့ သေဆုံးခြင်း ဆိုတဲ့ မရဏကင်းရာ ကုန်ရာဌာနပဲ။ သိစိတ်ဟာ သန့်စင် ပြီး အကန့်အသတ်မဲ့တယ်။ သင့်စိတ်၊ သင့်ခန္ဓာရော၊ စကြဝဠာအတွင်းမှာရှိသမျှ အရာတွေအားလုံးရော၊ သင့် ရဲ့ မူလသဘာဝမှာ ပေါ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် သင့်ရဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုတွဲလွဲခဲ့နေတဲ့စိတ်က ဒီလောကီအာရုံတွေကို သိပ် ကို စွဲမက်နေလို့ သင့်ရဲ့ မူလသဘာဝအစစ်အမှန်ကို မသိကြတာ ဖြစ်တယ်။ (ညစ်ညမ်းမှုနဲ့ ကံတွေက ဖန်တီး တဲ့ တိမ်တိုက်တွေ ဖုံးအုပ်နေကြတာကြောင့် မူလသဘာဝ ပျောက်နေတာဖြစ်တယ်။)

ဒုတိယသစ္စာတရားထဲမှာ ကျွန်တော့်မေးခွန်းရဲ့ အဖြေဟာ ပါနေပြီးသားဆိုတာ စပြီးမြင်ရပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဒါကို ကျွန်တော်က ဘယ်လိုဖော်ထုတ်မလဲ။

နောက်တစ်လ ဆောင်းပါးမှာ မူလသဘာဝကို သိနားလည်ပုံကို တင်ပြပါမယ်။

■ ဟိန်းလတ်

ထွက်ခွဲသမျှ စာဝမ္မ

သန်းထိုက်သူ

အမေ့ရင်ခွင်ကြားက အမေ့သား အမေ့သမီးများသို့ (ပမာဒဂမနိယကထာ)

- ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်
- ပထမအကြိမ်၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၀၄-ခုနှစ်၊
- တန်ဖိုး (၄၀၀)ကျပ်၊
- သုဝဏ္ဏ သျှမ်းသာသနာပြုစာစဉ်၊ ၇၄၊ သာယာအေးလမ်း၊ ၃-ရပ်ကွက်၊ မရမ်းကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း-၆၆၀၆၇၀
- စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်-၆၉၉/၂၀၀၃ (၉)

မေ့မေ့လျော့လျော့ နေထိုင်လျက် ဘဝခရီးကို လျှောက်လှမ်းနေသူများအား မေ့မလျော့နေထိုင်ကြစေရန် ဆရာတော်ကြီးက သတိပေးဆုံးမထားခြင်းဖြစ်သည်။

“သတိပညာ မပါကင်းရှင်း အထိန်းမဲ့စရိုက်တသင်းသည် သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား မေ့ခင်းကြီးထဲသို့သာ လားရောက်စေ၏။

ဝိတက်ဆိုး သုံးမျိုးတို့၏ ထိုးကျင့်ခြင်းများလည်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား မေ့ခင်းကြီးထဲသို့သာ လားရောက်စေ၏။

ငါ၊ ငါ့ပစ္စည်း၊ ငါ့ပိုင်သည်ဟူသော အခင်သုံးချက်၊ ထင်သုံးချက်တို့ကလည်း သူ့လက်အောက်ခံ သတ္တဝါမှန် သမျှတို့အား မေ့တလင်းဆီသို့သာ ချီတက်မှုပြုကြစေသည်ဖြစ်ပြီ။

အမှတ်မှား၊ အသိမှား၊ အမြင်မှားဟူသော ဝိပလ္လာသ သုံးမျိုးတို့ကလည်း သူတို့နှင့်မကင်း သတ္တဝါခပင်းတို့အား မေ့တွင်းကြီးထဲသို့သာ လားရောက်စေ၏။

ဥတုခိုး၊ အာဟာရခိုးစသည်များ၏ ပြုပြင်ပေးခြင်း များကလည်း သူတို့အပ်နှံ သူ့လက်အောက်ခံ မှန်သမျှ တို့အား မေ့စာရင်းအင်းထဲသို့သာ လားရောက်စေ၏” စသည်ဖြင့် မေ့လျော့ခြင်းသည် သတ္တဝါတို့အားမည်သို့ ဖမ်းစားကျုံးသွင်းတတ်သည်ကို သတိပေးထားသည်။

ကဗျာနန်းတော်

- ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဗောဓိမြိုင်ဆရာတော်
- ပထမအကြိမ်၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၀၃-ခုနှစ်၊
- တန်ဖိုး (၁၅၀၀)ကျပ်၊
- သုဝဏ္ဏ သျှမ်းသာသနာပြုစာစဉ်၊ ၇၄၊ သာယာအေးလမ်း၊ ၃-ရပ်ကွက်၊ မရမ်းကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း-၆၆၀၆၇၀
- စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်-၃၁၄/၂၀၀၃ (၆)

မဟာဗောဓိမြိုင် ဆရာတော်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတရားတော်များကို ပရိယတ္တိဓမ္မ ကျွမ်းကျင်နိုင်နင်းစွာဖြင့် ပါဠိမြန်မာစကားပြေ အရေး

အသားဖြင့် ပြုစုသာသနာပြုနိုင်ရုံမျှသာမက ကဗျာအသွင်ဖြင့် ဓမ္မကဗျာများ စပ်ဆို၍လည်း သာသနာပြုလျက်ရှိသည်။

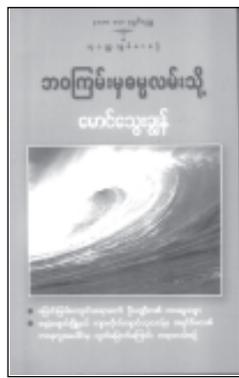
ဤစာအုပ်တွင် အပိုင်း(၄)ပိုင်းခွဲကာ အပိုင်း(၁)ရှုမြင်စရာ ခန္ဓက ဓမ္မကဗျာပိုင်းတွင် ကဗျာ(၅၄)ပိုင်း၊ အပိုင်း(၂)ရှုမြင်စရာ သင်္ခါရလောက ကဗျာပိုင်းတွင် ကဗျာ(၅၅)ပိုင်း၊ အပိုင်း(၃)ရှုမြင်စရာ သဘာဝသုတကဗျာပိုင်းတွင် ကဗျာ (၃၁)ပိုင်း၊ အပိုင်း(၄)သီးသန့်ကဗျာများအပိုင်းတွင် ကဗျာ (၂၄)ပိုင်း၊ စုစုပေါင်း ဓမ္မကဗျာ (၁၅၄)ပိုင်းဖော်ပြထားသည်။

“အကြင်သူသည် ကဗျာရေးဖွဲ့ သီကုံး၏။ ထိုသူသည် ပညာရှိတည်း။ ကဗျာဗန္ဓတီတိ ကဝိ အဆိုရှိသည် မဟုတ်လော။ အကြင်ဥစ္စာရတနာများသည်ကား ပညာရှင်တို့ ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် စုဆောင်းသိမှီးရာ ဥစ္စာများတည်း။ ထိုဥစ္စာရတနာများကား ကဗျာစာပေများပင်တည်း။ ကဝိဗန္ဓတီတိ ကဗျာ အဆိုရှိသည် မဟုတ်လော။ ဤမှတ်စုများသည် လမ်းသွားရင်း ထင်းခွေပမာ ဘဝခရီးလမ်းအကြားမှ ဖွားမြင်လာသော ကဗျာမှတ်စုများပင်တည်း။ ထိုကဗျာမှတ်စုသည် ဘုရင်စိုးစံရာ နန်းမြင့်ဘုံပမာ အခန်းအခန်း၊ အဆန်းအဆန်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့ချည်သီကုံးထားရာဖြစ်သဖြင့် ပညာရှင်အများတို့ နားသက်ပျော်မွေ့ရာ ကဗျာနန်းတော်ကြီးပင် ဖြစ်၏။ ကဗျာ၏ အခင်းအကျင်းတွင်းဝယ် ပညာဉာဏ်သွင်းဖြင့် စိတ်နှလုံးပျော်မွေ့လိုသူများ ကျက်စားနိုင်၏။ ထိုသို့ကျက်စားနိုင်ရန်လည်း ဤမှတ်စုတံခါးဖွင့်ပေးထားပါ၏။”

“နားလိုကနား၊ စားလိုကစား၊ ပွားလိုကပွား၊ သင့်သဘောအတိုင်းသာ” ဟု ဆိုပါသည်။

ဘဝကြမ်းမှ ဓမ္မလမ်းသို့

- မောင်သွေးချွန်
- ပထမအကြိမ်၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၀၃-ခုနှစ်
- တန်ဖိုး (၄၀၀)ကျပ်၊
- သုဝဏ္ဏ သျှမ်းသာသနာပြုစာစဉ်
- ၇၄ သာယာအေးလမ်း၊ ၃-ရပ်ကွက်၊ မရမ်းကုန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း-၆၆၀၆၇၀
- စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်-၅၅၈/၂၀၀၃ (၈)၊

ကမ်းကုန်အောင် ဆိုးမိုက်ခဲ့ရာမှ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ အရောက်ကူးပြခဲ့သော၊ တုံးအောက်က ဖားတမျှ နိမ့်ကျလှသော ဘဝမျိုးမှ တရားဓမ္မကို အရယူပြ ပေးဝေငှခဲ့ပါသော စာမတတ်၊ ပေမတတ် အရှင်မြတ်နှစ်ပါး၏ ခန္ဓာကိုယ်တွေ့ ဝိပဿနာတရားစုများ ဖြစ်ပါသည်။

မြောင်းမြဝါးကျောင်းဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတနှင့် ရေနံချောင်းမြို့နယ်၊ ကျားတိုက်ချောင်း သုသာန်မှ အရှင်ဝိမလတို့၏ ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်းနှင့် ဆရာတော်တို့ ဟောကြားခဲ့သည့် ဝိပဿနာတရားတော်များမှ အနှစ်ချုပ်များကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြထားသည်။

ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ၏ တရားတော်ကောက်နုတ်ချက်တွင် “လောကမှာရှိတယ်၊ စာလည်းတတ်တယ်၊ အလုပ်လည်းလုပ်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ခရီးပေါက်ရောက်တယ်၊ မပေါက်ရောက်ဘူးဆိုတာ သေချာမပြောနိုင်ဘူး။ ဦးပဏ္ဍိတက တဏှာသတ်ခဲ့တာ။ ရုပ်၊ နာမ်သိတာ ဝိဇ္ဇာ။ မသိရင် အဝိဇ္ဇာ။ စာထဲမပါတဲ့ ခန္ဓာအကြောင်းတွေ ရှိနေပါသေးတယ်။ ဒုက္ခသစ္စာအကြောင်း မသတ်နိုင်ရင် ဆင်းရဲနေကြဦးမယ်။ ကောက်ကသန် (ကကုသန္ဓ)မြတ်စွာဘုရားကို ထန်းလျက်လှူဖူးတဲ့ အကြောင်းကလေးကြောင့် ဂေါတမဘုရား သာသနာငါးထောင်အတွင်း ကံသိ၊ ဉာဏ်သိတွေ ရခဲ့တာပါ။ အဓိသီလ၊ အဝိစိတ္တ၊ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးပါးရအောင်လုပ်၊ အကုန်ပြီးပါတယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

အရှင်ဝိမလ၏ တရားတော်ကောက်နုတ်ချက်တွင် “ဝတ်ကြောင်ကိုပယ်၊ သာသနာ့ဘောင်ဝင်၊ ဗိုလ်ငါးပါးလက်ကိုင်ထား၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနဲ့သွား၊ အယုတ်တရားနှစ်ပါးရဲ့ ဗဟိုတည့်ပါစေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာကပ်၊ ရောင့်ရဲခြင်းကစ၊ ဒီဘဝ တရားရနိုင်တယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ လက္ခဏာတော်များ

- ဘဒ္ဒန္တကုသလ၊ မဟာဓမ္မာစရိယ(M.A.Buddhism)
- ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၀၃-ခုနှစ်၊
- တန်ဖိုး ( )
- သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေး ဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာ့အေးဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ထုတ်ဝေသည်။

သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ၊ သာသနတက္ကသိုလ် မဟာဓမ္မာစရိယ (M.A.Buddhism)၊ မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တကုသလရေးသားပြုစုသည့် ၁၃၅၅-၅၆ ပညာသင်နှစ်တွင် သာသနာတက္ကသိုလ်ဘွဲ့ယူကျမ်းစာ ‘မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ လက္ခဏာတော်ကြီးများကို လေ့လာခြင်း’ကို စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခြင်းဖြစ်သည်။

ဤစာအုပ်သည် (၁)လက္ခဏာတော်ကြီး သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကို ပြဆိုခြင်း၊ (၂) လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ်ကို ပြဆိုခြင်း၊ (၃)ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များနှင့် တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ အမျိုးမျိုးကို ပြဆိုခြင်း၊ (၄)မြတ်ဗုဒ္ဓခြေတော်ရာများနှင့် စေတီတော် ပူဇော်ရကျိုးများကို တင်ပြခြင်းဟူ၍ အခန်းကဏ္ဍ(၄)ခန်း ပါရှိပါသည်။

အခန်း (၁)၌ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လက္ခဏာတော်ကြီး(၃၂) ပါးတို့ကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားချက်များကို ကျောရိုး(အထည်ကိုယ်)ပြု၍ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာဖွင့်ဆိုချက်များ၊ အခြားသင့်လျော်ရာအကြောင်းရပ်များကို ဖြည့်

စွက်ရေးသားထားပါသည်။

အခန်း(၂)တွင် လက္ခဏာတော်ငယ်ရှစ်ဆယ် သရုပ်ကို ဖော်ထုတ်ပြ၍ ဘုရားရှင်၏ မဟာပုရိသလက္ခဏာရှိမရှိ ပြဿနာနှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ် ရောင်ခြည်တော်များ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း(၃)၌ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကိုးကွယ်မှုသမိုင်း အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘုရားရှင်၏ ရုပ်ပွားဆင်းတုထုလုပ်သည့်အခါ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဖြစ်စေရန်အတွက် လက္ခဏာတော်ကြီး ငယ်ထဲမှာ သရုပ်ဖော်ပြ(ပုံဖော်)၍ ရသည့် လက္ခဏာသရုပ်များကိုလည်းကောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း (၄)၌ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ချထားပေးသနားခဲ့သည်ဟု အစဉ်အလာယုံကြည်သော သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)ခြေတော်ရာ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မကွေးတိုင်း၊ မကွေးမြို့နယ် မင်းဘူးရွှေစက်တော်ခြေတော်ရာများ အကြောင်းကို ဆိုင်ရာကျမ်းဂန်များမှ ထုတ်နုတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

“မြတ်ဗုဒ္ဓသည် မည်သည့်အကျင့်များကို ကျင့်၍ မည်သို့သော ဂုဏ်အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံပြီး မည်သို့သော လက္ခဏာသွင်ပြင် ပုံသဏ္ဍာန်ရှိသည်ဟု ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သေချာစွာသိရှိခြင်း၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အကြောင်းကို အရင်းကျကျ လေ့လာလိုသူတိုင်းအတွက် ဤ‘မြတ်ဗုဒ္ဓ၏လက္ခဏာတော်ကြီးများကို လေ့လာခြင်း’ ကျမ်းစာက တိတိကျကျ သေသေချာချာ လမ်းညွှန်အကူအညီပေးနိုင်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓစာပေ လေ့လာလိုသော စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် တစ်စုံတစ်ရာသော အတိုင်းအတာအထိ အကျိုးပြုနိုင်ခြင်း၊ ကျန်ကျမ်းစာ ဖတ်ရှုလေ့လာသူတို့အတွက် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ လက္ခဏာတော်ကြီးငယ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုလိုရင်းကို နားလည်နိုင်ခြင်း၊ လောကီ လောကုတ္တရာအကျိုးတရားများ တိုးပွားခြင်း၊ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ အသိဉာဏ်ရင့်သန်ခြင်း၊ မကောင်းမှု၊ ကောင်းမှုများကို နားလည်သဘောပေါက်၍ ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်များကို ရှောင်ကြဉ်နိုင်ခြင်း၊ အတုယူဆောင်ရွက် သင့်သည်များကိုဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းစသော အကျိုးတရားများကို ခံစားရရှိစေနိုင်ပါသည်”ဟုဆိုပါသည်။